Rada
Európskej únie

V Bruseli 3. septembra 2025
(OR. en)

12441/25
ADD 1

Medziinštitucionálny spis:
2025/0192 (NLE)

COLAC 128
POLCOM 212
SERVICES 48
FDI 43

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	3. septembra 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 357 annex
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Spoločným juhoamerickým trhom, Argentínskou republikou, Brazílskou federatívnou republikou, Paraguajskou republikou a Uruguajskou východnou republikou na strane druhej v mene Európskej únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 357 annex.

Príloha: COM(2025) 357 annex

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 3. 9. 2025
COM(2025) 357 final

ANNEX 1

PRÍLOHA

k

návrhu rozhodnutia Rady

o uzavretí Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Spoločným juhoamerickým trhom, Argentínskou republikou, Brazílskou federatívnou republikou, Paraguajskou republikou a Uruguajskou východnou republikou na strane druhej v mene Európskej únie

DOHODA O PARTNERSTVE MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A JEJ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI NA JEDNEJ STRANE A SPOLOČNÝM JUHOAMERICKÝM TRHOM, ARGENTÍNSKOU REPUBLIKOU, BRAZÍLSKOU FEDERATÍVNOU REPUBLIKOU, PARAGUAJSKOU REPUBLIKOU A URUGUAJSKOU VÝCHODNOU REPUBLIKOU NA STRANE DRUHEJ

BELGICKÉ KRÁĽOVSTVO,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,

ESTÓNSKA REPUBLIKA,

ÍRSKO,

HELÉNSKA REPUBLIKA,

ŠPANIELSKE KRÁĽOVSTVO,

FRANCÚZSKA REPUBLIKA,

CHORVÁTSKA REPUBLIKA,

TALIANSKA REPUBLIKA,

CYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITOVSKÁ REPUBLIKA,

LUXEMBURSKÉ VEĽKOVOJVODSTVO,

MAĎARSKO,

MALTSKÁ REPUBLIKA,

HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,

RAKÚSKA REPUBLIKA,

POĽSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

SLOVINSKÁ REPUBLIKA,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FÍNSKA REPUBLIKA,

ŠVÉDSKO KRÁĽOVSTVO,

zmluvné strany Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ďalej len „členské štáty“,

a

EURÓPSKA ÚNIA, ďalej len „Únia“ alebo „EÚ“,

na jednej strane,

A

ARGENTÍNSKA REPUBLIKA,

BRAZÍLSKA FEDERATÍVNA REPUBLIKA,

PARAGUAJSKÁ REPUBLIKA,

URUGUAJSKÁ VÝCHODNÁ REPUBLIKA,

zmluvné strany Spoločného juhoamerického trhu, ďalej len „signatárske štáty MERCOSURu“,

a

SPOLOČNÝ JUHOAMERICKÝ TRH, ďalej len „MERCOSUR“,

na druhej strane,

ďalej spoločne len „zmluvné strany“,

na účely tejto dohody MERCOSUR označuje Argentínsku republiku, Brazílsku federatívnu republiku, Paraguajskú republiku a Uruguajskú východnú republiku,

BERÚC DO ÚVAHY hlboké historické, kultúrne, politické a hospodárske väzby, ktoré spájajú ich národy a sú inšpirované ich spoločnými hodnotami,

BERÚC DO ÚVAHY, že MERCOSUR a Európska únia si želajú posilniť tieto väzby a zintenzívniť svoje vzťahy na základe dialógu a spolupráce s cieľom vytvoriť strategické partnerstvo,

PRIPOMÍNAJÚC pevný záväzok zmluvných strán dodržiavať zásady medzinárodného práva, Chartu Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“), demokraciu, právny štát a ľudské práva a základné slobody,

BERÚC DO ÚVAHY, že dodržiavanie demokratických zásad a ľudských práv stanovených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a ďalších príslušných medzinárodných nástrojoch v oblasti ľudských práv, medzinárodného humanitárneho práva a zásad právneho štátu je základom vnútorných a medzinárodných politík oboch zmluvných strán a predstavuje zásadný prvok tejto dohody,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC svoju podporu demokratickým inštitúciám a hodnotám, ktoré sú nevyhnutné pre rozvoj ich príslušných integračných procesov a vzájomných vzťahov;

ODHODLANÉ prispievať k posilneniu multilateralizmu, k medzinárodnému mieru a bezpečnosti a k podpore spravodlivého a demokratického medzinárodného poriadku,

UZNÁVAJÚC, že vyhlásenie Latinskej Ameriky a Karibiku za mierovú zónu bez jadrových zbraní v súlade so Zmluvou z Tlatelolco a jej dodatkovými protokolmi predstavuje významný príspevok k odzbrojeniu a nešíreniu zbraní, a opätovne potvrdzujúc svoje záväzky podporovať jadrové odzbrojenie,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC hodnoty, ciele a zásady Charty Organizácie Spojených národov podpísanej 26. júna 1945 v San Franciscu na záver Konferencie Organizácie Spojených národov o medzinárodnej organizácii (ďalej len „Charta OSN“),

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC spoločný cieľ podporovať hospodársky a sociálny rozvoj, ktorý je základom tejto dohody, a berúc do úvahy, že liberalizáciu trhu by mala dopĺňať podpora sociálneho rozvoja a znižovanie nerovností prostredníctvom primeraného prístupu k zamestnaniu, vzdelávaniu a zdravotnej starostlivosti a odstránenie extrémnej chudoby,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok posilniť a rozvíjať multilaterálny obchodný systém uplatňovaním transparentných, spravodlivých a nediskriminačných pravidiel s cieľom podporovať čoraz dynamickejší a otvorenejší medzinárodný obchod, ktorý zabezpečí zvýšenú účasť rozvojových krajín na medzinárodnom obchode, investíciách a technologických tokoch,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok podporovať medzinárodný obchod tak, aby prispieval k udržateľnému rozvoju v jeho hospodárskom, sociálnom a environmentálnom rozmere pri zahrnutí všetkých príslušných zainteresovaných strán vrátane občianskej spoločnosti a súkromného sektora a vykonávať túto dohodu spôsobom, ktorý je v súlade s ich príslušnými právnymi predpismi a medzinárodnými záväzkami v oblasti práce a životného prostredia,

VYCHÁDZAJÚC z práv a povinností, ktoré zmluvné strany prevzali ako členovia Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“),

ŽELAJÚC SI zlepšiť konkurencieschopnosť svojich podnikov tým, že sa im poskytne predvídateľný právny rámec pre ich obchodné a investičné vzťahy s osobitným dôrazom na mikropodniky a malé a stredné podniky,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC potrebu podporovať dodržiavanie medzinárodne uznávaných usmernení a zásad sociálnej zodpovednosti podnikov a zodpovedného obchodného správania vrátane usmernení Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) pre nadnárodné podniky, pokiaľ ide o podniky pôsobiace na ich území,

BERÚC DO ÚVAHY, že posilnenie multilaterálneho obchodného systému možno dosiahnuť prostredníctvom mnohostranných obchodných rokovaní zameraných na ambiciózne, komplexné a vyvážené výsledky, podporu hospodárskeho rozvoja a zlepšenie blahobytu ľudí,

BERÚC DO ÚVAHY, že zmluvné strany považujú regionálnu integráciu a otvorený regionalizmus za dôležité nástroje hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktoré posilňujú medzinárodnú integráciu ich hospodárstiev, podporujú užšie väzby medzi ich národmi a prispievajú k medzinárodnej stabilite,

VÍTAJÚC prijatie dokumentu Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj s názvom „Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj“, ktorú prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 25. septembra 2015 (ďalej len „Agenda 2030“), a Parížsku dohodu prijatú na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy podpísanú 12. decembra 2015 v Paríži (ďalej len „Parížska dohoda“) a vyzývajúc na ich urýchlené vykonávanie,

UVEDOMUJÚC SI potrebu podporovať rast a rozvoj zmluvných strán a znižovať existujúce rozdiely, pričom osobitnú pozornosť treba venovať potrebám a ťažkostiam, ktorým čelí Paraguaj ako vnútrozemská krajina,

UZNÁVAJÚC dlhú históriu migrácie medzi Európskou úniou a krajinami MERCOSURu a jej pozitívny prínos k ich vzťahu, ako aj k ich sociálnemu, kultúrnemu a hospodárskemu rozvoju,

MAJÚC NA PAMÄTI medzinárodne dohodnuté ustanovenia o osobitnom a diferencovanom zaobchádzaní s rozvojovými krajinami,

UZNÁVAJÚC, že táto dohoda nezasahuje do práva zmluvných strán regulovať na svojich územiach v súlade so svojimi vnútornými zákonmi a inými právnymi predpismi ani do flexibility zmluvných strán, pokiaľ ide o dosahovanie takých legitímnych politických cieľov, ako sú napr. verejné zdravie, bezpečnosť, životné prostredie, vzdelávanie, verejná morálka a podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC právo zmluvných strán využívať svoje prírodné zdroje v súlade so svojimi vlastnými environmentálnymi politikami a cieľmi udržateľného rozvoja,

MAJÚC NA PAMÄTI Medziregionálnu rámcovú dohodu o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Spoločným trhom Južnej Ameriky a jeho účastníckymi štátmi na strane druhej, podpísanú v Madride 15. decembra 1995, ako aj pripojené spoločné vyhlásenie o politickom dialógu a účele vytvorenia partnerstva založeného na posilnenom politickom dialógu, liberalizácii obchodu, podpore investícií a prehlbovaní spolupráce,

BERÚC DO ÚVAHY, že spolupráca medzi Európskou úniou a MERCOSURom sa vykonáva prostredníctvom rôznych nástrojov,

PRIPOMÍNAJÚC rozhodnutie prijaté na stretnutí hláv štátov a predsedov vlád z MERCOSURu a Európskej únie v júni 1999 v Riu de Janeiro, že obnovia prioritu svojich vzťahov v politickej, hospodárskej, obchodnej, kultúrnej oblasti a oblasti spolupráce s cieľom vybudovať hlbšie a komplexnejšie partnerstvo medzi oboma regiónmi, ktoré by malo byť založené na demokracii, udržateľnom rozvoji a hospodárskom raste so sociálnou spravodlivosťou,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok ďalej posilňovať, liberalizovať a diverzifikovať svoje obchodné a investičné vzťahy,

SO ZÁUJMOM OČAKÁVAJÚC v tejto súvislosti zintenzívnenie vzájomných obchodných a investičných vzťahov vytvorením zóny voľného obchodu v súlade so Všeobecnou dohodou o clách a obchode z roku 1994 a pravidlami WTO,

ŽELAJÚC SI posilniť spoluprácu medzi zmluvnými stranami na základe otvoreného a trvalého dialógu vo všetkých oblastiach spoločného záujmu, najmä v politickej, hospodárskej, obchodnej, finančnej, právnej a justičnej oblasti, oblasti slobody a bezpečnosti, ako aj vedeckej a technologickej, sociálnej a kultúrnej oblasti,

UVEDOMUJÚC SI dôležitosť zapojenia občianskej spoločnosti do partnerstva medzi zmluvnými stranami,

UVEDOMUJÚC SI, že na zintenzívnenie ich vzťahov vo všetkých oblastiach spoločného záujmu je nevyhnutné posunúť existujúci politický dialóg medzi zmluvnými stranami do novej fázy,

BERÚC DO ÚVAHY osobitné skúsenosti zmluvných strán s regionálnou integráciou, z ktorých môžu mať vzájomný prospech na základe vlastných potrieb,

OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC význam svojich spoločných zásad a hodnôt v oblasti sociálneho rozvoja,

BERÚC DO ÚVAHY význam kultúrneho dialógu ako prostriedku na dosiahnutie lepšieho vzájomného porozumenia medzi zmluvnými stranami, na rozvoj kultúrnej rozmanitosti a na podporu kultúrnych väzieb medzi svojimi občanmi,

KONŠTATUJÚC, že v prípade, že sa zmluvné strany v rámci tejto dohody rozhodnú uzavrieť osobitné dohody v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktoré môže Európska únia uzavrieť podľa tretej časti hlavy V Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ustanovenia takýchto budúcich dohôd nebudú záväzné pre Írsko, pokiaľ Európska únia neoznámi MERCOSURu súbežne s Írskom s ohľadom na jeho príslušné predchádzajúce dvojstranné vzťahy, že Írsko je týmito dohodami viazané ako súčasť Európskej únie v súlade s Protokolom č. 21 o postavení Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie; konštatujúc, že akékoľvek následné vnútorné opatrenia Európskej únie, ktoré môžu byť prijaté podľa tretej časti hlavy V Zmluvy o fungovaní Európskej únie s cieľom vykonávať túto dohodu, nebudú pre Írsko záväzné, pokiaľ Írsko v súlade s Protokolom č. 21 neoznámi svoje želanie zúčastňovať sa na takýchto opatreniach alebo ich prijať, a konštatujúc tiež, že na takéto budúce dohody alebo následné vnútorné opatrenia Európskej únie by sa vzťahoval Protokol č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie,

UZNÁVAJÚC rozdiely v hospodárskom a sociálnom rozvoji medzi zmluvnými stranami a v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

ČASŤ I

VŠEOBECNÉ ZÁSADY A INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

KAPITOLA 1

ÚVODNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 1.1

Všeobecné vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „Medziregionálna rámcová dohoda o spolupráci z roku 1995“ je Medziregionálna rámcová dohoda o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Spoločným trhom Južnej Ameriky a jeho účastníckymi štátmi na strane druhej, podpísaná v Madride 15. decembra 1995;

b) „dočasná dohoda o obchode“ je Dočasná dohoda o obchode medzi Európskou úniou na jednej strane a Spoločným juhoamerickým trhom, Argentínskou republikou, Brazílskou federatívnou republikou, Paraguajskou republikou a Uruguajskou východnou republikou na strane druhej, ktorá sa má uzavrieť;

c) „MSP“ sú malé a stredné podniky, ktoré zahŕňajú mikropodniky a malé a stredné podniky a podnikateľov;

d) „tretia krajina“ je krajina alebo územie mimo územného rozsahu pôsobnosti tejto dohody;

e) „dohovor UNCLOS“ je Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve uzavretý v Montego Bay 10. decembra 1982 a

f) „WTO“ je Svetová obchodná organizácia.

ČLÁNOK 1.2

Všeobecné zásady

1. Dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd stanovených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a ďalších medzinárodných nástrojoch v oblasti ľudských práv, na ktorých sa zmluvné strany zúčastňujú, ako aj dodržiavanie zásad právneho štátu sú základom vnútorných a medzinárodných politík zmluvných strán a predstavujú zásadný prvok tejto dohody.

2. Zmluvné strany potvrdzujú, že sú pevne odhodlané plniť spoločné zásady a ciele vyjadrené v Charte OSN. Podpora udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ako aj spravodlivé rozdelenie výhod vyplývajúcich z tejto dohody patria medzi hlavné zásady vykonávania tejto dohody.

3. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoju oddanosť zásadám dobrej správy vecí verejných vrátane zásad, ako sú transparentnosť verejnej správy a boj proti korupcii, etická a zodpovedná verejná správa, nezávislosť súdnictva a ochrana práv menšín.

ČLÁNOK 1.3

Rozsah pôsobnosti

Touto dohodou sa zakladá partnerstvo medzi zmluvnými stranami založené na spoločných hodnotách vrátane reciprocity a spoločného záujmu. Posilní partnerstvo medzi zmluvnou stranou EÚ a zmluvnou stranou MERCOSUR a povedie k strategickému vzťahu v politickej oblasti, oblasti spolupráce a obchodu, ako aj v iných oblastiach, ktoré sa majú dohodnúť.

ČLÁNOK 1.4

Všeobecné ciele

V tejto dohode sa stanovuje:

a) inštitucionálny rámec, ktorý tvorí základ partnerstva;

b) posilnenie politického dialógu prostredníctvom nových inštitucionálnych mechanizmov;

c) spolupráca medzi zmluvnými stranami zameraná na prispievanie k dosiahnutiu všeobecných cieľov tejto dohody využitím existujúcich alebo budúcich inovačných nástrojov spolupráce, ktoré môžu do vzťahu priniesť pridanú hodnotu, a

d) rozšírenie a diverzifikácia medziregionálnych obchodných vzťahov zmluvných strán a špecifické ciele a ustanovenia stanovené v časti III tejto dohody, ktoré by mali prispieť k vyššiemu hospodárskemu rastu, postupnému zlepšovaniu kvality života v oboch regiónoch a k lepšej integrácii oboch regiónov do svetového hospodárstva.

KAPITOLA 2

INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

ČLÁNOK 2.1

Samit

1. Najvyššia úroveň politického dialógu a dialógu o politikách medzi zmluvnou stranou EÚ a zmluvnou stranou MERCOSUR prebieha na úrovni samitov. Samity sa konajú podľa potreby a po vzájomnej dohode.

2. Samity poskytnú príležitosť zhodnotiť pokrok vo vykonávaní tejto dohody, stanoviť ciele jej budúceho vývoja a diskutovať o ďalších témach spoločného záujmu.

ČLÁNOK 2.2

Spoločná rada

1. Týmto sa zriaďuje Spoločná rada, ktorá sleduje plnenie cieľov tejto dohody a dohliada na jej vykonávanie. Spoločná rada sa zaoberá záležitosťami, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, a skúma všetky významné otázky, ktoré vzniknú v rámci tejto dohody, ako aj medziregionálne, multilaterálne alebo medzinárodné otázky spoločného záujmu.

2. Spoločná rada zasadá na ministerskej úrovni v pravidelných intervaloch, a to aspoň každé dva roky alebo *ad hoc* na základe vzájomnej dohody. Jej zasadnutie sa môže takisto uskutočniť prostredníctvom telefonickej konferencie, videokonferencie alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, na ktorých sa zmluvné strany spolu dohodnú.

3. Spoločná rada sa skladá zo zástupcov každej zo zmluvných strán na ministerskej úrovni v súlade s príslušnými vnútornými mechanizmami zmluvných strán a s prihliadnutím na konkrétne otázky, ktoré sa majú riešiť. Spoločná rada zasadá vo všetkých potrebných zloženiach na základe vzájomnej dohody.

4. Keď Spoločná rada rieši akúkoľvek záležitosť týkajúcu sa časti III tejto dohody, skladá sa zo zástupcov každej zo zmluvných strán zodpovedných za záležitosti súvisiace s obchodom (ďalej len „Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu“).

5. Spoločná rada prijme svoj rokovací poriadok a rokovací poriadok Spoločného výboru.

6. Spoločnej rade spolupredsedajú jeden zástupca zmluvnej strany EÚ a jeden zástupca zmluvnej strany MERCOSUR v súlade s ustanoveniami jej rokovacieho poriadku, pričom sa prihliada na konkrétne otázky, ktoré sa majú riešiť na danom zasadnutí.

7. Spoločná rada preskúma návrhy a odporúčania a má právomoc prijímať rozhodnutia vrátane rozhodnutí o výklade ustanovení a vydávať vhodné odporúčania, ako sa stanovuje v tejto dohode. Rozhodnutia a odporúčania sa prijímajú na základe dohody zmluvných strán a v súlade s rokovacím poriadkom Spoločnej rady. Rozhodnutia sú záväzné pre zmluvné strany, ktoré v súlade so svojimi vnútornými postupmi prijmú všetky potrebné opatrenia na ich vykonanie. V rozsahu pôsobnosti časti II tejto dohody má Spoločná rada tiež právomoc prijímať rozhodnutia a vydávať odporúčania na základe vzájomnej dohody zmluvných strán.

8. Spoločná rada môže v súlade s rokovacím poriadkom Spoločnej rady delegovať na Spoločný výbor ktorúkoľvek zo svojich funkcií vrátane právomoci prijímať záväzné rozhodnutia.

ČLÁNOK 2.3

Spoločný výbor

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor.

2. Spoločný výbor pomáha Spoločnej rade pri plnení jej povinností.

3. Spoločný výbor pripravuje zasadnutia Spoločnej rady a je zodpovedný za správne vykonávanie tejto dohody.

4. Spoločná výbor sa skladá zo zástupcov každej zo zmluvných strán na úrovni riadiacich pracovníkov v súlade s príslušnými vnútornými mechanizmami zmluvných strán, pričom sa prihliada na konkrétne záležitosti, ktoré sa majú na danom zasadnutí riešiť.

5. Keď Spoločný výbor rieši akúkoľvek záležitosť týkajúcu sa časti III tejto dohody, skladá sa zo zástupcov každej zo zmluvných strán zodpovedných za záležitosti súvisiace s obchodom (ďalej len „Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu“).

6. Keď Spoločný výbor rieši akúkoľvek záležitosť týkajúcu sa časti II tejto dohody, skladá sa zo zástupcov každej zo zmluvných strán zodpovedných za predmetné záležitosti v súlade s príslušnými vnútornými mechanizmami zmluvných strán.

7. Spoločný výbor má právomoc prijímať rozhodnutia, ako sa stanovuje v tejto dohode, alebo ak naň Spoločná rada túto právomoc delegovala. Spoločný výbor prijíma rozhodnutia na základe dohody zmluvných strán. Tieto rozhodnutia sú záväzné pre zmluvné strany, ktoré musia prijať opatrenia potrebné na ich vykonanie. Pri výkone delegovaných právomocí Spoločný výbor prijíma svoje rozhodnutia v súlade s rokovacím poriadkom Spoločnej rady.

8. Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia v kapitole 29, ktorákoľvek zmluvná strana môže predložiť Spoločnému výboru akúkoľvek otázku týkajúcu sa uplatňovania alebo výkladu dohody.

9. Spoločnému výboru spolupredsedá jeden zástupca zmluvnej strany MERCOSUR a jeden zástupca zmluvnej strany EÚ, pričom sa prihliada na konkrétne záležitosti, ktoré sa majú na danom zasadnutí riešiť.

10. Spoločný výbor zasadá spravidla raz ročne, aby preskúmal vykonávanie tejto dohody, a to v deň a s programom, na ktorom sa zmluvné strany vopred dohodnú, striedavo v Bruseli a v signatárskom štáte MERCOSURu. Na žiadosť zmluvnej strany EÚ alebo zmluvnej strany MERCOSUR sa môžu na základe vzájomnej dohody zvolať aj ďalšie zasadnutia. Jeho zasadnutie sa môže takisto uskutočniť prostredníctvom telefonickej konferencie, videokonferencie alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, na ktorých sa zmluvné strany spolu dohodnú.

ČLÁNOK 2.4

Podvýbory a iné orgány

1. Spoločný výbor môže rozhodnúť o zriadení podvýborov alebo iných orgánov, ktoré mu budú pomáhať pri výkone jeho funkcií a riešiť konkrétne úlohy alebo témy. Môže rozhodnúť o zmene úloh pridelených ktorýmkoľvek podvýborom alebo inej štruktúre zriadenej na tieto účely, resp. o ich rozpustení.

2. Spoločný výbor prijme rokovací poriadok, v ktorom sa určí zloženie, úlohy a fungovanie podvýborov a iných subjektov.

3. Zriadenie alebo existencia akéhokoľvek podvýboru nebráni žiadnej zo zmluvných strán, aby predložila akúkoľvek záležitosť priamo Spoločnému výboru.

4. Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, podvýbory a iné orgány zriadené touto dohodou alebo Spoločným výborom podávajú správy o svojej činnosti Spoločnému výboru pravidelne alebo na požiadanie.

5. Podvýbory zaoberajúce sa obchodom a záležitosťami súvisiacimi s obchodom, ktoré sú zriadené podľa článku 9.9 ods. 4, sa riadia článkom 9.9 a podávajú správy Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu.

6. Týmto sa zriaďuje Podvýbor pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj, ktorého úlohou je podporovať, koordinovať a dohliadať na vykonávanie činností spolupráce v oblastiach uvedených v časti II tejto dohody, ako aj na sledovanie, monitorovanie a hodnotenie týchto iniciatív spolupráce. Spoločnému výboru pomáha pri výkone jeho funkcií týkajúcich sa týchto záležitostí.

ČLÁNOK 2.5

Spoločný parlamentný výbor

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný parlamentný výbor na podporu užších vzťahov a zabezpečenie pravidelného dialógu medzi Európskym parlamentom a parlamentom MERCOSURu.

2. Spoločný parlamentný výbor sa skladá z členov Európskeho parlamentu na jednej strane a z členov parlamentu MERCOSURu na strane druhej. Tento výbor zasadá v intervaloch, ktoré si sám určí.

3. Spoločný parlamentný výbor prijme svoj rokovací poriadok.

4. Spoločnému parlamentnému výboru striedavo predsedá Európsky parlament a parlament MERCOSURu.

5. Spoločný parlamentný výbor je informovaný o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní tejto dohody.

6. Spoločný parlamentný výbor môže Spoločnej rade adresovať odporúčania.

ČLÁNOK 2.6

Vzťah s občianskou spoločnosťou

1. S cieľom uľahčiť vykonávanie tejto dohody zmluvné strany podporujú konzultácie s občianskou spoločnosťou prostredníctvom vytvorenia vhodného konzultačného mechanizmu a podpory interakcie medzi zástupcami ich občianskej spoločnosti.

2. Zmluvné strany podporujú dialóg medzi Hospodárskym a sociálnym výborom za Európsku úniu a Poradným sociálnym a hospodárskym fórom pre MERCOSUR a podporujú ich prínos k mechanizmom stanoveným v článkoch 2.7 a 2.8.

ČLÁNOK 2.7

Domáce poradné skupiny

1. Zmluvná strana EÚ a zmluvná strana MERCOSUR určia každá domácu poradnú skupinu zriadenú v súlade s vnútornými mechanizmami každej zmluvnej strany, ktorá bude príslušnej zmluvnej strane radiť v otázkach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda. Zloženie skupiny je také, aby v nej boli vyvážene zastúpené nezávislé organizácie občianskej spoločnosti vrátane mimovládnych organizácií, podnikateľských a zamestnávateľských organizácií a odborových zväzov, ktoré sa aktívne venujú záležitostiam týkajúcim sa hospodárstva, rozvoja, sociálnych vecí, ľudských práv, životného prostredia a iných oblastí.

2. Zmluvné strany podporujú pravidelný dialóg so svojou domácou poradnou skupinou a berú do úvahy ňou predložené názory alebo odporúčania na vykonávanie tejto dohody.

3. S cieľom podporiť informovanosť verejnosti o domácich poradných skupinách zmluvná strana EÚ a zmluvná strana MERCOSUR sprístupnia verejnosti zoznam organizácií, ktoré sa zúčastňujú na konzultáciách, ako aj kontaktné miesto pre túto skupinu.

ČLÁNOK 2.8

Fórum občianskej spoločnosti

1. Zmluvné strany uľahčia organizáciu fóra občianskej spoločnosti s cieľom viesť verejný dialóg o vykonávaní tejto dohody a na prvom zasadnutí Spoločného výboru sa dohodnú na operačných usmerneniach pre fungovanie fóra občianskej spoločnosti.

2. Zmluvné strany môžu uľahčiť účasť na fóre občianskej spoločnosti virtuálnymi prostriedkami.

3. Na fóre občianskej spoločnosti sa môžu zúčastňovať nezávislé organizácie občianskej spoločnosti so sídlom na území zmluvnej strany EÚ či zmluvnej strany MERCOSUR vrátane členov domácich poradných skupín, na ktoré sa odkazuje v článku 2.7. Zmluvné strany podporujú vyvážené zastúpenie vrátane mimovládnych organizácií, podnikateľských a zamestnávateľských organizácií a odborových zväzov, ktoré sa aktívne venujú záležitostiam týkajúcim sa hospodárstva, rozvoja, sociálnych vecí, ľudských práv, životného prostredia a iných oblastí.

4. Zástupcovia zmluvných strán, ktorí sa zúčastňujú v Spoločnej rade či v Spoločnom výbore, sa podľa potreby zúčastňujú na zasadnutí fóra občianskej spoločnosti s cieľom prezentovať informácie o vykonávaní tejto dohody a zapojiť sa do dialógu s fórom občianskej spoločnosti.

KAPITOLA 3

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 3.1

Bezpečnostná doložka

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že:

a) od niektorej zo zmluvných strán vyžaduje, aby poskytla či sprístupnila akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa nej v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami, alebo

b) niektorej zo zmluvných strán bráni v prijatí opatrení, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:

i) v súvislosti s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo obchodom s nimi a v súvislosti s takýmto obchodom a transakciami s iným tovarom a materiálom, so službami a technológiami a hospodárskymi činnosťami, ak prebiehajú priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl;

ii) v prípade vojny alebo inej mimoriadnej situácie v medzinárodných vzťahoch, alebo

iii) v súvislosti so štiepnymi a termonukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, ktoré slúžia na ich výrobu, alebo

c) niektorej zo zmluvných strán bráni v tom, aby prijala opatrenia na splnenie svojich medzinárodných záväzkov podľa Charty OSN v záujme udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti.

ČLÁNOK 3.2

Ďalšie dohody

1. Medziregionálna rámcová dohoda o spolupráci z roku 1995 stráca nadobudnutím platnosti tejto dohody účinnosť a nahrádza sa touto dohodou.

2. Táto dohoda nahrádza Medziregionálnu rámcovú dohodu o spolupráci z roku 1995. Odkazy na Medziregionálnu rámcovú dohodu o spolupráci z roku 1995 vo všetkých ostatných dohodách medzi zmluvnými stranami sa vykladajú ako odkazy na túto dohodu.

3. Dočasná dohoda o obchode stráca nadobudnutím platnosti tejto dohody účinnosť a nahrádza sa touto dohodou. Odkazy na dočasnú dohodu o obchode vo všetkých ostatných dohodách medzi zmluvnými stranami sa vykladajú ako odkazy na túto dohodu.

4. Po nadobudnutí platnosti tejto dohody sa všetky rozhodnutia prijaté Radou pre obchod zriadenou dočasnou dohodou o obchode považujú za prijaté Spoločnou radou zriadenou podľa článku 2.2 tejto dohody. Všetky rozhodnutia prijaté Výborom pre obchod zriadeným dočasnou dohodou o obchode považujú za prijaté Spoločným výborom zriadeným podľa článku 2.3 tejto dohody.

5. Bez ohľadu na odsek 3 tohto článku:

a) dočasné opatrenia prijaté podľa článkov 11.4 a 11.5 dočasnej dohody o obchode, ktoré sú zavedené v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody, zostávajú platné až do ich prirodzeného uplynutia platnosti;

b) dvojstranné ochranné opatrenia prijaté podľa kapitoly 9 oddielu C dočasnej dohody o obchode, ktoré sú zavedené v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody, zostávajú platné až do ich prirodzeného uplynutia platnosti;

c) konania o urovnaní sporov, ktoré sa už začali podľa článku 21.7 a 18.17 dočasnej dohody o obchode, sa odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody považujú za konania o urovnaní sporu podľa tejto dohody a pokračujú až do svojho ukončenia a

d) záväzný výsledok akéhokoľvek konania o urovnaní sporu začatého podľa článku 21.7 a 18.17 dočasnej dohody o obchode zostáva pre zmluvné strany záväzný aj po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody.

6. Zmluvné strany nemôžu začať konania o urovnaní sporov podľa tejto dohody vo veciach, ktoré boli predmetom záverečnej správy podľa kapitoly 18 a rozhodcovského rozsudku podľa kapitoly 21 dočasnej dohody o obchode.

7. Prechodné obdobia, ktoré už úplne alebo čiastočne uplynuli podľa dočasnej dohody o obchode, sa zohľadnia pri výpočte prechodných období stanovených v rovnocenných ustanoveniach tejto dohody. Takéto prechodné obdobia v rámci tejto dohody sa vypočítajú odo dňa nadobudnutia platnosti dočasnej dohody o obchode.

Procesné lehoty, ktoré už úplne alebo čiastočne uplynuli podľa dočasnej dohody o obchode, sa zohľadnia pri výpočte procesných lehôt stanovených v rovnocenných ustanoveniach tejto dohody.

8. Zmluvné strany môžu doplniť túto dohodu uzatvorením osobitných dohôd v akejkoľvek oblasti spolupráce, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tejto dohody. Takéto osobitné dohody môžu stanoviť, že tvoria neoddeliteľnú súčasť celkových medziregionálnych vzťahov, ktoré upravuje táto dohoda, a podliehajú spoločnému inštitucionálnemu rámcu.

ČLÁNOK 3.3

Územná pôsobnosť

1. Táto dohoda sa vzťahuje:

a) na územia, na ktoré sa uplatňuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách stanovené, a

b) na územia Argentínskej republiky, Brazílskej federatívnej republiky, Paraguajskej republiky a Uruguajskej východnej republiky.

2. Odkazy na „územie“ v tejto dohode zahŕňajú vzdušný priestor a pobrežné vody, ako sa stanovuje v dohovore UNCLOS.

3. Odkazy na pojem „územie“ v tejto dohode je potrebné chápať v tomto zmysle, ak sa výslovne nestanovuje inak.

4. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa sadzobného zaobchádzania s tovarom vrátane ustanovení o clách a uľahčení obchodu, vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach a pravidlách pôvodu, ako aj o dočasnom pozastavení tohto zaobchádzania, táto dohoda sa uplatňuje aj na tie oblasti colného územia Európskej únie, ako sú vymedzené v článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie[1], na ktoré sa nevzťahuje bod 1 písm. a) tohto článku.

[1] Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1.

ČASŤ II

POLITICKÝ DIALÓG A SPOLUPRÁCA

KAPITOLA 4

CIELE POLITICKÉHO DIALÓGU A MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

ČLÁNOK 4.1

Ciele politického dialógu

1. Zmluvné strany sa zhodujú, že politický rozmer je zásadnou súčasťou partnerstva zriadeného touto dohodou a posilňuje a prehlbuje pravidelný politický dialóg medzi zmluvnými stranami. Zmluvné strany sa dohodli, že vytvoria politický program, budú spolupracovať v oblastiach spoločného záujmu a vynaložia úsilie na koordináciu svojich pozícií s cieľom uskutočňovať spoločné iniciatívy na príslušných medzinárodných fórach.

2. Cieľom politického dialógu medzi zmluvnými stranami je:

a) posilniť svoje väzby s cieľom prispieť k mieru, stabilite, bezpečnosti a prosperite a upevniť ich strategické partnerstvo;

b) podporovať medzinárodný mier a bezpečnosť, preventívnu diplomaciu, opatrenia na budovanie dôvery a mierové riešenie sporov, a to aj prostredníctvom rozvoja spoločných opatrení na posilnenie systému Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“) a multilateralizmu;

c) posilniť demokraciu, právny štát a presadzovanie a ochranu ľudských práv a základných slobôd;

d) podporovať ľudský a sociálny rozvoj a opätovne potvrdiť svoj záväzok k udržateľnému rozvoju, ktorý bol vyjadrený prijatím Agendy 2030. Zmluvné strany spolupracujú pri vykonávaní a dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja, pričom uznávajú, že široká a ambiciózna povaha týchto cieľov si vyžaduje naliehavé opatrenia, nadväzujúce opatrenia a preskúmanie;

e) podporovať rodovú rovnosť a dodržiavanie všetkých práv žien a dievčat s dôrazom na rodové hľadisko a riešiť diskrimináciu a násilie na základe sexuálnej orientácie v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi každej zmluvnej strany;

f) prispievať k odzbrojeniu a nešíreniu zbraní hromadného ničenia a ich nosičov v plnom súlade s príslušnými medzinárodnými záväzkami zmluvných strán a zabezpečením ich vykonávania na vnútroštátnej úrovni;

g) posilniť spoluprácu v boji proti rasizmu, rasovej diskriminácii, xenofóbii a súvisiacej neznášanlivosti;

h) vypracovať spoločné opatrenia na posilnenie spolupráce v boji proti obchodovaniu s ľuďmi, prevádzačstvu migrantov, nedovolenému obchodovaniu so zbraňami, obchodovaniu s drogami a súvisiacej trestnej činnosti, počítačovej kriminalite a iným formám nadnárodnej organizovanej trestnej činnosti;

i) podporovať a rozvíjať spoločné opatrenia na odstránenie sexuálneho zneužívania detí vrátane výroby a šírenia materiálu obsahujúceho zneužívanie detí a boja proti cestujúcim páchateľom sexuálnych trestných činov;

j) posilniť spoluprácu v boji proti korupcii a pri predchádzaní využívania ich finančných systémov na legalizáciu príjmov z trestnej činnosti a na financovanie terorizmu, ako aj pri identifikácii, vymáhaní a vracaní nezákonne nadobudnutého majetku;

k) bojovať proti beztrestnosti v prípade najzávažnejších trestných činov, ktoré znepokojujú medzinárodné spoločenstvo ako celok;

l) posilniť spoluprácu pri predchádzaní teroristickým činom a ich potláčaní v súlade s medzinárodnými dohovormi, ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty Európskej únie a signatárske štáty MERCOSURu, príslušnými rezolúciami OSN a príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvných strán;

m) vymieňať si názory a zlepšiť dialóg o medzinárodných daňových záležitostiach vrátane globálnych noriem a transparentnosti;

n) konať v prospech svojej príslušnej regionálnej integrácie, ktorá sa považuje za jeden z prostriedkov na dosiahnutie udržateľného rozvoja, ako aj za nástroj konkurencieschopnej integrácie do svetového hospodárstva;

o) rozvíjať vzájomné porozumenie a podporovať konsenzus v medziregionálnych a medzinárodných otázkach, najmä prostredníctvom spolupráce na multilaterálnych fórach a rozvoja spoločných iniciatív;

p) vypracovať spoločné opatrenia na posilnenie systému OSN a multilateralizmu s cieľom účinne, efektívne a promptne čeliť najdôležitejším súčasným a budúcim výzvam;

q) budovať širokú politickú koordináciu na medzinárodnej úrovni s cieľom podporovať a posilňovať multilaterálne, transparentné a demokratické procesy správy internetu, do ktorých sa zapájajú verejné správy, súkromný sektor, občianska spoločnosť, medzinárodné organizácie, technické a akademické komunity a všetky ostatné príslušné zainteresované strany, a to v súlade s ich príslušnými úlohami, povinnosťami a schopnosťami;

r) diskutovať o právnych a justičných záležitostiach spoločného záujmu a

s) riešiť ďalšie témy, na ktorých sa zmluvné strany dohodli.

ČLÁNOK 4.2

Ciele medzinárodnej spolupráce a rozvoja

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú potrebu posilniť svoje partnerstvo, zdôrazňujú význam medzinárodnej spolupráce a rozvoja a dohodli sa, že jedným z hlavných cieľov medziregionálnej spolupráce a jej spôsobov je uľahčiť vykonávanie tejto dohody.

2. Zmluvné strany realizujú projekty spolupráce a spoločné činnosti prostredníctvom všetkých existujúcich a budúcich nástrojov a metodík a dostupných prostriedkov vrátane trojstrannej spolupráce. Táto spolupráca môže okrem iného zahŕňať:

a) podporu investícií a vytvárania pracovných miest prostredníctvom mobilizácie finančných zdrojov, okrem iného prostredníctvom využívania grantov a pôžičiek na dosiahnutie výsledkov udržateľného rozvoja;

b) podporu budovania kapacít prostredníctvom kurzov odbornej prípravy, workshopov a seminárov a výmeny odborníkov, štúdií, spoločného výskumu a osvedčených postupov;

c) podporu inštitucionálneho know-how v oboch regiónoch prostredníctvom činností spolupráce;

d) podporu financovania rozvoja prostredníctvom všetkých nástrojov, ktoré má každá zmluvná strana k dispozícii, a iných foriem inovačných finančných mechanizmov;

e) podporu prístupu k inovačným technológiám, ako aj posilnenie vnútroštátnych kapacít;

f) vypracovanie osobitných opatrení na zníženie chudoby, boj proti hladu a podporu sociálneho začlenenia a súdržnosti;

g) konsolidáciu existujúcich sietí a platforiem regionálnej spolupráce a

h) podporu spolupráce medzi orgánmi verejnej správy a inštitúciami zmluvných strán.

3. Zmluvné strany sa dohodli, že budú podporovať mobilizáciu finančných zdrojov na vykonávanie tejto dohody v úzkom partnerstve s Európskou investičnou bankou, európskymi finančnými inštitúciami a inštitúciami signatárskych štátov MERCOSURu, ako aj s medzinárodnými a regionálnymi finančnými inštitúciami.

ČLÁNOK 4.3

Zdroje

1. S cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľov spolupráce stanovených v tejto dohode sa zmluvné strany zaväzujú poskytovať v rámci svojich kapacít a prostredníctvom vlastných kanálov primerané zdroje vrátane finančných zdrojov a podporovať verejné a súkromné finančné inštitúcie spojené s rozvojom v oboch regiónoch, aby na tento účel aktívne spolupracovali.

2. Zmluvné strany nabádajú Európsku investičnú banku a iné finančné inštitúcie, aby pokračovali vo svojej činnosti v signatárskych štátoch MERCOSURu v súlade so svojimi postupmi a kritériami financovania, v súlade so svojimi príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi, a to bez toho, aby boli dotknuté právomoci ich príslušných orgánov.

KAPITOLA 5

SPOLUPRÁCA V OBLASTI DEMOKRATICKÝCH ZÁSAD, ĽUDSKÝCH PRÁV, PRÁVNEHO ŠTÁTU A MEDZINÁRODNÉHO MIERU A BEZPEČNOSTI

ČLÁNOK 5.1

Spolupráca v oblasti demokratických zásad, ľudských práv a právneho štátu

1. Zmluvné strany spolupracujú pri presadzovaní a ochrane ľudských práv vrátane ratifikácie a vykonávania medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv a pri posilňovaní demokratických zásad a právneho štátu.

2. Takáto spolupráca môže zahŕňať:

a) účinné vykonávanie medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv, na ktorých sa zmluvné strany zúčastňujú, ako aj odporúčaní zmluvných orgánov Organizácie Spojených národov v oblasti ľudských práv, osobitných postupov Rady Organizácie Spojených národov pre ľudské práva a všeobecného pravidelného preskúmania;

b) začlenenie ľudských práv do vnútroštátnych politík a plánov rozvoja;

c) posilnenie kapacity na uplatňovanie demokratických zásad a postupov;

d) výmenu osvedčených postupov týkajúcich sa národných akčných plánov v oblasti demokracie a ľudských práv;

e) kampane na zvyšovanie povedomia a vzdelávanie v oblasti ľudských práv, demokracie a kultúry mieru;

f) posilňovanie inštitúcií v oblasti demokracie a ľudských práv, ako aj právnych a inštitucionálnych rámcov na podporu a ochranu ľudských práv a právneho štátu;

g) rozvoj spoločných iniciatív spoločného záujmu v rámci príslušných inštitúcií OSN a multilaterálnych fór zaoberajúcich sa ľudskými právami;

h) podporu demokracie, medzinárodného práva vrátane ľudských práv, základných slobôd a právneho štátu, a to aj na multilaterálnych fórach;

i) spoluprácu a koordináciu, a to v prípade potreby aj v tretích krajinách, pokiaľ ide o praktický pokrok v oblasti demokratických zásad, ľudských práv a právneho štátu, najmä pokiaľ ide o politické práva a základné slobody, vrátane posilnenia transparentných, dôveryhodných a inkluzívnych volebných procesov v súlade s medzinárodnými normami;

j) posilnenie dobrej správy vecí verejných na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane zodpovednosti a transparentnosti inštitúcií, podpory účasti občanov a zapojenia občianskej spoločnosti a boja proti korupcii a

k) podporu predchádzania genocíde, zločinom proti ľudskosti, vojnovým zločinom a akýmkoľvek iným trestným činom, ktoré patria do právomoci Medzinárodného trestného súdu.

ČLÁNOK 5.2

Rodová rovnosť a ženy, mier a bezpečnosť

1. Zmluvné strany podporujú rodovú rovnosť a posilnenie postavenia všetkých žien. Uznávajú potrebu rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien ako predpokladu úplného dosiahnutia inkluzívneho rozvoja, demokracie a bezpečnosti. Zmluvné strany preskúmajú ďalšie systémy spolupráce a potenciálne synergie medzi príslušnými politikami a iniciatívami v súlade s medzinárodnými normami a záväzkami, ako je Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW), Agenda 2030 a rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti.

2. Takáto spolupráca môže zahŕňať:

a) podporu účinného uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti;

b) podporu politickej participácie a vedúceho postavenia žien, ich prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu, posilnenie ich ekonomického postavenia a ich zvýšenej účasti na trhu práce;

c) posilňovanie vnútroštátnych a regionálnych inštitúcií na riešenie otázok súvisiacich s násilím páchaným na ženách vrátane prevencie a ochrany pred sexuálnym a rodovo motivovaným násilím, mechanizmov vyšetrovania a vyvodenia zodpovednosti, podpory obetí a presadzovania podmienok bezpečnosti a ochrany žien;

d) aktívne posilňovanie ľudských práv žien vrátane ochrany pred porušovaním ľudských práv a akýmkoľvek druhom násilia na ženách, ako aj posilňovanie prístupu žien k spravodlivosti;

e) podporu rozvoja a vykonávania národných akčných plánov v nadväznosti na rezolúciu BR OSN č. 1325 a

f) posilňovanie spolupráce s príslušnými orgánmi OSN a inými medzinárodnými organizáciami.

ČLÁNOK 5.3

Zbrane hromadného ničenia

1. Zmluvné strany uznávajú ústrednú úlohu Zmluvy o nešírení jadrových zbraní podpísanej v Londýne 1. júla 1968 a jej tri rovnako dôležité a posilňujúce piliere: odzbrojenie, nešírenie a mierové využívanie jadrovej energie.

2. Zmluvné strany zastávajú názor, že šírenie zbraní hromadného ničenia a ich nosičov, či už sa poskytujú štátnym alebo neštátnym subjektom, predstavuje jednu z najvážnejších hrozieb pre medzinárodnú stabilitu a bezpečnosť. Zmluvné strany sa preto zaväzujú spolupracovať a prispievať k boju proti šíreniu zbraní hromadného ničenia a ich nosičov dôsledným plnením a vnútroštátnou implementáciou svojich existujúcich záväzkov, ktoré im vyplývajú z medzinárodných zmlúv a dohôd o odzbrojení a nešírení zbraní hromadného ničenia, ako aj ďalších príslušných medzinárodných záväzkov. Zmluvné strany sa dohodli, že tento odsek predstavuje zásadný tejto dohody.

3. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať a spoločne bojovať proti šíreniu zbraní hromadného ničenia a ich nosičov:

a) prijatím krokov s cieľom podpísať alebo ratifikovať všetky ostatné príslušné medzinárodné nástroje, resp. k takýmto nástrojom pristúpiť, a v plnej miere uvedené nástroje vykonávať a

b) zavedením účinného vnútroštátneho kontrolného systému na kontrolu vývozu, ako aj tranzitu, tovaru súvisiaceho so zbraňami hromadného ničenia vrátane kontrol konečného využitia technológií s dvojakým využitím v tejto súvislosti, ktorý bude obsahovať účinné sankcie za porušenia kontrol vývozu.

4. Zmluvné strany nadviažu pravidelný politický dialóg v záujme doplnenia a upevňovania uvedených prvkov.

ČLÁNOK 5.4

Závažné trestné činy vyvolávajúce medzinárodné znepokojenie a Medzinárodný trestný súd

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú, že nesmie existovať beztrestnosť v prípade najzávažnejších trestných činov, týkajúcich sa medzinárodného spoločenstva ako celku, ako sú trestné činy patriace do právomoci Medzinárodného trestného súdu, a že tieto trestné činy musia byť podľa potreby stíhané vnútroštátnymi a medzinárodnými prostriedkami v súlade so zásadou komplementárnosti.

2. Zmluvné strany, berúc do úvahy, že účinný Medzinárodný trestný súd predstavuje významný vývoj pre medzinárodný mier a spravodlivosť, sa dohodli na spolupráci pri podpore všeobecného pristúpenia k Rímskemu štatútu Medzinárodného trestného súdu podpísanému v Ríme 17. júla 1998 (ďalej len „Rímsky štatút“) a na tento účel:

a) ďalej prijímajú kroky na vykonávanie Rímskeho štatútu a jeho zmien a ratifikujú a vykonajú súvisiace nástroje, ako napríklad Dohodu o výsadách a imunitách Medzinárodného trestného súdu prijatú v New Yorku 9. septembra 2002;

b) v prípade potreby zdieľajú skúsenosti s prijímaním vnútroštátnych právnych predpisov zameraných na účinné vykonávanie Rímskeho štatútu a

c) prijímajú opatrenia na zabezpečenie integrity Rímskeho štatútu.

ČLÁNOK 5.5

Ručné a ľahké zbrane a iné konvenčné zbrane

1. Zmluvné strany sa zaväzujú spolupracovať a zabezpečiť koordináciu a komplementárnosť, ako aj preskúmať možné synergie v rámci svojho úsilia o reguláciu alebo zlepšenie regulácie medzinárodného obchodu s konvenčnými zbraňami, a to aj pokiaľ ide o predchádzanie nedovolenému obchodovaniu so zbraňami, boj proti nemu a jeho odstránenie.

2. Na celosvetovej úrovni zmluvné strany zdôrazňujú jedinečný rámec, ktorý poskytuje Zmluva o obchode so zbraňami prijatá v New Yorku 2. apríla 2013 (ďalej len „ATT“) s cieľom dosiahnuť túto spoluprácu a komplementárnosť medzi vnútroštátnymi systémami kontroly transferov konvenčných zbraní vrátane jej ustanovení o spolupráci a pomoci. Zhodli sa aj na tom, že je dôležité podporovať všeobecné uplatňovanie a úplné vykonávanie ATT všetkými členskými štátmi OSN.

3. Zmluvné strany uznávajú, že nedovolená výroba, transfer a obeh ručných a ľahkých zbraní a ich nadmerné hromadenie a nekontrolované šírenie v mnohých regiónoch sveta majú širokú škálu humanitárnych a sociálno-ekonomických dôsledkov a predstavujú vážnu hrozbu pre mier, zmierenie, bezpečnosť, ochranu, stabilitu a udržateľný rozvoj na individuálnej, miestnej, vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni.

4. Zmluvné strany sa dohodli, že budú plne vykonávať svoje príslušné záväzky, pokiaľ ide o problematiku nelegálneho obchodu s ručnými zbraňami a ľahkými zbraňami a so strelivom pre ne, v súlade s existujúcimi medzinárodnými dohodami, na ktorých sa zúčastňujú, a rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN, ako aj svoje záväzky v rámci ostatných medzinárodných nástrojov platných v tejto oblasti, napríklad v rámci Akčného programu OSN na prevenciu nedovoleného obchodovania s ručnými a ľahkými zbraňami a na boj proti nemu a jeho odstraňovanie, a to vo všetkých jeho aspektoch.

5. Zmluvné strany uznávajú význam vnútroštátnych kontrolných systémov v oblasti transferu konvenčných zbraní v súlade s existujúcimi medzinárodnými normami. Zmluvné strany sa dohodli na zodpovednom uplatňovaní takýchto kontrol, pretože prispievajú k medzinárodnému a regionálnemu mieru, bezpečnosti a stabilite a k znižovaniu ľudského utrpenia, ako aj k zabráneniu odkláňaniu konvenčných zbraní.

ČLÁNOK 5.6

Spolupráca v oblasti boja proti terorizmu

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok v boji proti terorizmu vo všetkých jeho formách a prejavoch v súlade s medzinárodným právom, právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom, príslušnými rezolúciami OSN a ich príslušnými právnymi predpismi.

2. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať a v prípade spoločného záujmu predchádzať všetkým teroristickým činom, bojovať proti nim a trestnoprávne ich postihovať ich v súlade s nástrojmi OSN, na ktorých sa zúčastňujú.

3. Zmluvné strany sa dohodli, že v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN č. 1373 (2001) a 1624 (2005) neposkytnú pomoc ani útočisko pôvodcom alebo podnecovateľom žiadneho druhu teroristickej činnosti ani žiadnemu inému účastníkovi tejto činnosti. Spolupracujú najmä:

a) v rámci úplného vykonávania rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN č. 1267 (1999), 1373 (2001), 1624 (2005), 1904 (2009), 2178 (2014), 2253 (2015), 2322 (2016) a 2331 (2016) a iných príslušných rezolúcií OSN a medzinárodných a regionálnych dohovorov a nástrojov;

b) podporou spolupráce medzi členskými štátmi OSN v záujme účinného vykonávania Globálnej stratégie OSN pre boj proti terorizmu;

c) výmenou skúseností a osvedčených postupov v oblasti ochrany ľudských práv, humanitárneho práva a medzinárodného práva v boji proti terorizmu;

d) výmenou názorov na prostriedky a metódy používané na boj proti terorizmu vrátane spolupráce v technických oblastiach a odbornej prípravy a výmenou skúseností a osvedčených postupov v súvislosti s predchádzaním násilnému extrémizmu, ktorý vedie k terorizmu, najmä v rámci vykonávania oddielov I a IV Globálnej stratégie OSN pre boj proti terorizmu v súvislosti s predchádzaním terorizmu a

e) riešením štrukturálnych príčin, ktoré sú príčinou fenoménu terorizmu a násilného extrémizmu.

ČLÁNOK 5.7

Spolupráca pri budovaní a udržiavaní mieru

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok spolupracovať pri podpore medzinárodného mieru a bezpečnosti pod záštitou OSN.

2. Pokiaľ ide o budovanie a udržiavanie mieru OSN, zmluvné strany nadviažu dialóg o otázkach mieru a bezpečnosti s cieľom iniciovať spoluprácu, okrem iného, v oblasti budovania kapacít a výmeny najlepších postupov.

ČLÁNOK 5.8

Humanitárna pomoc a riadenie rizika katastrof

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok voči rámcu OSN v oblasti znižovania rizika katastrof a reakcie na ne a dohodli sa, že za svoje priority uznajú zníženie zraniteľnosti a rizika a podporu odolnosti.

2. Na účely stanovené v odseku 1 zmluvné strany preskúmajú možnosti koordinácie činností humanitárnej pomoci a reakcie na katastrofy.

ČLÁNOK 5.9

Spolupráca v rámci bilaterálnych, regionálnych a medzinárodných fór a organizácií

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok dodržiavať zásady Charty OSN. Zmluvné strany sa spoločne zaviazali k multilateralizmu a úsiliu o zlepšenie účinnosti regionálnych a medzinárodných fór a organizácií, ako je OSN a jej špecializované organizácie a agentúry, a iných multilaterálnych fór.

2. Zmluvné strany pokračujú v používaní účinných konzultačných mechanizmov v rámci multilaterálnych fór. V rámci OSN zmluvné strany vytvoria vhodné konzultačné mechanizmy na Valnom zhromaždení OSN a úradoch OSN, a to vo vhodných prípadoch a vo forme, na akej sa zmluvné strany dohodnú.

ČLÁNOK 5.10

Kybernetická bezpečnosť a informačné a komunikačné technológie

Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce a výmeny názorov v oblasti kybernetickej bezpečnosti a v súvislosti s využívaním informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) v kontexte medzinárodného mieru a bezpečnosti vrátane noriem, pravidiel a zásad zodpovedného správania štátov, uplatňovania medzinárodného práva na využívanie IKT a rozvoja opatrení na budovanie dôvery a budovania kapacít.

ČLÁNOK 5.11

Počítačová kriminalita

1. Zmluvné strany uznávajú, že počítačová kriminalita sa stáva rozšíreným globálnym problémom, ktorý si vyžaduje multilaterálne, regionálne a vnútroštátne riešenia. Zmluvné strany posilnia spoluprácu v oblasti predchádzania počítačovej kriminalite a boja proti nej prostredníctvom výmeny informácií a praktickej spolupráce, a to v súlade so svojimi príslušnými právnymi rámcami a predpismi, ako aj s príslušnými medzinárodnými právnymi nástrojmi v oblasti počítačovej kriminality. Zmluvné strany sa usilujú spolupracovať tam, kde je to vhodné, pri tvorbe účinných právnych predpisov, politík a postupov na predchádzanie počítačovej kriminalite a boj proti nej všade tam, kde k nej dochádza.

2. Zmluvné strany si podľa potreby vymieňajú v rámci svojich príslušných právnych rámcov informácie, a to aj pokiaľ ide o oblasť vzdelávania a odbornej prípravy vyšetrovateľov počítačovej kriminality, vyšetrovania počítačovej kriminality a digitálnej forenznej analýzy.

KAPITOLA 6

SPOLUPRÁCA V OBLASTI SPRAVODLIVOSTI, SLOBODY A BEZPEČNOSTI

ČLÁNOK 6.1

Migrácia a medzinárodná ochrana utečencov

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú význam, ktorý prikladajú účinnému riešeniu migračných tokov, a dohodli sa, že posilnia vzájomnú spoluprácu v otázkach migrácie na základe zásady národnej zvrchovanosti, spoločnej zodpovednosti, ako aj pokiaľ ide o súvisiace otázky, ako je napríklad potenciálny hospodársky, sociálny a kultúrny prínos migrantov pre krajiny pôvodu, tranzitu a cieľové krajiny.

2. Zmluvné strany sa zameriavajú najmä na:

a) základné príčiny migrácie;

b) uľahčenie pohybu svojich štátnych príslušníkov medzi svojimi územiami v súlade s uplatniteľným právom a príslušnými právomocami;

c) plné dodržiavanie ľudských práv všetkých migrantov a ich rodín, ako aj opatrení proti rasizmu a xenofóbii;

d) uplatňovanie rodového hľadiska v oblasti migrácie;

e) zlúčenie rodiny v súlade s uplatniteľným právom vrátane medzinárodného práva v oblasti ľudských práv;

f) medziregionálnu spoluprácu zameranú na prevenciu a boj v súvislosti s takými javmi, ako je prevádzačstvo migrantov a obchodovanie s ľuďmi, najmä s deťmi a osobami v zraniteľných situáciách vrátane ohrozených žien, a na ochranu obetí, v súlade s Dohovorom proti nadnárodnému organizovanému zločinu prijatým v New Yorku 15. novembra 2000 a jeho dodatkovými protokolmi o obchodovaní s ľuďmi a prevádzačstve migrantov;

g) pravidelnú výmenu informácií o legislatívnych a administratívnych opatreniach vzťahujúcich sa na migrantov a o skúsenostiach v otázkach migrácie;

h) záležitosti vyplývajúce z vykonávania príslušných medzinárodných nástrojov na ochranu utečencov a žiadateľov o azyl;

i) preskúmanie možností spolupráce na regionálnej úrovni v oblasti dobrovoľného presídľovania a iných foriem prijímania utečencov z humanitárnych dôvodov ako súčasti spoločného riešenia rastúceho globálneho javu rozsiahleho pohybu utečencov a

j) medziregionálnu spoluprácu v oblasti predchádzania neoprávnenej migrácii.

3. Zmluvné strany spolupracujú v záujme zaistenia bezpečnej, riadenej a legálnej migrácie, readmisie vlastných štátnych príslušníkov, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území druhej zmluvnej strany, a boja proti obchodovaniu s ľuďmi a prevádzačstvu migrantov. Spolupracujú aj pri výmene informácií, ako aj pri výmene údajov a štatistík o migrácii.

4. Každý členský štát EÚ a každý signatársky štát MERCOSURu prijme späť svojich vlastných štátnych príslušníkov, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území druhej zmluvnej strany, na jej žiadosť. Na tento účel sa poskytnú vhodné cestovné doklady zabezpečujúce účinný návrat. Zmluvné strany zabezpečia bezpečné a dôstojné zaobchádzanie s neoprávnenými migrantmi. Návrat neprijatých osôb sa zabezpečí aj za ľudských, dôstojných a spravodlivých podmienok v súlade s uplatniteľným právom vrátane prostriedkov nápravy, ktoré sú v ňom stanovené.

5. Na žiadosť jednej zo zmluvných strán sa signatárske štáty MERCOSURu jednotlivo a EÚ alebo ktorýkoľvek jednotlivý členský štát usilujú dojednať a uzavrieť osobitné dohody s cieľom uľahčiť spoluprácu medzi príslušnými orgánmi pri identifikácii a dokumentovaní štátnych príslušníkov, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území druhej zmluvnej strany a majú byť readmitovaní. Takéto dohody by sa mali týkať aj readmisie osôb, ktoré nie sú ich štátnymi príslušníkmi, ale sú držiteľmi platného povolenia na pobyt vydaného jednou zo zmluvných strán, resp. ktoré vstúpili na územie jednej zmluvnej strany a prichádzajú priamo z územia druhej zmluvnej strany.

6. Zmluvné strany podporujú rozvoj a vykonávanie vnútroštátnych právnych predpisov a postupov, pokiaľ ide o medzinárodnú ochranu utečencov, s cieľom splniť ustanovenia Dohovoru Organizácie Spojených národov o právnom postavení utečencov podpísaného v Ženeve 28. júla 1951 a jeho protokolu z roku 1967 a iných príslušných regionálnych a medzinárodných nástrojov na zabezpečenie dodržiavania zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Zmluvné strany sa osobitne zamerajú na preskúmanie možností spolupráce na regionálnej úrovni v oblasti dobrovoľného presídľovania a iných foriem prijímania utečencov z humanitárnych dôvodov ako súčasti spoločného riešenia rastúceho globálneho javu rozsiahleho pohybu utečencov.

ČLÁNOK 6.2

Právna a justičná spolupráca

1. Zmluvné strany sa dohodli, že budú rozvíjať justičnú spoluprácu v občianskych veciach, a to najmä v súvislosti s dojednávaním, ratifikáciou a vykonávaním mnohostranných dohovorov o justičnej spolupráci v občianskych veciach, a to predovšetkým dohovorov Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného v oblasti medzinárodnej právnej spolupráce a súdnych sporov, ako aj ochrany detí.

2. Zmluvné strany sa dohodli na posilnení justičnej spolupráce v trestných veciach na základe príslušných noriem OSN, medzinárodných a regionálnych organizácií, ako sú Rada Európy a Organizácia amerických štátov, najmä v oblasti vzájomnej právnej pomoci, vydávania a odovzdávania väzňov.

ČLÁNOK 6.3

Spolupráca v boji proti celosvetovému problému s drogami

1. Zmluvné strany na základe zásady spoločnej a spoločnej zodpovednosti spolupracujú s cieľom zabezpečiť vyvážený a integrovaný prístup k riešeniu všetkých aspektov svetového problému s drogami vrátane výziev, ako sú nové psychoaktívne látky. V tejto súvislosti sa protidrogové politiky a opatrenia zameriavajú na posilnenie štruktúr, zníženie ponuky nelegálnych drog, obchodovania s nimi a dopytu po nich, riešenie zdravotných a sociálnych dôsledkov zneužívania drog s cieľom znížiť škody a účinnejšiu prevenciu zneužívania chemických prekurzorov používaných na nedovolenú výrobu omamných a psychotropných látok.

2. Zmluvné strany sa dohodnú na metódach spolupráce potrebných na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 1. Opatrenia sa zakladajú na spoločne dohodnutých zásadách, najmä v súlade s tromi dohovormi OSN o kontrole drog z rokov 1961, 1971 a 1988 a záverečným dokumentom z mimoriadneho zasadnutia Valného zhromaždenia OSN o celosvetovom probléme s drogami, ktorý bol prijatý 19. apríla 2016 v New Yorku.

3. Zmluvné strany sa dohodli, že budú podporovať a povzbudzovať rozvoj politík a opatrení na riešenie celosvetového problému s drogami.

ČLÁNOK 6.4

Spolupráca v boji proti korupcii a nadnárodnému organizovanému zločinu, boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

1. V súlade so svojimi vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi a platnými dvojstrannými a medzinárodnými nástrojmi, ako je Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu prijatý v New Yorku 15. decembra 2000 a jeho protokoly a Dohovor OSN proti korupcii prijatý 31. októbra 2003 v New Yorku, zmluvné strany posilnia vzájomnú spoluprácu v boji proti nadnárodnému organizovanému zločinu a korupcii vrátane preventívnych a vyšetrovacích činností, stíhania páchateľov a vzájomnej právnej pomoci.

2. Zmluvné strany sa dohodli, že je potrebné pracovať na účinnom predchádzaní využívaniu ich finančných inštitúcií a určených nefinančných podnikov a povolaní na účely financovania terorizmu a legalizácie príjmov z trestnej činnosti vrátane obchodovania s drogami, obchodovania s ľuďmi, najmä deťmi, ohrozenými ženami a inými osobami v zraniteľných situáciách, obchodovania so zbraňami a korupcie, a to v súlade s odporúčaniami Finančnej akčnej skupiny (ďalej len „FATF“) a s prihliadnutím na prácu latinskoamerickej finančnej akčnej skupiny (ďalej len „GAFILAT“).

3. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať s cieľom bojovať proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a predchádzať im a zabezpečia účinné a úplné vykonávanie odporúčaní FATF a zohľadnia prácu skupiny GAFILAT. Táto spolupráca sa týka aj vyhľadávania, identifikácie, zaistenia, konfiškácie a vrátenia majetku alebo finančných prostriedkov pochádzajúcich z príjmov z trestnej činnosti.

4. Spolupráca uvedená v odseku 3 umožní výmenu relevantných informácií v rámci zákonov a iných právnych predpisov každej zmluvnej strany a v súlade s medzinárodnými normami na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a boj proti nim, a to v súlade s odporúčaniami FATF a s prihliadnutím na prácu skupiny GAFILAT.

5. Zmluvné strany sa dohodli, že v súlade so svojimi príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi a uplatniteľnými dvojstrannými a medzinárodnými nástrojmi prijmú opatrenia na podporu identifikácie, vyhľadávania, zmrazenia, zaistenia a konfiškácie príjmov z trestnej činnosti.

ČLÁNOK 6.5

Osobné údaje

1. Zmluvné strany uznávajú význam podpory a ochrany základných práv na súkromie a ochranu údajov vrátane bezpečnosti osobných údajov ako ústredného faktora dôvery spotrebiteľov v digitálne hospodárstvo a zásadného prvku ďalšieho rozvoja obchodných výmen a spolupráce v oblasti presadzovania práva.

2. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť účinnú ochranu práv uvedených v odseku 1, a to aj v kontexte predchádzania terorizmu a inej nadnárodnej trestnej činnosti a boja proti nim. Spolupráca na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni zohľadňuje existujúce medzinárodné záväzky a prípadne príslušné zákony a iné právne predpisy zmluvných strán. Môže zahŕňať budovanie kapacít, technickú pomoc a výmenu informácií a odborných znalostí.

ČLÁNOK 6.6

Konzulárna ochrana

1. Každý signatársky štát MERCOSURu súhlasí s tým, že diplomatické a konzulárne orgány ktoréhokoľvek zastúpeného členského štátu EÚ poskytujú ochranu každému občanovi členského štátu EÚ, ktorý nemá na jeho území stále zastúpenie schopné poskytnúť v danom prípade konzulárnu ochranu, za rovnakých podmienok ako štátnym príslušníkom daného členského štátu EÚ.

2. Každý členský štát EÚ súhlasí s tým, že diplomatické a konzulárne orgány ktoréhokoľvek zastúpeného signatárskeho štátu MERCOSURu poskytujú ochranu každému občanovi signatárskeho štátu MERCOSURu, ktorý nemá na jeho území stále zastúpenie schopné poskytnúť v danom prípade konzulárnu ochranu.

KAPITOLA 7

SPOLUPRÁCA V OBLASTI UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA

ČLÁNOK 7.1

Ciele a pracovné metódy

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať udržateľný a inkluzívny hospodársky rozvoj a prispievať k zásadám stanoveným v Deklarácii z Ria o životnom prostredí a rozvoji prijatej na konferencii Organizácie Spojených národov o životnom prostredí a rozvoji v roku 1992 (ďalej len „Deklarácia z Ria o životnom prostredí a rozvoji z roku 1992“), podporenej záverečným dokumentom konferencie Organizácie Spojených národov o udržateľnom rozvoji z roku 2012 začleneným do rezolúcie č. 66/288 prijatej Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 27. júla 2012 s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“ (ďalej len „záverečný dokument konferencie OSN o udržateľnom rozvoji z roku 2012 s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“ “) a Agendou 2030. V tomto rámci zmluvné strany spolupracujú pri vykonávaní a dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja, pričom uznávajú, že široká a ambiciózna povaha týchto cieľov si vyžaduje naliehavé opatrenia.

2. Zmluvné strany uznávajú význam dialógu a spolupráce ako nevyhnutných predpokladov na riešenie výziev spojených s dosahovaním cieľov udržateľného rozvoja a ďalej uznávajú význam zapojenia viacerých zainteresovaných strán vrátane súkromného sektora a občianskej spoločnosti do medzinárodnej spolupráce.

3. Zmluvné strany sa budú usilovať o konsolidáciu hospodárskeho rastu spôsobom, ktorý znižuje nerovnosti a rešpektuje zásady udržateľného rozvoja.

4. Zmluvné strany by mali podporovať udržateľnú spotrebu a výrobu a zvyšovať informovanosť o hospodárskych a sociálnych nákladoch environmentálnych škôd a ich súvisiacom vplyve na blahobyt ľudí.

5. Zmluvné strany podporujú udržateľný rozvoj prostredníctvom dialógu, výmeny osvedčených postupov, dobrej správy vecí verejných a správneho finančného riadenia.

6. Zmluvné strany majú spoločný cieľ, ktorým je odstránenie chudoby a podpora inkluzívneho hospodárskeho rozvoja, a vždy, keď je to možné, spolupracujú na dosiahnutí tohto cieľa.

7. Zmluvné strany spolupracujú na posilnení vykonávania Agendy 2030 a metodík nadväzujúcich opatrení, zodpovednosti voči svojim občanom za vykonávanie výsledkov súvisiacich s monitorovaním Agendy 2030 a hodnotenia opatrení spolupráce vrátane kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov s prihliadnutím na vplyv v praxi.

8. Uznávajúc, že rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat sú nevyhnutné pre udržateľný rozvoj, zmluvné strany preskúmajú ďalšie systémy spolupráce.

9. Zmluvné strany budú podporovať štruktúry spolupráce Juh – Juh a trojstrannej spolupráce. Takáto spolupráca bude zahŕňať vytváranie spoločných iniciatív s tretími krajinami s cieľom spolupracovať na podpore navrhovania a vykonávania viacúrovňových stratégií pre Agendu 2030, ako aj akýchkoľvek iných relevantných budúcich medziregionálnych a medzinárodných dohôd o udržateľnom rozvoji.

10. Zmluvné strany chápu komplexnú povahu cieľov udržateľného rozvoja. V tejto súvislosti by zmluvné strany mali podporovať inovatívne partnerstvá, ktoré využívajú prístup založený na zapojení viacerých zainteresovaných strán s cieľom podporovať a vykonávať medzinárodné rozvojové iniciatívy. Tieto partnerstvá môžu zahŕňať súkromný sektor, organizovanú občiansku spoločnosť, filantropické organizácie a miestne a regionálne orgány.

11. Zmluvné strany uznávajú význam komplexného prístupu k sociálnemu rozvoju, ktorý musí ísť ruka v ruke s hospodárskym rozvojom a environmentálnou udržateľnosťou. Uprednostnia podporu plnej zamestnanosti, sociálneho začlenenia a súdržnosti, ako aj účasť občianskej spoločnosti. V súlade s cieľom udržateľného rozvoja č. 8 podporujú dôstojnú prácu pre všetkých, ako sa stanovuje v Deklarácii Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu, ktorú prijala Medzinárodná konferencia práce na svojom 97. zasadnutí v Ženeve 10. júna 2008 (ďalej len „vyhlásenie MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu“).

ČLÁNOK 7.2

Vykonávanie spolupráce EÚ – MERCOSUR a bilaterálnej spolupráce

1. Ustanovenia tejto dohody nemajú vplyv na vykonávanie programov, projektov a činností podľa medziregionálnej rámcovej dohody o spolupráci z roku 1995 a nemajú vplyv na prebiehajúcu alebo budúcu bilaterálnu spoluprácu rozvíjanú na základe dvojstranných programových nástrojov, ako sú indikatívne programy alebo akékoľvek iné príslušné nástroje.

2. Spolupráca sa uskutočňuje v súlade s príslušnými medzinárodne dohodnutými zásadami a politikami, ktoré sa obe zmluvné strany zaviazali dodržiavať, a v súlade s príslušným legislatívnym rámcom EÚ na jednej strane a MERCOSUR-u a jeho signatárskych štátov na strane druhej.

ČLÁNOK 7.3

Zjednodušujúce opatrenia

Zmluvné strany podľa potreby zabezpečia oslobodenie od ciel a daní a vízové úľavy potrebné na vykonávanie iniciatív spolupráce dohodnutých podľa tejto časti dohody a podľa protokolu o spolupráci.

ČLÁNOK 7.4

Spolupráca v oblasti verejnej správy

Zmluvné strany zavedú spoluprácu a dialóg s cieľom určiť opatrenia zamerané na rozvoj kapacít na navrhovanie, účinné vykonávanie a hodnotenie verejných politík. V tejto súvislosti zmluvné strany spolupracujú v záležitostiach týkajúcich sa verejnej správy a inštitúcií s cieľom posilniť inštitucionálne kapacity, a to aj podporou prenosu know-how a odbornej prípravy pracovníkov verejnej správy, zlepšením riadiacich procesov verejnej správy, ako aj uľahčením modernizácie regulačných rámcov na účinné vykonávanie tejto dohody.

ČLÁNOK 7.5

Životné prostredie

1. Cieľom spolupráce v oblasti životného prostredia by malo byť prispievať k ochrane, zachovaniu a udržateľnému využívaniu prírodných zdrojov a podpore udržateľného rozvoja prostredníctvom koordinácie, integrácie a vzájomne sa podporujúceho zohľadňovania jeho troch rozmerov – hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho – v súlade so zásadami stanovenými v Deklarácii z Ria o životnom prostredí a rozvoji z roku 1992, podporenej záverečným dokumentom konferencie OSN o udržateľnom rozvoji z roku 2012 s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“, a Agendou 2030, pričom sa zohľadnia rôzne vnútroštátne skutočnosti, kapacity a úrovne rozvoja a budú sa rešpektovať vnútroštátne politiky a priority.

2. Spolupráca v oblasti životného prostredia sa zameria najmä na:

a) výmenu informácií, technických odborných znalostí, environmentálnych postupov a skúseností týkajúcich sa programov, projektov a predpisov podporujúcich ochranu, zachovanie, obnovu a udržateľné využívanie prírodných zdrojov a udržateľný rozvoj, najmä pokiaľ ide o uplatniteľné právne predpisy, medzinárodné záväzky a ciele;

b) vykonávanie mnohostranných environmentálnych dohôd a výsledkov Environmentálneho zhromaždenia OSN a podporu environmentálnych cieľov;

c) uplatňovanie environmentálneho hľadiska vo všetkých sektoroch spolupráce;

d) zachovanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov s ohľadom na akýkoľvek formát prostredníctvom primeraného prístupu k takýmto zdrojom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ako aj spolupráca v oblasti vody, chemických látok, odpadu a iných vzájomne dohodnutých prioritných oblastí;

e) spoluprácu a stimuláciu v súvislosti s vývojom, šírením a prenosom environmentálne vhodných technológií do rozvojových krajín za výhodných podmienok vrátane zvýhodnených a preferenčných podmienok na základe vzájomnej dohody;

f) zvyšovanie dostupnosti prostriedkov vykonávania v rozvojových krajinách umožňujúcich úplné dosiahnutie národných stratégií udržateľného rozvoja, uznávajúc naliehavosť, ktorú si riešenie vzhľadom na ich široký a ambiciózny charakter vyžaduje, a prípadné uľahčenie zapojenia zainteresovaných strán. V rámci tejto dohody by spolupráca v oblasti životného prostredia mala podporovať aj rozvoj infraštruktúry šetrnej k životnému prostrediu.

ČLÁNOK 7.6

Udržateľný rozvoj miest

1. Zmluvné strany uznávajú význam politík na podporu udržateľného rozvoja miest a potrebu prispievať k účinnému vykonávaniu Novej urbánnej agendy prijatej na konferencii OSN o bývaní a udržateľnom rozvoji miest (HABITAT III) a aspektov Agendy 2030 relevantných pre udržateľný rozvoj miest.

2. Zmluvné strany podporujú spoluprácu a partnerstvo, do ktorých sú zapojení všetci kľúčoví aktéri, z pohľadu politiky a praxe, v oblasti udržateľného rozvoja miest, najmä pokiaľ ide o spôsoby, ako integrovaným a komplexným spôsobom riešiť mestské výzvy.

3. Zmluvné strany podporujú výmenu poznatkov a skúseností okrem iného v oblasti znižovania rizika katastrof a politík riadenia zameraných na posilnenie odolnosti miest a ľudských sídiel. Zmluvné strany tak urobia okrem iného prostredníctvom rozvoja kvalitnej infraštruktúry a priestorového plánovania a vykonávania plánov rozvoja miest. V týchto plánoch by sa mali zohľadňovať kľúčové témy, ako je účinné využívanie obnoviteľných zdrojov energie, začlenenie miest vzhľadom na rôzne úrovne urbanizácie v rámci globálneho Juhu a mechanizmy financovania projektov rozvoja miest na miestnej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

4. Na tento účel sa zmluvné strany zaväzujú, že vždy, keď je to možné, rozšíria konkrétne príležitosti na decentralizovanú spoluprácu medzi mestami na regionálnej a medzinárodnej úrovni s cieľom zlepšiť správu miest a budovanie kapacít prostredníctvom výmeny skúseností a postupov, ako aj vzájomného učenia v oblasti udržateľných riešení mestských výziev.

ČLÁNOK 7.7

Zmena klímy

1. Zmluvné strany uznávajú, že globálna hrozba zmeny klímy si vyžaduje čo najširšiu spoluprácu všetkých krajín s cieľom znížiť globálne emisie skleníkových plynov a prispôsobiť sa nepriaznivým účinkom zmeny klímy spôsobom, ktorý neohrozuje výrobu potravín, pričom rozvinuté krajiny naďalej zohrávajú vedúcu úlohu. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok vykonávať Parížsku dohodu prijatú na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy podpísaného 9. mája 1992 v New Yorku (ďalej len „UNFCCC“), ktorá odráža rovnosť a zásadu spoločnej, ale diferencovanej zodpovednosti a príslušných spôsobilostí vzhľadom na rôzne vnútroštátne okolnosti.

2. Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú v otázkach zmeny klímy súvisiacich s obchodom na dvojstrannej, regionálnej úrovni a na príslušných medzinárodných fórach. V tejto súvislosti, uznávajúc úlohu obchodu v rámci reakcie na naliehavú hrozbu zmeny klímy, každá zmluvná strana zostáva v dobrej viere zmluvnou stranou UNFCCC a jeho Parížskej dohody[1].

3. Zmluvné strany sa dohodli, že druhá veta odseku 2 predstavuje zásadný prvok tejto dohody.

[1] Uvedené medzinárodné nástroje nezahŕňajú ich zmeny ani dohody, ktoré ich nahrádzajú, ani rozhodnutia, výklady ani žiadne akty prijaté orgánmi, ktoré tieto nástroje spravujú, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

4. Žiadnym z ustanovení tohto článku nie sú dotknuté práva zmluvnej strany využiť postupy urovnávania sporov, ktoré sú k dispozícii podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody, na ktorých sa zmluvné strany zúčastňujú. vrátane Dohody o založení WTO.

5. V rámci rozsahu svojich príslušných právomocí a na základe UNFCCC a Parížskej dohody by zmluvné strany mali posilniť spoluprácu a politický dialóg s cieľom stimulovať transformáciu na nízkoemisný rozvoj v súlade so svojimi povinnosťami a schopnosťami a vymieňať si informácie a skúsenosti okrem iného, pokiaľ ide o:

a) boj proti zmene klímy na základe spravodlivosti a vedeckých dôkazov, najmä prostredníctvom vykonávania svojich príslušných vnútroštátne stanovených príspevkov a ďalšej spolupráce v oblasti zmierňujúcich a adaptačných opatrení v záujme účinného vykonávania Parížskej dohody;

b) posilnenie verejno-súkromných partnerstiev, ktoré by mohli účinne podporovať opatrenia na boj proti zmene klímy a prispôsobenie sa jej nepriaznivým účinkom;

c) podporu spolupráce v oblasti technologického výskumu, vývoja, šírenia, zavádzania a prenosu s cieľom zlepšiť odolnosť proti zmene klímy a znížiť emisie skleníkových plynov, a to aj prostredníctvom dialógov zameraných na podnikanie;

d) monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií skleníkových plynov a vypracúvanie a vykonávanie programov zmierňovania a adaptácie;

e) vykonávanie Parížskej dohody a vytvorenie podmienok na podporu nízkoemisného rozvoja, zvýšenie schopnosti prispôsobiť sa nepriaznivým vplyvom zmeny klímy a posilnenie odolnosti proti zmene klímy spôsobom, ktoré neohrozuje výrobu potravín, v súlade s článkom 2 Parížskej dohody;

f) zabezpečenie rýchleho rozvoja rámca transparentnosti Parížskej dohody pre opatrenia a ustanovenia o podpore vrátane politického dialógu a spolupráce vo vzájomne dohodnutých prioritných oblastiach;

g) podporu domácich politík a programov v oblasti klímy v rámci Parížskej dohody zameraných na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu, a to aj v oblasti odlesňovania a degradácie a obnovy lesov, ako aj prostriedkov na podporu energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti, udržateľnej dopravy a rozvoja udržateľnej infraštruktúry odolnej proti zmene klímy a

h) posilnenie ďalších oblastí dvojstranného dialógu o politike zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu alebo akýchkoľvek iných oblastí spoločného záujmu, ktoré môžu vzniknúť, a to aj na iných súvisiacich multilaterálnych fórach, ako je Medzinárodná organizácia civilného letectva, Medzinárodná námorná organizácia a Montrealský protokol uzavretý v Montreale 16. septembra 1987 a prípadne jeho dodatok z Kigali.

6. Na tento účel sa zmluvné strany dohodli na zlepšení spolupráce a výmeny informácií a skúseností v tejto oblasti, ako aj na pokračovaní svojich existujúcich záväzkov podľa UNFCCC a Parížskej dohody. Na tento účel rozvinuté krajiny poskytnú finančné zdroje na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu a zmobilizujú financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy zo širokej škály zdrojov, nástrojov a kanálov, pričom zohľadnia potreby a priority rozvojových krajín, ktoré sú zmluvnými stranami, ako aj iné prostriedky vykonávania na dosiahnutie cieľov stanovených v Parížskej dohode.

ČLÁNOK 7.8

Oceány a moria

1. Zmluvné strany uznávajú význam ochrany a udržateľného využívania morských zdrojov vrátane udržateľného a zodpovedného riadenia rybárstva, akvakultúry a iných námorných činností a ich prínos k poskytovaniu environmentálnych, hospodárskych a sociálnych príležitostí súčasným a budúcim generáciám v kontexte udržateľného využívania a ochrany oceánov, morí a morských zdrojov s dlhodobým cieľom zlepšiť stav oceánov, a to v prípade potreby aj posilnením rámca medzinárodných inštitúcií a fór.

2. Zmluvné strany sa zaväzujú, že v súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodného práva, najmä dohovoru UNCLOS:

a) spolupracujú na dosiahnutí cieľa udržateľného rozvoja č. 14 – Zachovať a udržateľne využívať oceány, moria a morské zdroje – Agendy 2030;

b) v prípade potreby podporia lepšiu spoluprácu a konzultácie v rámci príslušných medzinárodných organizácií, nástrojov a orgánov, ako aj medzi nimi;

c) prijmú účinné opatrenia na monitorovanie, kontrolu a dohľad s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie opatrení na ochranu rybolovných zdrojov;

d) spolupracujú v rámci OSN s cieľom vypracovať medzinárodný právne záväzný nástroj v rámci dohovoru UNCLOS na ochranu a udržateľné využívanie morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci a

e) v prípade potreby spolupracujú v rámci príslušných subregionálnych, regionálnych a multilaterálnych orgánov, ktorých sú zmluvné strany členmi, pozorovateľmi alebo spolupracujúcimi nezmluvnými stranami, v záujme dosiahnutia cieľa udržateľného rozvoja č. 14 a ostatných súvisiacich cieľov udržateľného rozvoja.

3. Zmluvné strany sa dohodli na posilnení dialógu a spolupráce, pokiaľ ide o:

a) podporu udržateľnej produkcie rybárstva, odvetví chovu rýb, a najmä zachovania rybolovných zdrojov vrátane možnej medziregionálnej spolupráce vo viacerých oblastiach v závislosti od záujmu pobrežného štátu, ako je vedecká, technologická, priemyselná, hospodárska a obchodná spolupráca, ako aj budovanie inštitúcií a odborná príprava;

b) podporu rozvoja environmentálne vhodného a hospodársky konkurencieschopného odvetvia akvakultúry;

c) podporu morského vedeckého výskumu a rozvoja výskumných a technologických kapacít, ako aj podporu vedecky podložených rozhodnutí;

d) výmenu najlepších postupov v takých námorných hospodárskych činnostiach záujmu zmluvných strán, ako je energia z morských obnoviteľných zdrojov, vodná doprava a pobrežný a námorný cestovný ruch, resp. morské biotechnológie;

e) boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (ďalej len „NNN rybolov“) vrátane prípadnej výmeny informácií o NNN činnostiach a podpory budovania technických a administratívnych kapacít na riešenie problematiky NNN rybolovu;

f) vypracovanie opatrení na ochranu ekosystémov a oblastí a nástrojov ich riadenia vrátane chránených morských oblastí v súlade s vnútroštátnym a medzinárodným právom a na základe najlepších dostupných vedeckých informácií s cieľom chrániť a obnovovať pobrežné a morské oblasti a zdroje;

g) zníženie tlaku na oceány okrem iného prostredníctvom boja proti morskému odpadu a znečisťovaniu, a to aj z pozemných zdrojov a námorných ľudských činností;

h) podporu námorného priestorového plánovania a integrovaného manažmentu pobrežnej zóny a

i) riešenie otázok súvisiacich s klímou, ako je adaptácia a zmierňovanie v súvislosti s emisiami skleníkových plynov, zvyšovanie hladiny morí, acidifikácia oceánov a pobrežia a znečistenie ovzdušia.

ČLÁNOK 7.9

Spolupráca v oblasti energií

1. Zmluvné strany sa zamerajú na uľahčenie výmeny myšlienok, skúseností a najlepších postupov v súvislosti s tým, ako zlepšiť prístup k bezpečnej, udržateľnej a cenovo dostupnej energii, a to aj prostredníctvom podpory nových investícií a transferu technológií medzi verejnými a súkromnými hospodárskymi subjektmi zmluvných strán, najmä pokiaľ ide o elektrickú energiu, uhľovodíky, energiu z obnoviteľných zdrojov vrátane udržateľnej výroby a využívania, biopalivá a efektívne využívanie energie.

2. Spolupráca podľa tohto článku založená na zásade zvrchovaného práva štátov spravovať vlastné prírodné zdroje s cieľom zabezpečiť prístup k cenovo dostupnej, spoľahlivej, udržateľnej a modernej energii pre všetkých má okrem iného formu:

a) spolupráce medzi inštitúciami, ktoré sa zaoberajú otázkami politiky, plánovania a modelovania v odvetví energetiky;

b) výmeny vedeckých, technických a iných výsledkov výskumu v oblasti energetiky, skúseností, publikácií, informácií a údajov vrátane rozvoja spoločných databáz, ktoré zdieľajú subjekty zmluvných strán, v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany;

c) podpory spoločných konferencií a technickej odbornej prípravy, a to aj na postgraduálnej úrovni;

d) transferov technológií, najmä takých, ktoré súvisia s obnoviteľnými zdrojmi energie;

e) podpory štúdií uskutočniteľnosti a realizácie spoločných projektov v odvetví energetiky medzi verejnými a súkromnými hospodárskymi subjektmi a výskumnými inštitúciami zmluvných strán;

f) účasti hospodárskych subjektov z týchto dvoch regiónov na spoločných projektoch v oblasti technológií, rozvoja a infraštruktúry vrátane sietí s inými krajinami a

g) racionalizácie a postupného rušenia neefektívnych subvencií na fosílne palivá, ktoré podporujú nehospodárnu spotrebu, s plným zohľadnením špecifických potrieb a podmienok rozvojových krajín a minimalizáciou možných nepriaznivých vplyvov na ich rozvoj spôsobom, ktorý chráni chudobných a dotknuté komunity.

ČLÁNOK 7.10

Spolupráca v oblasti surovín

Zmluvné strany spolupracujú v oblasti surovín, okrem iného s týmito cieľmi:

a) podpora efektívnych, flexibilných, konkurencieschopných a transparentných medzinárodných trhov;

b) podpora výmeny informácií o trhu v oblasti surovín;

d) podpora výskumu, vývoja a inovácií v oblasti surovín;

e) podpora výmeny informácií a najlepších postupov v oblasti vývoja vnútroštátnej politiky a

f) podpora noriem bezpečnosti a ochrany životného prostredia pri ťažobných činnostiach na mori zvýšením transparentnosti a výmenou informácií vrátane informácií o priemyselnej bezpečnosti a environmentálnom správaní.

KAPITOLA 8

SOCIÁLNE, HOSPODÁRSKE A KULTÚRNE PARTNERSTVO

ČLÁNOK 8.1

Ciele

1. Zmluvné strany v rámci svojej spolupráce uznávajú, že všetky národy majú právo uskutočňovať svoj hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj. Zmluvné strany uznávajú, že sociálny rozvoj by mal napredovať súbežne s hospodárskym rozvojom, a dohodli sa na spolupráci pri posilňovaní sociálneho začlenenia a súdržnosti prostredníctvom znižovania chudoby, nespravodlivosti a nerovnosti.

2. Medzi hlavné ciele hospodárskej spolupráce patrí prispievať k rozširovaniu, diverzifikácii a prehlbovaniu hospodárskych a obchodných väzieb medzi zmluvnými stranami, posilňovať výrobný sektor s osobitným dôrazom na MSP, vytvárať nové príležitosti a zvyšovať medzinárodnú konkurencieschopnosť a inovácie, ako aj posilňovať proces regionálnej hospodárskej integrácie.

3. Hospodárska spolupráca by sa mala posilniť ako spôsob, ako prispieť k zmierneniu hospodárskych dôsledkov, ktoré by mohli vyplynúť zo štrukturálnych zmien vyplývajúcich z tejto dohody.

4. Malo by sa podporovať akékoľvek opatrenie, ktoré by mohlo prispieť k ďalšiemu rozvoju regionálnej integrácie alebo posilneniu medziregionálnych vzťahov medzi zmluvnými stranami v sociálnej, hospodárskej a kultúrnej oblasti.

ČLÁNOK 8.2

Sociálna zodpovednosť podnikov

1. Zmluvné strany podporujú sociálnu zodpovednosť podnikov v súlade s medzinárodnými normami, ako sú usmernenia OECD pre nadnárodné podniky a usmernenie OECD o náležitej starostlivosti.

2. Zmluvné strany podporujú dobrovoľné šírenie a vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, pričom zdôrazňujú význam komplexnej diskusie so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami.

3. Zmluvné strany podporujú dobrovoľné začlenenie zásad sociálnej zodpovednosti podnikov alebo zodpovedného obchodného správania spoločnosťami do ich vnútorných politík, a to aj podporovaním zavádzania príslušných postupov v súlade s medzinárodnými nástrojmi uvedenými v tomto článku.

ČLÁNOK 8.3

Priemyselná spolupráca, podnikateľské príležitosti
a mikropodniky a malé a stredné podniky a podnikatelia

1. Zmluvné strany uznávajú význam podpory MSP a posilnenia priemyslu s cieľom podporiť inkluzívny a udržateľný hospodársky rast vo všetkých regiónoch, podporiť vyššiu úroveň sociálnej súdržnosti a odstrániť územné rozdiely, čím sa zlepší rovnosť v zaostávajúcich oblastiach. Zmluvné strany uznávajú, že podpora konkurencieschopnosti MSP pozitívne prispieva k posilneniu sociálnej štruktúry prostredníctvom vytvárania pracovných miest a znižovania chudoby, ako aj znižovania ďalších hospodárskych dôsledkov, ktoré by mohli vyplynúť zo štrukturálnych zmien vyplývajúcich z tejto dohody.

2. Zmluvné strany podporujú posilnenie ekonomického postavenia žien prostredníctvom podnikania a zakladania podnikov.

3. Zmluvné strany podporia priemyselnú spoluprácu a posilnia spoluprácu v oblasti MSP v záujme zvýšenia produktivity a zlepšenia konkurencieschopnosti s cieľom podporiť obchod a investície medzi zmluvnými stranami a zároveň vyvážiť príležitosti, ktoré obom stranám poskytuje táto dohoda.

4. Zmluvné strany podporujú atraktívne a stabilné prostredie pre lepšie vzájomne prospešné podnikateľské príležitosti, a to aj pre MSP, a zaväzujú sa posilniť spoluprácu s cieľom prispieť k rozšíreniu, diverzifikácii a prehĺbeniu hospodárskych a obchodných väzieb medzi zmluvnými stranami.

5. Zmluvné strany sa dohodli, že budú podporovať rozvoj MSP so zapojením vidieckych aj mestských firiem a podporovať ich uvádzanie na medzinárodné trhy.

6. Vykonávanie tohto článku môže zahŕňať ďalej uvedené opatrenia, ktoré sa vzťahujú na všetky druhy podnikov vrátane MSP:

a) podporu pravidelných kontaktov medzi podnikateľskými sektormi zmluvných strán prostredníctvom podujatí medzi podnikmi a klastrových podujatí alebo misií, obchodných veľtrhov, seminárov a okrúhlych stolov s cieľom podporiť identifikáciu a šírenie informácií o podnikateľských príležitostiach pre investície, priemyselnú a technologickú spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu, ako aj podporu informačných sietí a spolupráce medzi hospodárskymi subjektmi, najmä MSP a zoskupeniami;

b) výmenu najlepších postupov, ktoré podporujú priemyselný rozvoj, inovačné procesy a priemyselné politiky vrátane posilnenia regionálnych priemyselných politík s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť v priemyselných odvetviach spoločného záujmu;

c) podporu projektov priemyselnej spolupráce vrátane technologického rozvoja a inovácií v odvetviach spoločného záujmu;

d) podporu vzájomných a spoločných investícií a podporu spoločných podnikov a klastrov a vytváranie asociatívnych procesov v strategických odvetviach;

e) vývoj mechanizmov na podporu rozvoja súkromného sektora, uľahčenie prístupu k inovatívnemu financovaniu v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany a priemyselnú spoluprácu s cieľom zvýšiť produktivitu, inovácie a konkurencieschopnosť vrátane poskytovania aktuálnych informácií o dostupných finančných nástrojoch pre MSP;

f) podporu podnikov pri prispôsobovaní sa súčasnému trendu automatizácie a výmeny údajov vo výrobných technológiách;

g) podporu spoločných projektov medzi výskumnými centrami zameranými na technológie, priemysel a aplikácie z EÚ a MERCOSURu a

h) posilňovanie biregionálnych a globálnych hodnotových a dodávateľských reťazcov vrátane rozvoja dodávateľov pre priemysel.

7. Okrem spolupráce uvedenej v odseku 4 sa zmluvné strany dohodli, že spolupráca týkajúca sa MSP môže okrem iného zahŕňať:

a) uľahčovanie výmeny najlepších postupov v oblasti verejných politík a programov, regulačných rámcov, skúseností, relevantných informácií a know-how s cieľom propagovať a podporovať podnikanie a vytváranie, rozvoj a inovácie MSP;

b) podporu účasti MSP na veľtrhoch, obchodných misiách a iných mechanizmoch na miestnej a medzinárodnej úrovni;

c) výmenu najlepších postupov, ktoré podporujú prístup MSP na trhy verejného obstarávania;

d) nadväzovanie na existujúce úspešné partnerstvá a rozvoj nových strategických partnerstiev a kontaktov medzi hospodárskymi subjektmi a obchodnými sieťami prostredníctvom existujúcich alebo nových horizontálnych programov EÚ alebo MERCOSURu zameraných na MSP;

e) podporu internacionalizácie MSP vrátane spolupráce pri rozvoji špecializovaných webových sídiel;

f) podporu účasti MSP na spoločných programoch a pilotných projektoch, najmä v odvetviach, ako je digitálne hospodárstvo a

g) poskytovanie podpory a odborných znalostí v oblasti služieb rozvoja podnikania vrátane systémov riadenia kvality a podporu elektronického obchodu s cieľom posilniť MSP.

ČLÁNOK 8.4

Daňové otázky

Zmluvné strany sa dohodli na spolupráci medzi oboma regiónmi v daňových záležitostiach a zaväzujú sa vykonávať globálne normy v oblasti transparentnosti a výmeny informácií, ako aj minimálne normy proti narúšaniu základu dane a presunu ziskov (BEPS).

ČLÁNOK 8.5

Makroekonomický dialóg

Zmluvné strany podporujú výmenu informácií o svojich príslušných makroekonomických trendoch a politikách, ako aj výmenu svojich skúseností s koordináciou makroekonomických politík. Na tento účel sa zmluvné strany zamerajú na prehĺbenie dialógu medzi svojimi orgánmi o makroekonomických záležitostiach. Spolupráca v tejto oblasti môže zahŕňať organizovanie seminárov a konferencií.

ČLÁNOK 8.6

Spolupráca v oblasti práv spotrebiteľov

Zmluvné strany uznávajú, že je dôležité zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, a usilujú sa na tento účel spolupracovať v oblasti spotrebiteľskej politiky. Zmluvné strany sa dohodli, že spolupráca v tejto oblasti môže podľa možnosti zahŕňať:

a) výmenu informácií o príslušných rámcoch ochrany spotrebiteľa vrátane právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa, bezpečnosti spotrebných výrobkov, prostriedkov nápravy pre spotrebiteľov a presadzovania právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa;

b) podnecovanie rozvoja nezávislých združení spotrebiteľov a kontaktov medzi zástupcami spotrebiteľov a

c) výmenu informácií a podporu spoločných činností medzi spotrebiteľskými orgánmi oboch zmluvných strán na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 8.7

Spolupráca v oblasti štatistiky

Zmluvné strany spolupracujú v oblasti štatistiky s cieľom zabezpečiť porovnateľnosť štatistických údajov medzi signatárskymi štátmi MERCOSURu a medzi MERCOSURom a Európskou úniou. Činnosti by sa mohli rozvíjať okrem iného vo forme:

a) podpory posilnenia štatistického systému vytvoreného na základe administratívnych štruktúr a právnych základov, ktorý by bol schopný splniť potrebné požiadavky na štatistické informácie;

b) podpory vykonávania štatistických osvedčených postupov založených na medzinárodne uznávaných normách;

c) rozvoja porovnateľných štatistických informácií zameraných najmä na oblasť obchodu s tovarom a službami a priamych zahraničných investícií, ako aj vývoj porovnateľných makroekonomických ukazovateľov a

d) výmeny osvedčených postupov a skúseností okrem iného prostredníctvom odbornej prípravy, seminárov a študijných návštev.

ČLÁNOK 8.8

Výskum a inovácie

1. Zmluvné strany spolupracujú v oblastiach vedeckého výskumu, technického rozvoja a inovácií na základe spoločného záujmu a vzájomných prínosov a v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi. Cieľom takejto spolupráce je podpora udržateľného rozvoja, riešenie globálnych výziev, dosiahnutie vedeckej excelentnosti, zlepšenie regionálnej konkurencieschopnosti a posilnenie vzťahov medzi zmluvnými stranami, pričom sa zohľadnia ich výskumné a inovačné kapacity a osobitné priority. Zmluvné strany podporujú politický dialóg na regionálnej úrovni a vzájomne sa dopĺňajúcimi spôsobmi využívajú svoje rôzne nástroje vrátane dohôd o spolupráci v oblasti vedy, technológií a inovácie.

2. S cieľom zlepšiť podmienky spolupráce sa zmluvné strany usilujú aj:

a) zvýšiť mobilitu výskumných pracovníkov, vedcov, odborníkov, študentov a podnikateľov, ako aj cezhraničný pohyb vedeckého vybavenia;

b) uľahčovať vzájomný prístup k vedeckým, technologickým a inovačným programom, infraštruktúram a zariadeniam, publikáciám a vedeckým údajom druhej zmluvnej strany;

c) zintenzívniť spoluprácu v oblasti prednormatívneho výskumu a normalizácie; a

d) podporovať práva duševného vlastníctva vo výskumných a inovačných projektoch.

3. Zmluvné strany podporujú okrem iného tieto činnosti, ktoré majú vykonávať organizácie verejnej správy, verejné a súkromné výskumné centrá, inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, inovačné agentúry a siete, ako aj iné zainteresované strany vrátane MSP:

a) spoločné iniciatívy na zvyšovanie informovanosti o programoch v oblasti vedy, technológií a inovácií a budovania kapacít a príležitosti na vzájomnú účasť na programoch druhej strany;

b) spoločné stretnutia a semináre zamerané na výmenu informácií, najlepších postupov a určenie oblastí spoločného výskumu;

c) spoločné výskumné aktivity v oblastiach spoločného záujmu a

d) vzájomne uznávané posudzovanie a hodnotenie vedeckej spolupráce a šírenie príslušných výsledkov.

ČLÁNOK 8.9

Spolupráca vo veciach hospodárskej súťaže

1. Zmluvné strany sa zapájajú do činností budovania kapacít v oblasti politiky hospodárskej súťaže v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov určených na takéto činnosti v rámci nástrojov a programov spolupráce zmluvných strán.

2. Technická pomoc sa zameriava na budovanie inštitucionálnych kapacít a odbornú prípravu ľudských zdrojov orgánov na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom poskytnúť im podporu pri vytváraní ich príslušných režimov hospodárskej súťaže a pri účinnom presadzovaní. Cieľom je posilniť a účinne presadzovať právo hospodárskej súťaže v oblastiach protisúťažných postupov a koncentrácií medzi podnikmi vrátane osvety na podporu hospodárskej súťaže.

ČLÁNOK 8.10

Spolupráca v oblasti digitálneho hospodárstva

1. Činnosti spolupráce v tejto oblasti sa zameriavajú najmä na podporu:

a) výmeny myšlienok, skúseností a postupov v oblasti politík informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) v záujme vybudovania inkluzívnej informačnej spoločnosti s cieľom preklenúť digitálnu priepasť výmenou zásad politík, informácií, skúseností a osvedčených postupov na účely posilnenia vzájomnej spolupráce pri formovaní digitálnych politík a regulačných rámcov, otváraní trhov a diskusii o spolupráci v oblasti výskumu;

b) využívania IKT ako nástrojov na podporu sociálneho, kultúrneho a hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a kultúrnej rozmanitosti s dôrazom na podnikateľského ducha a participatívnu spoluprácu;

c) spolupráce v oblasti regulačných aspektov telekomunikačných a audiovizuálnych politík vrátane elektronického obchodu a výmeny informácií o normách, posudzovaní zhody a typovom schvaľovaní, v prípade potreby so zapojením občianskej spoločnosti a súkromného sektora do tohto procesu;

d) rozvoja elektronického obchodu ako prostriedku, ktorý prispeje k hospodárskemu rastu;

e) efektívnej správy frekvenčného spektra s cieľom maximalizovať jeho dostupnosť a optimalizovať jeho prideľovanie a využívanie;

f) politík a spoločných akcií na šírenie, využívanie a transfer nových IKT, v prípade potreby aj za účasti občianskej spoločnosti a súkromného sektora na tomto procese;

g) spolupráce vo sfére výskumu a inovácií v oblasti IKT v rámci uplatniteľného výskumného a inovačného rámca;

h) rozvoja digitálnych zručností v každom veku vo formálnom a neformálnom vzdelávacom prostredí a identifikáciu potrieb odbornej prípravy pre digitálne hospodárstvo vrátane odborníkov v oblasti IKT;

i) spoločného vypracúvania akcií na podporu pracovných miest a investícií do MSP a pre samostatne zárobkovo činné osoby, ako aj na uspokojenie osobitných potrieb zraniteľných sociálnych skupín s využitím príležitostí, ktoré ponúkajú IKT;

j) spolupráce v oblasti elektronickej verejnej správy a dôveryhodných služieb, ako je elektronický podpis a elektronická totožnosť (eID), so zameraním na výmenu zásad politík, informácií a osvedčených postupov týkajúcich sa využívania IKT na modernizáciu verejnej správy, podporu vysokokvalitných verejných služieb, zlepšenie organizačnej efektívnosti a transparentného riadenia verejných zdrojov a

k) rozsiahlej politickej koordinácie na medzinárodnej úrovni s cieľom zabezpečiť, aby globálna správa internetu naďalej podporovala pokračovanie a rozvoj veľmi silného, dynamického a geograficky rozmanitého internetového režimu na základe výsledného dokumentu WSIS+ 10 „Vykonávanie svetového samitu o výsledkoch informačnej spoločnosti: preskúmanie po 10 rokoch“.

2. Zmluvné strany sa domnievajú, že globálna správa internetu by mala byť založená na transparentnom a demokratickom modeli viacerých zainteresovaných strán s plným zapojením, okrem iného verejných správ, súkromného sektora, občianskej spoločnosti, akademickej obce, vedeckej a technologickej komunity a medzinárodných organizácií, a to v súlade s ich príslušnými úlohami a povinnosťami. Mala by zabezpečiť spravodlivé riadenie zdrojov a voľný tok informácií, uľahčiť prístup pre všetkých a zabezpečiť odolné, stabilné a bezpečné fungovanie internetu s prihliadnutím na viacjazyčnosť.

3. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok spolupracovať na vytvorení inkluzívnej a na rozvoj orientovanej informačnej spoločnosti zameranej na ľudí a svoj súhlas s tým, že budú naďalej koordinovať pozície na účely nadväzujúcich mechanizmov Svetového samitu o informačnej spoločnosti (WSIS), ako aj na iných fórach alebo v organizáciách súvisiacich so správou internetu.

4. Zmluvné strany zdôrazňujú, že na fórach pre správu internetu by sa malo vynaložiť maximálne úsilie na mobilizáciu a zabezpečenie zmysluplnej a účinnej účasti všetkých krajín, najmä rozvojových krajín vrátane všetkých zainteresovaných strán, v rámci ich vlastných úloh, ako sú vlády, súkromný sektor, občianska spoločnosť, akademická obec, vedecká a technologická komunita a medzinárodné organizácie.

ČLÁNOK 8.11

Civilné činnosti v kozmickom priestore

Vzhľadom na pozitívny vplyv, ktorý môžu mať činnosti v kozmickom priestore na hospodársky a sociálny rozvoj a konkurencieschopnosť priemyslu, sa zmluvné strany dohodli, že budú podporovať spoluprácu v otázkach spoločného záujmu v oblasti civilných činností v kozmickom priestore v súlade s dodržiavaním a plnením medzinárodných dohovorov a svojich príslušných právnych predpisov, a to najmä v týchto oblastiach:

a) pozorovanie Zeme a veda o Zemi vrátane spolupráce na mnohostranných fórach, najmä v medzivládnej Skupine pre pozorovanie Zeme (GEO) a vo Výbore pre satelitné pozorovanie Zeme (CEOS); a to s cieľom riešiť spoločenské výzvy a uľahčiť obchodné a inovačné partnerstvá v oblasti pozorovania Zeme v rámci programu Copernicus určením oblastí spoločného záujmu;

b) satelitná komunikácia a

c) iné mierové využívanie kozmu vrátane vesmírnej vedy, prieskumu vesmíru a udržateľnosti vesmíru.

ČLÁNOK 8.12

Doprava

1. Zmluvné strany sa dohodli na spolupráci v príslušných oblastiach dopravnej politiky vrátane integrovanej dopravnej politiky s cieľom rozvíjať a podporovať účinný, udržateľný, bezpečný, zabezpečený a ekologický dopravný systém pre cestujúcich aj tovar.

2. Cieľom spolupráce medzi zmluvnými stranami je okrem iného podporovať:

a) dialóg a výmenu informácií o svojich príslušných dopravných politikách, normách a osvedčených postupoch a iných témach spoločného záujmu;

b) odborný dialóg a spoluprácu v rámci medzinárodných dopravných fór;

c) prepojenie a interoperabilitu sietí;

d) prístup spočívajúci v multimodálnom dopravnom systéme;

e) bezpečné a chránené dopravné systémy šetrné k životnému prostrediu;

f) nízkouhlíkové a bezuhlíkové dopravné riešenia, výskum a inovácie, ako aj inteligentné a digitálne riešenia;

g) udržateľné dopravné riešenia, a to aj v súvislosti s mestskou mobilitou a

h) uľahčenie a zvýšenie efektívnosti pohybu nákladu všetkými druhmi dopravy prostredníctvom digitalizácie, zjednodušenia požiadaviek na nahlasovanie a optimalizácie dopravných operácií.

ČLÁNOK 8.13

Spolupráca v oblasti cestovného ruchu

1. Spolupráca medzi zmluvnými stranami sa v prvom rade zameria na zlepšenie výmeny informácií a zavedenie najlepších postupov, aby sa zabezpečil vyvážený a udržateľný rozvoj cestovného ruchu a podporilo vytváranie pracovných miest, hospodársky rozvoj a zlepšenie kvality života.

2. Na účely odseku 1 sa zmluvné strany zamerajú okrem iného na:

a) podporu vytvárania a konsolidácie produktov a služieb cestovného ruchu, ako aj kanálov na propagáciu cestovného ruchu;

b) ochranu a maximalizáciu potenciálu prírodného a kultúrneho bohatstva;

c) rešpektovanie integrity a záujmov miestnych spoločenstiev;

d) zlepšenie odbornej prípravy a vzdelávania v oblasti služieb cestovného ruchu vrátane hotelového priemyslu a

e) podporu výmeny informácií a spolupráce v oblasti kreatívneho priemyslu a inovácií v odvetví cestovného ruchu.

ČLÁNOK 8.14

Spolupráca v oblasti sociálneho rozvoja

1. Zmluvné strany uznávajú, že sociálny rozvoj ide ruka v ruke s hospodárskym rozvojom, a dohodli sa, že uprednostnia posilnenie sociálnej súdržnosti prostredníctvom odstránenia chudoby, znižovania nerovností a podpory sociálneho začlenenia, najmä so zreteľom na plnenie Agendy 2030 a jej cieľov udržateľného rozvoja.

2. Zmluvné strany sa dohodli na posilnení spolupráce v oblasti sociálnych vecí s cieľom prispieť k udržateľnému a inkluzívnemu hospodárskemu rastu a rozvoju a na podpore spolupráce a výmeny informácií, okrem iného pokiaľ ide o:

a) podporu sociálneho dialógu;

b) rozvoj inovačných a udržateľných projektov zahŕňajúcich zraniteľné sociálne skupiny, ako sú rodiny s nízkymi príjmami, ľudia afrického a domorodého pôvodu a iné menšiny, ako aj osoby so zdravotným postihnutím, a to aj prostredníctvom integrácie do trhu práce;

c) podporu rodovej rovnosti a plného posilnenia postavenia žien vo všetkých oblastiach;

d) podporu ochrany matiek a detí, ako aj dostupných a inkluzívnych zariadení starostlivosti o deti;

e) podporu osobitných programov pre mladých ľudí, najmä pre mladých ľudí v zraniteľných sociálnych sektoroch a

f) zlepšenie pracovných a životných podmienok v husto osídlených oblastiach v menej preferovaných regiónoch.

ČLÁNOK 8.15

Spolupráca v oblasti práce a zamestnanosti

1. V súlade s medzinárodne dohodnutým cieľom podporovať spravodlivú globalizáciu a so zreteľom na cieľ udržateľného rozvoja č. 8 zmluvné strany podporujú plnú zamestnanosť, dôstojnú prácu pre všetkých a dodržiavanie základných zásad a práv pri práci identifikovaných v dohovoroch MOP (odstránenie diskriminácie, zrušenie všetkých foriem nútenej práce, trvalé odstránenie detskej práce, sloboda združovania a kolektívne vyjednávanie) v súlade s Deklaráciou MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu z roku 2008 a inými medzinárodnými záväzkami.

2. Zmluvné strany sa dohodli, že posilnia spoluprácu v oblasti zamestnanosti a podporia spoluprácu a výmenu informácií, najmä pokiaľ ide o:

a) podporu dôstojnej práce pre všetkých, sociálneho zabezpečenia a istoty zamestnania a dodržiavania zásad týkajúcich sa základných práv pri práci podľa Deklarácie MOP o základných zásadách a právach pri práci z roku 1998 a medzinárodne uznávaných pracovných noriem a iných príslušných noriem MOP, ako aj trvalé a pokračujúce úsilie o ratifikáciu ďalších nástrojov MOP, ktoré ešte neboli ratifikované;

b) rozvoj a modernizáciu pracovnoprávnych vzťahov, pracovných podmienok a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podporu programov v oblasti inšpekcie práce, odborného vzdelávania, odbornej prípravy a podpory zamestnanosti;

c) rozvoj a modernizáciu pracovných vzťahov a procesov s dôrazom na podporu sociálneho dialógu;

d) podporu zosúlaďovania rozvoja zručností s potrebami trhu práce;

e) uprednostňovanie programov vzdelávania a odbornej prípravy zameraných na zraniteľné sociálne skupiny, pokiaľ ide o zamestnanosť a rekvalifikáciu na pracovisku;

f) vytváranie pracovných miest v MSP;

g) rozvoj a modernizáciu systémov a programov sociálnej ochrany;

h) podporu nediskriminácie medzi ženami a mužmi a uplatňovanie rodového hľadiska v rozvoji politiky práce a

i) koordináciu na príslušných medzinárodných fórach s cieľom plniť medzinárodné záväzky.

ČLÁNOK 8.16

Spolupráca v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu

1. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania vrátane odborného vzdelávania a prípravy s perspektívou celoživotného vzdelávania. V týchto oblastiach sa osobitná pozornosť venuje podpore inkluzívneho a kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy žien a zraniteľných sociálnych skupín.

2. S cieľom budovať kapacity a odborné znalosti zmluvné strany podporujú mobilitu a spoluprácu svojich príslušných zainteresovaných strán v oblasti vysokoškolského vzdelávania a výskumu a podporujú väzby medzi univerzitami, výskumom a podnikmi.

3. Zmluvné strany podporujú medziľudské kontakty a vzájomné porozumenie prostredníctvom spolupráce v oblasti vzdelávania, mládeže a športu vrátane finančnej podpory mobility študentov, doktorandov, akademických a administratívnych pracovníkov z inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a výskumných pracovníkov a akcií zameraných na budovanie kapacít.

ČLÁNOK 8.17

Spolupráca v kultúrnej, audiovizuálnej a mediálnej oblasti

1. Zmluvné strany sa zaväzujú, že budú podporovať spoluprácu v oblasti kultúry vrátane kultúrneho dedičstva s náležitým rešpektovaním jeho rozmanitosti. V súlade s príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvných strán sa takáto spolupráca zameriava na zlepšenie vzájomného porozumenia a medzikultúrneho dialógu a na podporu vyvážených kultúrnych výmen a kontaktov s príslušnými aktérmi.

2. Zmluvné strany sa dohodli na úzkej spolupráci na príslušných medzinárodných fórach, medzi ktoré patrí Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (ďalej len „UNESCO“), v záujme plnenia spoločných cieľov a rozvoja kultúrnej rozmanitosti, a to predovšetkým prostredníctvom vykonávania ustanovení Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov.

3. Zmluvné strany podporujú výmenu informácií a skúseností a podporujú a uľahčujú spoluprácu a dialóg medzi svojimi príslušnými inštitúciami a subjektmi v oblasti kultúry, audiovizuálneho sektora a médií.

ČLÁNOK 8.18

Regionálna integrácia

1. Zmluvné strany sa dohodli na podpore výmeny skúseností medzi oboma regiónmi s cieľom posilniť ich príslušné integračné procesy.

2. Zmluvné strany sa dohodli najmä na podpore užšej spolupráce v otázkach integrácie medzi inštitúciami zmluvných strán, ako aj na výmene odborných znalostí prostredníctvom stretnutí medzi zamestnancami Európskej únie a inštitúcií MERCOSURu, pravidelných výmen informácií, štúdií, spoločných projektov a odbornej prípravy.

3. S cieľom podporiť spoluprácu v oblasti regionálneho a miestneho rozvoja sa priorita kladie na:

a) výmenu informácií a poznatkov a skúseností okrem iného o metodikách tvorby politík regionálneho a miestneho rozvoja, o viacúrovňovom riadení a o participatívnom riadení;

b) vykonávanie politík regionálneho a miestneho rozvoja, najmä pokiaľ ide o znevýhodnené regióny a oblasti, najmä pohraničné oblasti;

c) podporu rozvoja regionálnej infraštruktúry a vzájomného prepojenia.

4. Spolupráca v oblasti regionálneho a miestneho rozvoja môže zahŕňať:

a) organizovanie seminárov a konferencií;

b) odbornú prípravu a technickú pomoc pri navrhovaní a realizácii projektov regionálneho rozvoja;

c) prípravu štúdií o témach spoločného záujmu súvisiacich s integráciou a

d) spoločné akcie medzi inštitútmi a strediskami vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti integrácie.

ČLÁNOK 8.19

Zvýšenie účasti signatárskych štátov MERCOSURu
na vývoze služieb do Európskej únie

S výhradou ustanovení kapitoly 4 sa zmluvné strany dohodli na spolupráci, a to aj poskytovaním podpory pre technickú pomoc, odbornú prípravu a budovanie kapacít, a to okrem iného pokiaľ ide o:

a) zlepšenie schopnosti poskytovateľov služieb signatárskych štátov MERCOSURu zhromažďovať informácie a plniť predpisy a normy zmluvnej strany EÚ na úrovni EÚ, vnútroštátnej a nižšej ako celoštátnej úrovni;

b) zlepšenie vývoznej kapacity poskytovateľov služieb signatárskych štátov MERCOSURu a

c) vytvorenie mechanizmov na podporu investícií a spoločných podnikov medzi poskytovateľmi služieb zmluvnej strany EÚ a signatárskych štátov MERCOSURu.

ČASŤ III

OBCHOD A ZÁLEŽITOSTI SÚVISIACE S OBCHODOM

KAPITOLA 9

ÚVODNÉ A INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA ŠPECIFICKÉ PRE OBCHOD

ODDIEL A

ÚVODNÉ USTANOVENIA ŠPECIFICKÉ PRE OBCHOD

ČLÁNOK 9.1

Vytvorenie zóny voľného obchodu a vzťah k Dohode o založení WTO

1. Zmluvné strany tejto dohody týmto vytvárajú zónu voľného obchodu v súlade s článkom XXIV dohody GATT z roku 1994 a s článkom V dohody GATS.

2. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti voči sebe navzájom, ktoré im vyplývajú z dohody o založení WTO.

3. Žiadne z ustanovení tejto časti tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa ním zmluvnej strane ukladá povinnosť konať spôsobom, ktorý by bol v rozpore s jej záväzkami vyplývajúcimi z Dohody o založení WTO.

ČLÁNOK 9.2

Ciele

Cieľom ustanovení tejto časti tejto dohody je:

a) moderná a vzájomne výhodná obchodná dohoda, ktorá vytvára predvídateľný rámec na podporu obchodu a hospodárskej činnosti a zároveň podporuje a chráni naše spoločné hodnoty a perspektívy týkajúce sa úlohy verejnej správy v spoločnosti a zachováva právo zmluvných strán na reguláciu na všetkých úrovniach verejnej správy v záujme dosiahnutia cieľov verejnej politiky;

b) rozvoj medzinárodného obchodu a obchodu medzi zmluvnými stranami spôsobom, ktorý prispieva k udržateľnému rozvoju v jeho hospodárskom, sociálnom a environmentálnom rozmere v súlade s príslušnými medzinárodnými záväzkami zmluvných strán v predmetných oblastiach a ktorý tieto medzinárodné záväzky podporuje;

c) podpora udržateľnejšieho, spravodlivejšieho a inkluzívnejšieho hospodárstva s cieľom zvýšiť životnú úroveň, znížiť chudobu a vytvoriť nové pracovné príležitosti;

d) konsolidácia, zvýšenie a diverzifikácia obchodu s poľnohospodárskymi a nepoľnohospodárskymi výrobkami medzi zmluvnými stranami prostredníctvom zníženia alebo odstránenia colných a necolných prekážok obchodu a ďalšej integrácie do globálnych hodnotových reťazcov;

e) uľahčenie obchodu s tovarom najmä prostredníctvom uplatňovania dohodnutých ustanovení týkajúcich sa uľahčenia v oblasti ciel a obchodu, noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody, ako aj sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení;

f) liberalizácia a uľahčenie obchodu so službami a rozvoj prostredia vedúceho k zvýšeniu investičných tokov, ku konkurencieschopnosti a hospodárskemu rastu, a najmä k zlepšeniu podmienok zakladania podnikov medzi zmluvnými stranami;

g) voľný pohyb kapitálu súvisiaceho s priamymi investíciami a bežnými platbami v súlade s kapitolou 18;

h) účinné, transparentné a konkurencieschopné otvorenie trhov vládneho obstarávania zmluvných strán;

i) podpora inovácie a tvorivosti zabezpečením primeranej a účinnej úrovne ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva v súlade s medzinárodnými pravidlami platnými medzi zmluvnými stranami, aby sa zabezpečila rovnováha medzi právami nositeľov práv a verejným záujmom;

j) vykonávanie hospodárskych činností, osobitne tých, ktoré sa týkajú vzťahov medzi zmluvnými stranami, v súlade so zásadou voľnej a nenarušenej hospodárskej súťaže;

k) vytvorenie rámca pre účasť občianskej spoločnosti vrátane zamestnávateľov, odborových zväzov, pracovných a podnikateľských organizácií a environmentálnych skupín v záujme podpory účinného vykonávania tejto časti tejto dohody;

l) vytvorenie rýchleho a účinného mechanizmu urovnávania sporov a

m) transparentné a predvídateľné regulačné prostredie a efektívne postupy pre hospodárske subjekty, najmä MSP pri súčasnom zachovaní schopnosti zmluvných strán prijímať a uplatňovať vlastné zákony a iné právne predpisy, ktorými sa reguluje hospodárska činnosť vo verejnom záujme, a dosahovať legitímne ciele verejnej politiky, ako je ochrana a podpora verejného zdravia, sociálne služby, verejné vzdelávanie, bezpečnosť, životné prostredie, verejná morálka, sociálna ochrana alebo ochrana spotrebiteľa, ochrana súkromia a údajov a podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti.

ČLÁNOK 9.3

Všeobecné vymedzenie pojmov

Pokiaľ nie je uvedené inak, na účely tejto časti tejto dohody:

a) „poľnohospodársky tovar“ je tovar uvedený v prílohe 1 k Dohode o poľnohospodárstve;

b) „clo“ je akékoľvek clo alebo platba akéhokoľvek druhu, ktoré sa ukladajú na dovoz tovaru alebo v súvislosti s ním, vrátane akejkoľvek formy prirážok a dodatočných zaťažení ukladaných na takýto dovoz alebo v súvislosti s ním[1], okrem:

   i) vnútroštátnych daní alebo iných vnútroštátnych poplatkov uložených v súlade s článkom III dohody GATT z roku 1994;

[1] Okrem iných opatrení s rovnocenným účinkom to zahŕňa valorické dovozné clá, poľnohospodárske zložky, dodatočné clá na obsah cukru, dodatočné clá na obsah múky, osobitné clá, zmiešané clá, sezónne clá a dodatočné clá zo systémov vstupných cien.

ii) antidumpingových alebo vyrovnávacích ciel uplatňovaných v súlade s článkami VI a XVI dohody GATT z roku 1994 a Dohodou WTO o uplatňovaní článku VI dohody GATT z roku 1994 a Dohodou WTO o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach v súlade s kapitolou 16;

iii) opatrení uplatňovaných v súlade s článkom XIX dohody GATT z roku 1994 a s Dohodou WTO o ochranných opatreniach alebo s inými ochrannými opatreniami uplatňovanými podľa kapitoly 16;

iv) opatrení schválených orgánom WTO na urovnávanie sporov alebo podľa kapitoly 29;

v) poplatkov alebo iných platieb ukladaných v súlade s článkom VIII dohody GATT z roku 1994, alebo

vi) opatrení prijatých na ochranu vonkajšej finančnej situácie zmluvnej strany a jej platobnej bilancie v súlade s článkom XII dohody GATT z roku 1994 a dohovorom o ustanoveniach o platobnej bilancii dohody GATT z roku 1994;

c) „CPC“ je provizórna ústredná klasifikácia produkcie (Statistical Papers, séria M, č. 77, Odbor medzinárodných hospodárskych a sociálnych záležitostí Štatistickej komisie Organizácie Spojených národov, New York, 1991);

d) „dni“ sú kalendárne dni vrátane víkendov a sviatkov;

e) „existujúci“ je účinný v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody;

f) „tovar zmluvnej strany“ je domáci tovar v zmysle dohody GATT z roku 1994 a zahŕňa pôvodný tovar tejto zmluvnej strany;

g) „harmonizovaný systém“ alebo „HS“ je harmonizovaný systém opisu a číselného označovania tovaru vrátane všeobecných pravidiel na jeho výklad, poznámok k triedam a poznámok ku kapitolám, podpísaný v Bruseli 14. júna 1983;

h) „položka“ sú prvé štyri číslice v čísle nomenklatúrneho zatriedenia v rámci harmonizovaného systému;

i) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne založený alebo inak organizovaný podľa platných právnych predpisov na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, partnerstva, spoločného podniku, spoločnosti s jediným spoločníkom alebo združenia;

j) „opatrenie“ zahŕňa akékoľvek opatrenie zmluvnej strany, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, správneho opatrenia, požiadavky alebo praxe[1];

k) „fyzická osoba zmluvnej strany“ je v prípade Európskej únie štátny príslušník členského štátu Európskej únie a v prípade MERCOSURu štátny príslušník signatárskeho štátu MERCOSURu, v súlade s ich príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi;

l) „osoba“ je fyzická osoba alebo právnická osoba a

m) „sanitárne alebo rastlinolekárske opatrenie“ je akékoľvek opatrenie vymedzené v prílohe A k Dohode o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení (ďalej len „dohoda SPS“).

---

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pojem „opatrenie“ zahŕňa opomenutia a právne predpisy, ktoré neboli v plnej miere vykonané ku dňu ukončenia rokovaní o tejto dohode, ako aj ich vykonávacie akty.

ČLÁNOK 9.4

Dohody WTO

a) „antidumpingová dohoda“ je Dohoda o uplatňovaní článku VI dohody GATT z roku 1994;

b) „Dohoda o poľnohospodárstve“ je Dohoda o poľnohospodárstve obsiahnutá v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

c) „dohovor DSU“ je Dohovor o pravidlách a postupoch pri riešení sporov uvedený v prílohe 2 k Dohode o založení WTO;

d) „dohoda GATS“ je Všeobecná dohoda o obchode so službami obsiahnutá v prílohe 1B k Dohode o založení WTO;

e) „dohoda GATT z roku 1994“ je Všeobecná dohoda o clách a obchode 1994 obsiahnutá v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

f) „dohoda o ochranných opatreniach“ je Dohoda o ochranných opatreniach obsiahnutá v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

g) „dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach“ je Dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach obsiahnutá v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

h) „dohoda SPS“ je Dohoda o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení obsiahnutá v prílohe 1A k Dohode o založení WTO;

i) „dohoda TBT“ je Dohoda o technických prekážkach obchodu obsiahnutá v prílohe 1 k Dohode o založení WTO;

j) „dohoda TRIPS“ je Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva obsiahnutá v prílohe 1C k Dohode o založení WTO a

k) „dohoda WTO“ je Dohoda o založení Svetovej obchodnej organizácie, podpísaná 15. apríla 1994 v Marrákéši.

ČLÁNOK 9.5

Zmluvné strany

1. Európska únia je zodpovedná za plnenie záväzkov uvedených v tejto časti tejto dohody.

2. Pokiaľ nie je stanovené inak, každý zo signatárskych štátov MERCOSURu tejto dohody je zodpovedný za plnenie záväzkov uvedených v tejto časti tejto dohody.

ČLÁNOK 9.6

Regionálna integrácia

1. Zmluvné strany uznávajú rozdiely vo svojich príslušných procesoch regionálnej integrácie a bez toho, aby boli dotknuté záväzky prijaté podľa tejto časti tejto dohody, podporujú podmienky, ktoré uľahčujú pohyb tovaru a služieb medzi oboma regiónmi a v rámci nich.

2. Pokiaľ ide o pohyb tovaru, podľa odseku 1:

a) tovar s pôvodom v signatárskom štáte MERCOSURu, ktorý je prepustený do režimu voľný obeh v Európskej únii, využíva výhody voľného pohybu tovaru na území Európskej únie za podmienok stanovených v Zmluve o fungovaní Európskej únie;

b) signatárske štáty MERCOSURu uplatňujú na tovar s pôvodom v Európskej únii, ktorý sa dováža na ich územie z iného signatárskeho štátu MERCOSURu, colné režimy, ktoré nie sú menej priaznivé ako režimy uplatniteľné na tovar s pôvodom v tomto signatárskom štáte MERCOSURu.

Zaobchádzanie uvedené v písmenách a) a b) tohto odseku nezahŕňa sadzobné zaobchádzanie s tovarom, ktoré upravuje kapitola 10;

c) signatárske štáty MERCOSURu pravidelne preskúmavajú svoje colné režimy s cieľom uľahčiť pohyb tovaru Európskej únie medzi svojimi územiami a zabrániť duplicite postupov a kontrol, ak je to možné a v súlade s vývojom svojho integračného procesu a

d) výhody harmonizácie technických predpisov a postupov posudzovania zhody, sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek a schvaľovacích postupov vrátane dovozných osvedčení a kontrol zo strany MERCOSURu sa rozšíria za nediskriminačných podmienok na tovar s pôvodom v Európskej únii, ak bol dovezený v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi dovážajúceho signatárskeho štátu MERCOSURu.

3. Pokiaľ ide o pohyb služieb, podľa odseku 1:

a) členské štáty Európskej únie sa usilujú podľa potreby uľahčiť slobodu poskytovať služby na území Európskej únie podnikom, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzické alebo právnické osoby signatárskeho štátu MERCOSURu a ktoré sú usadené v členskom štáte Európskej únie, a

b) signatárske štáty MERCOSURu sa usilujú podľa potreby uľahčiť slobodu poskytovať služby medzi svojimi územiami podnikom, ktoré vlastnia alebo kontrolujú fyzické alebo právnické osoby členského štátu Európskej únie a ktoré sú usadené v signatárskom štáte MERCOSURu.

ODDIEL B

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA ŠPECIFICKÉ PRE OBCHOD

ČLÁNOK 9.7

Osobitné funkcie Spoločnej rady pôsobiacej v zložení pre otázky obchodu

1. Ak sa Spoločná rada zriadená podľa článku 2.2 zaoberá otázkami súvisiacimi s touto časťou dohody, má právomoc:

a) dohliadať na plnenie cieľov tejto časti dohody a dohliadať na jej vykonávanie;

b) prerokovať akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody, a bez toho, aby bola dotknutá kapitola 29, zaoberať sa akýmikoľvek závažnými otázkami vyplývajúcimi z jej vykonávania;

c) prijímať rozhodnutia a vydávať vhodné odporúčania zmluvným stranám, ako sa stanovuje v tejto časti dohody;

d) prijímať prostredníctvom rozhodnutí výklad ustanovení tejto časti dohody, ktorý je záväzný pre zmluvné strany a všetky podvýbory a iné orgány zriadené podľa tejto časti dohody vrátane panelov zriadených podľa kapitoly 29;

e) prijímať v rámci výkonu svojich funkcií akékoľvek iné opatrenia, na ktorých sa zmluvné strany môžu dohodnúť, a

f) prijímať rozhodnutia, ktorými sa v záujme plnenia cieľov tejto časti dohody menia:

i) príloha 10-A v súlade s článkom 10.4 ods. 9;

ii) dodatok 10-D-1 v súlade s článkom 10 ods. 6 prílohy 10-D;

iii) dodatok 10-D-2 v súlade s článkom 4 ods. 3 prílohy 10-D;

iv) dodatok 10-D-3 v súlade s článkom 5 ods. 4 prílohy 10-D;

v) kapitola 11 v súlade s článkom 11.34;

vi) oddiel A prílohy 13-A v súlade s článkom 13.8 ods. 9;

vii) príloha 14-A v súlade s článkom 14.18;

viii) príloha 20-A až 20-E v súlade s článkom 20.26;

ix) prílohy 20-F až 20-J v súlade s článkom 20.12;

x) príloha 21-A v súlade s článkom 21.39;

xi) príloha 21-B v súlade s článkom 21.39;

xii) príloha 21-C v súlade s článkom 21.39;

xiii) príloha 21-E v súlade s článkom 21.39;

xiv) príloha 25-A v súlade s článkom 25.7;

xv) prílohy 29-A a 29-B v súlade s článkom 29.22 a

xvi) akékoľvek ďalšie ustanovenie, príloha, dodatok alebo protokol, pre ktoré je možnosť takéhoto rozhodnutia výslovne stanovená v tejto časti dohody.

2. Na rozhodnutia uvedené v odseku 1 písm. f) sa vzťahuje článok 30.5 ods. 2.

3. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, 3 (tri) roky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a potom každých 5 (päť) rokov, Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu začne proces preskúmania časti III tejto dohody. Na základe výsledku každého preskúmania Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu rokuje o potrebe zmeniť časť III tejto dohody.

ČLÁNOK 9.8

Osobitné funkcie Spoločného výboru konajúceho v zložení pre otázky obchodu

1. Ak sa Spoločný výbor zriadený podľa článku 2.3 zaoberá otázkami súvisiacimi s touto časťou dohody, tak má právomoc:

a) dohliadať na prácu všetkých podvýborov zriadených v súlade s touto časťou dohody;

b) preskúmať najvhodnejší spôsob, ako predísť akýmkoľvek ťažkostiam, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s výkladom a uplatňovaním tejto časti dohody, alebo ich vyriešiť bez toho, aby bola dotknutá kapitola 29;

c) zriaďovať ďalšie podvýbory s cieľom prideliť právomoci podvýborom, rozhodovať o zmene funkcií podvýborov, ktoré zriaďuje, a to aj pridelením nových funkcií, resp. rozpustiť tieto podvýbory;

d) pripravovať rozhodnutia na prijatie Spoločnou radou v zložení pre otázky obchodu v súlade so špecifickými cieľmi tejto časti dohody vrátane zmien uvedených v článku 9.7 ods. 1 písm. f) alebo prijímať takéto rozhodnutia v intervaloch medzi zasadnutiami Spoločnej rady v zložení pre otázky obchodu, resp. v prípadoch, keď Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu nemôže zasadať, a

e) prijímať v rámci výkonu svojich funkcií akékoľvek iné opatrenia podľa dohody zmluvných strán alebo podľa pokynov Spoločnej rady v zložení pre otázky obchodu;

f) preskúmavať vykonávanie časti III tejto dohody, a to aj s cieľom posúdiť jej vplyv na zamestnanosť, investície a obchod medzi zmluvnými stranami; v preskúmaní sa zohľadnia názory alebo odporúčania aktérov občianskej spoločnosti vrátane mimovládnych organizácií, podnikateľských a zamestnávateľských organizácií, sociálnych hnutí a odborových zväzov, pričom sa zohľadnia najmä ustanovenia článkov 2.6 až 2.8 v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany.

2. Na rozhodnutia uvedené v článku 2.3 ods. 7 a odseku 1 písm. d) tohto článku, ktorými sa zavádzajú zmeny tejto dohody, sa vzťahuje článok 30.5 ods. 2.

ČLÁNOK 9.9

Podvýbory

1. Podvýbory zriadené podľa odseku 4 sa skladajú zo zástupcov Európskej únie na jednej strane a každého signatárskeho štátu MERCOSURu na strane druhej.

2. Podvýbory sa stretávajú na primeranej úrovni na žiadosť jednej zo zmluvných strán a v každom prípade aspoň raz ročne. V prípade osobnej účasti sa zasadnutia konajú striedavo v Bruseli a v jednom zo signatárskych štátov MERCOSURu. Zasadnutia podvýborov sa môžu takisto uskutočniť prostredníctvom telefonickej konferencie, videokonferencie alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, na ktorých sa zmluvné strany spolu dohodnú. Podvýborom spolupredsedajú zástupca Európskej únie a zástupca MERCOSURu.

3. Každý podvýbor sa dohodne na svojom harmonograme zasadnutí a na základe vzájomnej dohody stanoví svoj program.

4. Týmto sa pod záštitou Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu zriaďujú tieto podvýbory:

a) Podvýbor pre obchod s tovarom;

b) Podvýbor pre obchod s vinárskymi výrobkami a liehovinami;

c) Podvýbor pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu;

d) Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske otázky;

e) Podvýbor pre dialógy o otázkach týkajúcich sa agropotravinového reťazca;

f) Podvýbor pre obchod so službami a usadenie sa;

g) Podvýbor pre vládne obstarávanie;

h) Podvýbor pre práva duševného vlastníctva a

i) Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj.

5. Pokiaľ ide o otázky súvisiace s ich oblasťou právomoci, podvýbory majú právomoc:

a) monitorovať vykonávanie tejto časti dohody a zabezpečovať jej riadne fungovanie;

b) prijímať na základe dohody zmluvných strán rozhodnutia a odporúčania v súvislosti so všetkými záležitosťami, v prípade ktorých sa tak stanovuje v tejto časti dohody;

c) rokovať o otázkach vyplývajúcich z vykonávania tejto časti dohody alebo akejkoľvek doplnkovej dohody s cieľom vyriešiť ich bez toho, aby bola dotknutá kapitola 29 a

d) poskytovať zmluvným stranám fórum na výmenu informácií, diskusiu o najlepších postupoch a výmenu skúseností s vykonávaním.

6. Úlohy podvýborov sú podľa potreby ďalej vymedzené v príslušných kapitolách tejto časti dohody a v prípade potreby ich možno upraviť rozhodnutím Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu.

7. Podvýbory vykonávajú prípravné technické práce potrebné na podporu funkcií Spoločnej rady v zložení pre otázky obchodu a Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu, a to aj vtedy, keď tieto orgány musia prijímať rozhodnutia alebo odporúčania.

ČLÁNOK 9.10

Koordinátori pre túto časť dohody

1. Európska únia a každý signatársky štát MERCOSURu vymenujú koordinátora pre túto časť dohody a oznámia to druhej zmluvnej strane do 30 (tridsiatich) dní od nadobudnutia platnosti tejto dohody.

2. Koordinátori:

a) pripravujú program a koordinujú prípravu zasadnutí Spoločnej rady v zložení pre otázky obchodu a zasadnutia Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu v súlade s článkami 9.7 a 9.8;

b) podľa potreby vykonávajú opatrenia v nadväznosti na rozhodnutia prijaté Spoločnou radou v zložení pre otázky obchodu alebo Spoločným výborom v zložení pre otázky obchodu;

c) pôsobia ako kontaktné miesta na uľahčenie komunikácie medzi zmluvnými stranami v akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody, pokiaľ nie je v tejto časti dohody stanovené inak;

d) prijímajú všetky oznámenia a informácie predložené podľa tejto časti dohody vrátane všetkých oznámení alebo informácií predložených Spoločnej rade v zložení pre otázky obchodu alebo Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu, pokiaľ sa v tejto časti dohody nestanovuje inak, a

e) podľa potreby plnia akékoľvek ďalšie úlohy podľa požiadaviek Spoločnej rady v zložení pre otázky obchodu alebo Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu.

KAPITOLA 10

OBCHOD S TOVAROM

ČLÁNOK 10.1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany zriadia zónu voľného obchodu pre tovar počas prechodného obdobia, ktoré sa začína dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody.

2. Pokiaľ sa v tejto časti dohody nestanovuje inak, ustanovenia tejto kapitoly sa uplatňujú na obchod s tovarom zmluvnej strany.

ODDIEL A

CLÁ

ČLÁNOK 10.2

Národné zaobchádzanie

Každá zo zmluvných strán poskytne národné zaobchádzanie tovaru druhej zmluvnej strany v súlade s článkom III dohody GATT z roku 1994 a poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k uvedenému článku. Na tento účel sa článok III dohody GATT 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 10.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly je „pôvodný tovar“ tovar, ktorý sa považuje za tovar s pôvodom v zmluvnej strane podľa pravidiel pôvodu stanovených v kapitole 11.

ČLÁNOK 10.4

Odstránenie a zníženie ciel

1. Pokiaľ sa v tejto časti dohody nestanovuje inak, každá zmluvná strana zníži alebo odstráni svoje clá na pôvodný tovar v súlade s prílohou 10-A.

2. Zatrieďovanie tovaru v rámci obchodu medzi zmluvnými stranami prebieha v súlade s príslušným zoznamom colných sadzieb každej zmluvnej strany v súlade s harmonizovaným systémom. Každá zmluvná strana uvedie vo svojom príslušnom dodatku k prílohe 10-A verziu harmonizovaného systému, ktorá sa na tento účel používa.

3. Zmluvná strana môže vytvoriť novú colnú položku. V takom prípade a pokiaľ ide o obchod medzi zmluvnými stranami, sa clo uplatniteľné na príslušný tovar v novej colnej položke rovná clu uplatniteľnému na príslušný tovar v pôvodnej colnej položke uvedenej v prílohe 10-A alebo je nižšie a dohodnutá colná koncesia zostáva nezmenená.

4. Pre každý tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane je základná sadzba cla na dovoz, na ktorú sa uplatňujú následné zníženia podľa odseku 1, uvedená v prílohe 10-A.

5. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 a 3, Európska únia počas obdobia 2 (dvoch) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody nezvýši clá uplatňované k 31. decembru 2017 na tovar s pôvodom v Paraguaji, ktorý je zatriedený do týchto colných položiek uvedených v dodatku 10-A-1 ako tovar „PY“: 20019030, 21012098, 21069098 a 33021029. Na účely tohto odseku je „tovar s pôvodom v Paraguaji“ tovar, ktorý spĺňa požiadavky na pôvod podľa hlavy II kapitoly 1 oddielu 2 pododdielov 2 a 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie[1], a hlavy II kapitoly 2 oddielu 2 pododdielov 3 až 9 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania niektorých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie[2].

6. Ak nie je v tejto časti dohody stanovené inak, zmluvná strana nezavedie nové clá ani nezvýši clá, ktoré sa už uplatňujú v súlade so základnými sadzbami stanovenými v prílohe 10-A na obchod s tovarom s pôvodom medzi zmluvnými stranami, odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana môže zvýšiť clo uplatniteľné na obchod medzi zmluvnými stranami, ako sa stanovuje v prílohe 10-A, ktoré bolo jednostranne znížené na úroveň stanovenú v uvedenej prílohe na príslušný rok nasledujúci po tomto jednostrannom znížení.

[1] Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 558.

7. Ak zmluvná strana zníži svoju colnú sadzbu uplatňovanú podľa doložky najvyšších výhod na úroveň nižšiu ako základná sadzba pre konkrétnu colnú položku uvedenú v prílohe 10-A, táto colná sadzba sa považuje, ak a pokiaľ je nižšia ako základná sadzba, za náhradu základnej sadzby uvedenej v prílohe 10-A na účely výpočtu preferenčnej colnej sadzby pre túto colnú položku. V tejto súvislosti zmluvná strana uplatní zníženie cla na sadzbu uplatňovanú podľa doložky najvyšších výhod s cieľom vypočítať uplatniteľnú colnú sadzbu, pričom vždy zachová relatívne preferenčné rozpätie pre každú colnú položku. Takéto relatívne preferenčné rozpätie pre colnú položku zodpovedá rozdielu medzi základnou sadzbou stanovenou v prílohe 10-A a sadzbou cla uplatňovanou pre túto colnú položku v súlade s prílohou 10-A vydelenému uvedenou základnou sadzbou a vyjadruje sa v percentách.

8. Každá zmluvná strana môže urýchliť odstránenie ciel na pôvodný tovar druhej zmluvnej strany alebo inak zlepšiť podmienky prístupu na trh pre tovar s pôvodom v druhej zmluvnej strane, ak to umožňuje jej všeobecná hospodárska situácia a situácia v príslušnom hospodárskom odvetví.

9. Po uplynutí 3 (troch) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody Podvýbor pre obchod s tovarom uvedený v článku 10.14 na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany zváži opatrenia na zlepšenie prístupu na trh. Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu má právomoc prijímať rozhodnutia o zmene prílohy 10-A. Takýmito rozhodnutiami sa pre takýto tovar s pôvodom nahrádza akákoľvek colná sadzba alebo kategória postupného znižovania určená v prílohe 10-A.

ČLÁNOK 10.5

Tovar, ktorý znovu vstúpi na územie zmluvnej strany po oprave

1. Na účely tohto článku je „oprava“ akákoľvek spracovateľská operácia, ktorá sa realizuje na tovare s cieľom odstrániť prevádzkové chyby alebo materiálne poškodenie a ktorá je potrebná na obnovenie pôvodnej funkcie tovaru alebo zabezpečenie jeho súladu s technickými požiadavkami na jeho používanie, bez ktorých by tovar nemohol byť ďalej používaný obvyklým spôsobom na účely, na ktoré bol určený. Oprava tovaru zahŕňa obnovu a údržbu, nezahŕňa však žiadnu operáciu ani proces, ktoré:

a) ničia základné charakteristiky tovaru alebo vytvárajú nový alebo komerčne iný tovar;

b) transformujú nedokončený tovar na hotový tovar, alebo

c) sa používajú na zlepšenie technických vlastností tovaru.

2. Zmluvná strana neuplatňuje clá na tovar, bez ohľadu na jeho pôvod, ktorý znovu vstúpi na colné územie tejto zmluvnej strany po tom, ako bol dočasne vyvezený z jej colného územia na colné územie druhej zmluvnej strany na účely opravy, a to bez ohľadu na to, či sa táto oprava mohla vykonať na colnom území zmluvnej strany, z ktorej bol tovary vyvezené na opravu v zmysle vymedzenia uvedeného v odseku 1.

3. Odsek 2 sa nevzťahuje na tovar dovážaný na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením, ktorý sa vyváža na opravu a nie je spätne dovezený na kauciu, do zón voľného obchodu alebo zón s podobným právnym postavením.

4. Zmluvná strana neuplatňuje clá na tovar, ktorý je dočasne dovezený z colného územia druhej zmluvnej strany na účely opravy, bez ohľadu na jeho pôvod.

ODDIEL B

NESADZOBNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 10.6

Poplatky a iné platby v súvislosti s dovozom a vývozom

1. Každá zmluvná strana v súlade s článkom VIII dohody GATT z roku 1994 a poznámkami a doplňujúcimi ustanoveniami k nemu zabezpečí, aby všetky poplatky a iné platby akéhokoľvek druhu[1] okrem dovozných a vývozných ciel uložených na dovoz alebo vývoz, resp. v súvislosti s týmto dovozom či vývozom, boli obmedzené len na sumu približných nákladov na poskytnuté služby a nepočítali sa na základe *ad valorem* ani nepredstavovali nepriamu ochranu domáceho tovaru ani zdaňovanie dovozu alebo vývozu na fiškálne účely.

2. Každá zmluvná strana môže uložiť poplatky alebo vyžadovať náhradu nákladov iba v prípade poskytnutia konkrétnych služieb, a to najmä týchto služieb:

a) prítomnosť colníkov, ak sa vyžaduje, mimo úradných hodín alebo v iných priestoroch, ako sú priestory colných orgánov;

---

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že „tasa consular“ Uruguajskej východnej republiky a „tasa estadística“ Argentínskej republiky sa riadia odsekom 3.

b) analýzy alebo znalecké posudky tovaru a poštovné poplatky za vrátenie tovaru žiadateľovi, najmä v súvislosti s rozhodnutiami týkajúcimi sa záväzných informácií alebo v súvislosti s poskytnutím informácií týkajúcich sa uplatňovania colných predpisov a nariadení;

c) prehliadka alebo odber vzoriek tovaru na účely overovania alebo zničenia tovaru, ak sa s nimi spájajú iné náklady ako náklady vyplývajúce z činnosti colníkov, alebo

d) výnimočné kontrolné opatrenia, ak sú potrebné vzhľadom na povahu tovaru alebo možné riziko.

3. Zmluvná strana v súvislosti s dovozom tovaru druhej zmluvnej strany nebude vyžadovať konzulárne transakcie a ani súvisiace poplatky a platby. Zmluvné strany majú prechodné obdobie 3 (troch) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody, aby splnili požiadavky tohto odseku[1].

4. Každá zmluvná strana uverejní zoznam poplatkov a platieb, ktoré ukladá v súvislosti s dovozom alebo vývozom tovaru.

[1] Bez ohľadu na tento odsek bude v prípade Paraguajskej republiky prechodné obdobie 10 (desať) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 10.7

Dovozné a vývozné licenčné konanie

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa všetky dovozné a vývozné licenčné konania vzťahujúce sa na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami uplatňovali neutrálne a aby sa spravovali spravodlivým, nestranným, nediskriminačným a transparentným spôsobom.

2. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová licenčné konania ako podmienku dovozu na svoje územie z územia druhej zmluvnej strany, resp. vývozu z jej územia na územie druhej zmluvnej strany, len v prípade, ak na dosiahnutie administratívneho účelu nie sú primerane k dispozícii iné vhodné konania.

3. Zmluvné strany neprijmú ani nezachovajú neautomatické dovozné alebo vývozné licenčná konania[1], pokiaľ to nie je potrebné na vykonanie opatrenia, ktoré je v súlade s touto časťou dohody. Každá zmluvná strana, ktorá prijíma neautomatické dovozné alebo vývozné licenčná konania, jasne uvedie, aké opatrenie sa prostredníctvom daného licenčného konania vykonáva.

[1] Na účely tohto článku sa „neautomatické dovozné alebo vývozné licenčná konania“ vymedzujú ako licenčné konania, v prípade ktorých sa schválenie žiadosti neudeľuje všetkým právnickým a fyzickým osobám, ktoré spĺňajú požiadavky dotknutej zmluvnej strany na vykonávanie dovozu alebo vývozu tovaru, ktorý podlieha licenčným konaniam.

4. Zmluvné strany zavedú a spravujú akékoľvek licenčné konania v súlade s článkami 1 až 3 Dohody WTO o dovoznom licenčnom konaní (ďalej len „Dohoda o dovoznom licenčnom konaní“). Na tento účel sa články 1 až 3 Dohody o dovoznom licenčnom konaní *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou a uplatňujú sa na všetky vývozné licenčné konania.

5. Každá zmluvná strana, ktorá zavádza alebo mení akékoľvek dovozné a vývozné licenčné konanie, sprístupní príslušné informácie na oficiálnom webovom sídle. Tieto informácie sa sprístupnia vždy, keď je to možné, 21 (dvadsaťjeden) dní pred dátumom uplatňovania zavedenia alebo zmeny licenčných konaní, v každom prípade však najneskôr do tohto dátumu. Informácie dostupné na internete musia obsahovať údaje požadované podľa článku 5 Dohody o dovoznom licenčnom konaní. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane zavedenie alebo zmenu vývozných licenčných konaní, pričom takéto oznámenie obsahuje rovnaké informácie, ako sa uvádza v článku 5 Dohody o dovoznom licenčnom konaní.

6. Na žiadosť zmluvnej strany druhá zmluvná strana bezodkladne poskytne všetky relevantné informácie týkajúce sa akýchkoľvek dovozných a/alebo vývozných licenčných konaní, ktoré má zmluvná strana, ktorej je žiadosť adresovaná, v úmysle prijať, resp. ktoré prijala alebo zachovala, vrátane informácií uvedených v článkoch 1 až 3 Dohody o dovoznom licenčnom konaní *mutatis mutandis*.

ČLÁNOK 10.8

Hospodárska súťaž v oblasti vývozu

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje záväzky vyjadrené v ministerskom rozhodnutí WTO pre hospodársku súťaž v oblasti vývozu z 19. decembra 2015 [WT/MIN(15)/45, WT/L/980] (ďalej len „ministerské rozhodnutie o hospodárskej súťaži v oblasti vývozu“).

2. Na účely tohto článku sú „vývozné subvencie“ subvencie v zmysle článkov 1 a 3 dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach, ktoré sú podmienené uskutočnením vývozu, vrátane subvencií uvedených v prílohe I k dohode o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach a subvencií uvedených v článku 9 Dohody o poľnohospodárstve.

3. Zmluvná strana nezachová, nezavedie ani opätovne nezavedie vývozné subvencie na poľnohospodársky tovar, ktorý sa vyváža alebo začleňuje do výrobku, ktorý sa vyváža.

4. Zmluvná strana nezachová, nezavedie ani opätovne nezavedie vývozné úvery, záruky na vývozné úvery, poistné programy, štátne obchodné podniky alebo medzinárodnú potravinovú pomoc alebo iné opatrenia, ktoré majú účinok rovnocenný vývoznej subvencii, na poľnohospodársky tovar, ktorý sa vyváža alebo začleňuje do tovaru vyvážaného na územie druhej zmluvnej strany, pokiaľ tieto opatrenia nie sú v súlade so záväzkami vyvážajúcej zmluvnej strany podľa dohôd WTO a rozhodnutí Konferencie ministrov a Generálnej rady WTO, a to najmä s ministerským rozhodnutím o hospodárskej súťaži v oblasti vývozu.

5. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok v ministerskom vyhlásení z Bali prijatom v rámci WTO 7. decembra 2013 [WT/MIN(13)/DEC], posilnený ministerským rozhodnutím o hospodárskej súťaži v oblasti vývozu, zvýšiť transparentnosť a zlepšiť monitorovanie všetkých foriem vývozných subvencií a vývozných úverov, záruk na vývozné úvery, poistných programov, štátnych obchodných podnikov a medzinárodnej potravinovej pomoci, ako aj iných opatrení, ktoré majú rovnaký účinok ako vývozné subvencie.

6. Zmluvné strany potvrdzujú záväzky prijaté v rámci ministerského rozhodnutia o hospodárskej súťaži v oblasti vývozu, pokiaľ ide o medzinárodnú potravinovú pomoc, a budú spolupracovať na podpore najlepších postupov pri poskytovaní potravinovej pomoci na príslušných medzinárodných fórach tým, že sa budú snažiť obmedziť speňažovanie potravinovej pomoci a poskytovanie materiálnej potravinovej pomoci len v prípade núdzových situácií.

ČLÁNOK 10.9

Clo, dane a iné poplatky a platby týkajúce sa vývozu

Zmluvná strana nezavedie ani nezachová žiadne clá ani poplatky žiadneho druhu na vývoz tovaru do druhej zmluvnej strany alebo v súvislosti s ním, iné ako v súlade s prílohou 10-B, 3 (tri) roky odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 10.10

Štátne obchodné podniky

1. Žiadne z ustanovení tejto časti dohody nebráni zmluvnej strane zachovať alebo založiť štátny obchodný podnik v súlade s článkom XVII dohody GATT z roku 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku a Dohovoru WTO o výklade článku XVII dohody GATT 1994, ktoré sú *mutatis mutandis* začlenené do tejto časti dohody a stávajú sa jej súčasťou.

2. Ak zmluvná strana požiada druhú zmluvnú stranu o informácie o jednotlivých prípadoch štátnych obchodných podnikov, ich fungovaní alebo vplyve ich činností na bilaterálny obchod, dožiadaná zmluvná strana zabezpečí úplnú transparentnosť v súlade s článkom XVII dohody GATT z roku 1994.

3. Bez ohľadu na odsek 1 zmluvná strana neurčí ani nezachová určený dovozný alebo vývozný monopol s výnimkou tých, ktoré už zmluvná strana zriadila alebo ktoré sú stanovené v jej ústave, ako sa uvádza v prílohe 10-C. Na účely tohto odseku dovozný alebo vývozný monopol je výhradným právom alebo udelením právomoci zmluvnou stranou subjektu dovážať tovar z druhej zmluvnej strany alebo vyvážať tovar do druhej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 10.11

Zákaz kvantitatívnych obmedzení

1. Zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať žiadny zákaz ani obmedzenie dovozu akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany, resp. vývozu alebo predaja na vývoz akéhokoľvek tovaru určeného pre druhú zmluvnú stranu, či už vo forme kvót, licencií alebo iných opatrení, okrem prípadov, keď je to v súlade s článkom XI dohody GATT 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku. Na tento účel sa článok XI dohody GATT z roku 1994 a poznámky a doplňujúce ustanovenia k uvedenému článku začleňujú *mutatis mutandis* do tejto časti dohody a stávajú sa jej súčasťou.

2. Zmluvná strana nesmie prijať ani zachovať požiadavky na vývozné alebo dovozné ceny s výnimkou prípadov povolených pri presadzovaní antidumpingových a vyrovnávacích ciel alebo cenových záväzkov.

ČLÁNOK 10.12

Využívanie preferencií

1. Na účely monitorovania fungovania tejto časti dohody a výpočtu mier využívania preferencií si zmluvné strany každoročne vymieňajú štatistiky dovozu za obdobie začínajúce 1 (jeden) rok po dni nadobudnutia platnosti tejto dohody a končiace 10 (desať) rokov po ukončení odstránenia ciel pre všetok tovar v súlade s prílohou 10-A. Ak Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu nerozhodne inak, toto obdobie sa automaticky predĺži o 5 (päť) rokov a Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu môže rozhodnúť o jeho ďalšom predĺžení.

2. Výmena štatistických údajov o dovoze uvedených v odseku 1 zahŕňa údaje týkajúce sa posledného dostupného roku vrátane hodnoty, prípadne objemu, a to na úrovni colných položiek pre dovoz tovaru z druhej zmluvnej strany, pri ktorých sa využíva preferenčné colné zaobchádzanie podľa tejto časti dohody, a pre dovoz tovaru, s ktorým sa nezaobchádza preferenčne.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, a s prihliadnutím na požiadavky na dôvernosť podľa zákonov a iných právnych predpisov každej zmluvnej strany nie je zmluvná strana povinná vymieňať si dovozné štatistiky.

ČLÁNOK 10.13

Osobitné opatrenia týkajúce sa správy preferenčného zaobchádzania

1. Zmluvné strany spolupracujú pri predchádzaní porušovaniu svojich zákonov a iných právnych predpisov, nezrovnalostiam a podvodom súvisiacim s preferenčným zaobchádzaním poskytovaným podľa tejto kapitoly, ich odhaľovaní a boji proti nim v súlade s kapitolou 11 a prílohou 12-A.

2. Zmluvná strana môže v súlade s postupom stanoveným v odseku 4 rozhodnúť o dočasnom pozastavení príslušného preferenčného zaobchádzania s dotknutými výrobkami, ak táto zmluvná strana na základe objektívnych, presvedčivých a overiteľných informácií zistí, že:

a) došlo k rozsiahlym systematickým porušeniam príslušných zákonov a iných právnych predpisov, nezrovnalostiam alebo podvodu s cieľom získať preferenčné sadzobné zaobchádzanie udelené podľa tejto kapitoly a

b) druhá zmluvná strana systematicky odmieta alebo inak neplní svoje povinnosti uvedené v odseku 1 v súlade s kapitolou 11 a prílohou 12-A.

3. Na účely tohto článku je nesplnenie povinností uvedených v odseku 1 okrem iného jasne preukázané(-á) a systematické(-á):

a) nesplnenie povinnosti overiť status pôvodu príslušných výrobkov v súlade s postupmi stanovenými v článkoch 11.24 a 11.25 a

b) odmietnutie alebo neodôvodnené prieťahy pri oznamovaní výsledku overenia pôvodu vykonaného v súlade s článkami 11.25 a 11.26, alebo

c) nedostatočná administratívna spolupráca podľa prílohy 12-A.

4. Zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu uvedenému v odseku 2, to bez zbytočného odkladu oznámi Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu a poskytne mu informácie, ktoré sú základom jej zistenia.

5. Ak sú splnené požiadavky odseku 4, zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu, začne konzultácie s druhou zmluvnou stranou v rámci Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu s cieľom dosiahnuť riešenie prijateľné pre obe zmluvné strany. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na vzájomne prijateľnom riešení do 3 (troch) mesiacov odo dňa oznámenia, môže zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu, rozhodnúť o dočasnom pozastavení príslušného preferenčného zaobchádzania s dotknutým výrobkom alebo dotknutými výrobkami. V takýchto prípadoch zmluvná strana, ktorá dospela k zisteniu, bez zbytočného odkladu oznámi dočasné pozastavenie Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu.

6. Rozhodnutie o dočasnom pozastavení príslušného preferenčného zaobchádzania s dotknutým výrobkom podľa odseku 4 sa uplatňuje len počas obdobia úmerného vplyvu na finančné záujmy dotknutej zmluvnej strany a nie dlhšie ako 3 (tri) mesiace. Ak možno objektívne a preukázateľne zistiť, že podmienky, ktoré viedli k uvedenému rozhodnutiu o pozastavení, pretrvávajú aj po uplynutí obdobia pozastavenia, dotknutá zmluvná strana môže rozhodnúť o obnovení tohto rozhodnutia o pozastavení na rovnaké obdobie. Každé pozastavenie je predmetom pravidelných konzultácií v Spoločnom výbore v zložení pre otázky obchodu. V prípade obnovenia sa konzultácie v Spoločnom výbore v zložení pre otázky obchodu uskutočnia najmenej 15 (pätnásť) dní pred uplynutím obdobia pozastavenia.

7. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi vnútornými postupmi uverejní oznámenia určené dovozcom o akomkoľvek oznámení o zistení podľa odseku 4 a o rozhodnutí dočasne pozastaviť uvedené v odsekoch 5 a 6.

ODDIEL C

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 10.14

Podvýbor pre obchod s tovarom

1. Podvýbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4, 9.9 a 13.14 tieto funkcie:

a) podporovať obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami;

b) každoročne hodnotiť využívanie a správu kvót a preferencií udelených na základe tejto časti dohody a

c) prerokúvať, ozrejmovať a riešiť všetky technické otázky, ktoré môžu medzi zmluvnými stranami vzniknúť v záležitostiach týkajúcich sa uplatňovania zoznamu colných sadzieb každej zmluvnej strany vymedzeného v odsekoch 3 a 4 prílohy 10-A.

ČLÁNOK 10.15

Podvýbor pre obchod s vinárskymi výrobkami a liehovinami

1. Podvýbor pre obchod s vinárskymi výrobkami a liehovinami zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4 a 9.9 tieto funkcie:

a) zabezpečuje včasné oznamovanie zmien zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa záležitostí, na ktoré sa vzťahuje príloha 10-D a ktoré majú vplyv na vinárske výrobky a liehoviny, s ktorými sa medzi zmluvnými stranami obchoduje a

b) prijíma rozhodnutia s cieľom určiť podrobnosti pravidiel stanovených v odseku 2 dodatku 10-D-3, najmä formuláre, ktoré sa majú použiť, a podrobnosti o informáciách, ktoré sa majú poskytnúť v správe o analýze.

ČLÁNOK 10.16

Spolupráca v rámci obchodu s vinárskymi výrobkami a liehovinami

1. Zmluvné strany spolupracujú v záležitostiach týkajúcich sa obchodu s vinárskymi výrobkami a liehovinami a zaoberajú sa nimi, najmä pokiaľ ide o:

a) definície výrobkov, osvedčovanie a označovanie vinárskych výrobkov;

b) používanie odrôd viniča vo vinárstve a ich označovanie a

c) definície výrobkov, osvedčovanie a označovanie liehovín.

2. Zmluvné strany úzko spolupracujú a hľadajú spôsoby, ako zlepšiť vzájomnú pomoc pri uplatňovaní prílohy 10-D, najmä s cieľom bojovať proti podvodným praktikám.

3. S cieľom uľahčiť vzájomnú pomoc medzi orgánmi presadzovania a orgánmi zmluvných strán, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje táto príloha, každá zmluvná strana určí subjekty a orgány zodpovedné za uplatňovanie a presadzovanie prílohy 10-D. Ak zmluvná strana určí viac ako jeden príslušný subjekt alebo orgán, zabezpečí koordináciu práce týchto subjektov a orgánov. V takýchto prípadoch zmluvná strana určí aj jediný styčný subjekt alebo orgán, ktorý slúži ako jednotné kontaktné miesto pre subjekt alebo orgán druhej zmluvnej strany.

4. Zmluvné strany sa prostredníctvom Podvýboru pre obchod s vinárskymi výrobkami a liehovinami navzájom informujú o kontaktných údajoch subjektov, orgánov a kontaktných miest uvedených v odseku 3 najneskôr do 6 (šiestich) mesiacov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Zmluvné strany sa navzájom informujú o akýchkoľvek zmenách kontaktných údajov takýchto subjektov, orgánov a kontaktných miest.

KAPITOLA 11

PRAVIDLÁ PÔVODU A POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

ODDIEL A

PRAVIDLÁ PÔVODU

ČLÁNOK 11.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „zatriedený“ odkazuje na zatriedenie výrobku alebo materiálu do určitej triedy, kapitoly, položky alebo podpoložky harmonizovaného systému;

b) „zásielka“ sú výrobky, ktoré buď súčasne zasiela jeden vývozca jednému príjemcovi, alebo sa na ne vzťahuje jednotný prepravný doklad, ktorý zahŕňa ich prepravu od vývozcu k príjemcovi, alebo, ak taký doklad chýba, jednotná faktúra;

c) „colný orgán alebo príslušný orgán verejnej správy“ je:

i) v Európskej únii útvary Európskej komisie zodpovedné za colné záležitosti a colné úrady a akékoľvek iné orgány členských štátov Európskej únie zodpovedné za uplatňovanie a presadzovanie colných predpisov a

ii) v MERCOSURe príslušné orgány signatárskych štátov MERCOSURu alebo ich nástupcovia, ako sú uvedené nižšie:

A) Argentína: Secretaría de Industria y Gestión Comercio, na Ministerio de Economía;

B) Brazília: Secretaria de Comércio Exterior do Ministério do Desenvolvimento, Indústria, Comércio e Serviços a Secretaria Especial da Receita Federal do Brasil na Ministério da Fazenda;

C) Paraguaj: Subsecretaría de Estado de Comercio y Servicios of the Ministerio de Industria y Comercio a

D) Uruguaj: Asesoría de Política Comercial na Ministerio de Economía y Finanzas;

d) „vývozca“ je osoba usadená v zmluvnej strane, ktorá vyváža pôvodný výrobok a vyhotovuje potvrdenie o pôvode;

e) „zastupiteľné materiály“ sú materiály rovnakého druhu a obchodnej kvality, s rovnakými technickými a fyzickými vlastnosťami, ktoré sa po zapracovaní do výrobku nedajú navzájom rozlíšiť;

f) „tovar“ sú materiály aj výrobky;

g) „dovozca“ je osoba, ktorá dováža pôvodný výrobok a žiada preň preferenčné sadzobné zaobchádzanie;

h) „výroba“ je každé opracovanie alebo spracovanie vrátane montáže alebo osobitných operácií;

i) „materiál“ je akákoľvek prísada, surovina, zložka alebo časť použitá pri výrobe výrobku a

j) „výrobok“ je práve vyrobený výrobok, a to aj vtedy, ak je určený na ďalšie použitie v inej výrobnej operácii.

ČLÁNOK 11.2

Všeobecné požiadavky

1. Na účely uplatňovania preferenčného sadzobného zaobchádzania zmluvnej strany na pôvodný tovar druhej zmluvnej strany v súlade s touto časťou dohody sa za výrobky s pôvodom v Európskej únii za predpokladu, že spĺňajú všetky ostatné uplatniteľné požiadavky tejto kapitoly, považujú tieto výrobky:

a) výrobky úplne získané v Európskej únii podľa článku 11.4;

b) výrobky získané v Európskej únii výlučne z pôvodných materiálov, alebo

c) výrobky získané v Európskej únii obsahujúce nepôvodné materiály, za predpokladu, že spĺňajú podmienky stanovené v prílohe 11-B.

2. Na účely uplatňovania preferenčného sadzobného zaobchádzania zmluvnej strany na pôvodný tovar druhej zmluvnej strany v súlade s touto časťou dohody sa za výrobky s pôvodom v MERCOSURe za predpokladu, že spĺňajú všetky ostatné uplatniteľné požiadavky tejto kapitoly, považujú tieto výrobky:

a) výrobky úplne získané v MERCOSURe podľa článku 11.4;

b) výrobky získané v MERCOSURe výlučne z pôvodných materiálov, alebo

c) výrobky získané v MERCOSURe obsahujúce nepôvodné materiály, za predpokladu, že spĺňajú podmienky stanovené v prílohe 11-B.

3. Ak výrobok získal status pôvodu, nepôvodné materiály použité na výrobu tohto výrobku sa nepovažujú za nepôvodné, ak je tento výrobok začlenený ako materiál do iného výrobku.

ČLÁNOK 11.3

Dvojstranná kumulácia pôvodu

1. Výrobky s pôvodom v Európskej únii sa považujú za materiály s pôvodom v MERCOSURe, ak sú začlenené do tam získaného výrobku za predpokladu, že boli podrobené opracovaniu alebo spracovaniu, ktoré presahuje rámec operácií uvedených v článku 11.6.

2. Výrobky s pôvodom v MERCOSURe sa považujú za materiály s pôvodom v Európskej únii, ak sú začlenené do tam získaného výrobku za predpokladu, že boli podrobené opracovaniu alebo spracovaniu, ktoré presahuje rámec operácií uvedených v článku 11.6.

ČLÁNOK 11.4

Úplne získané výrobky

1. Za výrobky úplne získané v Európskej únii alebo v MERCOSURe sa považujú:

a) nerastné výrobky a iné prírodné látky vyťažené z ich pôdy alebo z morského dna;

b) tam vypestované alebo zozbierané rastliny a rastlinné výrobky;

c) tam narodené a chované živé zvieratá;

d) výrobky z tam chovaných živých zvierat;

e) výrobky zo zabitých zvierat tam narodených a chovaných;

f) výroky získané tamojším lovom alebo rybolovom;

g) produkty akvakultúry, ak sa ryby, kôrovce, mäkkýše a iné vodné bezstavovce tam narodili a chovali;

h) produkty rybolovu a iné produkty získané z mora pomocou ich plavidiel[1];

i) výrobky vyrobené na palube ich spracovateľských plavidiel výlučne z produktov uvedených v písmene h);

j) nerastné výrobky a iné neživé prírodné zdroje získané alebo vyťažené z morského dna, morského podložia alebo dna oceánov:

   i) výhradnej hospodárskej zóny signatárskych štátov MERCOSURu alebo členských štátov Európskej únie určenej zákonmi a inými právnymi predpismi a v súlade s časťou V dohovoru UNCLOS;

   ii) kontinentálneho šelfu signatárskych štátov MERCOSURu alebo členských štátov Európskej únie určeného zákonmi a inými právnymi predpismi a v súlade s časťou VI dohovoru UNCLOS, alebo

[1] Týmto bodom nie sú dotknuté zvrchované práva a povinnosti zmluvných strán podľa dohovoru UNCLOS, najmä v rámci výhradnej hospodárskej zóny a kontinentálneho šelfu.

iii) oblasti vymedzenej v článku 1 ods. 1 dohovoru UNCLOS, v ktorej má zmluvná strana alebo osoba zmluvnej strany výlučné práva na využívanie v súlade s časťou XI dohovoru UNCLOS a dohodou o vykonávaní časti XI dohovoru UNCLOS;

k) použité predmety, tam zozbierané, ktoré sú vhodné len na opätovné získanie surovín;

l) odpad a zvyšky pochádzajúce z tam uskutočnených výrobných operácií[1] alebo

m) tovar tam vyrobený výlučne z výrobkov uvedených v písmenách a) až l).

2. Pojmy „ich plavidlá“ a „ich spracovateľské plavidlá“ v písmenách h) a i) odseku 1 sa uplatňujú iba na plavidlá a spracovateľské plavidlá, ktoré:

a) sú registrované v členskom štáte Európskej únie alebo v signatárskom štáte MERCOSURu a prípadne majú licencie na rybolov vydané signatárskym štátom MERCOSURu alebo Európskou úniou v mene rybárskych spoločností riadne registrovaných na vykonávanie činnosti v tomto členskom štáte Európskej únie alebo v tomto signatárskom štáte MERCOSURu;

[1] Písmenami k) a l) nie sú dotknuté zákony a iné právne predpisy každej zmluvnej strany týkajúce sa dovozu tovaru, ktorý je v nich uvedený.

b) sa plavia pod vlajkou toho istého registrujúceho členského štátu Európskej únie alebo signatárskeho štátu MERCOSURu[1] a

c) spĺňajú jednu z týchto podmienok:

i) sú najmenej z 50 % (päťdesiatich percent) vlastnené jednou alebo viacerými fyzickými osobami[2] zmluvných strán;

ii) sú vlastnené právnickými osobami[3], ktoré:

A) ktoré majú svoje ústredie a hlavné miesto podnikania v zmluvnej strane a

B) ktoré sú aspoň z 50 % (päťdesiatich percent) vlastnené fyzickými alebo právnickými osobami zmluvnej strany alebo

iii) najmenej dve tretiny posádky tvoria fyzické osoby zmluvných strán.

---

[1] Produkty rybolovu alebo iné produkty získané z mora plavidlami, ktoré sa plavia pod vlajkou členského štátu Európskej únie alebo signatárskeho štátu MERCOSURu, sa považujú za produkty s pôvodom v členskom štáte Európskej únie alebo signatárskom štáte MERCOSURu, v ktorom je plavidlo prenajaté a v ktorom je vydaná licencia, za predpokladu, že spĺňajú všetky kritériá uvedené v tomto odseku.

[2] Na účely tohto článku sa uplatňuje vymedzenie pojmu v článku 18.2 písm. m).

[3] Na účely tohto článku sa uplatňuje vymedzenie pojmu v článku 18.2 písm. h).

ČLÁNOK 11.5

Tolerancie

1. Ak nepôvodný materiál použitý pri výrobe výrobku nespĺňa požiadavky uvedené v prílohe 11-B, výrobok sa považuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane ak:

a) celková hodnota nepôvodných materiálov nepresahuje 10 % (desať percent) ceny výrobku zo závodu a

b) uplatnením tohto odseku sa neprekročí žiadny percentuálny podiel maximálnej hodnoty alebo hmotnosti nepôvodných materiálov stanovených v prílohe 3-B.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje na výrobky patriace do 50. až 63. kapitoly harmonizovaného systému, v prípade ktorých sa uplatňujú tolerancie stanovené v poznámkach 6 a 7 prílohy 11-A.

ČLÁNOK 11.6

Nedostatočné opracovanie alebo spracovanie

1. Bez ohľadu na článok 11.2 ods. 1 písm. c) a článok 11.2 ods. 2 písm. c) sa výrobok nepovažuje za výrobok s pôvodom v zmluvnej strane, ak výroba tohto výrobku pozostáva len z týchto operácií vykonávaných na nepôvodných materiáloch v danej zmluvnej strane:

a) operácie, ktoré majú zabezpečiť zachovanie výrobkov v dobrom stave počas prepravy a skladovania;

b) rozkladanie a montáž balení;

c) umývanie, čistenie alebo odstraňovanie prachu, hrdze, oleja, náteru alebo iných nánosov;

d) žehlenie alebo lisovanie textílií;

e) jednoduché operácie súvisiace s natieraním a leštením;

f) lúpanie, čiastočné alebo úplné bielenie, leštenie a glazúrovanie obilnín a ryže;

g) operácie súvisiace s farbením alebo ochucovaním cukru alebo jeho tvarovaním do kociek; čiastočné alebo úplné mletie kryštálového cukru;

h) šúpanie, odkôstkovanie alebo lúskanie ovocia, orechov a zeleniny;

i) ostrenie, jednoduché mletie, oddeľovanie alebo jednoduché rezanie;

j) osievanie, prečisťovanie, triedenie, zatrieďovanie, preberanie a združovanie vrátane zostavovania súprav predmetov;

k) jednoduché plnenie do fliaš, plechoviek, baniek, vriec, debien, škatúľ, pripevňovanie na lepenky alebo dosky a všetky ostatné jednoduché baliarenské operácie;

l) pripevňovanie značiek, štítkov, log a iných podobných rozlišovacích znakov na výrobky alebo ich obaly alebo ich tlač;

m) jednoduché miešanie výrobkov, tiež rôzneho druhu a miešanie cukru s akýmkoľvek materiálom;

n) jednoduché skladanie nepôvodných častí s cieľom vytvoriť kompletný výrobok alebo rozloženie výrobkov na časti;

o) jednoduché pridávanie vody alebo riedenie, dehydratácia alebo denaturácia výrobkov;

p) kombinácia dvoch alebo viacerých operácií uvedených v písmenách a) až o), alebo

q) zabíjanie zvierat.

2. Na účely odseku 1 sa operácie považujú za jednoduché, ak na ich vykonanie nie sú potrebné žiadne osobité schopnosti alebo stroje, prístroje alebo nástroje osobitne vyrobené či nainštalované na tieto operácie.

ČLÁNOK 11.7

Určujúca jednotka

1. Určujúcou jednotkou na uplatňovanie tejto kapitoly je konkrétny výrobok zatriedený v súlade s harmonizovaným systémom.

2. V prípade výrobku zloženého zo skupiny alebo zostavy predmetov, ktorý je zatriedený do jedinej položky harmonizovaného systému, predstavuje určujúcu jednotku celok.

3. V prípade zásielky pozostávajúcej z niekoľkých identických výrobkov zatriedených do rovnakej položky harmonizovaného systému, sa pri uplatňovaní tejto kapitoly posudzuje jednotlivo každý výrobok.

ČLÁNOK 11.8

Obalové materiály, baliace materiály a obaly

1. Ak sa podľa všeobecného pravidla 5 na interpretáciu harmonizovaného systému spolu s výrobkom zatriedi aj jeho obal, potom sa na účely určenia pôvodu obal posudzuje spolu s výrobkom.

2. Obalové materiály a obaly na prepravu, ktoré sa používajú na ochranu výrobkov počas prepravy, sa pri určovaní pôvodu takýchto výrobkov neberú do úvahy.

ČLÁNOK 11.9

Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje

Príslušenstvo, náhradné diely a nástroje expedované so zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom, ktoré sú obvyklé pre daný výrobok a sú zahrnuté v jeho cene alebo ktoré nie sú osobitne fakturované, sa spolu s daným zariadením, strojom, prístrojom alebo vozidlom považujú za jeden výrobok.

ČLÁNOK 11.10

Účtovné delenie

1. Ak sa pri výrobe výrobku použijú pôvodné a nepôvodné zastupiteľné materiály, tieto materiály sa počas skladovania fyzicky oddelia podľa ich pôvodu, aby si pôvodné materiály zachovali status pôvodu.

2. Bez ohľadu na odsek 1 nie je pri výrobe výrobku potrebné fyzické oddelenie pôvodných a nepôvodných zastupiteľných materiálov, ak je pôvod takéhoto výrobku určený podľa metódy účtovného delenia na riadenie zásob.

3. Účtovné delenie sa zaznamenáva a uplatňuje v súlade so všeobecne uznávanými účtovnými zásadami uplatniteľnými v zmluvnej strane, v ktorej sa výrobok vyrába.

4. Metóda účtovného delenia sa môže použiť len vtedy, ak sa dá zabezpečiť, že v žiadnom okamihu nezíska status pôvodu viac výrobkov, ako by to bolo v prípade, ak by boli materiály fyzicky oddelené.

5. Zmluvná strana môže požadovať, aby uplatňovanie metódy účtovného delenia podliehalo predchádzajúcemu schváleniu dotknutými príslušnými orgánmi. Príslušné orgány môžu udeliť povolenie za akýchkoľvek podmienok, ktoré považujú za vhodné, a v takýchto prípadoch monitorujú využívanie povolenia. Tieto orgány môžu povolenie kedykoľvek odňať, ak príjemca povolenia akýmkoľvek spôsobom nesprávne používa metódu účtovného delenia alebo nespĺňa ktorúkoľvek z ostatných podmienok stanovených v tejto kapitole.

ČLÁNOK 11.11

Súpravy

Súpravy v zmysle vymedzenia všeobecného pravidla 3 na účely výkladu harmonizovaného systému sa považujú za súpravy s pôvodom, ak sú všetky ich súčasti výrobkami s pôvodom. Avšak ak sa súprava skladá z výrobkov s pôvodom a z nepôvodných výrobkov, súprava ako celok sa považuje za súpravu s pôvodom za predpokladu, že hodnota nepôvodných výrobkov nepresahuje 15 % (pätnásť percent) ceny súpravy zo závodu.

ČLÁNOK 11.12

Neutrálne prvky

Pri určovaní toho, či má výrobok pôvod, nie je potrebné určovať pôvod nasledujúcich prvkov, použitých pri jeho výrobe:

a) elektrická energia a palivo;

b) zariadenia a vybavenie;

c) stroje a nástroje, alebo

d) tovar, ktorý nie je súčasťou konečného zloženia výrobku, ani nie je na tento účel určený.

ČLÁNOK 11.13

Zásada teritoriality

1. Podmienky stanovené v tejto kapitole týkajúce sa získania statusu pôvodu sa v Európskej únii alebo MERCOSURe musia byť plnené bez prerušenia.

2. Ak sa pôvodný tovar vyvezený z Európskej únie alebo MERCOSURu do tretej krajiny vráti, považuje sa za nepôvodný, pokiaľ nie je možné colným orgánom uspokojivo preukázať, že vrátený tovar:

a) je totožný s vyvezeným tovarom a

b) v danej tretej krajine alebo počas vývozu neprešiel žiadnou inou operáciou než operáciou nevyhnutnou na jeho uchovanie v dobrom stave.

ČLÁNOK 11.14

Prepravné podmienky

1. Výrobky deklarované na dovoz do zmluvnej strany musia byť tými, ktoré boli vyvezené z tejto zmluvnej strany, ktorá sa pokladá za krajinu ich pôvodu. Tieto výrobky nesmú byť pred tým, ako sa deklarujú na dovoz, nijako pozmenené, transformované ani podrobené iným operáciám ako takým, ktoré ich majú uchovať v dobrom stave alebo ktorými sa pridávajú alebo pripevňujú značky, označenia, pečate alebo akékoľvek iné rozlišovacie znaky zabezpečujúce súlad s osobitnými vnútroštátnymi požiadavkami dovážajúcej zmluvnej strany.

2. Skladovanie výrobkov alebo zásielok a rozdeľovanie zásielok sa môže vykonať na zodpovednosť vývozcu alebo následného držiteľa tovaru a výrobky zostávajú v krajine alebo krajinách tranzitu pod colným dohľadom.

3. Colné orgány dovážajúcej zmluvnej strany v prípade pochybností o tom, či boli splnené požiadavky stanovené v odsekoch 1 a 2, môžu požiadať dovozcu, aby poskytol dôkaz o splnení požiadaviek, ktorý je možné poskytnúť akýmkoľvek spôsobom vrátane zmluvných prepravných dokladov, ako sú nákladné listy, faktický či konkrétny dôkaz založený na označení alebo číslovaní balení alebo akýkoľvek dôkaz týkajúci sa samotného výrobku.

ČLÁNOK 11.15

Výstavy

1. Na pôvodné výrobky zaslané na výstavu v tretej krajine a predané po výstave na dovoz do Európskej únie alebo MERCOSURu sa pri dovoze vzťahujú výhody vyplývajúce z ustanovení tejto časti dohody, ak sa colným orgánom dovážajúcej zmluvnej strany uspokojivo preukáže, že:

a) vývozca zaslal tieto výrobky z Európskej únie alebo MERCOSURu do tretej krajiny, v ktorej sa koná výstava, a vystavoval ich tam;

b) vývozca tieto výrobky predal alebo iným spôsobom prenechal subjektu v Európskej únii alebo MERCOSURe;

c) výrobky boli odoslané počas výstavy alebo ihneď po nej v stave, v akom boli zaslané na výstavu, a

d) výrobky neboli od okamihu ich zaslania na výstavu použité na žiaden iný účel ako na predvedenie na výstave.

2. Potvrdenie o pôvode sa vyhotoví v súlade s oddielom B a predkladá colným orgánom dovážajúcej zmluvnej strany. Uvádza sa v ňom názov a adresa výstavy.

3. Odsek 1 sa uplatňuje na všetky obchodné, priemyselné, poľnohospodárske alebo remeselné výstavy, veľtrhy alebo podobné verejné výstavy alebo akcie, ktoré sú organizované na iné ako súkromné účely v obchodoch alebo v podnikateľských priestoroch s cieľom predávať zahraničné výrobky a počas ktorých zostávajú výrobky pod colnou kontrolou.

ODDIEL B

POSTUPY STANOVENIA PÔVODU

ČLÁNOK 11.16

Všeobecné požiadavky

Na výrobky s pôvodom v Európskej únii pri dovoze do MERCOSURu a na výrobky s pôvodom v MERCOSURe pri dovoze do Európskej únie sa vzťahuje preferenčné sadzobné zaobchádzanie podľa tejto časti dohody po predložení potvrdenia o pôvode v súlade s článkom 11.17 a zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany[1].

ČLÁNOK 11.17

Podmienky vyhotovenia potvrdenia o pôvode

1. Potvrdenie o pôvode uvedené v článku 11.16 môže vyhotoviť:

a) vývozca v súlade s príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany vývozu, alebo

[1] Potvrdenie o pôvode bude platné v súlade s prechodnými opatreniami obsiahnutými v prílohe 11-D počas obdobia v nej uvedeného.

b) každý vývozca akejkoľvek malej zásielky pozostávajúcej z jedného alebo viacerých balení obsahujúcich pôvodné výrobky, ktorých celková hodnota nepresahuje prahovú hodnotu stanovenú v príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany vývozu.

2. Zmluvné strany si vymieňajú informácie o príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch uvedených v odseku 1:

a) v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody;

b) ak došlo k nejakým zmenám takýchto zákonov a iných právnych predpisov, pred nadobudnutím účinnosti takýchto zmien a

c) na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany kedykoľvek po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

3. Potvrdenie o pôvode sa môže vyhotoviť, ak sú príslušné výrobky výrobkami s pôvodom v Európskej únii alebo MERCOSURe a spĺňajú ostatné požiadavky tejto kapitoly.

4. Vývozca vyhotovujúci potvrdenie o pôvode je povinný kedykoľvek na požiadanie colných orgánov alebo príslušných orgánov verejnej správy zmluvnej strany vývozu predložiť všetky primerané dokumenty preukazujúce status pôvodu dotknutých výrobkov a splnenie všetkých ostatných požiadaviek tejto kapitoly.

5. Vývozca vyhotoví potvrdenie o pôvode na faktúre, dodacom liste alebo akomkoľvek inom obchodnom doklade, ktorý opisuje pôvodný výrobok dostatočne podrobne na to, aby ho bolo možné identifikovať, pričom použije jednu z jazykových verzií uvedených v prílohe 11-C a v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany vývozu.

6. Potvrdenie o pôvode musí obsahovať originál vlastnoručného podpisu vývozcu, pokiaľ sa v príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany vývozu nestanovuje inak.

7. Potvrdenie o pôvode môže vyhotoviť vývozca pri vývoze výrobkov, na ktoré sa vzťahuje, alebo po ich vývoze pod podmienkou, že ho predloží v zmluvnej strane dovozu najneskôr do 2 (dvoch) rokov po dovoze výrobkov, na ktoré sa vzťahuje.

ČLÁNOK 11.18

Platnosť potvrdenia o pôvode

1. Potvrdenie o pôvode je platné 12 (dvanásť) mesiacov odo dňa, keď ho vývozca vyhotovil, a v tejto lehote sa predkladá colným orgánom zmluvnej strany dovozu.

2. Potvrdenia o pôvode predložené po lehote uvedenej v odseku 1 možno akceptovať na účely uplatňovania preferenčného zaobchádzania len vtedy, ak ich nepredloženie v uvedenej lehote bolo spôsobené výnimočnými okolnosťami.

3. V ostatných prípadoch oneskoreného predloženia môžu colné orgány zmluvnej strany dovozu prijať potvrdenie o pôvode, ak sa im produkty predložili pred uplynutím konečnej lehoty.

ČLÁNOK 11.19

Dovoz po častiach

Ak sa na žiadosť dovozcu a za podmienok stanovených colnými orgánmi zmluvnej strany dovozu dovážajú po častiach rozobrané alebo nezložené výrobky v zmysle všeobecného pravidla 2 písm. a) na interpretáciu harmonizovaného systému, ktoré sú zatriedené do tried XV a XXI harmonizovaného systému, colným orgánom sa pri takýchto výrobkoch predloží jedno potvrdenie o pôvode pri dovoze prvej časti.

ČLÁNOK 11.20

Výnimky z potvrdenia o pôvode

1. Výrobky, ktoré zasielajú súkromné osoby ako malé balíky iným súkromným osobám, alebo výrobky, ktoré tvoria súčasť osobnej batožiny cestujúcich, sa považujú za pôvodné výrobky bez toho, aby bolo potrebné predložiť potvrdenie o pôvode, ak tieto výrobky nie sú dovážané na obchodné účely a boli vyhlásené za výrobky spĺňajúce požiadavky tejto kapitoly a ak neexistujú pochybnosti o pravdivosti tohto vyhlásenia. V prípade produktov zasielaných poštou môže byť toto vyhlásenie uvedené na colnom vyhlásení CN22/CN23 alebo na liste papiera, ktorý je pripojený k tomuto dokladu.

2. Príležitostný dovoz, ktorý pozostáva len z výrobkov na osobnú potrebu príjemcov alebo cestujúcich alebo ich rodinných príslušníkov, sa nepovažuje za dovoz na obchodné účely, ak z povahy a množstva výrobkov jasne vyplýva, že nesleduje žiadny obchodný cieľ.

3. Celková hodnota výrobkov uvedených v odseku 1 nesmie presiahnuť hodnoty stanovené v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany dovozu. Zmluvné strany si vymieňajú informácie o týchto hodnotách.

ČLÁNOK 11.21

Podporné dokumenty

Dokumenty uvedené v článku 11.17 ods. 4 môžu zahŕňať:

a) priamy dôkaz o postupoch vývozcu alebo dodávateľa uskutočňovaných s cieľom získať príslušný tovar, obsiahnutého napríklad v jeho účtoch alebo vo vnútropodnikovom účtovníctve;

b) dokumenty preukazujúce status pôvodu materiálov použité, vydané alebo vyhotovené v Európskej únii alebo MERCOSURe, ak sú tieto dokumenty použité, vydané alebo vyhotovené v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi danej zmluvnej strany;

c) dokumenty preukazujúce opracovanie alebo spracovanie materiálov v Európskej únii alebo MERCOSURe, vydané alebo vyhotovené v Európskej únii alebo MERCOSURe, ak sú tieto dokumenty použité, vydané alebo vyhotovené v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi danej zmluvnej strany, a

d) potvrdenie o pôvode preukazujúce status pôvodu použitých materiálov vyhotovené v Európskej únii alebo MERCOSURe v súlade s touto kapitolou.

ČLÁNOK 11.22

Požiadavky na uchovávanie záznamov

Vývozca, ktorý vyhotovuje potvrdenie o pôvode, uchováva kópiu uvedeného potvrdenia o pôvode a dokumentov uvedených v článku 11.17 ods. 4 najmenej 3 (tri) roky odo dňa vyhotovenia potvrdenia o pôvode. Dovozca uchováva toto potvrdenie o pôvode alebo jeho kópiu, ak je originál v držbe colného orgánu alebo príslušného orgánu verejnej správy, najmenej 3 (tri) roky odo dňa dovozu výrobkov, na ktoré sa uvedené potvrdenie o pôvode vzťahuje.

ČLÁNOK 11.23

Nezrovnalosti a formálne chyby

1. Malé nezrovnalosti medzi potvrdeniami o pôvode a dokumentmi predloženými colnému úradu na účely vybavenia formalít pri dovoze výrobkov nespôsobujú neplatnosť potvrdenia o pôvode, ak sa riadne preukáže, že potvrdenie o pôvode zodpovedá predloženým výrobkom.

2. Zjavné formálne chyby v potvrdení o pôvode nevedú k zamietnutiu potvrdenia o pôvode, ak takéto chyby nevyvolávajú pochybnosti o správnosti informácií uvedených v potvrdení o pôvode.

ČLÁNOK 11.24

Spolupráca medzi colnými orgánmi a príslušnými orgánmi verejnej správy

1. Colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy členských štátov Európskej únie a signatárskeho štátu MERCOSURu si navzájom poskytnú prostredníctvom komunikácie medzi Európskou komisiou a sekretariátom MERCOSURu adresy colných orgánov alebo príslušných orgánov verejnej správy zodpovedných za overovanie potvrdení o pôvode.

2. S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie tejto kapitoly si Európska únia a MERCOSUR prostredníctvom svojich colných orgánov alebo príslušných orgánov verejnej správy navzájom pomáhajú pri kontrole pravosti potvrdení o pôvode a správnosti informácií uvedených v týchto vyhláseniach.

3. S cieľom predchádzať porušovaniu colných predpisov, vyšetrovať ho a bojovať proti nemu sa v prílohe 12-A stanovuje spolupráca medzi colnými orgánmi alebo príslušnými orgánmi verejnej správy vrátane prítomnosti riadne splnomocnených úradníkov jednej zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany s výhradou súhlasu a podmienok stanovených zmluvnou stranou, na území ktorej sa pomoc poskytuje.

ČLÁNOK 11.25

Overovanie potvrdení o pôvode

1. Overovania potvrdení o pôvode sa vykonávajú náhodne alebo kedykoľvek, keď majú colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany dovozu opodstatnené pochybnosti o pravosti týchto potvrdení, statuse pôvodu príslušných výrobkov alebo splnení ostatných požiadaviek tejto kapitoly.

2. Na účely vykonávania odseku 1 colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany dovozu vrátia potvrdenie o pôvode alebo jeho kópiu colným orgánom alebo príslušným orgánom verejnej správy zmluvnej strany vývozu, pričom uvedú dôvody žiadosti o overenie. Spolu so žiadosťou o overenie zašlú všetky získané dokumenty alebo informácie, ktoré nasvedčujú, že informácie poskytnuté v potvrdení o pôvode sú nesprávne.

3. Žiadosť o overenie a následná odpoveď sa predkladajú v úradnom jazyku colného orgánu alebo príslušného orgánu verejnej správy zmluvnej strany dovozu, ktorá žiada o overenie, v jazyku prijateľnom pre túto zmluvnú stranu alebo v súlade s článkom 5 ods. 3 prílohy 12-A.

4. Overenie vykonávajú colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany vývozu. Na tento účel majú právomoc požadovať predloženie akéhokoľvek dôkazu a vykonať akékoľvek kontroly účtov vývozcu alebo akúkoľvek inú kontrolu, ktorú považujú za potrebnú.

5. Ak sa colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany dovozu rozhodnú pozastaviť poskytovanie preferenčného zaobchádzania pre dotknuté výrobky počas čakania na výsledky overovania, ponúknu dovozcovi prepustenie výrobkov s výhradou akýchkoľvek preventívnych opatrení, ktoré colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy považujú za potrebné. Akékoľvek pozastavenie preferenčného zaobchádzania sa ukončí čo najskôr po tom, ako zmluvná strana dovozu určí pôvod výrobkov.

6. Colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany vývozu informujú orgány zmluvnej strany dovozu, ktoré žiadajú o overenie, o výsledkoch tohto overenia čo najskôr. Zmluvná strana vývozu poskytne colným orgánom alebo príslušným orgánom verejnej správy zmluvnej strany dovozu tieto informácie:

a) výsledky overenia;

b) opis výrobku, ktorý je predmetom overovania, a nomenklatúrne zatriedenie tovaru relevantné pre uplatňovanie pravidiel pôvodu;

c) opis a vysvetlenie výroby dostatočné na odôvodnenie statusu pôvodného výrobku daného výrobku;

d) informácie o spôsobe, akým sa overenie vykonalo, a

e) prípadne podpornú dokumentáciu.

7. Ak do 10 (desiatich) mesiacov odo dňa žiadosti o overenie nie je doručená žiadna odpoveď alebo ak odpoveď neobsahuje dostatočné informácie na určenie pravosti príslušného potvrdenia alebo pôvodu výrobkov, žiadajúce colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy s výnimkou výnimočných okolností odmietnu preferenčné sadzobné zaobchádzanie s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje potvrdenie o pôvode. Lehota 10 (desiatich) mesiacov sa môže predĺžiť na základe vzájomnej dohody zmluvných strán, pričom sa zohľadní počet žiadostí o overenie a zložitosť overení.

8. Colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany dovozu, ktoré žiadajú o overenie, na žiadosť colných orgánov alebo príslušných orgánov verejnej správy zmluvnej strany vývozu oznámia týmto orgánom svoje rozhodnutie o procese overovania.

ČLÁNOK 11.26

Konzultácie

1. Ak v súvislosti s postupmi overovania stanovenými v článku 11.25 colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany dovozu zamýšľajú určiť pôvod, ktoré nie je v súlade s odpoveďou poskytnutou colnými orgánmi alebo príslušnými orgánmi verejnej správy zmluvnej strany vývozu v súlade s článkom 11.25 ods. 6, zmluvná strana dovozu oznámi tento úmysel zmluvnej strane vývozu do 60 (šesťdesiatich) dní od prijatia odpovede v súlade s článkom 11.25 ods. 6.

2. Na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany zmluvné strany uskutočnia konzultácie do 90 (deväťdesiatich) dní odo dňa oznámenia uvedeného v odseku 1 alebo v rámci dohodnutej lehoty s cieľom vyriešiť rozdiely v postupoch overovania. Lehotu na uskutočnenie konzultácií možno predĺžiť v konkrétnom prípade na základe vzájomnej písomnej dohody medzi zmluvnými stranami.

3. Ak v súvislosti s postupmi overovania existujú rozdiely, ktoré nie je možné vyriešiť medzi colnými orgánmi alebo príslušnými orgánmi verejnej správy zmluvnej strany dovozu žiadajúcej o overenie a colnými orgánmi alebo príslušnými orgánmi verejnej správy zmluvnej strany vývozu zodpovednými za vykonanie tohto overenia, alebo ak takéto rozdiely vyvolávajú otázky týkajúce sa výkladu tejto kapitoly, takéto rozdiely alebo otázky sa predložia Podvýboru pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu uvedenému v článku 11.32.

4. Colné orgány alebo príslušné orgány verejnej správy zmluvnej strany dovozu, ktoré žiadajú o overenie, môžu určiť pôvod po konzultáciách v rámci Podvýboru pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu a len na základe dostatočného odôvodnenia a po tom, ako dovozcovi udelili právo na vypočutie. Rozhodnutie sa oznámi zmluvnej strane vývozu.

5. Žiadne z ustanovení tohto článku nemá vplyv na postupy alebo práva zmluvných strán podľa kapitoly 29.

6. Vo všetkých prípadoch sa spory medzi dovozcom a colnými orgánmi alebo príslušnými orgánmi verejnej správy zmluvnej strany dovozu urovnávajú podľa právnych predpisov tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 11.27

Dôvernosť

1. Každá zmluvná strana zachováva v súlade so svojimi právnymi predpismi dôvernosť informácií zhromaždených podľa tejto kapitoly a chráni tieto informácie pred ich zverejnením.

2. Informácie získané orgánmi zmluvnej strany dovozu smú tieto orgány použiť len na účely tejto kapitoly. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa dôverné informácie získané na základe tejto kapitoly nepoužili na iné účely ako na účely správy a presadzovania určenia pôvodu a colných záležitostí s výnimkou povolenia od osoby alebo zmluvnej strany, ktorá poskytla dôverné informácie.

3. Bez ohľadu na odsek 2 môže zmluvná strana dovozu povoliť, aby sa informácie zhromaždené podľa tejto kapitoly použili alebo zverejnili v akomkoľvek správnom, súdnom alebo jurisdikčnom konaní začatom z dôvodu nedodržania colných predpisov, ktorými sa vykonáva táto kapitola. V takom prípade dovážajúca zmluvná strana dovozu oznámi zmluvnej strane vývozu použitie alebo zverejnenie informácií.

ČLÁNOK 11.28

Administratívne opatrenia a sankcie

Zmluvná strana uloží v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi, správne opatrenia a sankcie každej osobe, ktorá vyhotoví alebo nechá vyhotoviť dokument, ktorý obsahuje nesprávne informácie na účely získania preferenčného zaobchádzania pre výrobky.

ODDIEL C

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 11.29

Ceuta a Melilla

1. Na účely tejto kapitoly pojem „zmluvná strana“ nezahŕňa v prípade Európskej únie Ceutu a Melillu.

2. Na výrobky s pôvodom v MERCOSURe sa pri dovoze do Ceuty a Melilly uplatní vo všetkých ohľadoch rovnaké colné zaobchádzanie podľa tejto dohody, aké sa uplatňuje na výrobky s pôvodom na colnom území Európskej únie podľa protokolu 2 Aktu o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky k Európskej únii. MERCOSUR uplatní na dovoz výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda a ktoré majú pôvod v Ceute a Melille, rovnaké colné zaobchádzanie, aké uplatňuje na dovoz výrobkov, ktoré sa dovážajú z Európskej únie a ktoré majú pôvod v Európskej únii.

3. Pravidlá pôvodu a postupy stanovenia pôvodu uvedené v tejto kapitole sa uplatňujú *mutatis mutandis* na výrobky vyvážané z MERCOSURu do Ceuty a Melilly a na výrobky vyvážané z Ceuty a Melilly do MERCOSURu.

4. Ceuta a Melilla sa považujú za jednotné územie.

5. Vývozca uvedie v poli 2 textu potvrdenia o pôvode „MERCOSUR“ alebo „Ceuta a Melilla“ v závislosti od pôvodu tovaru.

6. Za uplatňovanie a vykonávanie tejto kapitoly v Ceute a Melille sú zodpovedné colné orgány Španielskeho kráľovstva.

ČLÁNOK 11.30

Colné kvóty

Výrobky vyvážané v rámci colných kvót poskytnutých Európskou úniou sprevádza úradný doklad vydaný signatárskymi štátmi MERCOSURu, ktorého vzor by mal MERCOSUR oznámiť Európskej únii najneskôr v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody[1].

ČLÁNOK 11.31

Tovar v tranzite alebo na sklade

Táto dohoda sa môže uplatňovať na tovar, ktorý je v súlade s touto kapitolou a ktorý je v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody buď v tranzite alebo dočasne uskladnený v colných skladoch alebo v slobodných pásmach v Európskej únii alebo v MERCOSURe, pod podmienkou, že colným orgánom zmluvnej strany dovozu sa do 6 (šiestich) mesiacov od uvedeného dátumu predloží potvrdenie o pôvode a prípadne dokumenty preukazujúce, že tovar je v súlade s článkom 11.14.

[1] Toto ustanovenie sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto kapitoly.

ČLÁNOK 11.32

Podvýbor pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu

1. Podvýbor pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4, 9.9, 12.6 ods. 10 a 12.21 tieto funkcie:

a) vykonáva interné prípravné práce potrebné pre Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu, pokiaľ ide o:

   i) vykonávanie a uplatňovanie tejto kapitoly a

   ii) akékoľvek zmeny tejto kapitoly navrhnuté zmluvnou stranou;

b) prijíma vysvetlivky na uľahčenie vykonávania tejto kapitoly a

c) v prípade potreby uskutočňuje konzultácie stanovené v článku 11.26.

ČLÁNOK 11.33

Vysvetlivky

Podvýbor pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu prijme podľa potreby vysvetlivky týkajúce sa výkladu, uplatňovania a správy tejto kapitoly.

ČLÁNOK 11.34

Zmeny tejto kapitoly

Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu môže zmeniť túto kapitolu podľa článku 9.7 ods. 1 písm. f).

KAPITOLA 12

CLÁ A UĽAHČENIE OBCHODU

ČLÁNOK 12.1

Ciele a rozsah

1. Zmluvné strany uznávajú význam, ktorý majú clá a uľahčenie obchodu v kontexte premenlivého globálneho obchodného prostredia.

2. Zmluvné strany uznávajú, že medzinárodné obchodné a colné nástroje a normy sú základom dovozných, vývozných a tranzitných požiadaviek a postupov.

3. Zmluvné strany uznávajú, že ich právne predpisy by mali byť nediskriminačné a že colné a iné postupy súvisiace s obchodom by mali byť založené na používaní moderných metód a účinných kontrol na boj proti podvodom, ochranu zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov a podporu zákonného obchodu. Každá zmluvná strana by mala pravidelne revidovať svoje právne predpisy a colné režimy. Zmluvné strany takisto uznávajú, že ich colné a iné postupy súvisiace s obchodom by nemali administratívne zaťažovať alebo obmedzovať obchod viac, než je potrebné na dosiahnutie legitímnych cieľov, a že by sa mali uplatňovať predvídateľným, konzistentným a transparentným spôsobom.

4. Zmluvné strany posilnia vzájomnú spoluprácu s cieľom zabezpečiť, aby príslušné zákony a iné právne predpisy, ako aj administratívne kapacity príslušných orgánov plnili ciele podpory uľahčenia obchodu a zároveň zabezpečili účinnú kontrolu dovozu, vývozu a tranzitu tovaru na hraniciach.

5. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom podporiť rozvoj regionálnej integrácie v rámci Európskej únie a MERCOSURu.

ČLÁNOK 12.2

Colná spolupráca

1. Zmluvné strany prostredníctvom svojich príslušných orgánov spolupracujú v colných a iných záležitostiach súvisiacich s obchodom s cieľom zabezpečiť dosiahnutie cieľov stanovených v článku 12.1.

2. Spolupráca môže zahŕňať:

a) výmenu informácií týkajúcich sa colných a iných právnych predpisov súvisiacich s obchodom, vykonávania takýchto právnych predpisov a colných režimov, najmä v týchto oblastiach:

i) zjednodušenie a modernizácia colných režimov;

ii) presadzovanie práv duševného vlastníctva zo strany colných orgánov;

iii) voľný obeh tovaru a regionálna integrácia;

iv) uľahčovanie tranzitu a prekládky;

v) koordinácia agentúr na hraniciach;

vi) vzťahy s podnikateľskou komunitou;

vii) bezpečnosť dodávateľského reťazca a riadenie rizika a

viii) využívanie informačných technológií, požiadaviek na údaje a dokumentáciu a systémov centrálneho elektronického priečinka vrátane práce na ich budúcej interoperabilite;

b) výmenu informácií týkajúcich sa medzinárodného obchodu a colných nástrojov a noriem;

c) spoluprácu na colných aspektoch zabezpečenia a uľahčenia medzinárodného obchodného dodávateľského reťazca v súlade so Systémom noriem na zabezpečenie a uľahčenie globálneho obchodu (ďalej len „systém SAFE“) Svetovej colnej organizácie (ďalej len „WCO“);

d) rozvoj spoločných iniciatív týkajúcich sa colných režimov dovoz a vývoz vrátane technickej pomoci, budovania kapacít a opatrení zameraných na poskytovanie účinných služieb podnikateľskej komunite;

e) posilňovanie spolupráce medzi zmluvnými stranami v oblasti ciel a uľahčenia obchodu v medzinárodných organizáciách, ako sú WTO, WCO a Konferencia Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj (ďalej len „UNCTAD“);

f) v náležitých a vhodných prípadoch zavedenie vzájomného uznávania programov obchodného partnerstva a colných kontrol vrátane rovnocenných opatrení na uľahčovanie obchodu;

g) podporu spolupráce medzi colnými a inými orgánmi verejnej správy alebo agentúrami v oblasti programov pre schválené hospodárske subjekty, napríklad zosúladením požiadaviek, uľahčením prístupu k výhodám a minimalizáciou zbytočnej duplicity;

h) spoluprácu s cieľom dosiahnuť spoločný prístup k otázkam týkajúcim sa určovania colnej hodnoty a

i) spoluprácu na ďalšom skrátení času prepustenia a bezodkladnom prepúšťaní tovaru, najmä tovaru podliehajúceho skaze.

3. Zmluvné strany si navzájom poskytujú administratívnu pomoc v colných záležitostiach v súlade s ustanoveniami prílohy 12-A.

ČLÁNOK 12.3

Colné zákony a iné právne predpisy a ďalšie zákony a iné právne predpisy súvisiace s obchodom

1. Colné zákony a iné právne predpisy a ďalšie zákony a iné právne predpisy súvisiace s obchodom[1] každej zmluvnej strany sú založené na:

a) medzinárodných nástrojoch a normách uplatniteľných v colnej oblasti a oblasti obchodu vrátane Dohody WTO o uľahčení obchodu podpísanej na Bali 7. decembra 2013 (ďalej len „Dohoda WTO o uľahčení obchodu“), Medzinárodného dohovoru o harmonizovanom systéme opisu a číselného označovania tovaru, podpísaného v Bruseli 14. júna 1983, systému SAFE a dátového modelu WCO, ktoré boli prijaté v júni 2005, a pokiaľ je to možné, podstatných prvkov revidovaného Kjótskeho dohovoru o zjednodušení a harmonizácii colných režimov, podpísaného v Kjóte 18. mája 1973;

b) spoločnom cieli, ktorým je uľahčenie zákonného obchodu prostredníctvom účinného presadzovania a dodržiavania legislatívnych požiadaviek a

c) právnych predpisoch, ktoré sú primerané a nediskriminačné, zabraňujú zbytočnému zaťaženiu hospodárskych subjektov, poskytujú ďalšie uľahčenie pre hospodárske subjekty s vysokou úrovňou dodržiavania predpisov vrátane priaznivého zaobchádzania, pokiaľ ide o colné kontroly pred prepustením tovaru, a zabezpečujú záruky proti podvodom a nezákonným alebo škodlivým činnostiam.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odkaz na zákony a iné právne predpisy sa vzťahuje na postupy, ktoré sú v nich zakotvené.

2. V záujme zlepšenia pracovných metód a zabezpečenia, aby sa v súvislosti s operáciami dodržiavali zásady nediskriminácie, transparentnosti, efektívnosti, integrity a zodpovednosti, každá zmluvná strana:

a) zjednodušuje a reviduje požiadavky a formality, kedykoľvek je to možné, v záujme rýchleho prepustenia a colného vybavenia tovaru;

b) pracuje na ďalšom zjednodušení a štandardizácii údajov a dokumentácie požadovaných colnými orgánmi a inými agentúrami a

c) zabezpečí, aby sa prostredníctvom uplatňovania opatrení zohľadňujúcich zásady príslušných medzinárodných dohovorov a nástrojov v tejto oblasti dodržiavali najvyššie normy integrity.

ČLÁNOK 12.4

Prepustenie tovaru

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová požiadavky a režimy, ktoré:

a) stanovujú rýchle prepustenie tovaru v lehote, ktorá nie je dlhšia než je potrebné na zabezpečenie dodržania jej colných a iných obchodných právnych predpisov a formalít;

b) zabezpečujú predbežné elektronické podávanie a spracovanie dokumentácie a všetkých ďalších požadovaných informácií pred príchodom tovaru s cieľom umožniť prepustenie tovaru po príchode[1] a

c) umožňujú prepustenie tovaru pred konečným stanovením ciel, daní, poplatkov a platieb, ak sa takéto stanovenie neurobí pred príchodom, pri príchode alebo čo najrýchlejšie po príchode a ak boli splnené všetky ostatné regulačné požiadavky.

2. Na účely odseku 1 písm. c) môže každá zmluvná strana ako podmienku takéhoto prepustenia požadovať záruku na akúkoľvek sumu, ktorá ešte nie je stanovená, a to vo forme avalu, preddavku alebo iného vhodného nástroja stanoveného v jej zákonoch a iných právnych predpisoch. Takáto záruka nie je vyššia ako suma, ktorú zmluvná strana požaduje na zabezpečenie úhrady ciel, daní, poplatkov a platieb, ktoré sú v konečnom dôsledku splatné za tovar, na ktorý sa záruka vzťahuje. Záruka sa uvoľní, keď už nie je potrebná[2].

3. Každá zmluvná strana sa usiluje o ďalšie skrátenie času prepustenia a o prepúšťanie tovaru bez zbytočného odkladu.

---

[1] Signatárske štáty MERCOSURu dodržiavajú záväzky uvedené v tomto odseku v súlade s článkom 16 (Oznámenie konečných dátumov pre vykonanie kategórie B a kategórie C) Dohody WTO o uľahčení obchodu.

[2] Signatárske štáty MERCOSURu dodržiavajú záväzky uvedené v tomto odseku v súlade s článkom 16 (Oznámenie konečných dátumov pre vykonanie kategórie B a kategórie C) Dohody WTO o uľahčení obchodu.

ČLÁNOK 12.5

Tovar podliehajúci skaze

1. Na účely tohto ustanovenia je tovarom podliehajúcim skaze tovar, ktorý sa rýchlo rozkladá vzhľadom na svoje prirodzené vlastnosti, a to najmä v prípade absencie vhodných podmienok skladovania.

2. Každá zmluvná strana pri plánovaní a vykonávaní akýchkoľvek potrebných preskúmaní dáva primeranú prioritu tovaru podliehajúcemu skaze.

3. Na žiadosť hospodárskeho subjektu každá zmluvná strana, ak je to možné a v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi:

a) zabezpečí colné vybavenie zásielky tovaru podliehajúceho skaze mimo pracovného času colných a iných príslušných orgánov a

b) umožní, aby zásielky tovaru podliehajúceho skaze boli colne vybavené v priestoroch hospodárskeho subjektu.

ČLÁNOK 12.6

Záväzné stanoviská

1. Na účely tohto článku je „záväzné stanovisko“ písomné rozhodnutie poskytnuté žiadateľovi pred dovozom tovaru, na ktorý sa vzťahuje žiadosť, v ktorom sa stanovuje zaobchádzanie, ktoré zmluvná strana tovaru poskytne v čase dovozu, pokiaľ ide o:

a) nomenklatúrne zatriedenie tovaru a

b) pôvod tovaru.

2. Každá zmluvná strana prostredníctvom svojich colných orgánov vydá záväzné stanovisko, v ktorom sa vopred stanoví zaobchádzanie poskytované príslušnému tovaru. Ak žiadateľ predloží písomnú žiadosť, a to aj v elektronickom formáte, obsahujúcu všetky potrebné informácie v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi vydávajúcej zmluvnej strany, toto stanovisko sa vydá primeraným a časovo ohraničeným spôsobom.

3. Záväzné stanovisko je platné najmenej 3 (tri) roky po jeho vydaní, pokiaľ sa nezmenia právne predpisy, skutočnosti alebo okolnosti, z ktorých vychádzalo pôvodné záväzné stanovisko.

4. Zmluvná strana môže odmietnuť vydať záväzné stanovisko, ak je nastolená otázka predmetom správneho alebo súdneho preskúmania alebo ak sa žiadosť netýka žiadneho zamýšľaného použitia záväzného stanoviska. Ak zmluvná strana odmietne vydať záväzné stanovisko, bezodkladne o tom písomne upovedomí žiadateľa, pričom uvedie relevantné skutočnosti a základ, o ktorý sa toto rozhodnutie opiera.

5. Každá zmluvná strana uverejňuje aspoň:

a) požiadavky týkajúce sa žiadosti o záväzné stanovisko vrátane informácií, ktoré treba poskytnúť, a formátu;

b) lehotu, v rámci ktorej vydá záväzné stanovisko a

c) dĺžku obdobia, počas ktorého je záväzné stanovisko platné.

6. V prípade, že zmluvná strana záväzné stanovisko odvolá, zmení alebo zruší, poskytne žiadateľovi písomné oznámenie, v ktorom uvedie relevantné skutočnosti a základ, o ktorý sa toto rozhodnutie opiera. Zmluvná strana môže záväzné stanovisko odvolať, zmeniť alebo zrušiť so spätnou účinnosťou len vtedy, ak stanovisko vychádzalo z neúplných, nesprávnych, nepravdivých alebo zo zavádzajúcich informácií.

7. Záväzné stanovisko vydané zmluvnou stranou je pre túto zmluvnú stranu vo vzťahu k žiadateľovi, ktorý oň požiadal, záväzné. Zmluvná strana môže stanoviť, že záväzné stanovisko je pre žiadateľa záväzné.

8. Každá zmluvná strana na základe písomnej žiadosti držiteľa zabezpečí preskúmanie záväzného stanoviska alebo rozhodnutia, ktorým sa toto stanovisko odvoláva, mení alebo ruší[1].

9. S výhradou akýchkoľvek požiadaviek na dôvernosť sa podstatné prvky týchto stanovísk uverejnia online alebo v iných vhodných formátoch.

[1] Podľa tohto odseku môže preskúmanie pred alebo po výkone tohto stanoviska uskutočniť úradník, úrad alebo orgán, ktorý predmetné stanovisko vydal, vyšší alebo nezávislý správny orgán alebo súdny orgán.

10. S cieľom uľahčiť obchod Podvýbor pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu uvedený v článku 12.21 pravidelne rokuje o aktualizáciách zmien v príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvných strán týkajúcich sa záležitostí uvedených v tomto článku.

11. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na záväzných stanoviskách v akejkoľvek inej záležitosti.

ČLÁNOK 12.7

Tranzit a prekládka

1. Zmluvné strany zabezpečia voľný tranzit cez svoje územie po trase, ktorá je pre tento tranzit najvhodnejšia.

2. Bez toho, aby bola dotknutá zákonná kontrola, každá zmluvná strana poskytne tranzitnej doprave na územie alebo z územia druhej zmluvnej strany zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé ako zaobchádzanie poskytnuté jej vlastnému podobnému tovaru a jeho pohybu vrátane dovozu a vývozu, ak sa takýto tovar prepravuje na tej istej trase za podobných podmienok.

3. Každá zmluvná strana v čo najväčšej možnej miere uplatňuje na prekládku tovaru colné režimy, ktoré sú menej zaťažujúce ako režimy uplatňované na tranzitnú dopravu.

4. Každá zmluvná strana uplatňuje režimy dopravy pod colným dohľadom, ktoré umožňujú tranzit tovaru bez zaplatenia ciel alebo iných poplatkov, na základe poskytnutia príslušnej záruky.

5. Každá zmluvná strana podporuje a vykonáva regionálne tranzitné dohody s cieľom uľahčiť tranzitnú dopravu a znížiť obchodné prekážky.

6. Každá zmluvná strana vychádza z medzinárodných noriem a nástrojov týkajúcich sa tranzitu a využíva ich.

7. Colné režimy tranzit sa môžu použiť aj vtedy, ak sa tranzit tovaru začína alebo končí na území zmluvnej strany (vnútrozemský tranzit).

8. Zmluvné strany zabezpečia, aby všetky dotknuté orgány a agentúry na ich príslušných územiach spolupracovali a koordinovali svoju činnosť v colných záležitostiach s cieľom uľahčiť tranzitnú dopravu.

ČLÁNOK 12.8

Schválený hospodársky subjekt

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová program partnerstva na uľahčenie obchodu pre subjekty, ktoré spĺňajú stanovené kritériá (ďalej len „schválené hospodárske subjekty“).

2. Stanovené kritériá, ktoré musia subjekty spĺňať, aby sa kvalifikovali ako schválené hospodárske subjekty (ďalej len „stanovené kritériá“), sa týkajú súladu alebo rizika nesúladu s požiadavkami stanovenými v zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany. Stanovené kritériá, ktoré sa uverejnia, môžu zahŕňať:

a) absenciu akéhokoľvek závažného porušenia alebo opakovaných porušení colných a daňových zákonov a iných právnych predpisov vrátane absencie závažných trestných činov súvisiacich s hospodárskou činnosťou žiadateľa;

b) preukázanie vysokého stupňa kontroly nad operáciami a tokom tovaru zo strany žiadateľa prostredníctvom systému riadenia obchodnej a prípadne prepravnej evidencie, ktorý umožňuje náležité colné kontroly;

c) finančnú spôsobilosť, ktorá sa považuje za preukázanú, ak je žiadateľ s náležitým ohľadom na typické črty druhu dotknutej podnikateľskej činnosti v dobrej finančnej situácii, ktorá mu umožňuje plniť si záväzky;

d) preukázané spôsobilosti alebo odborné kvalifikácie, ktoré priamo súvisia s vykonávanou činnosťou a

e) primerané normy v oblasti bezpečnosti a ochrany.

3. Stanovené kritériá sa nenavrhujú ani neuplatňujú tak, aby umožňovali alebo vytvárali svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi subjektmi, ak existujú rovnaké podmienky, a umožňujú účasť MSP.

4. Program partnerstva na uľahčenie obchodu zahŕňa aspoň štyri z týchto výhod:

a) menej požiadaviek na dokumentáciu a údaje, podľa potreby;

b) nízka miera fyzických inšpekcií a prešetrovaní, podľa potreby;

c) rýchle prepustenie, podľa potreby;

d) odložená úhrada ciel, daní, poplatkov a platieb;

e) použitie celkových záruk alebo znížených záruk;

f) jediné colné vyhlásenie pre všetky dovozy alebo vývozy v danom období a

g) colné vybavenie tovaru v priestoroch schváleného hospodárskeho subjektu alebo na inom mieste schválenom colnými orgánmi.

5. Zmluvné strany by mali zabezpečiť koordináciu medzi colnými orgánmi a inými pohraničnými agentúrami pri vypracúvaní svojich príslušných programov schválených hospodárskych subjektov prostredníctvom takých prostriedkov, ako je zosúladenie požiadaviek, minimalizácia zbytočnej duplicity, prístup k výhodám súvisiacim s kontrolami a požiadavky iných ako colných orgánov.

ČLÁNOK 12.9

Centrálny elektronický priečinok

Každá zmluvná strana sa usiluje zriadiť systémy centrálneho elektronického priečinka, ktoré obchodníkom umožnia predkladať prostredníctvom jednotného kontaktného miesta dokumentáciu a plniť požiadavky na údaje týkajúce sa dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru voči zúčastneným orgánom alebo agentúram.

ČLÁNOK 12.10

Transparentnosť

1. Zmluvné strany uznávajú význam včasných konzultácií so zástupcami z oblasti obchodu o návrhoch právnych predpisov a postupoch zmluvnej strany, ktoré sa týkajú ciel a uľahčenia obchodu.

2. Každá zmluvní strana zabezpečí, aby jej príslušné colné požiadavky a postupy, ako aj ďalšie požiadavky a postupy súvisiace s obchodom, neprestali spĺňať potreby obchodnej komunity, aby sa riadili najlepšími postupmi a aby pokiaľ možno čo najmenej obmedzovali obchod.

3. Každá zmluvná strana v prípade potreby zabezpečí pravidelné konzultácie medzi svojimi pohraničnými agentúrami a obchodníkmi alebo inými zainteresovanými stranami nachádzajúcimi sa na jej území.

4. Každá zmluvná strana bezodkladne, nediskriminačným a ľahko dostupným spôsobom a pokiaľ možno elektronicky, uverejní nové zákony, iné právne predpisy a všeobecné postupy týkajúce sa colných záležitostí a záležitostí uľahčenia obchodu pred uplatnením akýchkoľvek takýchto zákonov, iných právnych predpisov alebo všeobecných postupov, ako aj zmeny a výklad takýchto zákonov, iných právnych predpisov a všeobecných postupov. Medzi ne patria:

a) dovozné, vývozné a tranzitné režimy vrátane režimov v prístavoch, na letiskách a iných miestach vstupu, úradné hodiny a požadované formuláre a dokumenty;

b) uplatňované sadzby ciel a daní akéhokoľvek druhu uložené na dovoz alebo vývoz, alebo v súvislosti s nimi;

c) poplatky a platby uložené vládnymi agentúrami alebo v ich mene za dovoz, vývoz alebo tranzit, alebo v súvislosti s nimi;

d) pravidlá zatriedenia alebo určovania hodnoty výrobkov na colné účely;

e) všeobecne záväzné zákony, iné právne predpisy a správne predpisy týkajúce sa pravidiel pôvodu;

f) obmedzenia alebo zákazy v oblasti dovozu, vývozu alebo tranzitu;

g) sankčné ustanovenia proti porušovaniu dovozných, vývozných alebo tranzitných formalít;

h) odvolacie konania;

i) dohody alebo časti dohôd s ktoroukoľvek krajinou alebo krajinami týkajúce sa dovozu, vývozu alebo tranzitu;

j) režimy týkajúce sa správy colných kvót;

k) kontaktné miesta pre žiadosti o informácie a

l) iné relevantné oznámenia administratívnej povahy týkajúce sa uvedených oblastí.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby medzi zverejnením nových alebo zmenených zákonov, iných právnych predpisov, všeobecných postupov a poplatkov či platieb a nadobudnutím ich účinnosti bola primeraná lehota.

6. Každá zmluvná strana sprístupní online a podľa potreby aktualizuje:

a) opis svojich dovozných, vývozných a tranzitných režimov vrátane odvolacích konaní, pričom informuje o praktických krokoch potrebných na dovoz, vývoz a tranzit;

b) formuláre a dokumenty potrebné na dovoz na územie tejto zmluvnej strany, vývoz z jej územia alebo tranzit cez jej územie a

c) kontaktné údaje informačných miest.

7. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová jedno alebo viacero informačných miest, aby v primeranej lehote odpovedali na žiadosti o informácie vlád, obchodníkov a iných zainteresovaných strán týkajúce sa ciel a iných záležitostí súvisiacich s obchodom. Zmluvné strany nevyžadujú zaplatenie poplatku za odpovedanie na žiadosti o informácie ani za poskytnutie požadovaných formulárov a dokumentov. Informačné miesta odpovedajú na žiadosti o informácie a poskytujú formuláre a dokumenty v rámci primeranej časovej lehoty stanovenej každou zmluvnou stranou, ktorá sa môže meniť v závislosti od povahy alebo zložitosti žiadosti.

ČLÁNOK 12.11

Určovanie colnej hodnoty

Pravidlá určovania colnej hodnoty uplatňované na recipročný obchod medzi zmluvnými stranami sa riadia Dohodou o uplatňovaní článku VII GATT (1994). Jej ustanovenia sa týmto začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej neoddeliteľnou súčasťou.

ČLÁNOK 12.12

Riadenie rizika

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová systém riadenia rizika na účely colnej kontroly.

2. Každá zmluvná strana navrhuje a uplatňuje riadenie rizika takým spôsobom, aby sa predchádzalo svojvoľnej alebo neoprávnenej diskriminácii alebo skrytým obmedzeniam medzinárodného obchodu.

3. Každá zmluvná strana zameriava colné kontroly a iné príslušné hraničné kontroly na zásielky s vysokým rizikom a urýchľuje prepustenie zásielok s nízkym rizikom. Každá zmluvná strana si takisto môže náhodne zvoliť zásielky na tieto kontroly ako súčasť svojho riadenia rizík.

4. Každá zmluvná strana vychádza pri riadení rizika z posúdenia rizika prostredníctvom vhodných kritérií selektívnosti.

5. Ustanovenia tohto článku sa vždy, keď je to možné, vzťahujú na konania vykonávané inými pohraničnými agentúrami.

ČLÁNOK 12.13

Audit po prepustení tovaru

1. S cieľom urýchliť prepustenie tovaru každá zmluvná strana prijme alebo zachová audit po prepustení tovaru, aby zabezpečila súlad s colnými a inými súvisiacimi zákonmi a inými právnymi predpismi.

2. Každá zmluvná strana vykonáva audity po prepustení tovaru spôsobom založeným na riziku.

3. Každá zmluvná strana vykonáva audit po prepustení tovaru transparentne. Ak sa vykonáva audit a dospelo sa ku konečným výsledkom, zmluvná strana bezodkladne informuje osobu, ktorej záznamy sú kontrolované, o výsledkoch, o jej právach a povinnostiach a o dôvodoch týchto výsledkov.

4. Zmluvné strany uznávajú, že informácie získané v rámci auditu po prepustení tovaru môžu byť použité pri ďalších správnych alebo súdnych konaniach.

5. Zmluvné strany vždy, keď je to uskutočniteľné, použijú výsledky z auditu po prepustení tovaru pri vykonávaní riadenia rizík.

ČLÁNOK 12.14

Colní sprostredkovatelia

Každá zmluvná strana uverejňuje svoje opatrenia týkajúce sa využívania colných sprostredkovateľov. Každá zmluvná strana uplatňuje pri udeľovaní licencií colným sprostredkovateľom transparentné, nediskriminačné a primerané pravidlá. Zmluvná strana neprijme nové opatrenia, ktorými sa zavedie povinné využívanie colných sprostredkovateľov.

ČLÁNOK 12.15

Kontroly pred odoslaním

Zmluvná strana nevyžaduje povinné používanie kontrol pred odoslaním, ako sa vymedzujú v Dohode WTO o kontrole pred odoslaním, ani žiadnej inej inšpekčnej činnosti vykonávanej súkromnými spoločnosťami na mieste určenia pred colným konaním.

ČLÁNOK 12.16

Odvolania

1. Každá zmluvná strana zabezpečí účinné, rýchle, nediskriminačné a ľahko dostupné konania, ktorými zaručí právo na odvolanie sa proti administratívnym opatreniam, výrokom a rozhodnutiam colných a iných orgánov, ktoré majú vplyv na dovoz alebo vývoz tovaru alebo na tovar v tranzite.

2. Odvolacie konania môžu zahŕňať správne preskúmanie dozorným orgánom a súdne preskúmanie rozhodnutí prijatých na správnej úrovni v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany.

3. Nárok na uplatnenie práva na odvolanie má takisto každá osoba, ktorá požiadala colné orgány o vydanie rozhodnutia a rozhodnutie o svojej žiadosti nedostala v príslušnej lehote.

4. Každá zmluvná strana poskytne osobe, voči ktorej vydá správne rozhodnutie, odôvodnenie tohto rozhodnutia, aby sa táto osoba mohla v prípade potreby odvolať.

ČLÁNOK 12.17

Dovozné, vývozné a tranzitné formality a požiadavky na údaje a dokumentáciu

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby dovozné, vývozné a tranzitné formality a požiadavky na údaje a dokumentáciu boli:

a) prijaté alebo uplatňované s cieľom rýchleho prepustenia tovaru, najmä tovaru podliehajúceho skaze, za predpokladu, že sú splnené podmienky na prepustenie;

b) prijaté alebo uplatňované spôsobom, ktorý sa zameriava na skrátenie času a zníženie nákladov spojených s dodržiavaním požiadaviek pre obchodníkov a hospodárske subjekty;

c) opatrením čo najmenej obmedzujúcim obchod, ak sú primerane dostupné dve alebo viac alternatívnych opatrení umožňujúcich splnenie príslušného politického cieľa alebo cieľov a

d) vypustené, a to vrátane ich častí, ak už nie sú potrebné, alebo ak nie sú potrebné ich časti.

2. MERCOSUR sa usiluje o uplatňovanie spoločných colných režimov a jednotných požiadaviek na colné údaje na prepustenie tovaru.

ČLÁNOK 12.18

Využívanie informačných technológií

1. Každá zmluvná strana využíva informačné technológie, ktoré urýchľujú jej postupy na prepustenie tovaru, v záujme uľahčenia obchodu medzi zmluvnými stranami.

2. Každá zmluvná strana:

a) elektronicky sprístupňuje colné vyhlásenia a, ak je to možné, iné doklady požadované v prípade dovozu, tranzitu alebo vývozu tovaru;

b) umožňuje, aby sa colné vyhlásenie a vždy, keď je to možné, akékoľvek iné údaje týkajúce sa dovozu a vývozu tovaru predkladali v elektronickom formáte;

c) zriadi prostriedky na zabezpečenie elektronickej výmeny colných informácií so svojou obchodnou komunitou;

d) podporuje elektronickú výmenu údajov medzi svojimi príslušnými obchodníkmi, colnými správami a inými agentúrami súvisiacimi s obchodom a

e) využíva elektronické systémy riadenia rizík na posudzovanie a zacielenie, ktoré umožňujú colným orgánom a, ak je to možné, iným pohraničným agentúram zamerať svoje kontroly na tovar s vysokým rizikom a ktoré uľahčujú prepustenie a pohyb tovaru s nízkym rizikom.

3. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy vytvárajúce možnosť elektronickej úhrady ciel, daní, poplatkov a platieb, ktoré vznikli pri dovoze a vývoze a ktoré vyberajú colné orgány a, ak je to možné a uplatniteľné, iné pohraničné orgány.

ČLÁNOK 12.19

Sankcie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa v jej colných zákonoch a iných právnych predpisoch stanovovalo, že všetky sankcie uložené za porušenie colného zákona a iného právneho predpisu alebo procedurálnej požiadavky musia byť primerané a nediskriminačné.

2. Sankcie za porušenie colného zákona a iného právneho predpisu alebo procedurálnej požiadavky sa ukladajú len osobe, ktorá je podľa právnych predpisov tejto zmluvnej strany zodpovedná za takéto porušenie.

3. Uložené sankcie závisia od skutočností a okolností prípadu a musia byť primerané rozsahu a závažnosti porušenia. Každá zmluvná strana sa vyhýba stimulom na posúdenie alebo výber sankcie alebo konfliktu záujmov pri posudzovaní a výbere sankcií.

4. V prípade dobrovoľného predchádzajúceho informovania colnej správy o okolnostiach porušenia colného zákona a iného právneho predpisu alebo procedurálnej požiadavky sa každá zmluvná strana nabáda, aby to pri stanovovaní sankcie považovala za potenciálny poľahčujúci faktor.

5. Ak je uložená sankcia za porušenie colného zákona a iného právneho predpisu alebo procedurálnej požiadavky, poskytne sa osobe, ktorej bola sankcia uložená, vysvetlenie spresňujúce povahu porušenia a uplatniteľný zákon a iný právny predpis alebo procedurálnu požiadavku, na základe ktorých bola predpísaná výška alebo rozsah sankcie za porušenie.

ČLÁNOK 12.20

Dočasné použitie

1. Na účely tohto článku je „dočasné použitie“ colný režim, v rámci ktorého je určitý tovar vrátane jeho dopravných prostriedkov, ktorý sa prepravuje na colné územie na konkrétny účel, podmienečne oslobodený od úhrady dovozných ciel, pričom preň neplatia dovozné zákazy ani obmedzenia hospodárskeho charakteru. Takýto tovar musí byť určený na spätný vývoz v určenej lehote bez toho, aby na ňom bola vykonaná akákoľvek zmena okrem bežného znehodnotenia v dôsledku jeho použitia.

2. Žiadne z ustanovení tohto článku by sa nemalo vykladať tak, že by oslobodzovalo dovážaný tovar od plnenia požiadaviek nehospodárskeho charakteru súvisiacich s obchodom, najmä sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení.

3. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi udeľuje dočasné použitie s úplným podmienečným oslobodením od dovozných ciel a daní a bez uplatnenia dovozných obmedzení alebo zákazov hospodárskeho charakteru pre tento tovar:

a) tovar určený na vystavovanie alebo použitie na výstavách, veľtrhoch, pri stretnutiach alebo podobných udalostiach;

b) profesionálne vybavenie pre tlač alebo pre zvukové alebo televízne vysielanie; kinematografické vybavenie, akékoľvek iné vybavenie potrebné na plnenie poslania alebo výkon remesla či povolania osoby navštevujúcej územie inej krajiny s cieľom plniť určitú úlohu;

c) tovar dovezený v súvislosti s obchodnou operáciou, avšak dovoz ktorého sám osebe nepredstavuje obchodnú operáciu;

d) tovar dovážaný v súvislosti s výrobnou operáciou (ako sú dosky, výkresy, formy, plány a modely, na použitie počas výrobného procesu), náhradné výrobné prostriedky;

e) tovar dovážaný výlučne na vzdelávacie, vedecké alebo kultúrne účely;

f) osobné veci cestujúcich a tovar dovážaný na športové účely;

g) turistické propagačné materiály;

h) tovar dovezený na humanitárne účely a

i) zvieratá dovezené na osobitné účely.

3. Každá zmluvná strana na účely dočasného použitia tovaru uvedeného v odseku 2 a bez ohľadu na jeho pôvod akceptuje karnety ATA, ktoré sú vydané a potvrdené v druhej zmluvnej strane v súlade s Colným dohovorom o karnete ATA na dočasné použitie tovaru podpísaným v Istanbule 6. decembra 1961, ktoré sú zaručené združením tvoriacim súčasť medzinárodného záručného reťazca, a ktoré sú potvrdené príslušnými orgánmi a platné na colnom území dovážajúcej zmluvnej strany[1].

[1] Toto ustanovenie sa uplatňuje len vo vzťahu k Európskej únii a tým signatárskym štátom MERCOSURu, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru o prepustení tovaru do režimu dočasného použitia, podpísaného v Istanbule 26. júna 1990 a v súlade so záväzkami prijatými v uvedenom dohovore.

ČLÁNOK 12.21

Podvýbor pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu

Podvýbor pre clá, uľahčenie obchodu a pravidlá pôvodu zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4, 9.9, 11.32 a článku 12.6 ods. 10 za úlohu posilňovať spoluprácu pri vývoji, uplatňovaní a presadzovaní colných režimov a postupov súvisiacich s obchodom, vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach, pravidiel pôvodu a administratívnej spolupráce.

ČLÁNOK 12.22

Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu

Na účely vykonávania príslušných ustanovení tejto kapitoly má Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu právomoc prijímať rozhodnutia týkajúce sa programov pre schválené hospodárske subjekty a ich vzájomného uznávania, ako aj spoločných iniciatív týkajúcich sa colných režimov a uľahčenia obchodu.

KAPITOLA 13

TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNOK 13.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je uľahčiť obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami identifikovaním, predchádzaním a odstraňovaním zbytočných technických prekážok obchodu (ďalej len „TBT“) a posilnením spolupráce medzi zmluvnými stranami v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

ČLÁNOK 13.2

Vzťah k dohode TBT

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z dohody TBT, ktorá sa týmto začleňuje do tejto dohody a stáva sa jej súčasťou.

2. Odkazy na „túto dohodu“ v dohode TBT sa podľa potreby považujú za odkazy na túto Dohodu o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Spoločným juhoamerickým trhom, Argentínskou republikou, Brazílskou federatívnou republikou, Paraguajskou republikou a Uruguajskou východnou republikou na strane druhej.

3. Pojem „členovia“ v dohode TBT znamená zmluvné strany tejto dohody.

ČLÁNOK 13.3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody, ktoré môžu mať vplyv na obchod s tovarom medzi zmluvnými stranami.

2. Táto kapitola sa nevzťahuje na:

a) nákupné špecifikácie vypracované vládnymi orgánmi na účely požiadaviek týchto orgánov na výrobu alebo spotrebu a

b) sanitárne a rastlinolekárske opatrenia vymedzené v prílohe A k dohode SPS.

ČLÁNOK 13.4

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) vymedzenie pojmov stanovené v prílohe 1 k dohode TBT;

b) „vyhlásenie dodávateľa o zhode“ je potvrdenie prvej strany vydané výrobcom na jeho výhradnú zodpovednosť na základe výsledkov vhodného typu činnosti posudzovania zhody a s výnimkou povinného posudzovania treťou stranou;

c) „ISO“ je Medzinárodná organizácia pre normalizáciu;

d) „IEC“ je Medzinárodná elektrotechnická komisia;

e) „ITU“ je Medzinárodná telekomunikačná únia;

f) „Codex Alimentarius“ je Komisia Codex Alimentarius (ďalej len „Codex Alimentarius“);

g) „ILAC“ je Medzinárodná spolupráca pri akreditácii laboratórií;

h) „IAF“ je Medzinárodné akreditačné fórum a

i) „Systém IECEE CB“ je systém Medzinárodnej elektrotechnickej komisie (IEC) pre schémy posudzovania zhody v prípade elektrotechnických zariadení a komponentov na vzájomné uznávanie osvedčení o skúškach v prípade elektrických zariadení.

ČLÁNOK 13.5

Spoločná spolupráca v oblasti iniciatív na uľahčenie obchodu

1. Zmluvné strany uznávajú význam zintenzívnenia vzájomnej spolupráce s cieľom zvýšiť vzájomné pochopenie svojich príslušných systémov a pomôcť odstrániť vytváranie technických prekážok obchodu alebo mu zabrániť. V tejto súvislosti zmluvné strany podľa potreby pracujú na identifikácii, podpore, rozvoji a vykonávaní iniciatív uľahčujúcich obchod, a to na individuálnom základe.

2. Zmluvná strana môže druhej zmluvnej strane navrhnúť iniciatívy špecifické pre jednotlivé odvetvia v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola. Tieto návrhy sa zasielajú koordinátorovi pre kapitolu o TBT vymenovanému podľa článku 13.13 a môžu zahŕňať:

a) výmenu informácií o regulačných prístupoch a postupoch;

b) spoločnú analýzu odvetvia alebo skupiny výrobkov;

c) iniciatívy v záujme ďalšieho zosúladenia technických predpisov a postupov posudzovania zhody s príslušnými medzinárodnými normami;

d) podporu využívania akreditácie na posudzovanie odbornej spôsobilosti orgánov posudzovania zhody a

e) zváženie vzájomného alebo jednostranného uznávania výsledkov posudzovania zhody.

3. Vždy, keď jedna zo zmluvných strán navrhne konkrétnu iniciatívu na uľahčenie obchodu, druhá zmluvná strana takýto návrh náležite zváži a v primeranej lehote odpovie. Ak druhá zmluvná strana navrhovanú iniciatívu zamietne, vysvetlí navrhujúcej zmluvnej strane dôvody svojho rozhodnutia.

4. Podmienky činnosti plánovanej v tomto článku vymedzí v prípade potreby na jednej strane Európska únia a na druhej strane MERCOSUR alebo signatárske štáty MERCOSURu zapojené do každej príslušnej činnosti uľahčujúcej obchod a môžu zahŕňať zriadenie *ad hoc* pracovných skupín. S cieľom využiť mimovládne pohľady na záležitosti súvisiace s týmto článkom môže každá zmluvná strana podľa potreby a v súlade so svojimi pravidlami a postupmi konzultovať s dotknutými subjektmi a inými zainteresovanými stranami.

5. Podvýbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 prerokuje výsledky činnosti realizovanej podľa tohto článku a môže zvážiť vhodné opatrenia.

6. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že od zmluvnej strany vyžaduje, aby:

a) sa odchyľovala od vnútroštátnych postupov na prípravu a prijímanie regulačných opatrení;

b) prijímala kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení, ktorých cieľom je dosiahnutie jej cieľov verejnej politiky, alebo

c) prijala akýkoľvek konkrétny regulačný výsledok.

7. Ak sa dohodnú iniciatívy uvedené v tomto článku a ak je to potrebné na ich vykonávanie, každá zmluvná strana uľahčí interakciu technických tímov s cieľom preukázať svoje rámce a systémy posudzovania zhody s cieľom zvýšiť vzájomné porozumenie.

8. Na účely tohto článku koná Európska únia prostredníctvom Európskej komisie.

ČLÁNOK 13.6

Technické predpisy

1. Každá zmluvná strana čo najlepšie využíva osvedčené regulačné postupy, pokiaľ ide o prípravu, prijímanie a uplatňovanie technických predpisov, ako sa stanovuje v dohode TBT, vrátane napríklad uprednostňovania technických predpisov založených na výkonnosti, využívania posúdení vplyvu alebo konzultácií so zainteresovanými stranami.

2. Zmluvné strany najmä:

a) používajú príslušné medzinárodné normy ako základ pre svoje technické predpisy vrátane akýchkoľvek prvkov posudzovania zhody, ktoré obsahujú, s výnimkou prípadov, keď by takéto medzinárodné normy boli neúčinným alebo nevhodným prostriedkom na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov; ak sa medzinárodné normy nepoužívajú ako základ pre technický predpis, ktorý môže mať významný vplyv na obchod, zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany vysvetlí dôvody, prečo sa tieto normy považujú za nevhodné alebo neúčinné na dosiahnutie sledovaného legitímneho cieľa;

b) pri preskúmaní svojich príslušných technických predpisov okrem článku 2.3 dohody TBT a bez toho, aby boli dotknuté články 2.4 a 12.4 dohody TBT, zvyšujú zosúladenie týchto predpisov s príslušnými medzinárodnými normami; zmluvná strana zohľadní okrem iného každý nový vývoj v príslušných medzinárodných normách a to, či naďalej existujú okolnosti, ktoré viedli k vzniku akejkoľvek odchýlky od akejkoľvek príslušnej medzinárodnej normy;

c) stimulujú rozvoj regionálnych technických predpisov, podporujú ich prijímanie na vnútroštátnej úrovni a nahrádzajú existujúce technické predpisy s cieľom uľahčiť obchod medzi zmluvnými stranami;

d) zabezpečia primeraný časový odstup medzi zverejnením technických predpisov a nadobudnutím ich účinnosti pre hospodárske subjekty druhej zmluvnej strany na prispôsobenie sa[1];

[1] „Primeraný časový odstup“ je zvyčajne obdobie najmenej 6 (šesť) mesiacov, s výnimkou prípadov, keď by to bolo neúčinné vzhľadom na dosahovanie sledovaných legitímnych cieľov.

e) vykonávajú analýzu vplyvu plánovaných technických predpisov v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi a

f) pri príprave technických predpisov náležite zohľadňujú charakteristiky a osobitné potreby MSP.

ČLÁNOK 13.7

Normy

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok vyplývajúci z článku 4.1 dohody TBT, a to najmä pokiaľ ide o prijatie všetkých primeraných opatrení v záujme zabezpečenia toho, aby ich normalizačné orgány na ich území prijali a dodržiavali Zásady správnej praxe na prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem uvedené v prílohe 3 k dohode TBT.

2. Medzinárodné normy vypracované ISO, IEC, ITU alebo Codex Alimentarius sa považujú za príslušné medzinárodné normy v zmysle článkov 2 a 5 a prílohy 3 k dohode TBT.

3. Norma vypracovaná inými medzinárodnými organizáciami sa tiež môže považovať za príslušnú medzinárodnú normu v zmysle článkov 2 a 5 a prílohy 3 k dohode TBT, ak:

a) ju vypracoval normalizačný orgán, ktorý sa snaží dosiahnuť konsenzus, a to buď:

   i) medzi národnými delegáciami zúčastnených členov WTO zastupujúcimi všetky vnútroštátne normalizačné orgány na ich území, ktoré prijali alebo plánujú prijať normy v predmetnej oblasti, ktorej sa týka medzinárodná normalizačná činnosť, alebo

   ii) medzi vládnymi orgánmi zúčastnených členov WTO a

b) bola vypracovaná v súlade s rozhodnutím Výboru WTO pre TBT o zásadách pre vypracovanie medzinárodných noriem, usmernení a odporúčaní v súvislosti s článkami 2 a 5 a prílohou 3 k dohode TBT.

4. V záujme harmonizácie noriem na čo najširšom základe každá zmluvná strana v rámci obmedzení daných jej právomocami a zdrojmi nabáda normalizačné orgány v rámci svojho územia, ako aj regionálne normalizačné orgány, ktorých sú táto zmluvná strana alebo normalizačné orgány v rámci jej územia členmi, aby:

a) sa v rámci možností daných ich zdrojmi zúčastňovali na vypracúvaní medzinárodných noriem na pôde medzinárodných normalizačných orgánov;

b) v rámci medzinárodných činností v oblasti normalizácie spolupracovali s príslušnými vnútroštátnymi a regionálnymi normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany;

c) využívali medzinárodné normy ako základ pre normy, ktoré vytvárajú, okrem prípadov, keď by takéto medzinárodné normy boli neúčinné alebo nevhodné, napríklad so zreteľom na nedostatočnú úroveň ochrany alebo základné klimatické alebo geografické podmienky alebo podstatné technologické problémy;

d) sa vyhli duplicite alebo prekrývaniu s činnosťou iných medzinárodných normalizačných orgánov;

e) podporovali vypracovanie noriem na regionálnej úrovni a prijímanie takýchto noriem vnútroštátnymi normalizačnými orgánmi, čím sa nahradia existujúce vnútroštátne normy;

f) v pravidelných intervaloch preskúmali vnútroštátne a regionálne normy, ktoré nie sú založené na príslušných medzinárodných normách, s cieľom zvýšiť ich súlad s príslušnými medzinárodnými normami a

g) podporovali dvojstrannú spoluprácu s normalizačnými orgánmi druhej zmluvnej strany.

5. Zmluvné strany by si mali vymieňať informácie prostredníctvom koordinátorov pre kapitolu o TBT vymenovaných podľa článku 13.13 o:

a) využívaní noriem ako základu pre technické predpisy alebo na ich podporu;

b) dohodách o spolupráci vykonávaných ktoroukoľvek zo zmluvných strán v oblasti normalizácie, a to napríklad o otázkach týkajúcich sa normalizácie v dohodách o voľnom obchode s tretími krajinami a

c) svojich príslušných normalizačných procesoch, ako aj o využívaní medzinárodných, regionálnych alebo subregionálnych noriem ako základu pre svoje vnútroštátne normy.

ČLÁNOK 13.8

Postupy posudzovania zhody a akreditácia

1. Ustanovenia článku 13.6 týkajúce sa prípravy, prijímania a uplatňovania technických predpisov sa vzťahujú aj na postupy posudzovania zhody.

2. Ak zmluvná strana požaduje posúdenie zhody ako pozitívnu záruku, že výrobok vyhovuje technickému predpisu:

a) zvolí postupy posudzovania zhody primerané príslušným rizikám;

b) v regulačnom procese zváži použitie vyhlásenia dodávateľa o zhode ako záruky zhody, okrem iných možností, na preukázanie súladu s technickými predpismi a

c) na požiadanie poskytne druhej zmluvnej strane informácie o dôvodoch výberu konkrétnych postupov posudzovania zhody pre určité výrobky.

3. Ak zmluvná strana požiada o posudzovanie zhody treťou stranou ako pozitívnej záruky toho, že výrobok vyhovuje technickému predpisu, a túto úlohu nevyhradila vládnemu orgánu uvedenému v odseku 4:

a) prednostne využije postupy akreditácie na kvalifikáciu orgánov posudzovania zhody;

b) v maximálnej možnej miere využije medzinárodné normy pre akreditáciu a posudzovanie zhody, ako aj medzinárodné dohody, na ktorých sa zúčastňujú akreditačné orgány zmluvných strán, napríklad prostredníctvom mechanizmov ILAC a IAF;

c) zváži, či sa pripojí k svojim skúšobným, inšpekčným a certifikačným orgánom, resp. či ich podporí, aby sa pripojili ku všetkým fungujúcim medzinárodným dohodám alebo opatreniam na harmonizáciu či uľahčenie uznávania výsledkov posudzovania zhody;

d) na svojom území podporuje hospodársku súťaž medzi orgánmi posudzovania zhody určenými orgánmi pre konkrétny výrobok alebo súbor výrobkov s cieľom umožniť hospodárskym subjektom vybrať si spomedzi nich;

e) zabezpečí, aby orgány posudzovania zhody boli nezávislé od výrobcov, dovozcov a distribútorov v tom zmysle, že svoje činnosti vykonávajú objektívne a s nezávislým úsudkom;

f) zabezpečí, aby nedochádzalo ku konfliktom záujmov medzi akreditačnými orgánmi a orgánmi posudzovania zhody, resp. medzi činnosťami orgánov dohľadu nad trhom a činnosťami orgánov posudzovania zhody;

g) umožní v maximálnom možnom rozsahu orgánom posudzovania zhody využívať subdodávateľov na vykonávanie skúšok alebo inšpekcií v súvislosti s posudzovaním zhody vrátane subdodávateľov so sídlom na území druhej zmluvnej strany a

h) online uverejní zoznam orgánov, ktoré poverila vykonávaním takéhoto posudzovania zhody, a príslušné informácie o rozsahu poverenia každého z týchto orgánov.

4. Žiadne z ustanovení odseku 3 písm. g) nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane zakazuje požadovať, aby subdodávatelia splnili požiadavky, aké by musel splniť orgán posudzovania zhody, s ktorým majú títo subdodávatelia zmluvy, ak by zmluvne skúšky alebo kontrolu vykonal samotný orgán posudzovania zhody.

5. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni zmluvnej strane požadovať, aby posudzovanie zhody týkajúce sa konkrétnych výrobkov vykonávali určené vládne orgány danej zmluvnej strany. V takýchto prípadoch zmluvná strana:

a) stanoví poplatky za posudzovanie zhody v súlade s približnými nákladmi na poskytované služby a na žiadosť žiadateľa o posúdenie zhody poskytne rôzne prvky zahrnuté v týchto poplatkoch a

b) v zásade zverejňuje poplatky za posudzovanie zhody, resp. ich na požiadanie verejne sprístupní, ak takéto informácie nie sú verejne dostupné.

6. Bez ohľadu na odseky 3 až 5 tohto článku v oblastiach uvedených v prílohe 13-A, v ktorých Európska únia akceptuje vyhlásenie dodávateľa o zhode ako záruku toho, že výrobok je v súlade s technickým predpisom, a v ktorých signatársky štát MERCOSURu vyžaduje v prípade týchto oblastí povinné skúšanie alebo certifikáciu treťou stranou, uzná signatársky štát MERCOSURu ako záruku toho, že výrobok spĺňa požiadavky technických predpisov signatárskeho štátu MERCOSURu, osvedčenia, resp. ak takéto uznanie nie je stanovené v jeho príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch, prijme protokoly o skúškach vydané orgánmi posudzovania zhody, ktoré sa nachádzajú na území Európskej únie a ktoré boli akreditované pre predmetné oblasti akreditačným orgánom, ktorý je členom medzinárodných dohôd o vzájomnom uznávaní ILAC a IAF, alebo akceptuje osvedčenia, ktoré boli vydané v rámci systému IECEE CB. S cieľom akceptovať takéto osvedčenia alebo protokoly o skúškach môže signatársky štát MERCOSURu vo svojich príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch požadovať, aby medzi orgánom posudzovania zhody so sídlom na území Európskej únie a orgánom posudzovania zhody nachádzajúcim sa na území signatárskeho štátu MERCOSURu existovali dvojstranné dohody vrátane memoránd o porozumení.

7. Ak sa vyhlásenia dodávateľa o zhode považujú za platný postup posudzovania zhody v Európskej únii, protokoly o skúške vydané orgánmi posudzovania zhody, ktoré sa nachádzajú na území signatárskeho štátu MERCOSURu, sa akceptujú ako platný dokument v procese preukazovania, že výrobok spĺňa požiadavky technických predpisov Európskej únie. Výrobca je vo všetkých prípadoch naďalej zodpovedný za zhodu výrobku.

8. Odsek 6 sa uplatňuje aj vtedy, keď signatársky štát MERCOSURu zavedie nové požiadavky na povinné skúšanie alebo certifikáciu treťou stranou v oblastiach uvedených v prílohe 13-A v súlade s odsekom 10 tohto článku. Ak Európska únia zavedie požiadavky na povinné skúšanie alebo certifikáciu treťou stranou v oblastiach uvedených v prílohe 13-A, zmluvné strany v súlade s odsekom 10 tohto článku prediskutujú v Podvýbore pre obchod s tovarom uvedenom v článku 13.14, či je potrebné podniknúť nejaké kroky na zabezpečenie reciprocity, pokiaľ ide o akceptovanie protokolov o skúške alebo osvedčení vydaných orgánmi posudzovania zhody, ktoré sa nachádzajú na území signatárskeho štátu MERCOSURu.

9. Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu môže prijať rozhodnutie o zmene oddielu A prílohy 13-A.

10. Bez ohľadu na odsek 6 tohto článku môže ktorákoľvek zmluvná strana zaviesť požiadavky na povinné skúšanie alebo certifikáciu treťou stranou v oblastiach uvedených v prílohe 13-A, pokiaľ ide o výrobky patriace do rozsahu pôsobnosti uvedenej prílohy, za týchto podmienok:

a) zavedenie takýchto požiadaviek alebo postupov je odôvodnené legitímnymi cieľmi uvedenými v článku 2.2 dohody TBT;

b) dôvody zavedenia týchto požiadaviek alebo postupov sú založené na overených technických alebo vedeckých informáciách o fungovaní dotknutých výrobkov;

c) akékoľvek takéto požiadavky alebo postupy neobmedzia obchod viac, než je potrebné na dosiahnutie legitímneho cieľa zmluvnej strany, pričom sa zoberú do úvahy riziká, ktoré by mohli vzniknúť v dôsledku ich nedodržania, a

d) zmluvná strana nemohla ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody odôvodnene predpokladať, že bude potrebné takéto požiadavky alebo postupy zaviesť.

11. Odsekom 6 nie je dotknuté vykonávanie právomocí orgánov zmluvnej strany v oblasti dohľadu nad trhom na nediskriminačnom základe vrátane vykonávania dodatočných skúšok na vzorkách na mieste vstupu.

ČLÁNOK 13.9

Transparentnosť

1. Pokiaľ ide o prípravu, prijímanie a uplatňovanie noriem, technických predpisov a postupov posudzovania zhody, každá zmluvná strana:

a) zohľadní stanoviská druhej zmluvnej strany, ak je proces vypracovania technického predpisu úplne alebo čiastočne otvorený na verejnú konzultáciu;

b) pri vypracúvaní hlavných technických predpisov a postupov posudzovania zhody, ktoré môžu mať významný vplyv na obchod, zabezpečí v súlade so svojimi príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi, aby boli zavedené postupy transparentnosti, ktoré umožnia osobám zmluvných strán poskytovať informácie prostredníctvom formálneho procesu verejných konzultácií, s výnimkou prípadov, keď vzniknú, resp. hrozí, že vzniknú naliehavé problémy v oblasti bezpečnosti, zdravia, ochrany životného prostredia alebo národnej bezpečnosti;

c) umožní osobám z druhej zmluvnej strany zúčastňovať sa na procese konzultácií uvedenom v písmene b) za podmienok, ktoré nie sú menej priaznivé ako podmienky poskytované jej vlastným osobám, a vždy, keď je to možné, zverejní výsledky uvedeného procesu konzultácií;

d) zo zásady poskytne druhej zmluvnej strane lehotu najmenej 60 (šesťdesiat) dní na predloženie písomných pripomienok k navrhovaným technickým predpisom a postupom posudzovania zhody a zváži primeranú žiadosť o predĺženie lehoty na predloženie pripomienok;

e) v prípadoch, keď oznámený text nie je v jednom z úradných jazykov WTO, poskytne jasný a komplexný opis obsahu opatrenia vo formáte oznámenia WTO;

f) ak dostane písomné pripomienky k svojmu navrhovanému technickému predpisu alebo postupu posudzovania zhody od druhej zmluvnej strany:

   i) na požiadanie druhej zmluvnej strany prediskutuje písomné pripomienky vždy, keď je to možné, za účasti svojho príslušného regulačného orgánu v čase, keď je možné vziať ich do úvahy, a

   ii) vždy, keď je to možné, písomne odpovie na pripomienky najneskôr do dátumu zverejnenia technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody;

g) na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie o cieľoch, právnom základe a dôvodoch technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, ktorý prijala alebo zamýšľa prijať;

h) poskytne informácie o prijatí a nadobudnutí účinnosti daného technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody a prijatom konečnom znení prostredníctvom dodatku k pôvodnému oznámeniu pre WTO;

i) zváži primeranú žiadosť druhej zmluvnej strany, ktorá bola doručená pred uplynutím lehoty na pripomienkovanie po zaslaní navrhovaného technického predpisu, o predĺženie lehoty medzi prijatím technického predpisu a nadobudnutím jeho účinnosti, s výnimkou prípadov, keby bol odklad neúčinný vzhľadom na dosahovanie sledovaných legitímnych cieľov, a

j) spolu s oznámením poskytne bezplatný prístup k elektronickej verzii oznámeného textu.

2. Na účely odseku 1 písm. d), ak vzniknú, resp. hrozí, že vzniknú naliehavé problémy v oblasti bezpečnosti, zdravia, ochrany životného prostredia alebo národnej bezpečnosti, uplatňujú sa články 2.10 a 5.7 dohody TBT.

3. Ak sa normy stanú povinnými začlenením do návrhu technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody, musia byť splnené povinnosti týkajúce sa transparentnosti v súvislosti s oznamovaním technických prekážok obchodu stanovené v tomto článku a v článkoch 2 alebo 5 dohody TBT.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všetky prijaté a účinné technické predpisy a povinné postupy posudzovania zhody boli bezodplatne verejne dostupné na oficiálnom webovom sídle. Každá zmluvná strana vždy poskytne neobmedzený prístup ku všetkým informáciám relevantným na dosiahnutie zhody s technickým predpisom. Ak sa v normách stanovuje predpoklad zhody s technickými predpismi a tieto normy sa v týchto technických predpisoch neuvádzajú, každá zmluvná strana zabezpečí prístup k informáciám o zodpovedajúcich normách.

5. Každá zmluvná strana na základe odôvodnenej žiadosti druhej zmluvnej strany alebo jej hospodárskych subjektov bez zbytočného odkladu poskytne informácie o platných technických predpisoch a, ak je to vhodné a dostupné, písomné usmernenia o dodržiavaní technických predpisov.

ČLÁNOK 13.10

Značenie a označovanie

1. Technické predpisy zmluvných strán, ktoré upravujú povinné značenie alebo označovanie, resp. ktoré sa nimi výlučne zaoberajú, sú v súlade so zásadami článku 2 dohody TBT.

2. Ak zmluvná strana vyžaduje povinné značenie alebo označovanie výrobkov, potom najmä:

a) požaduje len informácie, ktoré sú relevantné pre spotrebiteľov alebo používateľov výrobku, resp. orgány, a ktoré dokladajú zhodu výrobku s povinnými technickými požiadavkami;

b) a ak zmluvná strana požaduje akékoľvek predchádzajúce schválenie, registráciu alebo certifikáciu označení alebo značení výrobkov ako predpoklad uvedenia na trh výrobkov, ktoré inak spĺňajú jej povinné technické požiadavky, zabezpečí, aby sa o žiadostiach predložených hospodárskymi subjektmi druhej zmluvnej strany rozhodlo bez zbytočného odkladu a na nediskriminačnom základe;

c) a ak zmluvná strana od hospodárskych subjektov vyžaduje používanie jedinečného identifikačného čísla, zmluvná strana takéto číslo vydá hospodárskym subjektom druhej zmluvnej strany bez zbytočného odkladu a na nediskriminačnom základe;

d) a za predpokladu, že to nie je zavádzajúce, rozporuplné alebo mätúce vo vzťahu k regulačným požiadavkám dovážajúcej zmluvnej strany a že tým nie sú ohrozené legitímne ciele podľa dohody TBT, zmluvná strana povolí:

   i) informácie aj v iných jazykoch okrem jazyka požadovaného v zmluvnej strane dovážajúcej výrobky a

   ii) nomenklatúry, piktogramy, symboly alebo grafiky prijaté v medzinárodných normách;

e) vždy, keď je to možné, akceptuje, aby sa dodatočné označovanie a opravy označovania vykonávali v colných skladoch alebo iných určených zónach v mieste dovozu ako alternatíva k označovaniu v krajine pôvodu;

f) ak sa domnieva, že tým nie je ohrozená ochrana verejného zdravia a životného prostredia, ochrana pred klamlivými praktikami a akékoľvek iné legitímne ciele podľa dohody TBT, usiluje sa akceptovať skôr dočasné alebo oddeliteľné označenia než štítky fyzicky pripojené k výrobku, alebo zahrnutie príslušných informácií do sprievodnej dokumentácie.

3. Odsek 2 sa nevzťahuje na značenie alebo označovanie liekov.

4. Ak sa zmluvná strana domnieva, že požiadavky na značenie alebo označovanie výrobku, resp. v určitom odvetví v druhej zmluvnej strane by sa mohli zlepšiť, môže navrhnúť iniciatívu na uľahčenie obchodu s cieľom riešiť svoje obavy v súlade s článkom 13.5.

ČLÁNOK 13.11

Spolupráca a technická pomoc

1. S cieľom prispieť k plneniu cieľov tejto kapitoly každá zmluvná strana okrem iného:

a) podporuje spoluprácu a spoločné činnosti a projekty medzi príslušnými organizáciami, verejnými alebo súkromnými, vnútroštátnymi alebo regionálnymi, v oblasti technických predpisov, normalizácie, posudzovania zhody, metrológie a akreditácie;

b) podporuje osvedčené regulačné postupy prostredníctvom výmeny informácií, skúseností a najlepších postupov okrem iného v oblasti posudzovania vplyvu regulácie, regulačného riadenia zásob a hodnotenia rizík a verejných konzultácií;

c) si vymieňa názory na dohľad nad trhom;

d) posilňuje technickú a inštitucionálnu kapacitu vnútroštátnych regulačných, metrologických a normalizačných orgánov, orgánov posudzovania zhody a akreditačných orgánov, podporuje rozvoj ich technickej infraštruktúry vrátane laboratórií a skúšobných zariadení a udržiava nepretržitú odbornú prípravu ľudských zdrojov;

e) podporuje, uľahčuje a vždy, keď je to možné, koordinuje svoju účasť v medzinárodných organizáciách a iných fórach týkajúcich sa technických predpisov, posudzovania zhody, noriem, akreditácie a metrológie;

f) podporuje činnosti technickej pomoci vnútroštátnych, regionálnych a medzinárodných organizácií v oblasti technických predpisov, normalizácie, posudzovania zhody, metrológie a akreditácie a

g) sa usiluje o výmenu dostupných vedeckých dôkazov a technických informácií medzi regulačnými orgánmi zmluvných strán v rozsahu potrebnom na spoluprácu alebo vedenie technických diskusií podľa tejto kapitoly, s výnimkou dôverných alebo iných citlivých informácií.

2. Zmluvná strana náležite zváži návrhy druhej zmluvnej strany na spoluprácu podľa tejto kapitoly.

ČLÁNOK 13.12

Technické rokovania

1. Každá zmluvná strana môže požiadať o prerokovanie akýchkoľvek obáv, ktoré vzniknú v rámci tejto kapitoly, ako aj akejkoľvek koncepcie alebo návrhu technického predpisu alebo postupu posudzovania zhody druhej zmluvnej strany, o ktorých sa domnieva, že by mohli významne nepriaznivo ovplyvniť obchod medzi zmluvnými stranami. Žiadajúca zmluvná strana doručí svoju žiadosť koordinátorovi pre kapitolu o technických prekážkach obchodu druhej zmluvnej strany vymenovanému podľa článku 13.13 a uvedie:

a) príslušnú záležitosť;

b) ustanovenia tejto kapitoly, ktorých sa obavy týkajú, a

c) dôvody žiadosti vrátane opisu obáv žiadajúcej zmluvnej strany.

2. Akékoľvek informácie alebo vysvetlenia požadované v súlade s odsekom 1 sa poskytnú najneskôr do 60 (šesťdesiatich) dní odo dňa žiadosti zmluvnej strany v súlade s odsekom 1. Dožiadaná zmluvná strana môže túto lehotu predĺžiť na základe predchádzajúceho odôvodnenia.

3. Ak sa záležitosť predtým riešila medzi zmluvnými stranami na ktoromkoľvek fóre, zmluvná strana môže požiadať priamo o prerokovanie, a to osobne alebo prostredníctvom videokonferencie alebo telekonferencie, a to najneskôr do 60 (šesťdesiatich) dní po dni podania takejto žiadosti. V takýchto prípadoch dožiadaná zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie, aby bola k dispozícii na účely takéhoto prerokovania.

4. Ak zmluvné strany v predchádzajúcich 12-mesačnom období nerokovali podľa tohto článku, druhá strana nemôže žiadosť zamietnuť. Ak sa žiadajúca zmluvná strana domnieva, že záležitosť je naliehavá, môže požiadať, aby sa zasadnutie uskutočnilo v kratšej lehote. V takýchto prípadoch odpovedajúca zmluvná strana takúto žiadosť ústretovo zváži. Zmluvné strany vyvinú čo najväčšie úsilie, aby v predmetnej záležitosti dospeli k vzájomne uspokojivému riešeniu.

5. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana môže požiadať o technické rokovania s druhou zmluvnou stranou podľa odseku 2, a to aj pokiaľ ide o technické predpisy alebo postupy posudzovania zhody vnútroštátnych, regionálnych, resp. miestnych orgánov verejnej správy na úrovni priamo pod úrovňou ústrednej štátnej správy, ktoré môžu mať významný vplyv na obchod.

6. Po technických rokovaniach môžu zmluvné strany dospieť k záveru, že táto otázka by sa mohla lepšie riešiť prostredníctvom iniciatívy na uľahčenie obchodu v súlade s článkom 13.5.

7. Týmto článkom nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvnej strany podľa kapitoly 29.

ČLÁNOK 13.13

Koordinátor pre kapitolu o technických prekážkach obchodu

1. Každá zmluvná strana vymenuje koordinátora pre kapitolu o technických prekážkach obchodu a v prípade akýchkoľvek zmien informuje druhú zmluvnú stranu. Koordinátori pre kapitolu o technických prekážkach obchodu spolupracujú s cieľom uľahčiť vykonávanie tejto kapitoly a spoluprácu medzi zmluvnými stranami vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa technických prekážok obchodu.

2. Medzi funkcie každého koordinátora pre kapitolu o technických prekážkach obchodu patrí:

a) podpora Podvýboru pre obchod s tovarom uvedeného v článku 13.14 pri plnení funkcií;

b) podľa potreby podpora iniciatív na uľahčenie obchodu a technických rokovaní v súlade s článkami 13.5 a 13.12;

c) výmena informácií o vývoji na mimovládnych, regionálnych a mnohostranných fórach, pokiaľ ide o normy, technické predpisy a postupy posudzovania zhody a

d) podávanie správ o akomkoľvek relevantnom vývoji súvisiacom s vykonávaním tejto kapitoly Podvýboru pre obchod s tovarom uvedenému v článku 13.14 vždy, keď je to vhodné.

3. Koordinátori pre kapitolu o technických prekážkach obchodu navzájom komunikujú akýmkoľvek dohodnutým spôsobom, ktorý je vhodný na vykonávanie ich funkcií, čo môže zahŕňať e-mail, telekonferencie, videokonferencie a zasadnutia.

ČLÁNOK 13.14

Podvýbor pre obchod s tovarom

Podvýbor pre obchod s tovarom zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4, 9.9 a 10.14 tieto funkcie:

a) prerokuje výsledky činnosti vykonanej podľa článku 13.5 a zváži vhodné opatrenia;

b) poskytuje zmluvným stranám fórum na rokovanie o potrebe prijať opatrenia na zabezpečenie reciprocity v súlade s článkom 13.8 ods. 8;

c) posilňuje spoluprácu v súlade s článkom 13.11 a podľa potreby podporuje technické rokovanie v súlade s článkom 13.12;

d) usiluje sa aspoň raz ročne prerokovať otázky, na ktoré sa vzťahuje oddiel C odsek 2 prílohy 13-B a

e) poskytuje zmluvným stranám fórum na spoluprácu a výmenu informácií o akýchkoľvek otázkach relevantných pre vykonávanie prílohy 13-B.

KAPITOLA 14

SANITÁRNE A RASTLINOLEKÁRSKE OPATRENIA

ČLÁNOK 14.1

Ciele

Cieľmi tejto kapitoly sú:

a) chrániť na území zmluvných strán život alebo zdravie ľudí, zvierat, resp. rastlín, a zároveň uľahčiť obchod medzi zmluvnými stranami, pokiaľ ide o sanitárne a rastlinolekárske opatrenia;

b) nadviazať spoluprácu pri vykonávaní dohody o SPS;

c) zabezpečiť, aby sanitárne a rastlinolekárske opatrenia nevytvárali neopodstatnené prekážky obchodu medzi zmluvnými stranami;

d) posilniť spoluprácu v technických a vedeckých otázkach súvisiacich s prijímaním a uplatňovaním sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení;

e) zlepšiť výmenu informácií a konzultácie medzi zmluvnými stranami o sanitárnych a rastlinolekárskych záležitostiach a

f) nadviazať spoluprácu týkajúcu sa mnohostranných fór zaoberajúcich sa otázkami sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení.

ČLÁNOK 14.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa uplatňuje na všetky sanitárne a rastlinolekárske opatrenia[1], ktoré môžu priamo alebo nepriamo ovplyvniť obchod medzi zmluvnými stranami.

2. Táto kapitola sa vzťahuje na spoluprácu týkajúcu sa mnohostranných fór zaoberajúcich sa otázkami sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení.

ČLÁNOK 14.3

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje:

a) vymedzenie pojmov stanovené v prílohe A k dohode SPS;

b) vymedzenie pojmov prijaté v Codex Alimentarius;

c) vymedzenie pojmov prijaté Svetovou organizáciou pre zdravie zvierat (ďalej len „OIE“);

[1] V prípade rozporu má táto kapitola prednosť pred inými kapitolami tejto časti dohody, keď sa uplatňuje na sanitárne a rastlinolekárske opatrenia vrátane prípadov, keď sú takéto opatrenia súčasťou opatrenia.

d) vymedzenie pojmov prijaté v rámci Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín (ďalej len „IPPC“) a

e) „chránená zóna“ je úradne vymedzená zemepisná časť územia Európskej únie, o ktorej je známe, že sa v nej konkrétny regulovaný škodca nevyskytuje, a to aj napriek priaznivým podmienkam a jeho výskytu v iných častiach územia Európskej únie.

Chránené zóny sú oblasti bez výskytu škodcu, ktoré podliehajú kontrole Európskej únie na území Európskej únie. Sú uznané nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES[1]. Tento pojem sa neuplatňuje mimo územia Európskej únie. Na účely obchodu Európska únia nevyžaduje od druhej zmluvnej strany, aby zriadila chránené zóny na svojom území. V takýchto prípadoch sa uplatňujú podmienky oblastí bez výskytu škodcu. Na účely kapitoly 6 a na uznanie chránených zón sa uplatňujú rovnaké podmienky ako na oblasti bez výskytu škodcu.

2. V prípade akéhokoľvek nesúladu medzi vymedzením pojmov v prílohe A k dohode SPS a vymedzením pojmov dohodnutým zmluvnými stranami alebo vymedzením pojmov prijatým Codex Alimentarius, OIE a IPPC má prednosť vymedzenie pojmov uvedené v prílohe A k dohode SPS.

[1] Ú. v. EÚ L 317, 23.11.2016, s. 4.

ČLÁNOK 14.4

Práva a povinnosti

Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti, ktoré im vyplývajú z dohody SPS. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na práva a povinnosti každej zmluvnej strany, ktoré jej vyplývajú z dohody SPS.

ČLÁNOK 14.5

Príslušné orgány

1. Na účely tejto kapitoly je úradným príslušným orgánom zmluvnej strany orgán, ktorý je v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany oprávnený presadzovať jej zákony a iné právne predpisy patriace do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly s cieľom zabezpečiť dodržiavanie jej požiadaviek, resp. akýkoľvek iný orgán, na ktorý uvedené orgány delegovali túto právomoc (ďalej len „príslušné orgány“).

2. Po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody každá zmluvná strana písomne poskytne druhej zmluvnej strane názvy príslušných orgánov uvedených v odseku 1, pričom uvedie, kde sa tieto informácie zverejňujú, a opis rozdelenia právomocí medzi dotknutými príslušnými orgánmi.

3. Zmluvné strany sa v súlade s článkom 14.11 ods. 4 navzájom informujú o každej zmene týchto príslušných orgánov.

ČLÁNOK 14.6

Všeobecné povinnosti

1. Výrobky, ktorá vyváža jedna zmluvná strana, musia spĺňať uplatniteľné požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany týkajúce sa sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení.

2. Sanitárne a rastlinolekárske požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany sú rovnaké na celom území vyvážajúcej zmluvnej strany, pokiaľ na tomto území prevládajú rovnaké sanitárne a rastlinolekárske podmienky, bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia a opatrenia prijaté v súlade s článkom 14.10. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa jej sanitárne a rastlinolekárske opatrenia uplatňovali primeraným spôsobom a aby svojvoľne ani neodôvodnene nediskriminovali členské štáty Európskej únie alebo signatárske štáty MERCOSURu, v ktorých prevládajú rovnaké či podobné podmienky, a to ani medzi jej vlastným územím a územím druhej zmluvnej strany. Sanitárne a rastlinolekárske opatrenia sa neuplatňujú spôsobom, ktorý by predstavoval skryté obmedzovanie obchodu medzi zmluvnými stranami.

3. Postupy uvedené v tejto kapitole sa uplatňujú bez zbytočného odkladu a transparentným spôsobom a požadované informácie sa obmedzujú na to, čo je potrebné na primerané účely schválenia, kontroly, inšpekcie a overovania.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všetky poplatky uložené za dovozné postupy na kontrolu a zabezpečenie plnenia sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek boli spravodlivé vo vzťahu k akýmkoľvek poplatkom účtovaným v prípade podobných domácich výrobkov alebo výrobkov s pôvodom v ktoromkoľvek inom členskom štáte WTO a aby neboli vyššie ako skutočné náklady na službu.

5. S výnimkou ustanovení článku 14.14 každá zmluvná strana a prípadne MERCOSUR pri úprave sanitárnych a rastlinolekárskych požiadaviek na dovoz umožní prechodné obdobie, pričom zohľadní povahu úpravy, aby sa zabránilo zbytočnému prerušeniu alebo narušeniu obchodných tokov výrobkov a aby vyvážajúca zmluvná strana mohla zodpovedajúcim spôsobom prispôsobiť svoje vývozné postupy takejto zmene.

6. Vykonávaním tejto kapitoly sa neohrozia sanitárne a rastlinolekárske požiadavky na obchod medzi zmluvnými stranami existujúce v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Bez toho, aby boli dotknuté podobné ustanovenia v iných kapitolách tejto časti dohody, žiadnym z ustanovení tejto kapitoly nie sú dotknuté práva a povinnosti každej zmluvnej strany chrániť dôverné informácie v súlade s príslušnými zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany. Každá zmluvná strana zabezpečí zavedenie postupov, ktoré zabránia zverejneniu dôverných informácií získaných počas postupov uvedených v tejto kapitole.

8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli k dispozícii potrebné zdroje na účinné vykonávanie tejto kapitoly.

ČLÁNOK 14.7

Opatrenia na uľahčenie obchodu

Schvaľovanie prevádzkarní na dovoz zvierat, živočíšnych produktov, produktov živočíšneho pôvodu a vedľajších živočíšnych produktov

1. Dovážajúca zmluvná strana môže vyžadovať schválenie prevádzkarní nachádzajúcich sa na území vyvážajúcej zmluvnej strany na účely dovozu zvierat, živočíšnych produktov, produktov živočíšneho pôvodu a vedľajších živočíšnych produktov z takýchto prevádzkarní.

2. Takéto schválenie sa udelí bez predchádzajúcej kontroly jednotlivých prevádzkarní dovážajúcou zmluvnou stranou, ak:

a) dovážajúca zmluvná strana uznala systém úradných kontrol príslušného orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany;

b) dovážajúca zmluvná strana povolila dovoz dotknutých výrobkov a

c) príslušný orgán vyvážajúcej zmluvnej strany poskytol dostatočné záruky, že takéto prevádzkarne spĺňajú sanitárne požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany.

3. Vyvážajúca zmluvná strana povolí iba vývoz zo schválených prevádzkarní uvedených v odseku 1. Vyvážajúca zmluvná strana pozastaví alebo odoberie svoje schválenie prevádzkarní, ktoré nespĺňajú sanitárne požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany, a toto pozastavenie alebo odňatie oznámi dovážajúcej zmluvnej strane.

4. Vyvážajúca zmluvná strana navrhne dovážajúcej zmluvnej strane zoznam prevádzkarní, ktoré sa majú schváliť. K tomuto zoznamu musia byť priložené záruky príslušného orgánu vyvážajúcej zmluvnej strany, že prevádzkarne spĺňajú záruky uvedené v odseku 2 písm. c).

5. Dovážajúca zmluvná strana povolí dovoz zo schválených prevádzkarní najneskôr do 40 (štyridsiatich) pracovných dní od prijatia zoznamu a záruk uvedených v odseku 4 vyvážajúcej zmluvnej strany. Ak sa požadujú dodatočné informácie a v dôsledku toho nie je možné udeliť povolenie v lehote 40 (štyridsať) pracovných dní, dovážajúca zmluvná strana o tom informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu a stanoví novú lehotu na udelenie takéhoto povolenia. Táto lehota nesmie presiahnuť 40 (štyridsať) pracovných dní od doručenia dodatočných informácií.

6. Dovážajúca zmluvná strana vypracuje zoznamy schválených prevádzkarní a tieto zoznamy zverejní.

7. Dovážajúca zmluvná strana môže odmietnuť schválenie zariadení, ktoré nespĺňajú jej sanitárne požiadavky. V takýchto prípadoch dovážajúca zmluvná strana informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o takomto zamietnutí vrátane jeho odôvodnenia.

8. Dovážajúca zmluvná strana môže vykonávať overovania systému úradných kontrol v súlade s článkom 14.15. Na základe výsledkov týchto overení môže dovážajúca zmluvná strana zmeniť zoznamy schválených prevádzkarní.

Sanitárne a rastlinolekárske dovozné kontroly

9. Každá zmluvná strana bez zbytočného odkladu prijme alebo zachová postupy týkajúce sa sanitárnych a rastlinolekárskych dovozných kontrol, ktoré umožnia urýchlené prepustenie výrobkov na dovoz.

10. Každá zmluvná strana v prípade potreby zjednoduší kontroly a overovanie a zníži frekvenciu sanitárnych a rastlinolekárskych dovozných kontrol výrobkov vyvážajúcej zmluvnej strany, ktoré vykonáva dovážajúca zmluvná strana. Každá zmluvná strana založí svoje rozhodnutie na:

a) súvisiacich rizikách;

b) kontrolách vykonávaných výrobcami alebo dovozcami, ktoré potvrdzujú príslušné orgány zmluvných strán;

c) zárukách príslušného orgánu vyvážajúcej, že prevádzkarne spĺňajú sanitárne požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany a

d) medzinárodných usmerneniach, normách a odporúčaniach Codex Alimentarius, OIE alebo prípadne IPPC.

11. Každá zmluvná strana môže uplatniť ďalšie kritériá na zjednodušenie kontrol a overovaní podľa odseku 10, ak sa nimi nenarušia spoločne dohodnuté kritériá, ktoré sú v ňom uvedené.

12. Ak sa pri dovozných kontrolách odhalí nesúlad so sanitárnymi a rastlinolekárskymi dovoznými požiadavkami a ak sa výrobky alebo zásielky zamietnu, dovážajúca zmluvná strana to oznámi vyvážajúcej zmluvnej strane v súlade s postupom uvedeným v článku 14.12 čo najskôr, najneskôr však do 5 (piatich) pracovných dní odo dňa zamietnutia.

13. Ak sa pri dovozných kontrolách odhalí nesúlad so sanitárnymi a rastlinolekárskymi dovoznými požiadavkami, opatrenie prijaté dovážajúcou stranou musí byť odôvodnené, založené na zistenom nesúlade a nesmie obmedzovať obchod viac, ako je potrebné na dosiahnutie primeranej úrovne sanitárnej alebo rastlinolekárskej ochrany dovážajúcej zmluvnej strany.

Zjednodušenie dovozných a schvaľovacích postupov MERCOSURu

14. Zmluvné strany uznávajú rôzne úrovne dosiahnuté procesmi regionálnej integrácie v rámci Európskej únie na jednej strane a MERCOSURu na strane druhej. S cieľom uľahčiť obchod medzi ich príslušnými územiami MERCOSUR vynaloží maximálne úsilie, aby v prípade potreby postupne prijal pre dovozné a schvaľovacie postupy pre výrobky a prevádzkarne Európskej únie:

a) jeden dotazník;

b) jedno osvedčenie; a

c) jeden zoznam schválených prevádzkarní.

15. MERCOSUR vynaloží maximálne úsilie na harmonizáciu sanitárnych a rastlinolekárskych dovozných požiadaviek, osvedčení a dovozných kontrol jednotlivých signatárskych štátov MERCOSURu.

ČLÁNOK 14.8

Alternatívne opatrenia

1. Na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany dovážajúca zmluvná strana preskúma, či výnimočne sanitárne a rastlinolekárske opatrenie, ktoré je alternatívou k sanitárnemu a rastlinolekárskemu opatreniu dovážajúcej zmluvnej strany, zabezpečuje primeranú úroveň ochrany dovážajúcej zmluvnej strany. Alternatívne opatrenie môže byť založené na medzinárodných usmerneniach, normách a odporúčaniach Codex Alimentarius, OIE alebo IPPC alebo na sanitárnych a rastlinolekárskych opatreniach vyvážajúcej zmluvnej strany.

2. Článok 14.9 sa neuplatňuje na alternatívne sanitárne a rastlinolekárske opatrenia.

ČLÁNOK 14.9

Rovnocennosť

1. Vyvážajúca zmluvná strana môže požiadať dovážajúcu zmluvnú stranu o určenie rovnocennosti, že konkrétne sanitárne a rastlinolekárske opatrenie či konkrétne sanitárne a rastlinolekárske opatrenia týkajúce sa výrobku alebo skupiny výrobkov, resp. na celosystémovom základe, sú rovnocenné s jej vlastnými sanitárnymi a rastlinolekárskymi opatreniami.

2. Na účely vykonávania tohto článku podvýbor uvedený v článku 14.18 vydá odporúčania na stanovenie postupu uznávania rovnocennosti na základe rozhodnutia Výboru WTO pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia o vykonávaní článku 4 Dohody o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach[1] a všetkých jeho následných aktualizácií a medzinárodných usmernení, noriem a odporúčaní prijatých v rámci Codex Alimentarius, OIE a IPPC. Tento postup by mal zahŕňať proces, v rámci ktorého zmluvné strany vedú konzultácie s cieľom určiť rovnocennosť sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení, informácie, ktoré sa majú od zmluvných strán požadovať, povinnosti zmluvných strán a lehoty na uznanie rovnocennosti.

3. Po prijatí osobitnej žiadosti začnú zmluvné strany konzultácie na základe postupu, ktorý sa stanoví podľa odseku 2, s cieľom dosiahnuť dohodu o uznaní rovnocennosti.

---

[1] Dokument WTO G/SPS/19/Rev.2 z 13. júla 2004.

4. Dovážajúca zmluvná strana na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany informuje vyvážajúcu zmluvnú stranu o fáze postupu posudzovania rovnocennosti.

ČLÁNOK 14.10

Uznávanie statusu v súvislosti so zdravím zvierat, škodcov a regionálnych podmienok

1. Zmluvné strany uznávajú koncepciu zón a kompartmentalizácie vrátane oblastí bez výskytu škodcu či oblastí bez výskytu choroby a oblastí s nízkym výskytom škodcu alebo choroby a uplatňujú ju v obchode medzi zmluvnými stranami v súlade s dohodou SPS vrátane usmernení na podporu praktického vykonávania článku 6 Dohody o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení prijatých Výborom WTO pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia[1] a príslušných usmernení, odporúčaní a noriem OIE alebo IPPC.

2. Na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany dovážajúca zmluvná strana rozhodne, či uzná oblasti bez škodcu a choroby, oblasti s nízkym výskytom škodcu a choroby a kompartmenty vyvážajúcej zmluvnej strany, či už po prvýkrát, alebo po vypuknutí choroby zvierat alebo výskytu škodcu. Dovážajúca zmluvná strana založí toto rozhodnutie na informáciách poskytnutých vyvážajúcou zmluvnou stranou v súlade s dohodou SPS a normami OIE a IPPC a zohľadní stanovenie oblastí bez škodcu a choroby, oblastí s nízkym výskytom škodcu a choroby a kompartmentov vyvážajúcou zmluvnou stranou. Zmluvné strany dodržiavajú postupy stanovené v prílohe 14-A.

[1] Dokument WTO G/SPS/48 zo 16. mája 2008.

3. Rozhodnutie dovážajúcej zmluvnej strany podľa odseku 2 sa prijme bez zbytočného odkladu. Ak sa dovážajúca zmluvná strana bez toho, aby bol dotknutý článok 14.14, rozhodne uznať oblasti bez škodcu a choroby, oblasti s nízkym výskytom škodcu a choroby a kompartmenty vyvážajúcej zmluvnej strany, bez zbytočného odkladu povolí obchod z týchto oblastí alebo kompartmentov.

4. Podvýbor uvedený v článku 14.18 môže vymedziť ďalšie podrobnosti postupu uznávania oblastí bez škodcu a choroby, oblastí s nízkym výskytom škodcu a choroby a kompartmentov stanovených v odseku 2, pričom zohľadní dohodu SPS a usmernenia, normy a odporúčania IPPC a OIE.

Zvieratá, živočíšne produkty, produkty živočíšneho pôvodu a vedľajšie živočíšne produkty

5. Postup uznávania zón alebo kompartmentov bez výskytu choroby pre zvieratá, živočíšne produkty, produkty živočíšneho pôvodu a vedľajšie živočíšne produkty je stanovený v odsekoch 7 až 9 a v prílohe 14-A.

6. Pri zriaďovaní alebo zachovávaní zón alebo kompartmentov uvedených v odseku 2 pre zvieratá, živočíšne produkty, produkty živočíšneho pôvodu a vedľajšie živočíšne produkty zmluvné strany zvážia faktory, ako je zemepisná poloha, ekosystémy, epidemiologický dohľad a účinnosť sanitárnych kontrol.

7. Dovážajúca zmluvná strana môže najneskôr 60 (šesťdesiat) pracovných dní po prijatí informácií uvedených v odseku 2 od vyvážajúcej zmluvnej strany:

a) výslovne namietať proti žiadosti o uznanie zón alebo kompartmentov bez výskytu choroby v prípade zvierat, živočíšnych produktov, produktov živočíšneho pôvodu a vedľajších živočíšnych produktov;

b) požiadať vyvážajúcu zmluvnú stranu o dodatočné informácie, alebo

c) požiadať o overenie podľa článku 14.15.

Dovážajúca zmluvná strana posúdi akékoľvek dodatočné informácie najneskôr do 30 (tridsiatich) pracovných dní po ich doručení. Ak dovážajúca zmluvná strana vyžaduje overenie, lehota na posúdenie dodatočných informácií sa preruší.

8. Dovážajúca zmluvná strana urýchli postup stanovený v odseku 7, ak zóny či kompartmenty, o ktorých uznanie žiada vyvážajúca zmluvná strana, úradne uzná za zóny či kompartmenty so statusom oblasti bez výskytu choroby OIE, resp. ak bol status oblasti bez výskytu choroby obnovený po prepuknutí choroby.

9. Ak sa dovážajúca zmluvná strana po ukončení postupu uvedeného v odseku 7 rozhodne neuznať zóny alebo kompartmenty, o uznanie ktorých požiadala vyvážajúca zmluvná strana, oznámi svoje rozhodnutie vyvážajúcej zmluvnej strane a vysvetlí dôvody neuznania dotknutých zón alebo kompartmentov a na požiadanie uskutoční konzultácie v súlade s článkom 14.13.

Rastliny a rastlinné produkty

10. Každá zmluvná strana vypracuje zoznam regulovaných škodcov a regulovaných rastlín a rastlinných produktov, v súvislosti s ktorými existujú rastlinolekárske požiadavky. Dovážajúca zmluvná strana sprístupní druhej zmluvnej strane svoj zoznam regulovaných škodcov a regulovaných rastlín a rastlinných produktov, ako aj rastlinolekárske dovozné požiadavky, ktoré sa na ne vzťahujú. Rastlinolekárske požiadavky na dovoz regulovaných rastlín a rastlinných produktov sa obmedzujú na to, čo je nevyhnutné na ochranu zdravia rastlín alebo zabezpečenie zamýšľaného použitia rastlín a rastlinných produktov. Dovážajúca zmluvná strana informuje druhú zmluvnú stranu o všetkých požadovaných dodatočných vyhláseniach.

11. Rastlinolekárske požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany sa stanovia s prihliadnutím na rastlinolekársky status vyvážajúcej zmluvnej strany a, ak to vyžaduje dovážajúca zmluvná strana, na výsledok analýzy rizika škodcov. Analýza rizika škodcov sa vykonáva v súlade s príslušnými medzinárodnými normami pre rastlinolekárske opatrenia IPPC. V takejto analýze rizika sa zohľadnia dostupné vedecké a technické informácie, ako aj zamýšľané použitie posudzovaných rastlín a rastlinných produktov.

12. Dovážajúca zmluvná strana aktualizuje zoznamy uvedené v odseku 10, keď vyvážajúca zmluvná strana požiada o vývoz nových produktov do druhej zmluvnej strany. Ak dovážajúca zmluvná strana vyžaduje na povolenie dovozu určitého produktu analýzu rizika škodcov, v záujme urýchlenia procesu sa ako základ môže použiť analýza rizika škodcov, ktorá sa už vykonala pre rovnaké alebo podobné produkty, spolu so všetkými dodatočnými informáciami, ktoré dovážajúca zmluvná strana považuje za potrebné analyzovať.

13. Dovážajúca zmluvná strana pri vykonávaní procesu určovania statusu v súvislosti so škodcom určitej vyvážajúcej zmluvnej strany zohľadní odseky 10 až 17 tohto článku, prílohu 14-A a odporúčania vyplývajúce z príslušných medzinárodných noriem pre rastlinolekárske opatrenia IPPC.

14. Zmluvné strany uznávajú koncepcie oblastí bez výskytu škodcu, miest výroby bez výskytu škodcu a výrobných prevádzok bez výskytu škodcu, ako aj oblastí s nízkym výskytom škodcu, ako sa uvádza v príslušných medzinárodných normách pre rastlinolekárske opatrenia IPPC, a chránených zón, ktoré uplatňujú v obchode medzi nimi.

15. Pri zavádzaní alebo zachovávaní rastlinolekárskych opatrení dovážajúca zmluvná strana zohľadní oblasti bez výskytu škodcu, miesta výroby bez výskytu škodcu, výrobné prevádzky bez výskytu škodcu a oblasti s nízkym výskytom škodcu, ako aj chránené zóny, ak ich zriadila vyvážajúca zmluvná strana.

16. Vyvážajúca zmluvná strana oznámi oblasti bez výskytu škodcu, miesta výroby bez výskytu škodcu, výrobné prevádzky bez výskytu škodcu alebo oblasti s nízkym výskytom škodcu druhej zmluvnej strane a na požiadanie poskytne vysvetlenie a podporné informácie, ako sa stanovuje v príslušnej medzinárodnej norme pre rastlinolekárske opatrenia alebo ako sa to inak považuje za vhodné. Pokiaľ dovážajúca zmluvná strana:

a) výslovne druhej zmluvnej strane nenamieta proti žiadosti o schválenie oblastí bez výskytu škodcu, miest výroby bez výskytu škodcu, výrobných prevádzok bez výskytu škodcu alebo oblastí s nízkym výskytom škodcu, resp. chránených zón, ak ich vyvážajúca zmluvná strana zriadila.

b) nepožiada vyvážajúcu zmluvnú stranu o dodatočné informácie,

c) nepožiada o overenie podľa článku 14.15 ani

d) nezačne konzultácie podľa článku 14.13 najneskôr do 150 (stopäťdesiatich) pracovných dní po prijatí takýchto informácií, dovážajúca zmluvná strana uzná status vyvážajúcej zmluvnej strany.

17. Dovážajúca zmluvná strana posúdi akékoľvek dodatočné informácie požadované podľa odseku 16 najneskôr do 90 (deväťdesiatich) dní po ich doručení. Akékoľvek overenia požadované dovážajúcou zmluvnou stranou podľa odseku 16 sa vykonajú v súlade s článkom 14.15, pričom sa zohľadní biológia dotknutého škodcu a rastliny. Ak dovážajúca zmluvná strana požiada o takéto overenia, plynutie lehoty na posúdenie dodatočných informácií sa preruší.

18. Ak sa dovážajúca zmluvná strana po ukončení postupu uvedeného v odseku 16 rozhodne neschváliť vyvážajúcou zmluvnou stranou zriadené oblasti bez výskytu škodcu, miesta výroby bez výskytu škodcu, výrobné prevádzky bez výskytu škodcu alebo oblasti s nízkym výskytom škodcu, resp. chránené zóny, o schválenie ktorých táto vyvážajúca zmluvná strana žiadala, oznámi jej svoje rozhodnutie a vysvetlí dôvody ich neschválenia, pričom na požiadanie uskutoční konzultácie v súlade s článkom 14.13.

ČLÁNOK 14.11

Transparentnosť a výmena informácií

1. Na žiadosť zmluvnej strany a najneskôr do 15 (pätnástich) pracovných dní odo dňa takejto žiadosti si zmluvné strany vymenia informácie o:

a) postupoch pre povolenie na dovoz produktu vrátane, ak je to možné, očakávaného časového rámca;

b) požiadavky na dovoz konkrétnych produktov vrátane vzoru osvedčenia, ak je to vhodné;

c) ich status v súvislosti so škodcom vrátane programov dohľadu, eradikácie a obmedzovania škodcu a ich výsledkov s cieľom podporiť takýto status v súvislosti so škodcom, a rastlinolekárske opatrenia týkajúce sa dovozu;

d) štádium pokroku v postupe schvaľovania dovozu špecifických produktov a

e) vzťah medzi sanitárnym a rastlinolekárskym opatrením a medzinárodnými usmerneniami, normami a odporúčaniami, a ak sanitárne a rastlinolekárske opatrenie nie je založené na medzinárodných usmerneniach, normách a odporúčaniach, vedecké informácie o tom, ako sanitárne a rastlinolekárske opatrenie nie je v súlade s medzinárodnými usmerneniami, normami a odporúčaniami, a vysvetlenie dôvodov takéhoto opatrenia.

2. V prípadoch, keď sú relevantné vedecké dôkazy nedostatočné, zmluvná strana, ktorá prijíma dočasné sanitárne a rastlinolekárske opatrenie, poskytne dostupné relevantné informácie, na ktorých je opatrenie založené, a ak sú k dispozícii, dodatočné informácie na objektívnejšie posúdenie rizika, pričom v primeranej lehote toto sanitárne a rastlinolekárske opatrenie preskúma.

3. Zmluvné strany akýmkoľvek spôsobom zverejnia aktualizované informácie o svojich:

a) sanitárnych a rastlinolekárskych dovozných požiadavkách a schvaľovacích postupoch a

b) zoznamoch regulovaných škodcov.

4. Zmluvné strany sa navzájom informujú o:

a) akejkoľvek zmene a sanitárneho a rastlinolekárskeho statusu, ktorá môže ovplyvniť obchod medzi zmluvnými stranami;

b) záležitostiach súvisiacich s vývojom a uplatňovaním sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi zmluvnými stranami, a

c) akýchkoľvek ďalších informáciách relevantných pre účinné vykonávanie tejto kapitoly.

5. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, ak zmluvné strany sprístupnili informácie uvedené v tomto článku prostredníctvom oznámenia WTO alebo príslušnému medzinárodnému normalizačnému orgánu v súlade so svojimi príslušnými pravidlami alebo na verejne prístupných a bezplatných webových sídlach zmluvných strán, výmena informácií podľa odseku 1 sa nevyžaduje.

6. Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto pre komunikáciu o všetkých záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, a informuje o tom druhú zmluvnú stranu najneskôr do 1 (jedného) mesiaca odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Každá zmluvná strana bezodkladne zašle oznámenie druhej zmluvnej strane v prípade akejkoľvek zmeny jej kontaktného miesta.

ČLÁNOK 14.12

Oznámenia

1. Každé závažné alebo významné riziko pre život alebo zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín vrátane akýchkoľvek núdzových situácií v oblasti kontroly potravín alebo krmív sa oznámi kontaktným miestam druhej zmluvnej strany určeným v článku 14.11 do 2 (dvoch) pracovných dní od zistenia tohto rizika.

2. Riziká pre život alebo zdravie ľudí, zvierat alebo rastlín, ktoré nie sú závažné, sa takisto oznámia kontaktným miestam druhej zmluvnej strany v primeranej lehote, ktorá je dostatočná na to, aby sa zabránilo ohrozeniu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín alebo ohrozeniu existujúceho obchodu medzi zmluvnými stranami.

3. Oznámenia uvedené v odsekoch 1 a 2 sa vykonávajú prostredníctvom zavedeného systému oznámení alebo prostredníctvom osobitných *ad hoc* oznámení v súlade s právnymi predpismi oznamujúcej zmluvnej strany. V oboch prípadoch sa oznámenie zašle príslušným orgánom dotknutých zmluvných strán.

4. Ak oznamujúca zmluvná strana prijme alebo zachová akékoľvek sanitárne a rastlinolekárske opatrenie v súvislosti s oznámením (vrátane zamietnutia produktu alebo zásielky), k tomuto oznámeniu sa pripojí vysvetlenie dôvodov, ktoré takéto opatrenie opodstatňujú.

5. Oznamujúca zmluvná strana zruší každé oznámenie založené na informáciách, ktoré sa následne považujú za nepodložené alebo ktoré boli zaslané chybne. Takéto zrušenie sa uskutoční čo najskôr a oznámi sa vyvážajúcej zmluvnej strane, aby sa zabránilo negatívnemu vplyvu na obchod medzi zmluvnými stranami.

6. Zmluvné strany určia kontaktné miesta pre oznámenia podľa tohto článku a informujú o tom druhú zmluvnú stranu, ak nie sú totožné s kontaktnými miestami určenými podľa článku 14.11 ods. 6.

ČLÁNOK 14.13

Konzultácie

1. Bez toho, aby bola dotknutá kapitola 29, ak sa sanitárne a rastlinolekárske opatrenia alebo návrhy opatrení dovážajúcej zmluvnej strany alebo ich vykonávanie považujú za nezlučiteľné s touto kapitolou, zmluvné strany začnú konzultácie najneskôr do 60 (šesťdesiatich) dní po tom, ako vyvážajúca zmluvná strana predloží odôvodnenú žiadosť o takéto konzultácie.

2. Bez ohľadu na odsek 1, ak zmluvná strana podala oznámenie podľa článku 14.12 alebo ak má zmluvná strana vážne obavy týkajúce sa rizika pre verejné zdravie, zdravie zvierat alebo rastlín, ktoré má vplyv na produkty, s ktorými sa obchoduje medzi zmluvnými stranami, konzultácie sa na žiadosť zmluvnej strany uskutočnia čo najskôr. Každá zmluvná strana sa za takýchto podmienok usiluje poskytnúť informácie potrebné na zabránenie narušeniu obchodu vrátane jeho obmedzenia.

3. Na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany poskytne dovážajúca zmluvná strana informácie potrebné na zabránenie narušeniu obchodu vrátane jeho obmedzenia. Takéto informácie zahŕňajú informácie uvedené v článku 14.11 ods. 1.

4. Konzultácie sa môžu uskutočniť počas primeraného obdobia, ktoré zmluvným stranám umožní dosiahnuť vzájomne uspokojivé riešenie.

5. Konzultácie sa môžu uskutočniť prostredníctvom e-mailu, videokonferencie, audiokonferencie alebo akýchkoľvek iných komunikačných prostriedkov, ktoré majú obe zmluvné strany k dispozícii. Zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, je zodpovedná za vypracovanie zápisnice. Zápisnicu formálne schvália zmluvné strany, ktoré sa zúčastnili na konzultáciách.

6. Ak zmluvné strany zúčastnené na konzultáciách nedosiahnu vzájomne uspokojivé riešenie, záležitosť sa môže predložiť podvýboru uvedenému v článku 14.18.

ČLÁNOK 14.14

Núdzové opatrenia

1. Ak zmluvná strana prijme akékoľvek opatrenie na kontrolu akýchkoľvek závažných rizík pre život alebo zdravie ľudí, zvierat a rastlín, takéto opatrenie sa bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, zameriava aj na zabránenie zavlečeniu akéhokoľvek sanitárneho a rastlinolekárskeho rizika na územie druhej zmluvnej strany.

2. Dovážajúca zmluvná strana môže v prípade vážneho ohrozenia života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín prijať núdzové opatrenia proti takýmto rizikám.

3. Pokiaľ ide o produkty, ktoré sú v tranzite medzi zmluvnými stranami, dovážajúca zmluvná strana zváži najvhodnejšie a najprimeranejšie riešenie, aby sa zabránilo zbytočnému narušeniu obchodu.

4. Opatrenia uvedené v odseku 2 sa môžu prijať bez predchádzajúceho oznámenia podľa článku 14.12. Zmluvná strana, ktorá prijíma núdzové opatrenia, oznámi druhej zmluvnej strane prijatie týchto opatrení čo najskôr a v každom prípade najneskôr do 48 (štyridsiatich ôsmich) hodín po ich prijatí.

5. Každá zmluvná strana môže požiadať o akékoľvek informácie týkajúce sa sanitárnej a rastlinolekárskej situácie a prijatých núdzových opatrení. Každá zmluvná strana odpovie na takéto žiadosti hneď, ako sú požadované informácie k dispozícii.

6. Na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany a v súlade s článkom 14.13 zmluvné strany uskutočnia konzultácie o núdzovom opatrení najneskôr do 15 (pätnástich) pracovných dní od oznámenia núdzových opatrení. Zmluvné strany môžu zvážiť možnosti na uľahčenie vykonávania alebo nahradenia núdzových opatrení.

ČLÁNOK 14.15

Overovanie systému úradných kontrol

1. Každá zmluvná strana má v rámci rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly právo:

a) vykonať overenie vrátane auditov systému úradných kontrol druhej zmluvnej strany, ako aj overovacích návštev a

b) dostávať informácie o systéme úradných kontrol druhej zmluvnej strany a o výsledkoch kontrol vykonaných v rámci tohto systému.

2. Povahu a frekvenciu overovaní vrátane auditov určí dovážajúca zmluvná strana, pričom zohľadní dovozné požiadavky, charakteristické vlastnosti dotknutého produktu, záznamy o predchádzajúcich dovozných kontrolách a iné dostupné informácie, ako sú audity a inšpekcie vykonané príslušným orgánom vyvážajúcej zmluvnej strany.

3. Cieľom overovaní je vyhodnotiť schopnosť príslušných orgánov vyvážajúcej zmluvnej strany zabezpečiť, aby vyvážané produkty, resp. produkty, ktoré sa majú vyviezť, spĺňali sanitárne a rastlinolekárske požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany.

4. Overovacie návštevy sa vykonajú bez zbytočného odkladu a oznámia sa vyvážajúcej zmluvnej strane najmenej 60 (šesťdesiat) pracovných dní pred vykonaním takýchto overovacích návštev, s výnimkou naliehavých prípadov alebo ak sa zmluvné strany rozhodnú inak. Zmluvné strany sa dohodnú na akejkoľvek zmene dátumu overovacej návštevy.

5. Overovania sa vykonávajú v súlade s plánom auditu, na ktorom sa dohodli dotknuté zmluvné strany, na základe usmernení pre navrhovanie, realizáciu, posudzovanie a akreditáciu systémov inšpekcie a certifikácie dovozu a vývozu potravín[1]. Dovážajúca zmluvná strana poskytne druhej zmluvnej strane dôvody akejkoľvek zmeny plánu auditu v rámci návštevy.

6. Výdavky, ktoré vzniknú zmluvnej strane vykonávajúcej overovanie, znáša táto zmluvná strana.

7. Zmluvná strana vykonávajúca overenie zašle návrh správy o overení zmluvnej strane, ktorá je predmetom overovania, najneskôr 60 (šesťdesiat) pracovných dní po skončení overovacej návštevy. Zmluvná strana, ktorá je predmetom overovania, môže predložiť pripomienky k návrhu správy najneskôr do 60 (šesťdesiatich) pracovných dní po jej doručení. K záverečnej správe sa pripoja pripomienky a v prípade potreby akčný plán. Zmluvná strana vykonávajúca overenie zašle záverečnú správu zmluvnej strane, ktorá je predmetom overovania, najneskôr 30 (tridsať) pracovných dní po doručení pripomienok k návrhu správy.

8. Každé opatrenie prijaté v dôsledku overovania musí byť primerané zisteným nedostatkom alebo rizikám. Na požiadanie sa v tejto veci uskutočnia technické konzultácie v súlade s článkom 14.13.

9. Ak sa počas overovania zistí významné riziko pre verejné zdravie, zdravie zvierat alebo rastlín, zmluvná strana, ktorá je predmetom overovania, je o tom informovaná čo najskôr a v každom prípade najneskôr do 10 (desiatich) pracovných dní po skončení overovania.

[1] FAO, CAC/GL 26-1997.

ČLÁNOK 14.16

Spolupráca na mnohostranných fórach

1. Zmluvné strany podporujú vzájomnú spoluprácu na všetkých multilaterálnych fórach relevantných pre sanitárne a rastlinolekárske otázky, najmä v medzinárodných normalizačných orgánoch uznaných v rámci dohody SPS, a na tento účel si vymieňajú informácie.

2. Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske otázky, uvedený v článku 14.18, je fórom na podporu spolupráce uvedenej v odseku 1.

ČLÁNOK 14.17

Spolupráca

1. Zmluvné strany sa usilujú spolupracovať pri vykonávaní tejto kapitoly a optimalizovať jej výsledky s cieľom rozšíriť príležitosti a získať pre zmluvné strany čo najväčšie výhody. Takáto spolupráca sa bude rozvíjať v medziach právneho a inštitucionálneho rámca, ktorým sa riadia vzťahy spolupráce medzi zmluvnými stranami.

2. V záujme dosiahnutia cieľov uvedených v odseku 1 zmluvné strany zvážia potreby spolupráce určené Podvýborom pre sanitárne a rastlinolekárske otázky uvedeným v článku 6.18.

ČLÁNOK 4.18

Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske otázky

1. Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárske otázky zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 zasadne prvýkrát najneskôr 1 (jeden) rok po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

2. Podvýbor má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4 a 9.9 tieto funkcie:

a) poskytuje fórum na diskusiu o problémoch vyplývajúcich z uplatňovania sanitárnych a rastlinolekárskych opatrení s cieľom dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenia, za predpokladu, že sa zmluvné strany najprv pokúsili riešiť ich prostredníctvom technických konzultácií podľa článku 14.13 a záležitosť bola následne predložená podvýboru;

b) poskytuje fórum na diskusiu o informáciách vymieňaných v súlade s článkom 14.11;

c) podporuje výmenu informácií a spoluprácu na multilaterálnych fórach podľa článku 14.16;

d) slúži na výmenu zoznamov kontaktných miest podľa článku 14.11 ods. 6 na poskytovanie informácií týkajúcich sa tejto kapitoly;

e) vykonáva interné prípravné práce potrebné na zmenu prílohy 14-A Spoločnou radou v zložení pre otázky obchodu;

f) vydáva odporúčania na zavedenie postupu uznávania rovnocennosti v súlade s článkom 14.9 ods. 2;

g) môže vymedziť ďalšie podrobnosti postupu uznávania oblastí bez škodcu a choroby, oblastí s nízkym výskytom škodcu a choroby a kompartmentov v súlade s článkom 14.10 ods. 4 a

h) identifikuje potreby spolupráce pri vykonávaní tejto kapitoly podľa článku 14.17 ods. 2.

ČLÁNOK 14.19

Osobitné a diferencované zaobchádzanie

V súlade s článkom 10 dohody SPS, ak Paraguaj zistí ťažkosti s navrhovaným opatrením oznámeným Európskou úniou, môže vo svojich pripomienkach predložených Európskej únii podľa prílohy B k dohode SPS požiadať o príležitosť diskutovať o tejto otázke. Bez toho, aby bol dotknutý článok 14.13, Európska únia a Paraguaj začnú konzultácie s cieľom dohodnúť sa na:

a) alternatívnych dovozných podmienkach, ktoré má uplatňovať dovážajúca zmluvná strana v súlade s článkom 14.8 tejto kapitoly;

b) poskytnutí technickej pomoci v súlade s článkom 14.17 tejto kapitoly alebo

c) prechodnom období 6 (šesť) mesiacov pre navrhované opatrenia, ktoré sa majú uplatňovať na výrobky z Paraguaja, s možnosťou výnimočného predĺženia o ďalšie obdobie najviac 6 (šiestich) mesiacov.

KAPITOLA 15

DIALÓG O OTÁZKACH TÝKAJÚCICH SA AGROPOTRAVINOVÉHO REŤAZCA

ČLÁNOK 15.1

Ciele

S cieľom posilniť vzájomnú dôveru a vzájomné porozumenie zmluvné strany nadviažu dialógy a vymieňajú si informácie o týchto témach:

a) dobré životné podmienky zvierat;

b) uplatňovanie poľnohospodárskej biotechnológie;

c) boj proti antimikrobiálnej rezistencii a

d) vedecké otázky týkajúce sa bezpečnosti potravín a zdravia zvierat a rastlín.

ČLÁNOK 15.2 2.

Podvýbor pre dialógy o otázkach týkajúcich sa agropotravinového reťazca

Podvýbor pre dialógy o otázkach týkajúcich sa agropotravinového reťazca zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 sa okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4, 9.9 a 15.7 stretáva na expertnej úrovni, aby viedol dialógy uvedené v článku 15.1.

ČLÁNOK 15.3

Dobré životné podmienky zvierat

Podvýbor pre dialógy o otázkach týkajúcich sa agropotravinového reťazca, uznávajúc, že zvieratá sú cítiace bytosti, vedie dialóg, ktorý sa okrem iného týka týchto otázok:

a) špecifické témy týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat, ktoré môžu ovplyvniť vzájomný obchod;

b) výmena informácií, odborných znalostí a skúseností v oblasti dobrých životných podmienok zvierat s cieľom zlepšiť na úžitok zmluvných strán ich príslušné prístupy k regulačným normám týkajúcim sa šľachtenia a chovu zvierat, nakladania s nimi a prepravy a porážky zvierat;

c) posilnenie ich výskumnej spolupráce a

d) spolupráca na medzinárodných fórach s cieľom podporiť ďalší rozvoj medzinárodných noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat zo strany OIE a najlepších postupov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a ich vykonávanie.

ČLÁNOK 15.4

Poľnohospodárska biotechnológia

Podvýbor pre dialógy o otázkach týkajúcich sa agropotravinového reťazca vedie dialóg o poľnohospodárskej biotechnológii, ktorý sa bude okrem iného zaoberať týmito otázkami:

a) výmena informácií o politikách, právnych predpisoch, usmerneniach, osvedčených postupoch a projektoch týkajúcich sa biotechnologických výrobkov;

b) diskusie o špecifických témach týkajúcich sa biotechnológií, ktoré môžu ovplyvniť vzájomný obchod, vrátane spolupráce v oblasti testovania geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“);

c) výmena informácií o témach súvisiacich s asynchrónnymi povoleniami GMO s cieľom minimalizovať možný vplyv na obchod;

d) výmena informácií o hospodárskych a obchodných vyhliadkach pre povoľovanie GMO a

e) výmena informácií o prípadoch malého množstva GMO, ktoré dovážajúca zmluvná strana nepovolila, ale vyvážajúca zmluvná strana ich povolila.

ČLÁNOK 15.5

Boj proti antimikrobiálnej rezistencii

Podvýbor pre dialógy o otázkach týkajúcich sa agropotravinového reťazca vedie dialóg o boji proti antimikrobiálnej rezistencii, ktorý sa bude okrem iného zaoberať týmito otázkami:

a) spolupráca s cieľom sledovať existujúce a budúce usmernenia, normy, odporúčania a opatrenia vypracované v príslušných medzinárodných organizáciách, iniciatívy a národné plány zamerané na podporu obozretného a zodpovedného používania antibiotík a týkajúce sa živočíšnej výroby a veterinárnych postupov;

b) spolupráca pri vykonávaní odporúčaní OIE, Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO“) a Codex Alimentarius, najmä kódexu postupov na minimalizáciu a obmedzenie antimikrobiálnej rezistencie prenášanej potravinovým reťazcom (CAC/RCP 61-2005);

c) výmena informácií o osvedčených postupoch v poľnohospodárstve;

d) podpora výskumu, inovácií a rozvoja a

e) podpora multidisciplinárnych prístupov k boju proti antimikrobiálnej rezistencii vrátane prístupu „jedno zdravie“, ktorý presadzujú organizácie WHO, OIE a Codex Alimentarius.

ČLÁNOK 15.6

Vedecké otázky týkajúce sa bezpečnosti potravín a zdravia zvierat a rastlín

1. Zmluvné strany by mali podporovať spoluprácu medzi svojimi príslušnými oficiálnymi vedeckými orgánmi zodpovednými za bezpečnosť potravín a zdravie zvierat a rastlín. Cieľom takejto spolupráce je prehĺbiť vedecké informácie, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii, s cieľom podporiť ich príslušné prístupy k regulačným normám, ktoré môžu ovplyvniť vzájomný obchod.

2. Podvýbor vedie dialóg o vedeckých otázkach týkajúcich sa bezpečnosti potravín a zdravia zvierat a rastlín, ktorý sa bude okrem iného týkať týchto otázok:

a) výmena vedeckých a technických informácií o bezpečnosti potravín a krmív, o zdraví zvierat a rastlín vrátane hodnotenia rizika, a vedeckých informácií podporujúcich stanovenie maximálnych hladín rezíduí;

b) zber údajov a

c) spolupráca pri budovaní spoločného porozumenia, pokiaľ ide o normy OIE, IPPC a Codex Alimentarius.

ČLÁNOK 15.7

Dodatočné ustanovenia

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby činnosti podvýboru uvedené v článku 15.2 neohrozovali nezávislosť ich príslušných vnútroštátnych alebo regionálnych agentúr. Podvýbor pre dialógy o otázkach týkajúcich sa agropotravinového reťazca stanoví pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov pre účastníkov svojich zasadnutí.

2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemá vplyv na práva a povinnosti každej zmluvnej strany chrániť dôverné informácie v súlade s právnymi predpismi každej zmluvnej strany. Každá zmluvná strana zabezpečí zavedenie postupov, ktoré zabránia zverejneniu dôverných informácií získaných počas procesu zriadeného v tejto kapitole.

3. Pri plnom rešpektovaní práva zmluvných strán na reguláciu sa žiadne z ustanovení tejto kapitoly nevykladá tak, že by sa ním zmluvnej strane ukladala povinnosť:

a) odchýliť sa od vnútroštátnych postupov na prípravu a prijímanie regulačných opatrení;

b) prijať kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení na dosiahnutie cieľov jej verejnej politiky, alebo

c) prijať akýkoľvek konkrétny regulačný výsledok.

KAPITOLA 16

OCHRANA OBCHODU A GLOBÁLNE OCHRANNÉ OPATRENIA

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ ZÁSADY

ČLÁNOK 16.1

Vzťah k dohodám WTO

1. Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa antidumpingovej dohody, dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach, dohody o ochranných opatreniach a dohovoru DSU.

2. Zmluvné strany oslobodia bilaterálny obchod, na ktorý sa vzťahuje preferenčné zaobchádzanie, od uplatňovania osobitných ochranných opatrení v oblasti poľnohospodárstva stanovených v Dohode o poľnohospodárstve.

3. Pravidlá preferenčného pôvodu podľa tejto časti dohody sa nevzťahujú na prešetrovania na ochranu obchodu a globálne ochranné prešetrovania vykonávané v súlade s touto kapitolou.

ČLÁNOK 16.2

Transparentnosť

1. Ochrana obchodu a ochranné opatrenia by sa mali používať v plnom súlade s príslušnými požiadavkami WTO a mali by sa zakladať na spravodlivom a transparentnom systéme.

2. Čo najskôr po uložení predbežného opatrenia zmluvná strana poskytne zainteresovaným stranám úplný prístup k skutočnostiam, ktoré sú základom pre stanovenia, posúdenie ujmy, výpočty dumpingových a subvenčných rozpätí a príčinnej súvislosti. Okrem toho pred konečným stanovením zmluvná strana v plnom rozsahu a zmysluplne zverejní všetky základné skutočnosti a úvahy, ktoré tvoria základ rozhodnutia o uplatnení opatrenia. Týmto odsekom nie je dotknutý článok 6.5 antidumpingovej dohody, článok 12.4 dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach a článok 3.2 dohody o ochranných opatreniach.

3. Zmluvná strana zašle všetky informácie uvedené v odseku 2 písomne, pokiaľ možno v elektronickej podobe, a zainteresovaným stranám by sa mal poskytnúť dostatočný čas na predloženie pripomienok. V prípade zmluvných strán, ktorých prešetrovacie orgány vedú elektronické spisy, sa všetky informácie uvedené v odseku 2 môžu sprístupniť online.

ODDIEL B

ANTIDUMPINGOVÉ A VYROVNÁVACIE OPATRENIA

ČLÁNOK 16.3

Kritériá týkajúce sa antidumpingových a vyrovnávacích opatrení

Každá zmluvná strana:

a) s osobitnou pozornosťou analyzuje návrhy cenových záväzkov vývozcov druhej zmluvnej strany;

b) uprednostňuje uloženie cla, ktoré je nižšie ako dumpingové rozpätie alebo subvenčné rozpätie, ak je táto úroveň dostatočná na odstránenie ujmy spôsobenej domácemu výrobnému odvetviu;

c) s osobitnou pozornosťou analyzuje žiadosti o rozšírenie platných opatrení voči vývozcom druhej strany a

d) zohľadňuje informácie, ktoré poskytli priemyselní používatelia prešetrovaného výrobku, dovozcovia a prípadne organizácie zastupujúce spotrebiteľov v kontexte článku 6.12 antidumpingovej dohody a článku 12.10 dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach.

ODDIEL C

GLOBÁLNE OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 16.4

Transparentnosť globálnych ochranných opatrení

1. Na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany a za predpokladu, že má podstatný záujem na vývoze dotknutého výrobku vymedzeného v odseku 3 tohto článku, zmluvná strana, ktorá začína ochranné prešetrovanie alebo má v úmysle prijať predbežné alebo konečné ochranné opatrenia, bezodkladne poskytne:

a) informácie uvedené v článku 12.2 dohody o ochranných opatreniach, a to vo formáte predpísanom Výborom WTO pre ochranné opatrenia;

b) v príslušných prípadoch verejnú verziu podnetu domáceho výrobného odvetvia a

c) verejnú správu obsahujúcu zistenia a zdôvodnené závery o všetkých relevantných skutkových a právnych otázkach posudzovaných v rámci prešetrovania na účely zavedenia ochranných opatrení.

Verejná správa uvedená v písmene c) tohto odseku obsahuje analýzu, ktorá pripisuje ujmu faktorom, ktoré ju spôsobujú, a stanovuje metódu použitú na vymedzenie ochranných opatrení.

2. Pri poskytnutí informácií podľa tohto článku dovážajúca zmluvná strana ponúkne neformálne konzultácie s vyvážajúcou zmluvnou stranou, na preskúmanie poskytnutých informácií.

3. Na účely tohto článku sa usudzuje, že zmluvná strana má podstatný záujem, ak počas posledného 3-ročného (trojročného) obdobia patrí medzi 5 (piatich) najväčších dodávateľov príslušného dovážaného výrobku podľa výpočtov z hľadiska absolútneho objemu alebo hodnoty.

ČLÁNOK 16.5

Uloženie konečných opatrení

1. Zmluvná strana, ktorá prijíma ochranné opatrenia, sa ich usiluje uplatňovať tak, aby čo najmenej ovplyvňovali bilaterálny obchod.

2. Dovážajúca strana ponúkne neformálne konzultácie s vyvážajúcou zmluvnou stranou s cieľom preskúmať záležitosť uvedenú v odseku 1. Dovážajúca zmluvná strana neprijme opatrenia do 30 (tridsiatich) dní odo dňa predloženia ponuky na neformálne konzultácie.

ODDIEL D

UROVNÁVANIE SPOROV

ČLÁNOK 16.6

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Žiadna zmluvná strana nesmie využiť urovnávanie sporov podľa kapitoly 29 v súvislosti so záležitosťami vyplývajúcimi z tejto kapitoly.

KAPITOLA 17

DVOJSTRANNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

ODDIEL A

ROZSAH PÔSOBNOSTI

ČLÁNOK 17.1

Rozsah pôsobnosti

1. Oddiely B až I tejto kapitoly sa vzťahujú na akýkoľvek iný tovar ako vozidlá zatriedené do položiek HS 8703 a 8704.

2. Ustanovenia uplatniteľné na vozidlá zatriedené do položiek HS 8703 a 8704 sú podrobne opísané v prílohe 17-A.

ODDIEL B

VYMEDZENIE POJMOV

ČLÁNOK 17.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „príslušný prešetrujúci orgán“ je:

i) v prípade Európskej únie – Európska komisia a

ii) v prípade MERCOSURu Ministerio de Economía alebo jeho nástupca v Argentíne, Secretaria de Comércio Exterior na Ministério do Desenvolvimento, Indústria, Comércio e Serviços alebo jeho nástupca v Brazílii, Ministerio de Industria y Comercio alebo jeho nástupca v Paraguaji a Asesoría de Política Comercial del Ministerio de Economía y Finanzas alebo jeho nástupca v Uruguaji;

b) „domáce výrobné odvetvie“ sú výrobcovia podobných alebo priamo konkurujúcich výrobkov ako celok, ktorí pôsobia na území zmluvnej strany, alebo ak nie je možné použiť tento koncept, výrobcovia, ktorých súhrnná výroba podobných alebo priamo konkurujúcich výrobkov zvyčajne predstavuje viac ako 50 % (päťdesiat percent) a vo výnimočných prípadoch najmenej 25 % (dvadsaťpäť percent) celkovej výroby takýchto výrobkov;

c) „zainteresované strany“ zahŕňajú:

i) vývozcov, resp. zahraničných výrobcov alebo dovozcov výrobku, ktorý je predmetom prešetrovania, alebo obchodné alebo podnikateľské združenie, ktorého väčšinu členov tvoria výrobcovia, vývozcovia alebo dovozcovia takéhoto výrobku;

ii) vládu vyvážajúcej zmluvnej strany a

iii) výrobcov podobného alebo priamo konkurujúceho výrobku v dovážajúcej zmluvnej strane, resp. obchodné alebo podnikateľské združenie, väčšina členov ktorého vyrába podobný alebo priamo konkurujúci výrobok na území dovážajúcej zmluvnej strany;

tento zoznam nebráni zmluvným stranám, aby povolili zahrnutie iných domácich alebo zahraničných subjektov než tých, ktoré sú uvedené vyššie, medzi zainteresované strany;

d) „podobný alebo priamo konkurujúci výrobok“ je:

i) výrobok, ktorý je vo všetkých aspektoch rovnaký ako posudzovaný výrobok;

ii) iný výrobok, ktorý, hoci nie je podobný vo všetkých aspektoch, má vlastnosti veľmi podobné vlastnostiam posudzovaného výrobku, alebo

iii) výrobok, ktorý priamo konkuruje na vnútornom trhu dovážajúcej zmluvnej strany vzhľadom na stupeň zastupiteľnosti, základné fyzikálne vlastnosti a technické špecifikácie, konečné použitia a distribučné kanály;

tento zoznam faktorov nie je vyčerpávajúci a žiadny z nich, či už jednotlivo, alebo spolu s ostatnými faktormi, nemusí byť v konečnom dôsledku rozhodujúci;

e) „vážna ujma“ je závažné celkové poškodenie pozície domáceho výrobného odvetvia;

f) „hrozba vážnej ujmy“ je vážna ujma, ktorá zjavne hrozí na základe skutočností, a nie iba na základe tvrdenia, dohadu alebo málo pravdepodobnej možnosti a

g) „prechodné obdobie“ je:

i) 12 (dvanásť) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo

ii) pre iný tovar ako vozidlá zatriedené do položiek HS 8703 a 8704, pre ktoré listina odstraňovania ciel zmluvnej strany uplatňujúcej opatrenia stanovuje odstránenie ciel o 10 (desať) rokov alebo viac, 18 (osemnásť) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

ODDIEL C

PODMIENKY UPLATŇOVANIA DVOJSTRANNÝCH OCHRANNÝCH OPATRENÍ

ČLÁNOK 17.3

Uplatňovanie dvojstranných ochranných opatrení

1. Bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti uvedené v kapitole 16, zmluvná strana môže za výnimočných okolností na iný tovar ako vozidlá zatriedené do položiek HS 8703 a 8704 uplatniť dvojstranné ochranné opatrenia za podmienok stanovených v tomto oddiele, ak sa po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody dovoz výrobku z druhej zmluvnej strany za preferenčných podmienok zvýšil v takých množstvách, v absolútnom vyjadrení alebo relatívne k domácej výrobe, resp. spotrebe, a za takých podmienok, že spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu jej domácemu výrobnému odvetviu podobných alebo priamo konkurujúcich výrobkov.

2. V prípade tovaru uvedeného v odseku 1 sa dvojstranné ochranné opatrenia uplatňujú len v rozsahu potrebnom na zabránenie vážnej ujme alebo hrozbe vážnej ujmy, resp. na ich nápravu.

3. Dvojstranné ochranné opatrenia sa uplatňujú po prešetrovaní príslušnými prešetrujúcimi orgánmi dovážajúcej zmluvnej strany podľa postupov stanovených v tejto kapitole.

ČLÁNOK 17.4

Časový rámec pre uplatňovanie dvojstranných ochranných opatrení

Zmluvná strana neuplatňuje, nepredĺži ani neponechá v platnosti dvojstranné ochranné opatrenie po uplynutí prechodného obdobia.

ČLÁNOK 17.5

Podmienky a obmedzenia

1. MERCOSUR môže prijať dvojstranné ochranné opatrenia na dovoz z Európskej únie:

a) ako jediný subjekt za predpokladu, že boli splnené všetky požiadavky na určenie existencie vážnej ujmy alebo hrozby vážnej ujmy spôsobenej dovozom výrobku za preferenčných podmienok, a to na základe podmienok uplatňovaných na MERCOSUR, alebo

b) v mene jedného alebo viacerých signatárskych štátov MERCOSURu, pričom v takom prípade sa požiadavky na určenie existencie vážnej ujmy alebo hrozby vážnej ujmy spôsobenej dovozom výrobku za preferenčných podmienok zakladajú na podmienkach prevládajúcich v príslušnom signatárskom štáte MERCOSURu alebo signatárskych štátoch colnej únie MERCOSURu; opatrenie sa musí obmedzovať na tento signatársky štát MERCOSURu alebo na signatárske štáty MERCOSURu. Prijatie dvojstranného ochranného opatrenia MERCOSURom v mene jedného alebo viacerých signatárskych štátov MERCOSURu nebráni inému signatárskemu štátu MERCOSURu, aby následne prijal opatrenie týkajúce sa toho istého výrobku.

2. Európska únia môže uplatňovať dvojstranné ochranné opatrenia na dovoz z MERCOSURu ako jediného subjektu alebo z jedného alebo viacerých signatárskych štátov MERCOSURu, ak je dovozom výrobkov za preferenčných podmienok spôsobená vážna ujma alebo hrozba vážnej ujmy.

3. V prípade, že Európska únia určí, že opatrenie sa uplatňuje na MERCOSUR ako jediný subjekt, Paraguaj je vyňatý z uplatňovania tohto opatrenia, pokiaľ výsledok prešetrovania nepreukáže, že existencia vážnej ujmy alebo hrozba vážnej ujmy je spôsobená aj dovozom výrobkov za preferenčných podmienok z Paraguaja.

ODDIEL D

FORMY A TRVANIE DVOJSTRANNÝCH OCHRANNÝCH OPATRENÍ

ČLÁNOK 17.6

Formy dvojstranných ochranných opatrení

Pre iný tovar ako vozidlá zatriedené do položiek HS 8703 a 8704 dvojstranné ochranné opatrenia prijaté podľa tejto kapitoly spočívajú v:

a) dočasnom pozastavení prílohy 10-A pre príslušný výrobok stanovenom v tejto dohode, alebo

b) dočasnom znížení colnej preferencie pre príslušný výrobok tak, aby clo nepresiahlo nižšiu z týchto sadzieb:

i) sadzbu uplatňovanú na výrobok podľa doložky najvyšších výhod platnú v čase uloženia opatrenia a

ii) základnú sadzbu cla na výrobok uvedenú v prílohe 10-A.

ČLÁNOK 17.7

Preferenčné rozpätie

Po ukončení dvojstranného ochranného opatrenia sa uplatňuje preferenčné rozpätie, ktoré by sa uplatnilo na výrobok v prípade neexistencie opatrenia podľa prílohy 10-A.

ČLÁNOK 17.8

Trvanie dvojstranných ochranných opatrení

Dvojstranné ochranné opatrenia sa uplatňujú len počas obdobia potrebného na zabránenie vážnej ujme alebo na jej nápravu a na uľahčenie prispôsobenia sa domáceho výrobného odvetvia. Toto obdobie vrátane obdobia uplatňovania akéhokoľvek predbežného opatrenia nesmie presiahnuť 2 (dva) roky.

ČLÁNOK 17.9

Predĺženie dvojstranných ochranných opatrení

1. Dvojstranné ochranné opatrenia sa môžu jedenkrát predĺžiť o maximálne obdobie rovnajúce sa pôvodne predpokladanému obdobiu uplatňovania, ak sa v súlade s postupmi podľa tejto kapitoly stanovilo, že opatrenie je naďalej potrebné na zabránenie vážnej ujme alebo na jej nápravu a ak domáce výrobné odvetvie poskytne dôkaz, že sa prispôsobuje. Predĺžené opatrenie nesmie byť reštriktívnejšie ako na konci pôvodného obdobia.

2. Na dovoz výrobku podľa prílohy 10-A, ktorý bol predmetom takéhoto opatrenia, sa opätovne neuplatní žiadne ochranné opatrenie, pokiaľ neuplynulo obdobie rovnajúce sa polovici celkového trvania predchádzajúceho ochranného opatrenia.

ODDIEL E

POSTUPY PREŠETROVANIA A TRANSPARENTNOSTI

ČLÁNOK 17.10

Prešetrovanie

1. Pri vykonávaní prešetrovania s cieľom určiť, či zvýšený dovoz spôsobil alebo hrozí, že spôsobí vážnu ujmu domácemu výrobnému odvetviu, ako sa uvádza v článku 17.3, príslušný prešetrujúci orgán vyhodnotí všetky relevantné faktory objektívnej a kvantifikovateľnej povahy, ktoré majú vplyv na situáciu v tomto výrobnom odvetví, najmä mieru a objem nárastu dovozu príslušného výrobku v absolútnom a relatívnom vyjadrení, podiel zvýšeného dovozu na domácom trhu a zmeny v úrovni predaja vrátane cien, výroby, produktivity, využitia kapacity, ziskov a strát a zamestnanosti.

2. Príslušný prešetrujúci orgán preukáže na základe objektívnych dôkazov existenciu príčinnej súvislosti medzi zvýšeným dovozom príslušného výrobku a vážnou ujmou alebo hrozbou vážnej ujmy. Príslušný prešetrujúci orgán vyhodnotí aj všetky známe faktory okrem zvýšeného dovozu podľa preferenčných podmienok tejto dohody, ktoré môžu súčasne spôsobovať ujmu domácemu výrobnému odvetviu. Účinky zvýšenia dovozu príslušných výrobkov z iných krajín sa nepripíšu dovozu za preferenčných podmienok.

3. Pri vykonávaní prešetrovania ujmy uvedeného v odseku 1 by mal príslušný prešetrujúci orgán zhromažďovať údaje za obdobie najmenej 36 (tridsaťšesť) mesiacov, ktoré sa podľa možnosti končí čo najbližšie k dátumu predloženia žiadosti o začatie prešetrovania.

ČLÁNOK 17.11

Začatie prešetrovania

1. Ak existujú dostatočné dôkazy *prima facie* na odôvodnenie takéhoto začatia, dvojstranné ochranné prešetrovanie sa môže začať na žiadosť:

a) domáceho výrobného odvetvia alebo obchodného a podnikateľského združenia konajúceho v mene domácich výrobcov podobných alebo priamo konkurujúcich výrobkov v dovážajúcej zmluvnej strane, alebo

b) jedného alebo viacero dovážajúcich členských štátov Európskej únie alebo signatárskych štátov MERCOSURu.

2. Žiadosť o začatie prešetrovania obsahuje aspoň tieto informácie:

a) názov a opis dovezeného príslušného výrobku, jeho nomenklatúrna položka a platné sadzobné zaobchádzanie, ako aj názov a opis podobného alebo priamo konkurujúceho výrobku;

b) prípadne mená a adresy výrobcov alebo združenia, ktoré predkladajú žiadosť;

c) zoznam všetkých známych výrobcov podobného alebo priamo konkurujúceho výrobku, ak je primerane dostupný, a

d) dôkaz o tom, že sú splnené podmienky na uloženie ochranného opatrenia stanovené v článku 17.3 ods. 1.

Na účely písmena d) tohto odseku žiadosť o začatie prešetrovania obsahuje tieto informácie:

i) objem výroby výrobcov predkladajúcich žiadosť alebo zastúpených v žiadosti a odhad výroby iných známych výrobcov podobného alebo priamo konkurujúceho výrobku;

ii) miera a objem zvýšenia celkového a dvojstranného dovozu príslušného výrobku v absolútnom a relatívnom vyjadrení aspoň za 36 (tridsaťšesť) mesiacov pred dátumom predloženia žiadosti o začatie prešetrovania, za ktoré sú k dispozícii informácie;

iii) úroveň dovozných cien počas toho istého obdobia a

iv) ak sú k dispozícii informácie, objektívne a kvantifikovateľné údaje, pokiaľ ide o podobný alebo priamo konkurujúci výrobok, o objeme celkovej výroby a celkového predaja na vnútornom trhu, zásobách, cenách pre vnútorný trh, produktivite, využití kapacity, zamestnanosti, ziskoch a stratách a podiele na trhu žiadajúcich firiem, resp. firiem zastúpených v žiadosti, za posledných 36 (tridsaťšesť) mesiacov pred predložením žiadosti, za ktoré sú informácie k dispozícii.

ČLÁNOK 17.12

Dôverné informácie

1. Príslušné prešetrujúce orgány zaobchádzajú po preukázaní oprávnených dôvodov so všetkými informáciami, ktoré sú svojou povahou dôverné, resp. ktoré boli poskytnuté ako dôverné, ako s dôvernými informáciami. Takéto informácie sa nezverejnia bez povolenia zainteresovanej strany, ktorá ich predložila. Zainteresovaná strana, ktorá poskytuje dôverné informácie, môže byť požiadaná, aby predložila zhrnutie týchto informácií, ktoré nemá dôverný charakter, alebo ak takáto zainteresovaná strana uvedie, že takéto informácie nemožno zhrnúť, dôvody, prečo nie je možné poskytnúť zhrnutie.

2. Bez ohľadu na odsek 1, ak príslušné prešetrujúce orgány zistia, že žiadosť o dôverné zaobchádzanie nie je opodstatnená, a ak zainteresovaná strana nie je ochotná zverejniť takéto informácie, resp. povoliť ich zverejnenie vo všeobecnej forme či vo forme zhrnutia, tieto orgány nemusia brať takéto informácie do úvahy, ak im nemožno pomocou vhodných zdrojov uspokojivo dokázať, že predmetné informácie sú správne.

3. Ak sa informácie týkajúce sa výroby, výrobnej kapacity, zamestnanosti, miezd, objemu a hodnoty predaja na domácom trhu alebo priemernej ceny predkladajú ako dôverné, príslušné prešetrujúce orgány zabezpečia, aby sa predložili zmysluplné zhrnutia, ktoré nemajú dôverný charakter, poskytujúce aspoň súhrnné údaje, resp. v prípadoch, keď by zverejnenie súhrnných údajov ohrozilo dôvernosť údajov spoločnosti, indexy za každé obdobie 12 (dvanástich) mesiacov, ktoré je predmetom prešetrovania, aby sa zabezpečilo primerané právo zainteresovaných strán na obhajobu. V tejto súvislosti by sa žiadosti o dôverné zaobchádzanie mali posudzovať v situáciách, v ktorých to odôvodňuje konkrétny trh alebo domáce priemyselné štruktúry. Toto ustanovenie nebráni predloženiu podrobnejších zhrnutí, ktoré nemajú dôverný charakter.

4. Žiadosti o dôverné zaobchádzanie nie sú opodstatnené, pokiaľ ide o informácie týkajúce sa základných technických noriem a štandardov kvality alebo použitia príslušného výrobku. Žiadosti o dôverné zaobchádzanie s informáciami týkajúcimi sa totožnosti žiadateľov a iných známych výrobných spoločností, ktoré nie sú žiadateľmi, sú opodstatnené len za výnimočných okolností, ktoré príslušné prešetrujúce orgány riadne odôvodnia. V tejto súvislosti samotné tvrdenia nepostačujú na odôvodnenie žiadostí o dôverné zaobchádzanie. Ak nie je možné zverejniť totožnosť žiadateľov, príslušné prešetrujúce orgány zverejnia celkový počet výrobcov zahrnutých do domáceho výrobného odvetvia a podiel výroby, ktorý žiadatelia predstavujú vo vzťahu k celkovej výrobe domáceho výrobného odvetvia.

ČLÁNOK 17.13

Časový rámec prešetrovania

Obdobie medzi dátumom zverejnenia rozhodnutia o začatí prešetrovania a zverejnením konečného rozhodnutia by nemalo presiahnuť 1 (jeden) rok. Za výnimočných okolností sa táto lehota môže predĺžiť, ale v žiadnom prípade nesmie presiahnuť 18 (osemnásť) mesiacov. Zmluvná strana neuplatní ochranné opatrenia, ak príslušné prešetrujúce orgány tento časový rámec nedodržali.

ČLÁNOK 17.14

Transparentnosť

Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová transparentné, účinné a spravodlivé postupy nestranného a primeraného uplatňovania ochranných opatrení v súlade s touto kapitolou.

ODDIEL F

PREDBEŽNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 17.15

Predbežné ochranné opatrenia

1. Za kritických okolností, keď oneskorenie môže spôsobiť ťažko napraviteľnú škodu, môže zmluvná strana po náležitom oznámení prijať predbežné ochranné opatrenie na základe predbežného určenia, že existujú jasné dôkazy o tom, že dovoz za preferenčných podmienok sa zvýšil a že takýto dovoz spôsobil alebo hrozí, že spôsobí, vážnu ujmu. Trvanie predbežného opatrenia nesmie presiahnuť 200 (dvesto) dní, počas ktorých musia byť splnené požiadavky tejto kapitoly. Ak sa v konečnom rozhodnutí dospeje k záveru, že pre domáce výrobné odvetvie neexistovala žiadna vážna ujma ani hrozba spôsobená dovozom za preferenčných podmienok, zvýšená colná sadzba alebo predbežná záruka, ak sa vybrala alebo uložila na základe predbežných opatrení, sa bezodkladne vráti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi príslušnej zmluvnej strany.

2. Predbežné ochranné opatrenia sa neprijmú proti Paraguaju, pokiaľ výsledok predbežného určenia podľa odseku 1 nepreukáže, že existencia vážnej ujmy alebo hrozba vážnej ujmy je spôsobená aj dovozom výrobkov z Paraguaja za preferenčných podmienok.

ODDIEL G

VEREJNÉ OZNÁMENIE

ČLÁNOK 17.16

Verejné oznámenie o začatí prešetrovania

Verejné oznámenie o začatí ochranného prešetrovania obsahuje tieto informácie:

a) meno žiadateľa;

b) úplný opis dovážaného výrobku, ktorý je predmetom prešetrovania, a jeho zatriedenie podľa harmonizovaného systému;

c) lehotu na podanie žiadosti o vypočutie;

d) lehoty na registráciu ako zainteresovaná strana a lehoty na predloženie informácií, vyhlásení a iných dokumentov;

e) adresu, na ktorej možno preskúmať žiadosť a iné dokumenty súvisiace s prešetrovaním;

f) meno, adresu a e-mailovú adresu alebo telefónne alebo faxové číslo inštitúcie, ktorá môže poskytnúť ďalšie informácie a

g) zhrnutie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo začatie prešetrovania, vrátane údajov o dovoze, ktorý sa údajne zvýšil v absolútnom alebo relatívnom vyjadrení k celkovej výrobe, a analýzu situácie domáceho výrobného odvetvia založenú na všetkých prvkoch uvedených v žiadosti.

ČLÁNOK 17.17

Verejné oznámenie o uplatnení dvojstranných ochranných opatrení

Verejné oznámenie o rozhodnutí uplatniť predbežné ochranné opatrenie a uplatniť alebo neuplatniť konečné ochranné opatrenie obsahuje tieto informácie:

a) úplný opis výrobkov, na ktoré sa vzťahuje ochranné opatrenie, a ich nomenklatúrne zatriedenie podľa harmonizovaného systému;

b) informácie a dôkazy, ktoré viedli k rozhodnutiu, ako napríklad:

   i) zvyšujúci sa alebo prípadne zvýšený preferenčný dovoz;

   ii) situácia domáceho výrobného odvetvia;

   iii) existencia príčinnej súvislosti medzi zvýšeným preferenčným dovozom príslušných výrobkov a vážnou ujmou alebo prípadne hrozbou vážnej ujmy domácemu výrobnému odvetviu a

   iv) v prípade predbežného určenia existenciu kritických okolností;

c) iné odôvodnené zistenia a závery týkajúce sa všetkých relevantných skutkových a právnych otázok;

d) prípadne opis opatrenia, ktoré sa má prijať, a

e) dátum nadobudnutia účinnosti opatrenia a prípadne jeho trvanie.

ODDIEL H

OZNÁMENIA A KONZULTÁCIE

ČLÁNOK 17.18

Oznámenia

1. Dovážajúca zmluvná strana písomne oznámi vyvážajúcej zmluvnej strane rozhodnutie o:

a) začatí prešetrovania podľa tejto kapitoly;

b) uplatnení predbežného ochranného opatrenia a

c) uplatnení či neuplatnení konečného ochranného opatrenia.

2. Dovážajúca zmluvná strana oznámi rozhodnutie najneskôr do 10 (desiatich) dní po jeho zverejnení a pripojí k nemu príslušné verejné oznámenie. V prípade rozhodnutia o začatí prešetrovania sa v oznámení uvedie kópia žiadosti o začatie prešetrovania.

ČLÁNOK 17.19

Konzultácie

1. Ak zmluvná strana rozhodne, že podmienky na uloženie konečného opatrenia sú splnené, písomne to oznámi a zároveň vyzve druhú zmluvnú stranu na konzultácie.

2. Oznámenie a výzva na konzultácie uvedené v odseku 1 sa vykonajú najmenej 30 (tridsať) dní pred očakávaným nadobudnutím účinnosti konečného opatrenia. Zmluvná strana neuplatní konečné opatrenie bez takéhoto oznámenia.

3. Oznámenie uvedené v odseku 1 musí zahŕňať:

a) údaje a objektívne informácie preukazujúce existenciu vážnej ujmy alebo hrozby vážnej ujmy domácemu výrobnému odvetviu spôsobenú zvýšeným dovozom za preferenčných podmienok;

b) úplný opis dovážaného výrobku, na ktorý sa vzťahuje opatrenie, a jeho zatriedenie podľa harmonizovaného systému;

c) opis navrhovaného opatrenia;

d) dátum nadobudnutia účinnosti opatrenia a jeho trvanie a

e) výzvu na konzultácie.

4. Cieľom konzultácií uvedených v odseku 1 je dosiahnuť vzájomné pochopenie verejne známych skutočností a vymeniť si názory s cieľom dosiahnuť vzájomne uspokojivé riešenie. Ak sa do 30 (tridsiatich) dní od oznámenia uvedeného v odseku 1 nedosiahne uspokojivé riešenie, zmluvná strana môže opatrenie uplatniť na konci lehoty 30 (tridsiatich) dní.

5. V ktorejkoľvek fáze prešetrovania môže notifikovaná zmluvná strana požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou alebo o akékoľvek dodatočné informácie, ktoré považuje za potrebné.

ODDIEL I

NAJVZDIALENEJŠIE REGIÓNY EURÓPSKEJ ÚNIE[1]

ČLÁNOK 17.20

Najvzdialenejšie regióny Európskej únie

1. Bez ohľadu na článok 17.3, ak sa výrobok s pôvodom v jednom alebo vo viacerých signatárskych štátoch MERCOSURu dováža na územie jedného či viacerých najvzdialenejších regiónov Európskej únie za preferenčných podmienok v takých zvýšených množstvách a za takých podmienok, že spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážne zhoršenie hospodárskej situácie v najvzdialenejšom regióne či regiónoch Európskej únie, Európska únia môže výnimočne prijať ochranné opatrenia obmedzené na územie príslušného regiónu či regiónov, pokiaľ sa nedosiahne vzájomne uspokojivé riešenie.

[1] V čase nadobudnutia platnosti tejto dohody sú najvzdialenejšími regiónmi Európskej únie: Guadeloupe, Francúzska Guyana, Martinik, Mayotte, Réunion, Svätý Martin, Azory, Madeira a Kanárske ostrovy. Tento článok sa uplatňuje aj na krajinu alebo zámorské územie, ktoré rozhodnutím Európskej rady v súlade s postupom stanoveným v článku 355 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zmenia svoje postavenie na najvzdialenejší región odo dňa prijatia uvedeného rozhodnutia. V prípade, že najvzdialenejší región Európskej únie tým istým postupom zmení toto svoje postavenie, tento článok sa po nadobudnutí platnosti rozhodnutia Európskej rady prestane uplatňovať. Európska únia písomne oznámi druhej zmluvnej strane každú zmenu týkajúcu sa území, ktoré sa považujú za najvzdialenejšie regióny Európskej únie.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, sa na všetky ochranné opatrenia prijaté podľa tohto článku vzťahujú aj ďalšie pravidlá stanovené v tejto kapitole uplatniteľné na dvojstranné ochranné opatrenia.

3. Na účely odseku 1 „vážne zhoršenie“ sú závažné ťažkosti v odvetví hospodárstva, v ktorom sa vyrábajú podobné alebo priamo konkurujúce výrobky. Určenie vážneho zhoršenia vychádza z objektívnych faktorov vrátane týchto prvkov:

a) nárast objemu dovozu v absolútnom vyjadrení alebo v pomere k domácej výrobe a k dovozu z iných krajín a

b) účinok takéhoto dovozu na situáciu v príslušnom výrobnom odvetví alebo v dotknutom hospodárskom odvetví vrátane úrovne predaja, výroby, finančnej situácie a zamestnanosti.

KAPITOLA 18

OBCHOD SO SLUŽBAMI A USADENIE SA

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 18.1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje príslušné záväzky vyplývajúce z Dohody o založení WTO a týmto stanovujú potrebné opatrenia na liberalizáciu obchodu so službami a usadzovania sa.

2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že vyžaduje privatizáciu verejných služieb alebo ukladá akúkoľvek povinnosť v súvislosti s vládnym obstarávaním.

3. Ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahujú na subvencie alebo granty poskytnuté zmluvnou stranou vrátane štátom podporovaných úverov, záruk a poistenia.

4. V súlade s ustanoveniami tejto kapitoly si každá zmluvná strana ponecháva právo regulovať, zavádzať nové predpisy alebo poskytovať služby na splnenie svojich cieľov politiky.

5. Ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahujú na systémy sociálneho zabezpečenia žiadnej zmluvnej strany.

6. Ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahujú na služby poskytované alebo činnosti vykonávané pri výkone vládnej moci, konkrétne na žiadnu službu, ktorá sa poskytuje, alebo na akúkoľvek činnosť, ktorá sa nevykonáva na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými poskytovateľmi služieb alebo investormi.

7. Táto kapitola sa vzťahuje na opatrenia každej zmluvnej strany, ktoré ovplyvňujú obchod so službami a usadenie sa, s výnimkou:

a) vnútroštátnej námornej kabotáže[1];

b) vnútroštátnych a medzinárodných služieb leteckej dopravy, či už pravidelných alebo nepravidelných, a služieb, ktoré sa priamo vzťahujú na uplatňovanie dopravných práv, iných ako:

   i) služby v oblasti opráv a údržby lietadiel, počas ktorých je lietadlo mimo prevádzky;

   ii) predaj a marketing služieb leteckej dopravy;

   iii) služby počítačového rezervačného systému (PRS) a

[1] Bez toho, aby tým bol dotknutý rozsah činností, ktoré možno považovať za kabotáž na základe príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, platí, že vnútroštátna kabotáž v zmysle tejto kapitoly sa vzťahuje na dopravu pasažierov, resp. prepravu tovaru medzi prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v signatárskom štáte MERCOSURu, resp. v členskom štáte Európskej únie, a iným prístavom alebo miestom nachádzajúcim sa v tom istom signatárskom štáte MERCOSURu, resp. v tom istom členskom štáte Európskej únie vrátane ich kontinentálnych šelfov v zmysle dohovoru UNCLOS, ako aj na dopravu, resp. prepravu, ktorá sa začína a končí v rovnakom prístave, resp. na rovnakom mieste nachádzajúcom sa v signatárskom štáte MERCOSURu, resp. v členskom štáte Európskej únie.

iv) služby pozemnej obsluhy;

c) vnútrozemskej vodnej dopravy a

d) audiovizuálnych služieb.

ČLÁNOK 18.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „spotreba v zahraničí“ je poskytovanie služby na území zmluvnej strany spotrebiteľovi služby druhej zmluvnej strany (režim 2);

b) „cezhraničné poskytovanie služieb“ je poskytovanie služby z územia zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany (režim 1);

c) „hospodárska činnosť“ zahŕňa akúkoľvek činnosť hospodárskej povahy bez ohľadu na to, či súvisí s odvetviami služieb alebo inými odvetviami, s výhradou ustanovení článku 18.1;

d) „podnik“ je právnická osoba zmluvnej strany alebo organizačná zložka či zastupiteľská kancelária takejto právnickej osoby zmluvnej strany založené prostredníctvom usadenia sa v zmysle tohto článku;

e) „dočasný vstup a pobyt fyzických osôb“ je vstup a prechodný pobyt kľúčových pracovníkov, stážistov s vysokoškolským vzdelaním, predajcov pre podniky, poskytovateľov zmluvných služieb a nezávislých odborníkov zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany v súlade s oddielom B tejto kapitoly;

f) „usadenie sa“ je:

i) založenie, nadobudnutie alebo udržiavanie právnickej osoby[1] alebo

ii) vytvorenie alebo udržiavanie organizačnej zložky či zastupiteľskej kancelárie právnickej osoby na území zmluvnej strany na účely vykonávania hospodárskej činnosti;

g) „investor“ zmluvnej strany je každá osoba, ktorá chce vykonávať či vykonáva hospodársku činnosť prostredníctvom usadenia sa na území druhej zmluvnej strany[2];

---

[1] Pojmy „založenie“ a „nadobudnutie“ právnickej osoby sa chápu tak, že sa vzťahujú na kapitálovú účasť v právnickej osobe s cieľom vytvoriť alebo zachovať trvalé hospodárske prepojenia.

[2] Ak nie je hospodárska činnosť vykonávaná priamo právnickou osobou, ale prostredníctvom iných foriem usadenia sa, ako je napr. organizačná zložka alebo zastupiteľská kancelária, poskytne sa investorovi (teda právnickej osobe) prostredníctvom takéhoto usadeného subjektu napriek tomu zaobchádzanie poskytované investorom podľa časti III tejto dohody. Takéto zaobchádzanie sa poskytuje usadenému subjektu, prostredníctvom ktorého sa vykonáva hospodárska činnosť, a nemusí sa poskytnúť žiadnym iným častiam investora, ktoré sa nachádzajú mimo územia, na ktorom sa vykonáva hospodárska činnosť.

h) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne založený alebo inak organizovaný podľa platných právnych predpisov na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, partnerstva, spoločného podniku, spoločnosti s jediným spoločníkom alebo združenia;

i) právnická osoba je:

i) „vlastnená“ fyzickými alebo právnickými osobami zmluvnej strany, ak skutočnými vlastníkmi viac ako 50 % základného imania v nej sú fyzické alebo právnické osoby tejto zmluvnej strany a

ii) „kontrolovaná“ fyzickými alebo právnickými osobami zmluvnej strany, ak takéto fyzické alebo právnické osoby majú právomoc vymenúvať väčšinu jej riaditeľov alebo zo zákona riadiť jej činnosť;

j) „právnická osoba zmluvnej strany“ je právnická osoba, ktorá je buď:

i) založená alebo inak organizovaná podľa právnych predpisov tejto zmluvnej strany a vykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť na území tejto zmluvnej strany alebo druhej zmluvnej strany, alebo

ii) v prípade usadenia sa, je vo vlastníctve alebo pod kontrolou:

A) fyzickej osoby tejto zmluvnej strany alebo

B) právnických osôb tejto zmluvnej strany uvedených v písmene j) bode i);

Bez ohľadu na bod ii) sa ustanovenia tejto kapitoly vzťahujú aj na lodné spoločnosti usadené mimo Európskej únie alebo MERCOSURu a kontrolované fyzickými osobami, ktoré majú štátnu príslušnosť členského štátu Európskej únie, resp. signatárskeho štátu MERCOSURu, ak sú ich plavidlá registrované v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi v danom členskom štáte Európskej únie alebo signatárskom štáte MERCOSURu a plavia sa pod vlajkou členského štátu Európskej únie, resp. signatárskeho štátu MERCOSURu[1];

k) „opatrenie“ je akékoľvek opatrenie zmluvnej strany, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, administratívneho opatrenia alebo v akejkoľvek inej forme;

l) „opatrenia prijaté alebo zachovávané zmluvnou stranou“ sú opatrenia prijaté:

i) ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi vládami a orgánmi a

ii) mimovládnymi orgánmi pri výkone právomocí delegovaných na ne ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi vládami alebo orgánmi;

m) „opatrenia zmluvných strán ovplyvňujúce usadenie sa, cezhraničné poskytovanie služieb, spotrebu v zahraničí a vstup a dočasný pobyt fyzických osôb“ zahŕňajú opatrenia týkajúce sa:

i) nákupu, platenia alebo využitia služby;

---

[1] Písmeno j) tohto článku nemožno za žiadnych okolností vykladať tak, že umožňuje lodnej spoločnosti vytvorenej alebo usadenej na území, ktoré je predmetom sporu o zvrchovanosť nad územím, v ktorom je Argentínska republika stranou, resp. založenej, usadenej alebo inak organizovanej podľa právnych predpisov uplatňovaných na toto územie, využívať ustanovenia tejto kapitoly. Toto ustanovenie sa nesmie vykladať tak, že implikuje zákonnosť právnych predpisov uplatňovaných na takéto územia.

ii) prístupu k službám a ich využívania v súvislosti s výkonom hospodárskej činnosti, v prípade ktorej zmluvné strany vyžadujú všeobecné poskytovanie verejnosti, a

iii) prístupu osôb zmluvnej strany na územie druhej zmluvnej strany, a to aj prostredníctvom usadenia sa, na účely vykonávania hospodárskej činnosti na tomto území;

n) „fyzická osoba“ je osoba, ktorá má štátnu príslušnosť či trvalý pobyt[1] v jednom zo signatárskych štátov MERCOSURu alebo v jednom z členských štátov Európskej únie podľa ich príslušných právnych predpisov;

o) „odvetvie“ hospodárskej činnosti je:

i) pokiaľ ide o špecifický záväzok, jedno pododvetvie či viac pododvetví, resp. všetky pododvetvia, príslušnej služby alebo inej činnosti ako služby, ako sa uvádza v špecifických záväzkoch uvedených v prílohách 18-A až 18-E, alebo

ii) v ostatných prípadoch celé odvetvie príslušnej služby alebo inej činnosti ako služby vrátane všetkých jeho pododvetví;

p) „poskytovateľ služby“ je každá osoba, ktorá chce poskytovať službu alebo ju poskytuje[2] a

q) „poskytnutie služby“ zahŕňa výrobu, distribúciu, marketing, predaj a dodávku služby.

---

[1] Ak zmluvná strana poskytuje svojim osobám s trvalým pobytom v podstate rovnaké zaobchádzanie ako fyzickým osobám, ktoré majú štátnu príslušnosť tejto zmluvnej strany, na jej osoby s trvalým pobytom sa vzťahuje vymedzenie pojmu fyzické osoby, pokiaľ ide o opatrenia ovplyvňujúce cezhraničný obchod so službami, spotrebu v zahraničí a usadenie sa.

[2] Ak službu neposkytuje priamo právnická osoba, zaobchádzanie podľa tejto kapitoly sa poskytne aj organizačnej zložke alebo zastupiteľskej kancelárii, prostredníctvom ktorej sa služba poskytuje, a nemusí sa poskytnúť žiadnym iným častiam poskytovateľa, ktoré sa nachádzajú mimo územia, na ktorom sa služba poskytuje.

ČLÁNOK 18.3

Prístup na trh

1. Pokiaľ ide o prístup na trh prostredníctvom usadenia sa, cezhraničné poskytovanie služieb, spotrebu v zahraničí a vstup a dočasný pobyt fyzických osôb, ako sa stanovuje v oddiele B, každá zmluvná strana poskytne podnikom, investorom, službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé, než je zaobchádzanie stanovené v požiadavkách, obmedzeniach a podmienkach dohodnutých a špecifikovaných v špecifických záväzkoch obsiahnutých v prílohách 18-A až 18-E.

2. V prípade odvetví, pre ktoré sa prijali záväzky súvisiace s prístupom na trh, sa opatrenia, ktoré zmluvná strana nesmie zachovávať ani prijať, a to na základe členenia na regionálne jednotky ani na celom území, pokiaľ nie je v prílohách 18-A až 18-E uvedené inak, vymedzujú takto:

a) obmedzenia týkajúce sa počtu poskytovateľov služieb alebo podnikov vo forme číselných kvót, monopolov, výhradných práv alebo požiadaviek na test hospodárskych potrieb;

b) obmedzenia celkovej hodnoty transakcií alebo celkovej hodnoty aktív vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;

c) obmedzenia celkového počtu operácií alebo celkového množstva produkcie vyjadrené stanovenými číselnými jednotkami vo forme kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb;

d) obmedzenia účasti zahraničného kapitálu vo forme maximálnej percentuálnej výšky držby akcií zahraničnými akcionármi alebo celkovej hodnoty jednotlivých alebo úhrnných zahraničných investícií;

e) opatrenia, ktoré obmedzujú alebo vyžadujú osobitné typy právneho subjektu alebo spoločných podnikov, prostredníctvom ktorých investor alebo poskytovateľ služby druhej zmluvnej strany môže vykonávať hospodársku činnosť, alebo

f) obmedzenia celkového počtu fyzických osôb, ktoré môžu byť zamestnané v konkrétnom odvetví alebo ktoré môže zamestnávať podnik a ktoré sú nevyhnutné pre vykonávanie hospodárskej činnosti a sú s ňou priamo spojené, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na test hospodárskych potrieb.

3. Opis testov hospodárskych potrieb je stručný a jasný, pričom obsahuje prvky, ktoré vedú k nesúladu s týmto článkom, a kritériá, na ktorých sa test zakladá.

ČLÁNOK 18.4

Národné zaobchádzanie

1. V odvetviach uvedených v prílohách 18-A až 18-E a s výhradou akýchkoľvek podmienok a obmedzení, ktoré sú v nich stanovené, pokiaľ ide o všetky opatrenia ovplyvňujúce usadenie sa[1], cezhraničné poskytovanie služieb, spotrebu v zahraničí a vstup a dočasný pobyt fyzických osôb, ako sa stanovuje v oddiele B, každá zmluvná strana poskytne podnikom, investorom, službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany zaobchádzanie nie menej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným podobným podnikom, investorom, službám a poskytovateľom služieb.

[1] Povinnosť uvedená v tomto odseku sa vzťahuje aj na opatrenia, ktorými sa riadi zloženie predstavenstva podniku, ako sú požiadavky na štátnu príslušnosť a pobyt.

2. Zmluvná strana môže splniť požiadavku odseku 1 tak, že poskytne podnikom, investorom, službám a poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany buď formálne rovnaké zaobchádzanie, alebo formálne odlišné zaobchádzanie v porovnaní s tým, ktoré poskytuje svojim vlastným obdobným podnikom, investorom, službám a poskytovateľom služieb.

3. Formálne rovnaké alebo formálne odlišné zaobchádzanie sa považuje za menej priaznivé, ak sa ním menia podmienky hospodárskej súťaže v prospech podnikov, investorov, služieb alebo poskytovateľov služieb jednej zmluvnej strany v porovnaní s obdobnými podnikmi, investormi, službami a poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany.

4. Špecifické záväzky prijaté na základe tohto článku nemožno vykladať tak, že od ktorejkoľvek zmluvnej strany vyžadujú, aby kompenzovala prirodzené konkurenčné nevýhody, ktoré vyplývajú zo zahraničnej povahy príslušných podnikov, investorov, služieb alebo poskytovateľov služieb.

ČLÁNOK 18.5

Listina špecifických záväzkov

1. Odvetvia liberalizované každou zmluvnou stranou podľa tejto kapitoly a obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh a národného zaobchádzania formulované ako výhrady, ktoré sa týkajú služieb, poskytovateľov služieb, podnikov a investorov druhej zmluvnej strany v týchto odvetviach, sa uvádzajú v prílohách 18-A až 18-E.

2. Zmluvné strany neuplatňujú žiadne obmedzenia týkajúce sa prístupu na trh alebo národného zaobchádzania okrem tých, ktoré sú uvedené v prílohách 18-A až 18-E.

ODDIEL B

VSTUP A DOČASNÝ POBYT FYZICKÝCH OSÔB
POSKYTUJÚCICH SLUŽBY A NA OBCHODNÉ ÚČELY

ČLÁNOK 18.6

Rozsah pôsobnosti

1. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré sa týkajú vstupu kľúčových pracovníkov, stážistov s vysokoškolským vzdelaním, predajcov pre podniky, poskytovateľov zmluvných služieb a nezávislých odborníkov na jej územie a ich dočasného pobytu na ňom v súlade s odsekmi 2 a 3.

2. Ustanovenia tohto oddielu sa nevzťahujú na opatrenia týkajúce sa fyzických osôb, ktoré sa usilujú o prístup na trh práce niektorej zo zmluvných strán, ani na opatrenia niektorej zo zmluvných strán v súvislosti s občianstvom, pobytom alebo zamestnaním na trvalom základe.

3. Ustanovenia tohto oddielu nebránia žiadnej zmluvnej strane, aby uplatňovala opatrenia potrebné na reguláciu vstupu, dočasného pobytu a riadneho pohybu fyzických osôb na jej území alebo na ochranu celistvosti svojich hraníc, ak sa takýmito opatreniami nerušia ani neobmedzujú výhody, ktoré ktorejkoľvek zmluvnej strane vyplývajú z podmienok špecifického záväzku[1].

[1] Samotná skutočnosť, že sa v prípade fyzickej osoby z niektorých krajín vyžaduje vízum, zatiaľ čo v prípade fyzickej osoby z iných krajín nie, sa nepovažuje za zrušenie alebo obmedzenie výhod vyplývajúcich zo špecifického záväzku.

4. S výhradou článkov 18.17 a 18.18, žiadne ustanovenie tohto oddielu nebráni zmluvnej strane vyžadovať, aby fyzické osoby mali potrebnú kvalifikáciu alebo odbornú prax pre príslušné odvetvie činnosti na území, na ktorom sa služba poskytuje.

ČLÁNOK 18.7

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto oddielu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „predajcovia pre podniky“ sú fyzické osoby, ktoré sú zástupcami právnickej osoby jednej zmluvnej strany a uchádzajú sa o vstup na územie druhej zmluvnej strany a dočasný pobyt na ňom na účely rokovania o predaji služieb alebo tovaru, resp. uzavretia dohôd o predaji služieb alebo tovaru pre tohto predávajúceho. Nepredávajú priamo všeobecnej verejnosti, nedostávajú odmenu zo zdroja so sídlom v hostiteľskej zmluvnej strane, ani nie sú obchodnými zástupcami;

b) „poskytovatelia zmluvných služieb“ sú fyzické osoby zamestnané právnickou osobou zmluvnej strany, ktorá nie je usadená na území druhej zmluvnej strany a ktorá uzavrela zmluvu o poskytovaní služieb s konečným spotrebiteľom z druhej zmluvnej strany, na splnenie ktorej sa vyžaduje dočasná prítomnosť zamestnancov tejto právnickej osoby na území tejto druhej zmluvnej strany[1];

[1] Zmluva o poskytnutí služby uvedená v písmene b) je zmluva v dobrej viere a je v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany, v ktorej sa zmluva plní.

c) „stážisti s vysokoškolským vzdelaním“ sú fyzické osoby zamestnané právnickou osobou zmluvnej strany aspoň na 1 (jeden) rok, ktoré majú ukončené vysokoškolské vzdelanie a sú dočasne presunuté do usadeného podniku na území druhej zmluvnej strany, a to na účely profesijného rastu alebo odbornej prípravy v obchodných technikách alebo metódach[1];

d) „nezávislí odborníci“ sú fyzické osoby zapojené do poskytovania služby a usadené ako samostatne zárobkovo činné osoby na území zmluvnej strany, ktoré nie sú usadené na území druhej zmluvnej strany a ktoré s konečným spotrebiteľom na území tejto druhej zmluvnej strany uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb, na splnenie ktorej sa vyžaduje ich dočasná prítomnosť na území tejto druhej zmluvnej strany[2];

e) „kľúčoví pracovníci“ sú fyzické osoby, ktoré sú zamestnané v inej právnickej osobe zmluvnej strany, než je nezisková organizácia, a ktoré sú zodpovedné za usadenie alebo riadnu kontrolu, správu a prevádzku podniku, a to:

   i) „obchodné návštevy“: fyzické osoby pracujúce na vyšších pozíciách, ktoré sú zodpovedné za usadenie podniku; nie sú v priamom kontakte so všeobecnou verejnosťou a nedostávajú odmenu zo zdroja so sídlom v hostiteľskej zmluvnej strane a

---

[1] Od prijímajúceho podniku možno pred schválením vyžadovať predloženie programu odbornej prípravy na obdobie celého pobytu, ktorým sa preukáže, že účelom pobytu je odborná príprava. Príslušné orgány môžu požadovať, aby odborná príprava súvisela s oblasťou, v ktorej bol získaný vysokoškolský titul.

[2] Zmluva o poskytnutí služby uvedená v písmene d) je zmluva v dobrej viere a je v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany, v ktorej sa zmluva plní.

ii) „osoby preložené v rámci spoločnosti“: fyzické osoby, ktoré boli zamestnané v právnickej osobe zmluvnej strany alebo v nej boli spoločníkmi aspoň 1 (jeden) rok, ktoré sú prechodne preložené do podniku alebo ústredia tejto právnickej osoby na území druhej zmluvnej strany a ktoré patria do jednej z týchto kategórií:

A) manažéri:

fyzické osoby pracujúce na vrcholových pozíciách v právnickej osobe, ktorých hlavnou náplňou činnosti je riadenie podniku, ktoré dostávajú pokyny hlavne od predstavenstva alebo akcionárov podniku a sú pod ich všeobecným dohľadom, čo okrem iného zahŕňa:

– riadenie podniku alebo jeho odboru či oddelenia;

– vykonávanie dohľadu a kontroly nad prácou iných pracovníkov dohľadu, odborných alebo riadiacich pracovníkov alebo

– právomoc osobne prijímať a prepúšťať zamestnancov alebo právomoc odporučiť prijatie alebo prepustenie zamestnancov, resp. prijať iné opatrenia v personálnej oblasti;

B) špecialisti:

fyzické osoby pracujúce v právnickej osobe, ktoré majú odborné znalosti nevyhnutné pre hospodársku činnosť, techniky alebo riadenie podniku.

ČLÁNOK 18.8

Kľúčoví pracovníci a stážisti s vysokoškolským vzdelaním

Pre každé odvetvie, v súvislosti s ktorým boli prijaté záväzky týkajúce sa usadenia, ako sa uvádza v prílohách 18-B a 18-E, a s výhradou akýchkoľvek výhrad uvedených v prílohách 18-C a 18-E, každá zmluvná strana umožní investorom druhej zmluvnej strany zamestnať vo svojom podniku fyzické osoby tejto druhej zmluvnej strany, ak sú takíto zamestnanci kľúčovými pracovníkmi alebo stážistami s vysokoškolským vzdelaním v zmysle článku 18.7. Dočasný vstup a pobyt kľúčových pracovníkov a stážistov s vysokoškolským vzdelaním je:

a) počas obdobia potrebného na splnenie zmluvy alebo do 3 (troch) rokov v prípade osôb preložených v rámci spoločnosti, podľa toho, čo je kratšie;

b) najviac 60 (šesťdesiat) dní v akomkoľvek období 12 (dvanásť) mesiacov v prípade obchodných návštev a

c) najviac 1 (jeden) rok v prípade stážistov s vysokoškolským vzdelaním.

ČLÁNOK 18.9

Predajcovia pre podniky

V prípade každého odvetvia, v súvislosti s ktorým boli prijaté záväzky týkajúce sa cezhraničného poskytovania služieb a usadenia sa, uvedeného v prílohách 18-A, 18-B a 18-E a s výhradou akýchkoľvek výhrad uvedených v prílohách 18-C a 18-E, každá zmluvná strana umožní dočasný vstup a pobyt predajcov pre podniky na obdobie najviac 90 (deväťdesiatich) dní v akomkoľvek období 12 (dvanástich) mesiacov[1].

ČLÁNOK 18.10

Poskytovatelia zmluvných služieb a nezávislí odborníci

1. Pokiaľ ide o odvetvia uvedené v prílohách 18-D a 18-E a s výhradami v nich uvedenými, každá zmluvná strana umožní poskytovateľom zmluvných služieb druhej zmluvnej strany poskytovanie služieb na svoje územie prostredníctvom prítomnosti fyzických osôb za týchto podmienok:

a) právnická osoba zamestnávajúca fyzickú osobu musí získať zmluvu o poskytnutí služby na obdobie nepresahujúce 12 (dvanásť) mesiacov;

b) fyzické osoby vstupujúce na územie druhej zmluvnej strany musia mať primerané vzdelanie alebo skúsenosti súvisiace s poskytovanou službou;

[1] Týmto článkom nie sú dotknuté práva a povinnosti vyplývajúce z dvojstranných dohôd o zrušení vízovej povinnosti medzi jednotlivými signatárskymi štátmi MERCOSURu a jednotlivými členskými štátmi Európskej únie.

c) fyzická osoba nesmie dostávať žiadnu inú odmenu za poskytnutie služby, než je odmena zaplatená poskytovateľom zmluvnej služby počas pobytu fyzickej osoby na území druhej zmluvnej strany;

d) dočasný vstup a pobyt fyzických osôb na území dotknutej zmluvnej strany trvá kumulatívne najviac 6 (šesť) mesiacov v akomkoľvek období 12 (dvanástich) mesiacov alebo počas trvania zmluvy, podľa toho, čo je kratšie, a

e) prístup udelený na základe ustanovení tohto článku sa týka iba poskytnutia služby, ktorá je predmetom zmluvy, a nedáva fyzickým osobám právo používať názov profesie zavedený v zmluvnej strane, kde sa služba poskytuje.

2. Pokiaľ ide o odvetvia uvedené v prílohách 18-D a 18-E a s výhradami v nich uvedenými, každá zmluvná strana umožní nezávislým odborníkom druhej zmluvnej strany poskytovanie služieb na svoje územie prostredníctvom prítomnosti fyzických osôb za týchto podmienok:

a) fyzické osoby musia získať zmluvu o poskytnutí služby na obdobie nepresahujúce 12 (dvanásť) mesiacov;

b) fyzické osoby vstupujúce na územie druhej zmluvnej strany musia mať primerané vzdelanie a odbornú kvalifikáciu súvisiace s poskytovanou službou;

c) dočasný vstup a pobyt fyzických osôb v dotknutej zmluvnej strane trvá kumulatívne najviac 6 (šesť) mesiacov v akomkoľvek období 12 (dvanástich) mesiacov alebo počas trvania zmluvy, podľa toho, čo je kratšie, a

d) prístup udelený na základe ustanovení tohto článku sa týka iba poskytnutia služby, ktorá je predmetom zmluvy, a nedáva fyzickej osobe právo používať názov profesie zavedený v zmluvnej strane, kde sa služba poskytuje.

ODDIEL C

REGULAČNÝ RÁMEC

PODODDIEL 1

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 18.11

Vzájomné uznávanie

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane vyžadovať, aby fyzické osoby mali potrebnú kvalifikáciu alebo odbornú prax stanovenú pre odvetvie príslušnej činnosti na území, na ktorom sa služba poskytuje.

2. Na účely úplného alebo čiastočného splnenia svojich noriem alebo kritérií na udeľovanie povolení, licencií alebo certifikácie investorov a poskytovateľov služieb môže zmluvná strana uznať získané vzdelanie alebo skúsenosti, splnené požiadavky alebo licencie alebo osvedčenia udelené v druhej zmluvnej strane. Takéto uznávanie, ktoré možno dosiahnuť prostredníctvom harmonizácie alebo inak, môže byť založené na zmluve, na dohode alebo sa môže poskytnúť autonómne.

ČLÁNOK 18.12

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana bezodkladne a s výnimkou núdzových situácií uverejní všetky príslušné všeobecne záväzné opatrenia, ktoré sa týkajú tejto kapitoly, resp. ju ovplyvňujú, najneskôr v čase nadobudnutia ich účinnosti.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 zahŕňajú opatrenia, ktoré sa vzťahujú na všetky spôsoby poskytovania služieb vrátane postupu vstupu a dočasného pobytu kategórií fyzických osôb vymedzených v článku 18.7. Informácie o týchto opatreniach sa aktualizujú. Každá zmluvná strana uľahčí prístup k príslušným informáciám tým, že druhej zmluvnej strane oznámi, kde možno nájsť príslušné publikácie a webové sídla.

3. Ak zverejnenie opatrení uvedených v odseku 1 nie je možné, takéto opatrenia sa sprístupnia verejnosti inak.

4. Každá zmluvná strana bezodkladne odpovie na všetky žiadosti druhej zmluvnej strany o konkrétne informácie týkajúcich sa jej príslušných všeobecne záväzných opatrení uvedených v odseku 1 vrátane opatrení týkajúcich sa vstupu a dočasného pobytu poskytovateľov služieb uvedených v odseku 2.

5. Každá zmluvná strana zriadi jedno alebo viacero informačných miest na poskytovanie konkrétnych informácií poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany na požiadanie o ktoromkoľvek z jej všeobecne záväzných opatrení uvedených v odseku 1. Zmluvné strany sa navzájom informujú o týchto informačných miestach najneskôr do jedného roka od nadobudnutia platnosti tejto dohody. Informačné miesta nemusia byť depozitármi zákonov a iných právnych predpisov.

6. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nevyžaduje od zmluvnej strany, aby poskytla dôverné informácie, ktorých zverejnenie by bolo prekážkou presadzovania práva, bolo by inak v protiklade s verejným záujmom alebo by poškodzovalo legitímne komerčné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov.

PODODDIEL 2

VNÚTROŠTÁTNE PRÁVNE PREDPISY

ČLÁNOK 18.13

Rozsah pôsobnosti

1. Tento pododdiel sa vzťahuje len na odvetvia, v súvislosti s ktorými zmluvná strana prijala špecifické záväzky uvedené v prílohách 18-A až 18 E, a to v rozsahu, v akom sa tieto špecifické záväzky uplatňujú.

2. Tento pododdiel sa nevzťahuje na opatrenia v rozsahu, v akom predstavujú obmedzenia podľa článkov 18.3 a 18.4.

3. V odvetviach, v ktorých sa prijímajú špecifické záväzky uvedené v prílohách 18-A až 18-E, každá zmluvná strana zabezpečí, aby spravovanie všetkých všeobecne záväzných opatrení ovplyvňujúcich obchod so službami a usadenie sa prebiehalo primeraným, objektívnym a nestranným spôsobom.

4. Každá zmluvná strana dodržiava tento pododdiel, pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa licenčných požiadaviek a postupov a kvalifikačných požiadaviek a postupov.

5. Tento pododdiel sa vzťahuje na opatrenia každej zmluvnej strany týkajúce sa licenčných a kvalifikačných požiadaviek a postupov, ktoré majú vplyv na:

a) cezhraničné poskytovanie služieb;

b) usadenie sa podniku vymedzeného v článku 18.2 na ich území, alebo

c) dočasný pobyt kategórií fyzických osôb vymedzených v článku 18.2 na ich území.

ČLÁNOK 18.14

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto pododdielu:

a) „príslušný orgán“ je akákoľvek ústredná alebo regionálna štátna správa, miestna samospráva alebo ich orgán či akýkoľvek mimovládny subjekt vykonávajúci právomoci, ktoré naň delegovala ústredná alebo regionálna štátna správa, miestna samospráva alebo ich orgány, ktoré sú oprávnené prijať rozhodnutie týkajúce sa povolenia na poskytovanie služby alebo povolenia na usadenie podniku s cieľom vykonávania hospodárskej činnosti;

b) „licenčné postupy“ sú administratívne a procesné pravidlá, ktorými sa musí riadiť poskytovateľ služieb alebo investor žiadajúci o povolenie na poskytovanie služby alebo na usadenie podniku, aby preukázal súlad s licenčnými požiadavkami;

c) „licenčné požiadavky“ sú iné hmotnoprávne požiadavky ako kvalifikačné požiadavky, ktoré musí poskytovateľ služieb alebo investor splniť, aby od príslušného orgánu získal rozhodnutie o povolení poskytovať službu alebo o povolení usadiť podnik na účely vykonávania hospodárskej činnosti vrátane rozhodnutia o zmene alebo obnovení takéhoto povolenia;

d) „kvalifikačné postupy“ sú administratívne alebo procesné pravidlá, ktoré musí fyzická osoba dodržať, aby preukázala splnenie kvalifikačných požiadaviek na účely získania povolenia na poskytovanie služby, a

e) „kvalifikačné požiadavky“ sú hmotnoprávne požiadavky týkajúce sa spôsobilosti fyzickej osoby poskytovať službu, ktorých splnenie sa musí preukázať na účely získania povolenia na poskytovanie služby.

ČLÁNOK 18.15

Podmienky udeľovania licencií

1. Opatrenia každej zmluvnej strany týkajúce sa licenčných požiadaviek sa zakladajú na kritériách, ktoré sú:

a) primerané cieľu verejnej politiky;

b) jasné a jednoznačné;

c) objektívne a

d) vopred zverejnené.

2. Príslušný orgán by mal udeliť licenciu hneď, ako sa na základe náležitého preskúmania zistí, že podmienky na získanie licencie boli splnené.

3. Ak je počet licencií, ktoré sú pre príslušnú činnosť k dispozícii, obmedzený z dôvodu nedostatku dostupných prírodných zdrojov alebo technickej kapacity, každá zmluvná strana vyberie kandidátov prostredníctvom nestranného a transparentného výberového konania, v rámci ktorého sa predovšetkým stanovuje primerané zverejnenie začatia konania, jeho priebehu a ukončenia.
S výhradou ustanovení uvedených v tomto článku môže každá zmluvná strana pri stanovovaní pravidiel výberových konaní zohľadniť ciele verejnej politiky.

ČLÁNOK 18.16

Licenčné postupy

1. Licenčné postupy musia byť jasné a vopred zverejnené. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby licenčné postupy používané jej príslušnými orgánmi a súvisiace rozhodnutia jej príslušných orgánov boli objektívne a nestranné vo vzťahu ku všetkým žiadateľom.

2. Licenčné postupy nesmú byť odrádzajúce a nesmú neprimerane komplikovať alebo odďaľovať poskytovanie služby.

3. Akékoľvek poplatky[1] za licencie, povinnosť úhrady ktorých môže žiadateľom v dôsledku ich žiadosti vzniknúť, by mali byť primerané a samy osebe nesmú obmedzovať poskytnutie služby. Pokiaľ je to možné, tieto poplatky by mali byť úmerné nákladom na príslušné licenčné postupy.

4. Príslušné orgány zmluvnej strany poskytnú, pokiaľ je to možné, orientačný časový rámec na spracovanie žiadosti. Žiadosti sa spracujú v primeranej lehote. Lehota začne plynúť až okamihom doručenia všetkých dokumentov príslušným orgánom. Ak je to odôvodnené vzhľadom na zložitosť predmetnej otázky, môže príslušný orgán túto lehotu primerane predĺžiť. Predĺženie a jeho trvanie musia byť riadne odôvodnené a musia byť oznámené žiadateľovi, pokiaľ je to možné, pred uplynutím pôvodnej lehoty.

5. Ak je žiadosť neúplná, musí byť žiadateľ bez zbytočného odkladu informovaný o potrebe predložiť dodatočné dokumenty. V takom prípade môžu príslušné orgány pozastaviť lehotu uvedenú v odseku 4, až kým nedostanú všetky dokumenty.

6. Ak je žiadosť zamietnutá, pretože nespĺňa požadované postupy alebo formálne náležitosti, žiadateľ je čo najskôr informovaný o zamietnutí a o dostupných prostriedkoch nápravy.

[1] Medzi poplatky za licencie nepatria poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

ČLÁNOK 18.17

Kvalifikačné požiadavky

1. Kvalifikačné požiadavky sa zakladajú na kritériách, ktoré sú:

a) primerané cieľu verejnej politiky;

b) jasné a jednoznačné;

c) objektívne a

d) vopred zverejnené.

2. Ak zmluvná strana uloží kvalifikačné požiadavky na poskytovanie služby, zabezpečí, aby existovali primerané postupy na overovanie a posudzovanie kvalifikácií, ktorých držiteľmi sú poskytovatelia služieb druhej zmluvnej strany. Ak sa príslušný orgán zmluvnej strany domnieva, že členstvo v príslušnom profesijnom združení na území druhej zmluvnej strany svedčí o úrovni spôsobilosti alebo rozsahu skúseností žiadateľa, toto členstvo sa náležite zohľadní.

3. Pokiaľ ide o poskytovanie odborných služieb, rozsah skúšok a akýchkoľvek iných kvalifikačných požiadaviek príslušného orgánu musí súvisieť s právami vykonávať povolanie, na ktoré sa žiada povolenie, aby sa zabránilo neprimeranému obmedzeniu žiadostí osôb druhej zmluvnej strany.

4. Za predpokladu, že žiadateľ predložil všetky potrebné podporné dôkazy o svojej kvalifikácii, príslušný orgán pri overovaní a posudzovaní týchto kvalifikácií identifikuje všetky nedostatky a informuje žiadateľa o požiadavkách, ktoré je potrebné splniť na odstránenie týchto nedostatkov. Takéto požiadavky môžu zahŕňať kurzy, skúšky a odbornú prípravu. Predloženie dokladu o kvalifikácii získanej na území tretej krajiny žiadateľom zmluvnej strany samo osebe nepredstavuje a *priori* dôvod na to, aby príslušný orgán druhej zmluvnej strany zamietol žiadosť a zdržal sa posúdenia predložených kvalifikácií.

5. Ak sa vyžadujú skúšky, každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli naplánované v primerane častých intervaloch. Žiadateľom o skúšky sa poskytne primeraný čas na predloženie žiadostí.

6. Po splnení kvalifikačných požiadaviek a akýchkoľvek iných uplatniteľných regulačných požiadaviek by každá zmluvná strana mala zabezpečiť, aby poskytovateľ služieb mohol poskytovať službu bez zbytočného odkladu.

ČLÁNOK 18.18

Kvalifikačné postupy

1. Kvalifikačné postupy sa zakladajú na kritériách, ktoré sú:

a) jasné a jednoznačné;

b) objektívne a

c) vopred zverejnené.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby kvalifikačné postupy používané jej príslušnými orgánmi a súvisiace rozhodnutia jej príslušných orgánov boli nestranné vo vzťahu ku všetkým žiadateľom.

3. Od žiadateľa sa zo zásady nevyžaduje, aby sa obrátil na viac ako 1 (jeden) príslušný orgán pre kvalifikačné postupy.

4. Ak existujú osobitné lehoty na predkladanie žiadostí, žiadateľovi sa poskytne primeraný čas na predloženie žiadosti. Príslušný orgán začne vybavovať žiadosť bez zbytočného odkladu. Pokiaľ je to možné, príslušný orgán prijíma žiadosti v elektronickej podobe za tých istých podmienok, pokiaľ ide o autenticitu, ako v prípade žiadosti predloženej v papierovej podobe.

5. Príslušný orgán by mal vždy, keď je to možné, namiesto originálnych dokumentov akceptovať overené kópie.

6. Ak príslušný orgán žiadosť zamietne, bez zbytočného odkladu o tom v maximálnej možnej miere písomne informuje žiadateľa. Na požiadanie informuje žiadateľa o dôvodoch zamietnutia žiadosti a identifikuje všetky nedostatky a spôsoby, ktorými možno tieto nedostatky odstrániť. Informuje žiadateľa o lehote na odvolanie proti rozhodnutiu, ak je k dispozícii. Žiadateľovi umožní opätovne predložiť žiadosť v primeranej lehote.

7. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa spracovanie žiadosti vrátane overenia a posúdenia kvalifikácie dokončilo v primeranej lehote odo dňa predloženia úplnej žiadosti. Každá zmluvná strana sa bude usilovať stanoviť bežnú lehotu vybavenia žiadosti.

8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby všetky poplatky týkajúce sa kvalifikačných postupov boli úmerné nákladom, ktoré vznikli príslušným orgánom, a aby samy osebe neobmedzovali poskytovanie služby.

ČLÁNOK 18.19

Preskúmanie správnych rozhodnutí

Každá zmluvná strana zachová alebo zriadi súdy, rozhodcovské alebo správne súdy, alebo postupy, ktoré umožnia na žiadosť dotknutého investora alebo poskytovateľa služieb druhej zmluvnej strany vykonať rýchle preskúmanie a tam, kde je to opodstatnené, prijať vhodné prostriedky nápravy správnych rozhodnutí, ktoré majú vplyv na usadenie sa, cezhraničné poskytovanie služieb alebo dočasný pobyt fyzických poskytujúcich služby. Ak takéto postupy nie sú nezávislé od agentúry poverenej prijatím príslušného správneho rozhodnutia, každá zmluvná strana zaistí, aby sa týmito postupmi skutočne zabezpečilo objektívne a nestranné preskúmanie.

PODODDIEL 3

POŠTOVÉ SLUŽBY

ČLÁNOK 18.20

Rozsah pôsobnosti

1. V tomto pododdiele sa stanovujú zásady regulačného rámca pre poštové služby, v súvislosti s ktorými každá zmluvná strana prijala špecifické záväzky uvedené v prílohách 18-A a 18E v súlade s týmto pododdielom.

2. V tomto pododdiele sa nevyžaduje, aby zmluvná strana liberalizovala služby vyhradené pre 1 (jeden) alebo viac určených prevádzkovateľov uvedených v prílohách 18-A a 18-E.

ČLÁNOK 18.21

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto pododdielu:

a) „základné požiadavky“ sú všeobecné nehospodárske dôvody na uloženie podmienok na poskytovanie poštových služieb a môžu zahŕňať dôvernosť korešpondencie, bezpečnosť siete, pokiaľ ide o prepravu nebezpečného tovaru, ochranu údajov, ochranu životného prostredia a regionálne plánovanie;

b) „licencia“ je akákoľvek forma oprávnenia alebo povolenia[1], v ktorom sa stanovujú práva a povinnosti špecifické pre sektor poštových služieb, udelená individuálnemu poskytovateľovi regulačným orgánom alebo akýmkoľvek iným príslušným orgánom, ktorá sa vyžaduje pred poskytnutím danej služby;

c) „poštová zásielka“ je zásielka adresovaná v konečnej podobe, v ktorej má byť prepravovaná poskytovateľom poštových služieb, či už verejným alebo súkromným, a môže zahŕňať zásielky ako list, balík, noviny, katalóg a iné;

d) „poštová služba“[2] sú služby zahŕňajúce zber, triedenie, prepravu a doručovanie poštových zásielok bez ohľadu na miesto určenia (domáce alebo zahraničné), rýchlosť služby (prioritná, neprioritná, naliehavá, expresná alebo iná), resp. prevádzkovateľa (verejný alebo súkromný);

e) „regulačný orgán“ je nezávislý orgán či orgány poverené reguláciou poštových služieb uvedených v tomto pododdiele a

f) „univerzálna služba“ je trvalé poskytovanie poštovej služby špecifikovanej kvality na celom území zmluvnej strany za ceny prijateľné pre všetkých používateľov.

---

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že to zahŕňa udelenie koncesie, registráciu, vyhlásenie, oznámenie alebo individuálne licencie.

[2] „Poštové služby“ zahŕňajú CPC, CPC 7511 a CPC 7512.

ČLÁNOK 18.22

Zabránenie protisúťažným postupom v sektore poštových služieb

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľ poštových služieb, na ktorého sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby alebo poštový monopol, nebol zapojený do protisúťažných postupov, ako napríklad:

a) využívanie príjmov získaných z poskytovania takejto služby na krížové dotovanie poskytovania expresnej poštovej služby alebo akejkoľvek neuniverzálnej poštovej služby a

b) rozlišovanie medzi zákazníkmi, ako sú podniky alebo odosielatelia veľkého počtu zásielok alebo subjekty, ktoré zhromažďujú poštové zásielky, pokiaľ ide o sadzby alebo ďalšie podmienky na poskytovanie služby, na ktorú sa vzťahuje povinnosť univerzálnej služby alebo poštový monopol, ak sa takéto rozlišovanie nezakladá na objektívnych alebo nestranných kritériách.

ČLÁNOK 18.23

Univerzálne služby

Každá zmluvná strana má právo vymedziť druh povinnosti poskytovania univerzálnej služby, ktorý si chce zachovať, a rozhodnúť o jeho rozsahu pôsobnosti a vykonávania. Každá zmluvná strana môže prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie vykonávania, rozvoja a zachovania poštových služieb. Takéto opatrenia a povinnosti sa samy osebe nepovažujú za protisúťažné, ak sa uplatňujú transparentným, nediskriminačným a primeraným spôsobom.

ČLÁNOK 18.24

Licencie na poskytovanie poštových služieb

1. Každá zmluvná strana môže požadovať licencie na poskytovanie poštových služieb. Licencia by sa mala udeliť vždy, keď je to možné, prostredníctvom zjednodušeného postupu povoľovania v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi.

2. Licencia môže vyžadovať súlad so základnými požiadavkami vrátane štandardov kvality a dodržiavania výhradných a osobitných práv určených prevádzkovateľov vyhradených služieb alebo univerzálnych poštových služieb.

3. Ak zmluvná strana požaduje licenciu:

a) v ľahko prístupnej forme sprístupní:

   i) práva a povinnosti vyplývajúce z takejto licencie;

   ii) kritériá a podmienky udeľovania licencií; a

   iii) v rámci možností primeraný časový rámec, ktorý je zvyčajne potrebný na prijatie rozhodnutia o žiadosti o licenciu;

b) postupy udeľovania licencie musia byť transparentné, nediskriminačné, primerané a založené na objektívnych kritériách a

c) akékoľvek poplatky[1] za licencie, povinnosť úhrady ktorých môže žiadateľom v dôsledku ich žiadosti vzniknúť, by mali byť primerané a samy osebe nesmú obmedzovať poskytnutie služby.

4. Status žiadosti o licenciu a dôvody zamietnutia udelenia licencie sa žiadateľovi oznámia na požiadanie. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi zachová alebo zavedie postup, ktorý žiadateľom umožní odvolať sa proti zamietnutiu udelenia licencie pred nezávislým vnútroštátnym orgánom. Takýto postup musí byť transparentný, nediskriminačný a založený na objektívnych kritériách.

ČLÁNOK 18.25

Nezávislosť regulačného orgánu

Každá zmluvná strana môže určiť regulačný orgán, či už špecifický pre odvetvie poštových služieb alebo nie. Regulačný orgán bude právne oddelený od akéhokoľvek poskytovateľa poštových služieb a ani sa mu nebude zodpovedať. Rozhodnutia regulačných orgánov a postupy, ktoré používajú, musia byť nestranné vo vzťahu k všetkým účastníkom trhu.

[1] Medzi poplatky za licencie nepatria poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

PODODDIEL 4

TELEKOMUNIKAČNÉ SLUŽBY

ČLÁNOK 18.26

Rozsah pôsobnosti

1. V tomto pododdiele sa stanovujú zásady regulačného rámca pre iné telekomunikačné služby ako vysielanie[1], v súvislosti s ktorými každá zmluvná strana prijala špecifické záväzky v súlade s touto kapitolou.

2. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nemožno vykladať tak, že:

a) vyžaduje, aby zmluvná strana povolila poskytovateľovi telekomunikačných služieb druhej zmluvnej strany zriadiť, vybudovať, získať, prenajať, prevádzkovať alebo poskytovať iné telekomunikačné prenosové siete alebo služby, než tie, ktoré sú stanovené v prílohách 18-A, 18-B, 18-C a 18-E, alebo

[1] „Vysielanie“ je rádiokomunikácia, v ktorej je vysielanie určené na priamy príjem širokou verejnosťou a môže zahŕňať prenos zvuku a televízny prenos. Poskytovatelia služieb rozhlasového a televízneho vysielania sa považujú za poskytovateľov verejných telekomunikačných prenosových služieb a ich siete za verejné telekomunikačné prenosové siete, ak a v rozsahu, v akom sa takéto siete používajú aj na poskytovanie verejných telekomunikačných prenosových služieb.

b) od zmluvnej strany vyžaduje, aby uložila poskytovateľom služieb, na ktorých sa vzťahuje jej právomoc, povinnosť zriadiť, vybudovať, získať, prenajať, prevádzkovať alebo poskytovať telekomunikačné prenosové siete alebo služby, ktoré sa vo všeobecnosti neponúkajú verejnosti.

ČLÁNOK 18.27

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto pododdielu:

a) „základné telekomunikačné zariadenia“[1] sú zariadenia verejnej telekomunikačnej prenosovej siete a verejnej telekomunikačnej prenosovej služby, ktoré:

   i) sú výlučne alebo prevažne poskytované jedným poskytovateľom alebo obmedzeným počtom poskytovateľov a

   ii) nie je možné na účely poskytovania služby z hospodárskeho alebo technického hľadiska reálne nahradiť;

b) „prepojenie“ je spojenie poskytovateľov telekomunikačných prenosových sietí alebo telekomunikačných prenosových služieb s cieľom umožniť používateľom jedného poskytovateľa telekomunikačných služieb komunikovať s používateľmi iného poskytovateľa telekomunikačných služieb a mať prístup k telekomunikačným službám poskytovaným iným poskytovateľom telekomunikačných služieb;

[1] Pokiaľ ide o Paraguajskú republiku a Uruguajskú východnú republiku, „základné telekomunikačné zariadenia“ sú zariadenia verejnej telekomunikačnej prenosovej siete a verejnej telekomunikačnej prenosovej služby v súlade s vymedzením stanoveným v ich vnútroštátnom právnom poriadku.

c) „licencia“ je akákoľvek forma povolenia vrátane postupov registrácie, vyhlásenia alebo oznamovania alebo iných postupov vymedzených v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany, v ktorých sa stanovujú práva a povinnosti špecifické pre telekomunikačný sektor, ktoré sa udeľujú jednotlivým poskytovateľom telekomunikačných služieb regulačným orgánom a ktoré sú nutné na poskytovanie telekomunikačnej služby;

d) „hlavný poskytovateľ“ v telekomunikačnom odvetví je poskytovateľ telekomunikačných prenosových sietí alebo služieb, ktorý je schopný značne ovplyvniť podmienky účasti, pokiaľ ide o cenu a ponuku, na relevantnom trhu telekomunikačných služieb v dôsledku toho, že má pod kontrolou unikátne zariadenia, resp. v dôsledku využitia svojho postavenia na tomto trhu;

e) „verejná telekomunikačná prenosová sieť“ je verejná telekomunikačná infraštruktúra, ktorá umožňuje telekomunikáciu medzi stanovenými koncovými bodmi siete;

f) „verejná telekomunikačná prenosová služba“ je akákoľvek telekomunikačná prenosová služba, v súvislosti s ktorou zmluvná strana výslovne alebo fakticky vyžaduje, aby sa všeobecne ponúkala verejnosti;

g) „regulačný orgán“ je orgán či orgány poverené reguláciou telekomunikácii uvedených v tomto pododdiele;

h) „poskytovateľ služieb“ je osoba, ktorej bola udelená licencia na poskytovanie telekomunikačných služieb;

i) „telekomunikačné služby“ sú všetky služby, ktoré pozostávajú z prenosu a príjmu elektromagnetických signálov, s výnimkou služieb poskytujúcich prenášaný obsah alebo vykonávajúcich redakčnú kontrolu nad prenášaným obsahom a

j) „univerzálna služba“ je súbor služieb špecifikovanej kvality, ktorý má byť dostupný pre všetkých používateľov na území zmluvnej strany bez ohľadu na ich geografickú polohu a za prijateľnú cenu.

ČLÁNOK 18.28

Regulačný orgán

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej regulačný orgán pre telekomunikačné služby bol právne oddelený a funkčne nezávislý od akéhokoľvek poskytovateľa telekomunikačných služieb.

2. Regulačný orgán musí mať dostatočné právomoci a zdroje na reguláciu odvetvia. Právomoci regulačného orgánu sa zverejnia v ľahko prístupnej a jasnej forme, najmä ak sú tieto úlohy zverené viac než jednému orgánu.

3. Rozhodnutia regulačného orgánu a postupy, ktoré používa, sú nezávislé, pokiaľ ide o všetkých účastníkov trhu.

4. Poskytovateľ telekomunikačných služieb dotknutý rozhodnutím regulačného orgánu má právo odvolať sa proti tomuto rozhodnutiu pred vnútroštátnym odvolacím orgánom, ktorý je nezávislý od zúčastnených strán a regulačného orgánu. Ak odvolací orgán nemá charakter súdneho orgánu, dôvody jeho rozhodnutia sa uvedú písomne a jeho rozhodnutia takisto podliehajú preskúmaniu zo strany nezávislého vnútroštátneho súdneho alebo správneho orgánu.

ČLÁNOK 18.29

Licencie na poskytovanie telekomunikačných služieb

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa licencia udelila zjednodušeným postupom vždy, keď je to možné.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby podmienky udeľovania práv na používanie čísel a frekvencií boli verejne dostupné.

3. Ak zmluvná strana vyžaduje licenciu:

a) všetky licenčné kritériá sa sprístupnia verejnosti;

b) je verejná primeraná lehota, ktorá je zvyčajne potrebná na prijatie rozhodnutia o udelení licencie po predložení úplnej žiadosti;

c) ak sa udelenie licencie zamietne, dôvody takéhoto zamietnutia sa žiadateľovi na požiadanie oznámia písomne a

d) žiadateľ o licenciu sa môže obrátiť na vnútroštátny odvolací orgán s cieľom zistiť, či nebola licencia zamietnutá neoprávnene.

ČLÁNOK 18.30

Protisúťažné postupy

Každá zmluvná strana prijme alebo zachová primerané opatrenia s cieľom zabrániť všetkým poskytovateľom telekomunikačných služieb, ktorí sú samostatne alebo spoločne hlavným[1] poskytovateľom, aby používali protisúťažné postupy alebo aby v ich používaní pokračovali. Tieto protisúťažné postupy môžu zahŕňať zneužívanie dominantného postavenia a všetky individuálne alebo zosúladené postupy, správanie alebo odporúčania, ktoré majú za následok obmedzenie, zúženie, brzdenie alebo narušenie súčasnej alebo budúcej hospodárskej súťaže na relevantnom trhu, resp. zabránenie takejto súťaži.

ČLÁNOK 18.31

Prístup k základným telekomunikačným zariadeniam

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby hlavný poskytovateľ[2] na jej území poskytol poskytovateľom prístup k svojim základným telekomunikačným zariadeniam za primeraných a nediskriminačných[3] podmienok, a to aj pokiaľ ide o sadzby, technické normy, špecifikácie, kvalitu a údržbu.

---

1 V prípade Uruguajskej východnej republiky sa rozsah pôsobnosti tohto článku vzťahuje na všetkých poskytovateľov telekomunikačných služieb.

2 V prípade Uruguajskej východnej republiky sa rozsah pôsobnosti tohto článku vzťahuje na všetkých poskytovateľov.

3 Na účely tohto pododdielu sa nediskriminácia chápe vo vzťahu k národnému zaobchádzaniu, ako sa vymedzuje v článku 18.4, a ďalej odráža sektorovo špecifický spôsob použitia pojmu vo význame podmienky nie menej výhodné ako tie, ktoré sa poskytujú akémukoľvek inému používateľovi podobných verejných telekomunikačných prenosových sietí alebo verejných telekomunikačných prenosových služieb za podobných okolností.

ČLÁNOK 18.32

Prepojenie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý poskytovateľ oprávnený poskytovať telekomunikačné služby na jej území mal právo rokovať o prepojení s inými poskytovateľmi verejných telekomunikačných prenosových sietí a verejných telekomunikačných prenosových služieb. Prepojenie by sa malo v zásade dohodnúť na základe obchodného rokovania medzi príslušnými poskytovateľmi.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia telekomunikačných služieb, ktorí v rámci rokovaní o dohodách o prepojení získajú informácie od iného poskytovateľa telekomunikačných služieb, mohli tieto informácie využiť výlučne len na účel, na ktorý boli poskytnuté, a boli povinní po celý čas rešpektovať dôverný charakter poskytnutých alebo uchovávaných informácií.

3. Prepojenie s hlavným poskytovateľom[1] sa zabezpečí na ktoromkoľvek technicky realizovateľnom bode v sieti. Takéto prepojenie sa poskytne:

a) za nediskriminačných podmienok vrátane technických noriem a špecifikácií a sadzieb a v kvalite, ktorá nie je nižšia, než je kvalita poskytovaná vlastným obdobným službám takéhoto hlavného poskytovateľa či obdobným službám neprepojených poskytovateľov služieb, resp. jeho dcérskym spoločnostiam a iným prepojeným subjektom;

[1] V prípade Uruguajskej východnej republiky sa rozsah pôsobnosti tohto článku vzťahuje na všetkých poskytovateľov telekomunikačných služieb.

b) včas, za podmienok vrátane technických noriem a špecifikácií, ktoré sú transparentné, primerané vzhľadom na hospodársku realizovateľnosť a dostatočne podrobné, aby poskytovateľ nemusel platiť za tie sieťové komponenty alebo zariadenia, ktoré nie sú potrebné pre ním poskytovanú službu, a

c) na žiadosť iného poskytovateľa telekomunikačných služieb a po prípadnom posúdení regulačným orgánom na ktorýkoľvek technicky realizovateľných bodoch okrem koncových bodov siete ponúkaných väčšine používateľov, a to za primerané poplatky.

4. Pravidlá týkajúce sa prepojenia s hlavným poskytovateľom musia byť verejné dostupné.

5. Hlavní poskytovatelia zverejnia buď svoje dohody o prepojení, alebo prípadne svoje referenčné ponuky prepojenia.

6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovateľ telekomunikačných služieb žiadajúci o prepojenie s hlavným poskytovateľom mal právo kedykoľvek alebo po uplynutí primeraného obdobia, ktoré bolo verejne známe, obrátiť sa na nezávislý vnútroštátny orgán s cieľom vyriešiť spory týkajúce sa vhodných podmienok a sadzieb za prepojenie. Takýmto nezávislým vnútroštátnym orgánom môže byť regulačný orgán uvedený v článku 18.28.

ČLÁNOK 18.33

Obmedzené zdroje

Každá zmluvná strana vykonáva svoje postupy udeľovania práv na využívanie obmedzených zdrojov vrátane frekvencií, čísel a práv vstupu objektívnym, včasným, transparentným a nediskriminačným spôsobom. Každá zmluvná strana v čo najväčšej možnej miere zverejní súčasný stav pridelených frekvenčných pásiem, pričom podrobná identifikácia frekvencií na osobitné vládne využitie sa nevyžaduje.

ČLÁNOK 18.34

Univerzálna služba

1. Každá zmluvná strana má právo vymedziť druh povinností poskytovania univerzálnej služby, ktoré si chce zachovať, a rozhodnúť o ich rozsahu pôsobnosti a implementácii. Každá zmluvná strana spravuje povinnosti univerzálnej služby transparentným, objektívnym, nediskriminačným a primeraným spôsobom.

2. Ak je určenie poskytovateľa univerzálnej služby otvorené pre viacerých poskytovateľov služieb telekomunikačných sietí alebo služieb, takéto postupy sú otvorené pre všetkých poskytovateľov služieb. Poskytovateľ sa určí na základe efektívneho, transparentného a nediskriminačného mechanizmu.

ČLÁNOK 18.35

Dôvernosť informácií

Každá zmluvná strana zabezpečí dôvernosť telekomunikácií a súvisiacich prevádzkových údajov prenášaných prostredníctvom verejných telekomunikačných prenosových sietí a verejných telekomunikačných prenosových služieb s výhradou požiadavky, aby opatrenia uplatňované na tento účel nepredstavovali prostriedok svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu so službami.

ČLÁNOK 18.36

Spory medzi poskytovateľmi

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade sporu medzi dodávateľmi príslušný regulačný orgán[1] na žiadosť ktorejkoľvek strany sporu vydal záväzné rozhodnutie o vyriešení sporu v čo najkratšom čase.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade MERCOSURu sa to vzťahuje na regulačný orgán každého signatárskeho štátu MERCOSURu.

ČLÁNOK 18.37

Medzinárodné mobilné roamingové služby

1. Každá zmluvná strana sa snaží spolupracovať na podpore transparentných a primeraných sadzieb za medzinárodné roamingové služby s cieľom podporiť rast obchodu medzi zmluvnými stranami a zvýšiť spotrebiteľský blahobyt.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby poskytovatelia telekomunikačných služieb poskytujúci medzinárodné mobilné roamingové služby hlasových, textových správ a dátových služieb poskytovali dané služby:

a) s podobnou kvalitou, aká sa poskytuje ich vlastným maloobchodným zákazníkom v krajine, v ktorej sú usadení, a

b) s jasnými a ľahko dostupnými informáciami o prístupe k službám a ich cene.

3. Zmluvné strany spolupracujú pri monitorovaní plnenia odsekov 1 a 2, ako aj iných otázok súvisiacich s medzinárodnými mobilnými roamingovými službami, ktoré možno identifikovať.

4. Tento článok neukladá zmluvnej strane povinnosť regulovať sadzby alebo podmienky medzinárodných mobilných roamingových služieb.

PODODDIEL 5

FINANČNÉ SLUŽBY

ČLÁNOK 18.38

Rozsah pôsobnosti

Tento pododdiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvnej strany, ktoré majú vplyv na poskytovanie finančných služieb.

ČLÁNOK 18.39

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto pododdielu sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „finančné služby“ sú akékoľvek služby finančnej povahy, ktoré ponúka poskytovateľ finančných služieb zmluvnej strany; medzi finančné služby patria tieto činnosti:

i) poisťovacie služby a služby súvisiace s poistením:

A) priame poistenie (vrátane spolupoistenia):

1) životné a

2) neživotné;

B) zaistenie a retrocesia;

C) sprostredkovanie poistenia, ako napríklad činnosti poisťovacieho makléra a agenta a

D) pomocné služby súvisiace s poistením, napríklad služby v oblasti poradenstva, poistnej matematiky, posúdenia rizika a likvidácie poistných nárokov a

ii) bankové služby a iné finančné služby (okrem poistenia):

A) prijímanie vkladov a iných splatných finančných prostriedkov od verejnosti;

B) pôžičky všetkých typov vrátane spotrebiteľského úveru, hypotekárneho úveru, faktoringu a financovania obchodných transakcií;

C) finančný lízing;

D) všetky služby týkajúce sa platieb a peňažných prevodov vrátane debetných a kreditných kariet, cestovných šekov a bankových zmeniek;

E) záruky a záväzky;

F) obchodovanie na vlastný účet alebo na účet zákazníkov, buď na burze, mimoburzovom trhu, alebo iným spôsobom s:

1) nástrojmi peňažného trhu (vrátane šekov, zmeniek a depozitných certifikátov);

2) devízami;

3) derivátovými produktmi okrem iného vrátane futures a opcií;

4) nástrojmi využívajúcimi výmenné kurzy a úrokové sadzby vrátane produktov, ako sú swapy a dohody o forwardovej úrokovej miere;

5) prevoditeľnými cennými papiermi a

6) ostatnými prevoditeľnými nástrojmi a finančnými aktívami vrátane tehál z drahých kovov;

G) účasť na emisiách všetkých druhov cenných papierov vrátane upisovania a investovania v úlohe prostredníka (či už verejne alebo súkromne) a poskytovanie služieb súvisiacich s takýmito emisiami;

H) peňažné maklérstvo;

I) správa aktív, ako je správa hotovosti alebo portfólia, všetky formy správy kolektívneho investovania, správa dôchodkových fondov, správcovské, depozitné a zverenecké služby;

J) služby vyrovnania a zúčtovania v oblasti finančných aktív vrátane cenných papierov, derivátových produktov a iných prevoditeľných nástrojov;

K) poskytovanie a prenos finančných informácií a spracovanie finančných údajov, ako aj súvisiaceho softvéru, poskytovateľmi iných finančných služieb a

L) poradenské, sprostredkovateľské a iné pomocné finančné služby k všetkým činnostiam uvedeným v bodoch A) až K) vrátane úverových referencií a analýz, investičného a portfóliového prieskumu a poradenstva, poradenstva pri akvizíciách a v otázkach reštrukturalizácie a stratégie podnikov;

b) „poskytovateľ finančných služieb“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba zmluvnej strany okrem verejných subjektov, ktorá chce poskytovať alebo poskytuje finančné služby;

c) „nová finančná služba“ je služba finančnej povahy vrátane služieb súvisiacich s existujúcimi alebo novými produktmi alebo so spôsobom dodávky produktu, ktorú neposkytuje žiaden poskytovateľ finančných služieb na území zmluvnej strany, avšak ktorá sa poskytuje na území druhej zmluvnej strany;

d) „samoregulačný orgán“ je mimovládny subjekt vrátane akejkoľvek organizácie alebo združenia, ktorý vykonáva regulačnú alebo dozornú právomoc nad poskytovateľmi finančných služieb na základe poverenia zmluvnej strany;

e) „verejný subjekt“ je:

i) vláda, centrálna banka alebo menový orgán zmluvnej strany alebo akýkoľvek subjekt vo vlastníctve alebo pod kontrolou zmluvnej strany, ktorý v zásade vykonáva vládne funkcie alebo činnosti na vládne účely, nie však subjekt zaoberajúci sa hlavne poskytovaním finančných služieb za komerčných podmienok, alebo

ii) súkromný subjekt, ktorý vykonáva funkcie zvyčajne vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom, pri vykonávaní týchto funkcií.

2. Na účely tohto pododdielu a len v súvislosti so službami, na ktoré sa vzťahuje tento pododdiel, sú „služby poskytované pri výkone vládnej moci“:

a) činnosti vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom alebo akýmkoľvek iným verejným subjektom pri uskutočňovaní menovej alebo devízovej politiky;

b) činnosti, ktoré tvoria súčasť zákonného systému sociálneho zabezpečenia alebo verejného dôchodkového zabezpečenia, a

c) iné činnosti vykonávané verejným subjektom na účet vlády, resp. s vládnou zárukou alebo s využitím finančných zdrojov vlády.

Ak zmluvná strana umožňuje, aby ktorúkoľvek z činností uvedených v písmenách b) alebo c) vykonávali jej poskytovatelia finančných služieb v rámci hospodárskej súťaže s verejnoprávnym subjektom alebo poskytovateľom finančných služieb, „finančné služby“ zahŕňajú takéto činnosti, ktoré potom patria do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly.

3. Všeobecné vymedzenie pojmu „služby poskytované pri výkone vládnej moci“ uvedené v článku 18.1 ods. 6 tejto kapitoly sa nevzťahuje na služby, na ktoré sa vzťahuje tento pododdiel.

ČLÁNOK 18.40

Prudenciálna výnimka

1. Žiadne z ustanovení tejto časti dohody nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni prijať opatrenia z dôvodov obozretnosti vrátane:

a) ochrany investorov, vkladateľov, účastníkov finančného trhu, poistníkov alebo osôb, voči ktorým má poskytovateľ finančných služieb fiduciárnu povinnosť, alebo

b) zabezpečenia integrity a stability finančného systému zmluvnej strany.

2. Ak takéto opatrenia nie sú v súlade s ustanoveniami tohto pododdielu, nepoužijú sa ako prostriedok na vyhýbanie sa záväzkom alebo povinnostiam zmluvnej strany podľa tohto pododdielu.

3. Žiadne z ustanovení tejto časti dohody nemožno vykladať tak, že sa ním zmluvnej strane ukladá povinnosť zverejniť informácie týkajúce sa záležitostí a účtov jednotlivých zákazníkov alebo akékoľvek dôverné alebo chránené informácie, ktorými disponujú verejné subjekty.

ČLÁNOK 18.41

Účinná a transparentná regulácia v odvetví finančných služieb

1. Každá zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie, aby všetkým zainteresovaným osobám vopred poskytla všetky všeobecne záväzné opatrenie, ktoré zmluvná strana navrhuje prijať. Takéto opatrenie sa poskytne:

a) prostredníctvom úradného zverejnenia alebo

b) v inej písomnej alebo elektronickej forme.

2. Príslušný finančný úrad každej strany poskytne záujemcom svoje požiadavky na vyplnenie žiadostí súvisiacich s poskytovaním finančných služieb.

3. Na požiadanie žiadateľa ho príslušný finančný úrad informuje o stave jeho žiadosti. Ak takýto úrad požaduje od žiadateľa ďalšie informácie, oznámi to žiadateľovi bez zbytočných prieťahov.

4. Každá zmluvná strana vyvinie maximálne úsilie s cieľom zabezpečiť, aby sa na jej území zaviedli a uplatňovali medzinárodne dohodnuté normy regulácie a dohľadu v odvetví finančných služieb a v oblasti boja proti daňovým únikom alebo vyhýbaniu sa plateniu daní. Medzi takéto medzinárodne dohodnuté normy patria normy, ktoré prijala skupina G20, Rada pre finančnú stabilitu, Bazilejský výbor pre bankový dohľad, Medzinárodná asociácia orgánov dohľadu nad poisťovníctvom, Medzinárodná organizácia komisií pre cenné papiere, Finančná akčná skupina pre boj proti praniu špinavých peňazí a Globálne fórum OECD pre transparentnosť a výmenu informácií na daňové účely a medzinárodné štandardy finančného výkazníctva. Na tento účel zmluvné strany spolupracujú a vymieňajú si informácie a skúsenosti v týchto záležitostiach.

ČLÁNOK 18.42

Nové finančné služby

1. Každá zmluvná strana povolí poskytovateľovi finančných služieb druhej zmluvnej strany usadenému na jej území poskytovať na svojom území akékoľvek nové finančné služby v rámci pododvetví finančných služieb, ku ktorým sa zaviazala v prílohách 18-A, 18-B, 18-C a 18-E, s výhradou požiadaviek, obmedzení, podmienok a výhrad, ktoré sú v nich stanovené.

2. Nová finančná služba sa poskytuje v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany, na území ktorej sa má poskytovať, a podlieha schváleniu, regulácii a dohľadu príslušných orgánov tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 18.43

Uznávanie prudenciálnych opatrení

1. Zmluvná strana môže uznať prudenciálne opatrenia druhej zmluvnej strany tak, že určí, akým spôsobom sa opatrenia tejto zmluvnej strany súvisiace s finančnými službami uplatňujú. Takéto uznávanie, ktoré možno dosiahnuť prostredníctvom harmonizácie alebo inak, môže byť založené na zmluve, na dohode alebo sa môže poskytnúť autonómne.

2. Zmluvná strana, ktorá sa zúčastňuje na budúcej či existujúcej zmluve alebo dohode podľa odseku 1 s treťou krajinou, poskytne druhej zmluvnej strane primeranú príležitosť rokovať o jej pristúpení k takýmto zmluvám alebo dohodám, resp. rokovať s ňou o porovnateľných zmluvách či dohodách, za okolností, za ktorých by existovala rovnocenná úprava či dohľad a prípadne rovnocenné vykonávanie takejto úpravy, a v príslušných prípadoch aj postupy týkajúce sa výmeny informácií medzi zmluvnými stranami tejto zmluvy alebo dohody. Ak zmluvná strana poskytne uznanie jednostranne, dá druhej zmluvnej strane primeranú príležitosť preukázať, že takéto okolnosti existujú.

ČLÁNOK 18.44

Samoregulačné orgány

1. Ak zmluvná strana vyžaduje členstvo alebo účasť v akomkoľvek samoregulačnom orgáne, prípadne pristúpenie k nemu, na to, aby poskytovatelia finančných služieb druhej zmluvnej strany mohli poskytovať finančné služby na rovnocennom základe ako jej vlastní poskytovatelia finančných služieb, alebo ak táto zmluvná strana poskytuje tomuto samoregulačnému orgánu priamo či nepriamo výsady alebo výhody pri poskytovaní finančných služieb, táto zmluvná strana zabezpečí, aby takéto samoregulačné orgány dodržiavali uplatňovanie článku 18.4 na poskytovateľov finančných služieb usadených na území tejto zmluvnej strany.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne ustanovenie tohto článku nebráni samoregulačnému orgánu uvedenému v odseku 1 prijať vlastné nediskriminačné požiadavky alebo postupy. Pokiaľ takéto opatrenia prijímajú mimovládne subjekty a neprijímajú sa v súvislosti s výkonom právomocí delegovaných ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi vládami alebo orgánmi, nepovažujú sa za opatrenia zmluvnej strany a nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly.

ČLÁNOK 18.45

Platobné a zúčtovacie systémy

Na základe regulatórnych požiadaviek a v súlade s článkom 18.4 poskytne každá zmluvná strana poskytovateľom finančných služieb druhej zmluvnej strany usadeným na jej území prístup k platobným a zúčtovacím nástrojom prevádzkovaným verejnými subjektmi a k oficiálnemu financovaniu a refinancovaniu, ktoré sú dostupné pri normálnom spôsobe bežného podnikania. Účelom tohto článku nie je poskytnúť prístup k nástrojom veriteľa poslednej inštancie zmluvnej strany (národná centrálna banka alebo akýkoľvek iný menový orgán).

PODODDIEL 6

ELEKTRONICKÝ OBCHOD

ČLÁNOK 18.46

Cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany uznávajú, že elektronický obchod zvyšuje obchodné príležitosti v rámci mnohých hospodárskych činností, a dohodli sa na podpore rozvoja elektronického obchodu medzi sebou, a to aj prostredníctvom spolupráce v záležitostiach vznikajúcich v súvislosti s elektronickým obchodom podľa ustanovení tohto pododdielu.

2. Tento pododdiel sa vzťahuje na opatrenia, ktoré ovplyvňujú obchod elektronickými prostriedkami.

3. Zmluvné strany uznávajú zásadu technologickej neutrality v elektronickom obchode.

4. Ustanovenia tohto pododdielu sa nevzťahujú na služby v oblasti hazardných hier, služby rozhlasového a televízneho vysielania, audiovizuálne služby, služby notárov alebo rovnocenných povolaní a služby právneho zastupovania.

ČLÁNOK 18.47

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto pododdielu:

a) „spotrebiteľ“ je každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ak sa to stanovuje vo vnútroštátnych zákonoch a iných právnych predpisoch každej zmluvnej strany, ktorá využíva alebo požaduje verejnú telekomunikačnú prenosovú službu vymedzenú v článku 18.27 písm. e) na účely nesúvisiace s jej obchodnou, podnikateľskou alebo profesijnou činnosťou;

b) „priame marketingové oznámenie“ je akákoľvek forma reklamy, ktorou osoba oznamuje marketingové správy priamo koncovým používateľom prostredníctvom verejnej telekomunikačnej siete a ktorá na účely tejto dohody zahŕňa prinajmenšom elektronickú poštu a textové a multimediálne (SMS a MMS) správy;

c) „služba elektronickej autentifikácie“ je služba, ktorá umožňuje potvrdenie:

   i) elektronickej identifikácie osoby alebo

   ii) pôvodu a integrity údajov v elektronickej forme;

d) „elektronický podpis“ sú údaje v elektronickej forme, ktoré sú pripojené alebo logicky pridružené k iným elektronickým údajom, pričom spĺňa tieto požiadavky:

   i) používa ho fyzická osoba na odsúhlasenie elektronických údajov, na ktoré sa vzťahuje,

   ii) je prepojený s elektronickými údajmi, na ktoré sa vzťahuje, takým spôsobom, že akúkoľvek následnú zmenu údajov možno zistiť, a

iii) používa ho právnická osoba na zabezpečenie pôvodu a integrity elektronických údajov, na ktoré sa vzťahuje, a

e) „koncový používateľ“ je každá osoba, ktorá využíva alebo požaduje verejne dostupnú telekomunikačnú službu buď ako spotrebiteľ, alebo na obchodné, podnikateľské alebo profesijné účely.

ČLÁNOK 18.48

Clá na elektronické prenosy

1. Zmluvná strana neuloží clá na elektronické prenosy medzi osobou jednej zmluvnej strany a osobou druhej zmluvnej strany.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odsekom 1 sa nebráni zmluvnej strane v tom, aby uložila vnútroštátne dane, poplatky alebo iné platby v súvislosti s elektronickými prenosmi za predpokladu, že takéto dane, poplatky alebo platby sú uložené v súlade s touto časťou dohody.

ČLÁNOK 18.49

Zásada nevyžadovania predchádzajúceho povolenia

1. Zmluvné strany sa usilujú nevyžadovať predchádzajúce povolenie na poskytovanie služby elektronickými prostriedkami výlučne z toho dôvodu, že sa služba poskytuje elektronicky, ani neprijmú či nezachovajú žiadnu inú požiadavku s rovnocenným účinkom.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na telekomunikačné služby vymedzené v článku 18.27 písm. i) a finančné služby vymedzené v článku 18.39 ods. 1 písm. a).

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení nebráni zmluvnej strane prijať alebo zachovať opatrenia, ktoré nie sú v súlade s odsekom 1, na dosiahnutie legitímneho cieľa verejnej politiky v súlade s:

a) článkom 18.1 ods. 4;

b) článkom 18.40;

c) článkom 28.1 a

d) článkom 28.2.

ČLÁNOK 18.50

Uzatváranie zmlúv elektronickými prostriedkami

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej právny systém umožňoval uzatváranie zmlúv elektronickými prostriedkami a aby jej zákony a iné právne predpisy týkajúce sa zmluvných postupov nevytvárali prekážky pre používanie elektronických zmlúv ani neviedli k tomu, že takéto zmluvy by boli zbavené právneho účinku a platnosti z dôvodu, že boli uzavreté elektronickými prostriedkami, pokiaľ to nie je stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch[1].

[1] Tento článok sa nevzťahuje na zmluvy, ktorými sa zriaďujú alebo prevádzajú práva k nehnuteľnostiam, zmluvy, ktoré si podľa práva vyžadujú účasť súdov, orgánov verejnej moci alebo príslušníkov povolaní vykonávajúcich verejnú právomoc, ručiteľské zmluvy alebo zmluvy o dodatočnom zabezpečení cennými papiermi, ktoré sú poskytnuté osobami konajúcimi na účely mimo rámca ich obchodu, podnikania alebo povolania a zmluvy, ktoré sa riadia rodinným právom alebo dedičským právom.

ČLÁNOK 18.51

Elektronický podpis a služby elektronickej autentifikácie

1. Zmluvná strana neodoprie právny účinok elektronického podpisu a služby elektronickej autentifikácie, resp. prípustnosť ich použitia ako dôkazov v súdnych alebo správnych konaniach, len na základe toho, že majú elektronickú formu.

2. Zmluvná strana neprijme ani nezachová opatrenia na reguláciu elektronického podpisu a služieb elektronickej autentifikácie, ktorými by sa:

a) stranám elektronickej transakcie zakazovalo vzájomne stanoviť náležité elektronické spôsoby pri ich transakcii, alebo

b) stranám elektronickej transakcie znemožňovalo súdnym a správnym orgánom preukázať, že ich elektronická transakcia spĺňa všetky právne požiadavky týkajúce sa elektronického podpisu a služieb elektronickej autentifikácie.

ČLÁNOK 18.52

Nevyžiadané priame marketingové oznámenia

1. Každá zmluvná strana sa usiluje účinne chrániť koncových používateľov pred nevyžiadanými priamymi marketingovými oznámeniami.

2. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby osoby nezasielali priame marketingové oznámenia spotrebiteľom, ktorí neudelili súhlas[1] s prijímaním takýchto oznámení.

3. Bez ohľadu na odsek 2 každá zmluvná strana umožní osobám, ktoré v súlade s jej zákonmi a inými právnymi predpismi zhromaždili kontaktné údaje spotrebiteľa v súvislosti s predajom výrobku alebo služby, zasielať tomuto spotrebiteľovi priame marketingové oznámenia o svojich vlastných podobných výrobkoch alebo službách.

4. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby boli priame marketingové oznámenia ako také jasne identifikovateľné, aby sa v nich jasne uvádzalo, v mene koho sú vyhotovené, a aby obsahovali potrebné informácie, ktoré umožnia koncovým používateľom kedykoľvek a bezplatne požiadať o ukončenie.

ČLÁNOK 18.53

Ochrana spotrebiteľa

1. Zmluvné strany uznávajú význam, ktorý má prijatie alebo zachovanie transparentných a účinných opatrení na účely ochrany spotrebiteľov, a to aj pred podvodnými a zavádzajúcimi obchodnými praktikami v situáciách, keď sa spotrebitelia zúčastňujú elektronických obchodných transakcií.

[1] Súhlas sa vymedzí v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi každej zmluvnej strany.

2. Na účely odseku 1 zmluvné strany prijmú alebo zachovajú opatrenia, ktoré prispievajú k dôvere spotrebiteľov, vrátane opatrení, ktorými sa zakazujú podvodné a klamlivé obchodné praktiky. V takýchto opatrenia sa okrem iného stanoví:

a) právo spotrebiteľov na jasné a dôkladné informácie o službe a jej poskytovateľovi;

b) povinnosť obchodníkov konať v dobrej viere a dodržiavať čestné trhové praktiky, a to aj v reakcii na otázky spotrebiteľov;

c) zákaz účtovať spotrebiteľom poplatky za služby, ktoré neboli požadované, alebo za obdobie, ktoré spotrebiteľ nepovolil, a

d) prístup spotrebiteľov k náprave, aby si mohli uplatniť svoje práva, a to aj pokiaľ ide o ich právo na prostriedky nápravy v prípade služieb, ktoré boli zaplatené a neboli poskytnuté tak, ako bolo dohodnuté.

3. Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce medzi svojimi príslušnými agentúrami zodpovednými za ochranu spotrebiteľa alebo inými príslušnými subjektmi, pokiaľ ide o činnosti týkajúce sa elektronického obchodu s cieľom posilniť dôveru spotrebiteľov.

ČLÁNOK 18.54

Regulačná spolupráca v oblasti elektronického obchodu

1. Zmluvné strany udržiavajú spoluprácu a dialóg o regulačných otázkach nastolených elektronickým obchodom na základe vzájomne dohodnutých podmienok, ktoré sa okrem iného zaoberajú týmito otázkami:

a) uznávanie a zjednodušenie interoperabilných cezhraničných elektronických podpisov a služieb elektronickej autentifikácie;

b) zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, pokiaľ ide o prenos alebo uchovávanie informácií;

c) zaobchádzanie s priamymi marketingovými oznámeniami;

d) ochrana spotrebiteľov v oblasti elektronického obchodu;

e) podpora obchodovania bez dokladov v papierovej podobe a

f) akákoľvek iná záležitosť relevantná z hľadiska rozvoja elektronického obchodu.

2. Spolupráca uvedená v odseku 1 sa zameriava na výmenu informácií o príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvných strán týkajúcich sa týchto otázok, ako aj o vykonávaní takýchto zákonov a iných právnych predpisov.

ČLÁNOK 18.55

Dohoda o počítačových službách

1. Zmluvné strany sa dohodli, že na účely liberalizácie obchodu so službami v súlade s článkami 18.3 a 18.4 sa za počítačové a súvisiace služby bez ohľadu na to, či sa poskytujú prostredníctvom siete vrátane internetu, považujú:

a) poradenstvo, stratégiu, analýzu, plánovanie, špecifikáciu, dizajn, vývoj, inštaláciu, vykonávanie, integráciu, testovanie, ladenie, aktualizáciu, podporu, technickú pomoc alebo správu počítačov alebo počítačových systémov, alebo súvisiace s nimi;

b) počítačové programy definované ako súbory inštrukcií nevyhnutné na to, aby počítače fungovali a komunikovali (práca na nich a ich samotné fungovanie) a poradenstvo, stratégiu, analýzu, plánovanie, špecifikáciu, dizajn, vývoj, inštaláciu, vykonávanie, integráciu, testovanie, ladenie, aktualizáciu, adaptáciu, údržbu, podporu, technickú pomoc, správu alebo používanie počítačov alebo počítačových systémov, alebo súvisiace s nimi;

c) spracovanie údajov, uchovávanie údajov, hosting údajov alebo databázové služby;

d) údržbu a opravárenské služby pre kancelárske stroje a zariadenia vrátane počítačov a

e) služby odbornej prípravy pre zamestnancov klientov týkajúcej sa počítačových programov, počítačov alebo počítačových systémov, inde nezaradené.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že služby umožnené počítačovými a súvisiacimi službami sa ako také nemusia nevyhnutne považovať za počítačové a súvisiace služby.

ODDIEL D

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA A VÝNIMKY

ČLÁNOK 18.56

Kontaktné miesta

1. Najneskôr do 1 (jedného) roka odo dňa nadobudnutia platnosti dohody každá zmluvná strana určí kontaktné miesta a oznámi druhej zmluvnej strane ich kontaktné údaje s cieľom:

a) uľahčiť poskytovanie informácií druhej zmluvnej strane, pokiaľ ide o vykonávanie tejto kapitoly, ako napríklad:

   i) obchodných a technických aspektov dodávky služieb a

   ii) registráciu, uznávanie a získavanie odborných kvalifikácií a

b) zvážiť akékoľvek iné otázky týkajúce sa vykonávania tejto kapitoly, ktoré predloží zmluvná strana.

2. Každá zmluvná strana bezodkladne zašle oznámenie druhej zmluvnej strane v prípade akýchkoľvek zmien jej kontaktných miest.

ČLÁNOK 18.57

Podvýbor pre obchod so službami a usadenie sa

1. Podvýbor pre obchod so službami a usadenie sa zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4 a 9.9 tieto funkcie:

a) vykonáva prípravné technické práce v prípade revízie tejto kapitoly v súlade s článkom 18.58 a

b) prerokúva relevantné témy týkajúce sa obchodu so službami a usadzovania sa vrátane príležitostí na rozšírenie vzájomných investícií v odvetví služieb a v iných odvetviach.

2. Podvýbor môže *ad hoc* prizvať zástupcov príslušných subjektov s potrebnými odbornými znalosťami týkajúcimi sa otázok, ktoré sa majú riešiť.

ČLÁNOK 18.58

Doložka o preskúmaní

Vzhľadom na jej ciele sa táto kapitola môže preskúmať najskôr 3 (tri) roky odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody, resp. v kontexte celkového preskúmania tejto dohody.

ČLÁNOK 18.59

Odopretie výhod

Zmluvná strana môže odoprieť výhody vyplývajúce z tejto kapitoly:

a) poskytovaniu služby, ak zistí, že služba sa poskytuje z územia tretej krajiny alebo na území tretej krajiny, alebo

b) právnickej osobe, ak zistí, že je právnickou osobou tretej krajiny.

KAPITOLA 19

PREVODY ALEBO PLATBY
V PRÍPADE TRANSAKCIÍ BEŽNÉHO ÚČTU,
POHYBY KAPITÁLU A DOČASNÉ OCHRANNÉ OPATRENIA

ČLÁNOK 19.1

Kapitálový účet

Každá zmluvná strana v súvislosti s transakciami na kapitálovom a finančnom účte platobnej bilancie umožní voľný pohyb kapitálu na účely usadenia priamych investícií, ako je stanovené v kapitole 18. Takéto pohyby zahŕňajú likvidáciu alebo repatriáciu takéhoto kapitálu.

ČLÁNOK 19.2

Bežný účet

Každá zmluvná strana povolí všetky platby a prevody v súvislosti s transakciami na bežnom účte platobnej bilancie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, a to vo voľne zameniteľnej mene a v súlade s článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde, ktorá bola prijatá na menovej a finančnej konferencii Organizácie Spojených národov v Bretton Woods v New Hampshire 22. júla 1944 (ďalej len „Dohoda o Medzinárodnom menovom fonde“).

ČLÁNOK 19.3

Uplatňovanie zákonov a iných právnych predpisov týkajúcich sa prevodov alebo platieb v prípade transakcií bežného účtu a pohybov kapitálu

Žiadne z ustanovení článkov 19.1 a 19.2 nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni uplatňovať spravodlivým a nediskriminačným spôsobom a spôsobom, ktorý nepredstavuje skryté obmedzenie prevodov alebo platieb v prípade transakcií bežného účtu alebo pohybov kapitálu, svoje zákony a iné právne predpisy týkajúce sa:

a) konkurzu, platobnej neschopnosti alebo ochrany práv veriteľov;

b) vydávania cenných papierov, a obchodovania alebo podnikania s nimi;

c) trestných činov[1];

d) finančného výkazníctva alebo vedenia záznamov o prevodoch, ak je to potrebné v záujme pomoci orgánom presadzovania práva alebo finančným regulačným orgánom, alebo

e) výkonu rozsudkov v adjudikatórnych konaniach.

ČLÁNOK 19.4

Dočasné ochranné opatrenia

Ak za výnimočných okolností prevody alebo platby v prípade transakcií bežného účtu alebo pohybov kapitálu spôsobujú alebo hrozí, že spôsobia závažné ťažkosti pri fungovaní hospodárskej a menovej únie Európskej únie, Európska únia môže prijať ochranné opatrenia, ktoré sú nevyhnutne potrebné na riešenie týchto ťažkostí alebo ich hrozby na obdobie nepresahujúce 6 (šesť) mesiacov.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že to zahŕňa zákony a iné právne predpisy o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

ČLÁNOK 19.5

Obmedzenia na ochranu platobnej bilancie

1. Ak zmluvná strana za výnimočných okolností čelí závažným ťažkostiam spojeným s platobnou bilanciou, a to aj pokiaľ ide o fungovanie menovej politiky či devízovej politiky, alebo vonkajším finančným ťažkostiam, resp. takéto ťažkosti jej hrozia, môže prijať alebo zachovať reštriktívne opatrenia, pokiaľ ide o prevody alebo platby v prípade transakcií bežného účtu alebo pohybov kapitálu.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1:

a) musia byť nediskriminačné v porovnaní s tými, ktoré sa uplatňujú voči tretím krajinám v obdobných situáciách;

b) musia byť v súlade s príslušnými článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde;

c) nesmú spôsobovať zbytočné poškodzovať obchodné, hospodárske a finančné záujmy druhej zmluvnej strany a

d) musia byť dočasné, primerané a nevyhnutne potrebné na riešenie ťažkostí a postupne sa odstraňovať v závislosti od zlepšenia situácie uvedenej v odseku 1. Ak sa vyskytnú mimoriadne výnimočné okolnosti, v dôsledku ktorých sa zmluvná strana usiluje predĺžiť platnosť týchto opatrení na obdobie dlhšie ako 1 (jeden) rok, oznámi druhej zmluvnej strane, že takéto predĺženie zavedie.

ČLÁNOK 19.6

Záverečné ustanovenia

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že obmedzuje právo hospodárskych subjektov zmluvných strán na využitie ešte výhodnejšieho zaobchádzania stanoveného v platných dvojstranných alebo mnohostranných dohodách, ktorých je zmluvná strana tejto dohody zmluvnou stranou.

2. Zmluvné strany uskutočnia vzájomné konzultácie s cieľom uľahčiť medzi nimi pohyb kapitálu, ktorý patrí do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, s cieľom podporiť ciele tejto dohody.

KAPITOLA 20

VLÁDNE OBSTARÁVANIE

ČLÁNOK 20.1

Ciele

Zmluvné strany uznávajú prínos transparentného, konkurenčného a otvoreného obstarávania k hospodárskemu rozvoju a ako svoj cieľ si stanovili účinné otvorenie svojich trhov verejného obstarávania.

ČLÁNOK 20.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „tovar alebo služby obchodnej povahy“ sú tovar alebo služby druhu, ktorý sa bežne predáva alebo ponúka na predaj na obchodnom trhu, a to iným kupujúcim, než sú vlády, a na iné než vládne účely, alebo ktorý takíto kupujúci zvyčajne kupujú;

b) „stavebná služba“ je služba, ktorej cieľom je akýmikoľvek prostriedkami realizovať inžinierske alebo stavebné práce v zmysle oddielu 51 CPC;

c) „elektronická aukcia“ je opakujúci sa proces, pri ktorom sa využíva elektronické zariadenie na to, aby dodávatelia predložili či už nové ceny, alebo nové hodnoty v prípade iných kvantifikovateľných parametrov ponúk, než sú ceny, ktoré súvisia s kritériami hodnotenia, alebo nové ceny aj nové hodnoty, a v dôsledku ktorého je možné zostaviť poradie alebo nové poradie ponúk;

d) „písomne“ alebo „písomný“ je akékoľvek vyjadrenie pozostávajúce zo slov alebo číslic, ktoré je možné čítať, reprodukovať a následne oznámiť a ktoré môže zahŕňať aj informácie prenášané a uložené elektronicky;

e) „obmedzený postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt osloví dodávateľa alebo dodávateľov podľa svojho výberu;

f) „opatrenie“ je akýkoľvek zákon, iný právny predpis, postup, administratívne usmernenie či prax alebo akékoľvek konanie obstarávateľského subjektu v súvislosti so zahrnutým obstarávaním;

g) „zoznam na viacero použití“ je zoznam dodávateľov, o ktorých obstarávateľský subjekt usúdil, že spĺňajú podmienky zahrnutia do takéhoto zoznamu a ktorých chce obstarávateľský subjekt využiť viac než raz;

h) „rokovanie“ je spôsob realizácie postupu obstarávania v súlade so zásadami transparentnosti a nediskriminácie, ktorý sa obmedzuje na osobitné situácie, v ktorých obstarávateľské subjekty môžu rokovať s dodávateľmi, ak sú splnené určité podmienky;

i) „oznámenie o plánovanom obstarávaní“ je oznámenie uverejnené obstarávateľským subjektom, v ktorom sa zainteresovaní dodávatelia vyzývajú na predloženie žiadosti o účasť, predloženie ponuky alebo na oboje;

j) „kompenzácie“ sú opatrenia využívané na podporu miestneho rozvoja alebo zlepšenie platobnej bilancie zmluvnej strany prostredníctvom využitia doložky o použití domácej produkcie, poskytnutia licencií na technológie, investičných požiadaviek, kompenzačných obchodov alebo podobných požiadaviek;

k) „verejná súťaž“ je postup, v rámci ktorého môže predložiť ponuku každý zainteresovaný dodávateľ;

l) „obstarávateľský subjekt“ je subjekt, na ktorý sa vzťahujú dodatky k prílohám 20-A až 20-E;

m) „kvalifikovaný dodávateľ“ je dodávateľ, o ktorom obstarávateľský subjekt usúdi, že spĺňa podmienky účasti;

n) „výberový postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt vyzve na predloženie ponúk len kvalifikovaných dodávateľov;

o) „služby“ zahŕňajú aj stavebné služby, ak nie je uvedené inak;

p) „norma“ je dokument schválený uznaným orgánom, ktorým sa na všeobecné a opakované použitie stanovujú pravidlá, smernice alebo charakteristiky tovaru alebo služieb alebo súvisiace postupy a výrobné metódy, ktorých dodržiavanie nie je záväzné; jej obsahom alebo jej jediným predmetom úpravy môžu tiež byť požiadavky súvisiace s terminológiou, symbolmi, balením, značením alebo označovaním, ktoré sa vzťahujú na určitý tovar, službu, postup alebo výrobnú metódu;

q) „dodávateľ“ je osoba alebo osoby, ktoré poskytujú alebo by mohli poskytovať tovar alebo služby a

r) „technická špecifikácia“ je požiadavka v rámci obstarávania, ktorá:

i) stanovuje vlastnosti tovaru alebo služieb, ktoré majú byť obstarané, napríklad kvalitu, výkon, bezpečnosť a rozmery, alebo postupy a metódy ich výroby alebo poskytnutia, alebo

ii) stanovuje terminológiu, symboly, balenie, označovanie alebo etiketovanie vzťahujúce sa na určitý tovar alebo službu.

ČLÁNOK 20.3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na zahrnuté obstarávanie. „Zahrnuté obstarávanie“ je obstarávanie na vládne účely:

a) tovaru, služieb alebo ich akejkoľvek kombinácie:

i) uvedených v dodatkoch každej zmluvnej strany k prílohám 20-A až 20-E a

ii) ktoré sa neobstarávajú s cieľom komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja, ani na využitie pri výrobe alebo dodávke tovaru alebo poskytovaní služby na účely komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja;

b) uskutočňované na akomkoľvek zmluvnom základe vrátane: kúpy, lízingu a prenájmu alebo kúpy na splátky s možnosťou odkúpenia, alebo bez takejto možnosti;

c) s hodnotou, ktorá sa v čase zverejnenia oznámenia v zmysle článku 20.13 rovná prahovým hodnotám uvedeným v dodatkoch každej zmluvnej strany k prílohe 20-A až 20-E alebo ich presahuje;

d) uskutočňované obstarávateľskými subjektmi uvedenými v dodatkoch každej zmluvnej strany k prílohe 20-A až 20-E a

e) ktoré nie je vylúčené z rozsahu zahrnutého obstarávania z iných dôvodov.

2. Pokiaľ nie je v dodatkoch každej zmluvnej strany k prílohe 20-A až 20-E stanovené inak, táto kapitola sa nevzťahuje na:

a) nadobudnutie alebo prenájom pozemkov, existujúcich budov alebo iného nehnuteľného majetku, alebo práv k nim;

b) mimozmluvné dohody alebo akúkoľvek formu pomoci, ktorú zmluvná strana poskytuje, vrátane dohôd o spolupráci, grantov, úverov, kapitálových injekcií, záruk a fiškálnych stimulov, poskytovanie tovaru a služieb vládou celoštátnym, regionálnym alebo miestnym vládnym subjektom;

c) obstarávanie alebo nadobudnutie služieb fiškálnej agentúry alebo depozitných služieb, likvidačných a správnych služieb pre regulované finančné inštitúcie alebo služieb týkajúcich sa predaja, splácania a distribúcie verejného dlhu vrátane pôžičiek a štátnych dlhopisov, bankoviek a iných cenných papierov;

d) pracovné zmluvy vo verejnom sektore alebo

e) obstarávanie uskutočňované:

i) na konkrétny účel poskytovania medzinárodnej pomoci vrátane rozvojovej pomoci;

ii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej dohody týkajúcej sa umiestnenia vojsk;

iii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej dohody týkajúcej sa spoločnej realizácie projektu signatárskymi štátmi alebo

iv) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej organizácie, alebo ak je financované z medzinárodných grantov, pôžičiek alebo inej pomoci, v prípade ktorých by uplatniteľný postup alebo podmienka boli v rozpore s touto kapitolou.

3. Každá zmluvná strana uvedie vo všetkých dodatkoch k prílohám 20-A až 20-E tieto informácie:

a) v dodatkoch 20-A-1, 20-B-1, 20-C-1, 20-D-1 a 20-E-1 subjekty ústrednej štátnej správy, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;

b) v dodatkoch 20-A-2, 20-B-2, 20-C-2, 20-D-2 a 20-E-2 subjekty štátnej správy na nižšej ako ústrednej úrovni, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;

c) v dodatkoch 20-A-3, 20-B-3, 20-C-3, 20-D-3 a 20-E-3 všetky ostatné subjekty, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola;

d) v dodatkoch 20-A-4, 20-B-4, 20-C-4, 20-D-4 a 20-E-4 tovar, na ktorý sa vzťahuje táto kapitola;

e) v dodatkoch 20-A-5, 20-B-5, 20-C-5, 20-D-5 a 20-E-5 iné služby ako stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola;

f) v dodatkoch 20-A-6, 20-B-6, 20-C-6, 20-D-6 a 20-E-6 stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, a

g) v dodatkoch 20-A-7, 20-B-7, 20-C-7, 20-D-7 a 20-E-7 akékoľvek všeobecné poznámky.

4. Ak obstarávateľský subjekt v kontexte zahrnutého obstarávania vyžaduje, aby osoby, na ktoré sa nevzťahujú dodatky zmluvnej strany k prílohe 20-A až 20-E, obstarávali v jeho mene, uplatní sa *mutatis mutandis* článok 20.6.

ČLÁNOK 20.4

Stanovenie hodnoty zákaziek

1. Obstarávateľský subjekt pri odhadovaní hodnoty obstarávania na účely stanovenia, či ide o zahrnuté obstarávanie:

a) obstarávanie nerozdelí na viacero čiastkových obstarávaní, a takisto nezvolí ani nepoužije na odhad hodnoty obstarávania špeciálnu metódu ocenenia s úmyslom úplne alebo čiastočne vylúčiť predmetné obstarávanie z rozsahu pôsobnosti tejto časti dohody a

b) zahrnie odhadovanú maximálnu celkovú hodnotu obstarávania počas celej dĺžky trvania bez ohľadu na to, či bola zákazka zadaná jednému alebo viacerým dodávateľom, pričom zohľadní všetky formy odmeny vrátane:

i) prémií, poplatkov, provízií a úrokov a

ii) ak obstarávanie umožňuje alternatívy, celkovej hodnoty takýchto alternatív.

2. Ak si splnenie individuálnej požiadavky na obstarávanie vyžaduje zadanie viac než jednej zákazky alebo zadávanie zákaziek po častiach (oboje ďalej len „opakované zákazky“), základom na výpočet odhadovanej maximálnej celkovej hodnoty je:

a) hodnota opakovaných zákaziek týkajúcich sa rovnakého typu tovaru alebo služby zadaných v priebehu predchádzajúcich 12 (dvanástich) mesiacov alebo v priebehu predchádzajúceho fiškálneho roku obstarávateľského subjektu upravená, ak je to možné, o očakávané zmeny, pokiaľ ide o množstvo alebo hodnotu obstarávaného tovaru alebo služby v priebehu nasledujúcich 12 (dvanástich) mesiacov, alebo

b) odhadovaná hodnota opakovaných zákaziek týkajúcich sa rovnakého typu tovaru alebo služby, ktoré sa majú zadať počas 12 (dvanástich) mesiacov, ktoré nasledujú po zadaní pôvodnej zákazky, alebo vo fiškálnom roku obstarávateľského subjektu.

3. V prípade obstarávania prostredníctvom lízingu, prenájmu alebo kúpy na splátky tovaru alebo služieb alebo v prípade zákazky, ktorej celková cena nie je stanovená, základom pre stanovenie hodnoty je:

a) v prípade zmlúv uzavretých na určitý čas:

i) ak je platnosť zmluvy 12 (dvanásť) mesiacov alebo menej, celková odhadovaná maximálna hodnota zákazky počas jej platnosti, alebo

ii) ak je platnosť zmluvy dlhšia ako 12 (dvanásť) mesiacov, celková odhadovaná maximálna hodnota vrátane odhadovanej zostatkovej hodnoty;

b) v prípade zmluvy uzavretej na neurčitý čas (48-násobok) štyridsať osemnásobok odhadovanej mesačnej splátky a

c) ak nie je isté, či zmluva bude uzavretá na neurčitý čas, uplatňuje sa písmeno b).

ČLÁNOK 20.5

Výnimky z dôvodu bezpečnosti a všeobecné výnimky

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v tom, aby prijala akékoľvek opatrenia alebo aby nezverejnila akékoľvek informácie, ktoré považuje za potrebné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov týkajúcich sa obstarávania zbraní, munície, obranných výrobkov alebo vojenského materiálu alebo týkajúcich sa obstarávania, ktoré je nevyhnutné z hľadiska národnej bezpečnosti alebo na účely národnej obrany.

2. S výhradou požiadavky, že sa takéto opatrenia nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami, ak existujú rovnaké podmienky, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním obchodu medzi zmluvnými stranami, platí, že žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám bráni prijať alebo zachovať opatrenia, ktoré:

a) súvisia s tovarom alebo so službami, ktoré poskytujú fyzické osoby so zdravotným postihnutím alebo dobročinné zariadenia, alebo ktoré sú výsledkom práce väzňov;

b) sú nevyhnutné na ochranu verejnej morálky, verejného poriadku alebo bezpečnosti;

c) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín vrátane environmentálnych opatrení alebo

d) sú nevyhnutné na ochranu práv duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 20.6

Nediskriminácia

1. V súvislosti s akýmkoľvek opatrením týkajúcim sa zahrnutého obstarávania:

a) Európska únia vrátane jej obstarávateľských subjektov bezodkladne a bezpodmienečne poskytne tovaru a službám signatárskych štátov MERCOSURu a dodávateľom zo signatárskych štátov MERCOSURu ponúkajúcim tento tovar a služby zaobchádzanie nie menej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojmu vnútroštátnemu tovaru, službám a dodávateľom;

b) každý signatársky štát MERCOSURu vrátane jeho obstarávateľských subjektov bezodkladne a bezpodmienečne poskytne tovaru a službám Európskej únie a dodávateľom z Európskej únie ponúkajúcim tento tovar a služby, zaobchádzanie nie menej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojmu vnútroštátnemu tovaru, službám a dodávateľom.

2. Pokiaľ ide o akékoľvek opatrenie týkajúce sa zahrnutého obstarávania, Európska únia a každý signatársky štát MERCOSURu vrátane ich príslušných obstarávateľských subjektov nesmú:

a) zaobchádzať so žiadnym miestne usadeným dodávateľom menej výhodne ako s iným miestne usadeným dodávateľom na základe miery zahraničnej účasti alebo vlastníctva osôb druhej zmluvnej strany[1] [2], alebo

b) diskriminovať žiadneho miestne usadeného dodávateľa na základe skutočnosti, že tovar alebo služby, ktoré ponúka, sú tovarom alebo službami druhej zmluvnej strany.

3. Tento článok sa nevzťahuje na clá ani žiadne iné opatrenia rovnocennej povahy, ktoré majú vplyv na zahraničný obchod, ani na iné dovozné predpisy a opatrenia ovplyvňujúce obchod so službami, ktoré sú iné ako opatrenia, ktorými sa osobitne upravuje verejné obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

---

[1] Bez ohľadu na článok 20.3 ods. 1 sa v prípade Európskej únie a Argentíny uplatňuje odsek 2 písm. a) na každé obstarávanie v Argentíne, pokiaľ ide o dodávateľov Európskej únie, ktorí sú právnickými osobami usadenými v Argentíne, a v Európskej únii, pokiaľ ide o dodávateľov Argentíny, ktorí sú právnickými osobami usadenými v Európskej únii. Naďalej sa však uplatňujú výnimky z dôvodu bezpečnosti a všeobecné výnimky vymedzené v článku 20.5.

[2] Bez ohľadu na článok 20.3 ods. 1 sa v prípade Európskej únie a Brazílie uplatňuje odsek 2 písm. a) na každé obstarávanie v Brazílii, pokiaľ ide o dodávateľov Európskej únie, ktorí sú právnickými osobami usadenými v Brazílii, a v Európskej únii, pokiaľ ide o dodávateľov Brazílie, ktorí sú právnickými osobami usadenými v Európskej únii. Naďalej sa však uplatňujú výnimky z dôvodu bezpečnosti a všeobecné výnimky vymedzené v článku 20.5.

ČLÁNOK 20.7

Používanie elektronických prostriedkov

1. Každá zmluvná strana uskutočňuje zahrnuté obstarávanie elektronickými prostriedkami v čo najväčšej možnej miere a spolupracuje na vývoji a rozširovaní používania elektronických prostriedkov v systémoch vládneho obstarávania.

2. Ak obstarávateľský subjekt uskutočňuje zahrnuté obstarávanie elektronickým spôsobom:

a) zabezpečí, aby sa pri obstarávaní používali všeobecne dostupné systémy informačných technológií a softvér (vrátane systémov a softvéru na autentifikáciu a kódovanie informácií), ktoré sú interoperabilné s inými všeobecne dostupnými systémami informačných technológií a softvérom a

b) zachová mechanizmy, ktoré zabezpečujú integritu žiadostí o účasť a integritu ponúk vrátane registrácie času a prijatia a predchádzania neoprávnenému prístupu.

ČLÁNOK 20.8

Uskutočňovanie obstarávania

Obstarávateľský subjekt uskutočňuje zahrnuté obstarávanie transparentným a nestranným spôsobom, ktorý neumožňuje konflikt záujmov, bráni korupčným praktikám a ktorý je v súlade s touto kapitolou, pričom použije tieto metódy: verejná súťaž, výberový postup obstarávania alebo obmedzený postup obstarávania. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová postihy korupčných praktík v súlade so svojimi právnymi predpismi.

ČLÁNOK 20.9

Pravidlá pôvodu

Na účely článku 20.6 sa určenie pôvodu tovaru vykonáva na nepreferenčnom základe.

ČLÁNOK 20.10

Odopretie výhod

Bez toho, aby boli dotknuté lehoty postupu obstarávania, a pod podmienkou predchádzajúceho oznámenia dodávateľovi služieb druhej zmluvnej strany, a na požiadanie konzultácií s poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany, môže zmluvná strana odoprieť výhody vyplývajúce z tejto kapitoly tomuto dodávateľovi, ak je takýto dodávateľ právnickou osobou druhej zmluvnej strany, ktorá nevykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť na území tejto druhej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 20.11

Kompenzácie

Zmluvná strana vrátane nebude v súvislosti so zahrnutým obstarávaním požadovať, zohľadňovať, ukladať ani vynucovať kompenzácie.

ČLÁNOK 20.12

Zverejňovanie informácií o obstarávaniach

1. Každá zmluvná strana:

a) bezodkladne uverejní všetky zákony, iné právne predpisy, súdne rozhodnutia alebo všeobecne záväzné správne rozhodnutia, ako aj znenia štandardných zmluvných ustanovení predpísaných zákonom či iným právnym predpisom a začlenených do oznámení, súťažných podkladov a postupu prostredníctvom odkazu, ktoré súvisia so zahrnutým obstarávaním, ako aj akékoľvek ich úpravy, pričom na toto uverejnenie využije oficiálne určené elektronické alebo tlačené médiá, ktoré sú široko distribuované a ku ktorým má verejnosť jednoduchý prístup;

b) poskytne na žiadosť druhej zmluvnej strany ďalšie informácie o uplatňovaní týchto ustanovení;

c) v dodatkoch 20-F-1, 20-G-1, 20-H-1, 20-I-1 a 20-J-1 uvedie elektronické alebo tlačené médiá, v ktorých zmluvná strana uverejňuje informácie opísané v písmene a);

d) v dodatkoch 20-F-2, 20-G-2, 20-H-2, 20-I-2 a 20-J-2 uvedie zoznam elektronických médií, ak sú k dispozícii, v ktorých zmluvná strana uverejňuje oznámenia požadované podľa článku 20.13, článku 20.15 ods. 4 a článku 20.23 ods. 2.

2. Každá zmluvná strana bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane akúkoľvek zmenu informácií uvedených v jej dodatkoch k prílohám 20-F až 20-J. Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu zodpovedajúcim spôsobom zmení prílohy 20-F až 20-J podľa článku 9.7 ods. 1 písm. f).

ČLÁNOK 20.13

Zverejňovanie oznámení

Oznámenie o plánovanom obstarávaní

1. Obstarávateľský subjekt uverejní pre každé zahrnuté obstarávanie s výnimkou okolností uvedených v článku 20.20, oznámenie o plánovanom obstarávaní, ktoré je priamo prístupné elektronickými prostriedkami a bezplatne prostredníctvom jednotného prístupového miesta v prípade Európskej únie na európskej úrovni a v prípade signatárskych štátov MERCOSURu na vnútroštátnej úrovni, resp. po zriadení takéhoto jednotného prístupového bodu na úrovni MERCOSURu, na jeho úrovni. Toto oznámenie o plánovanom obstarávaní zostane verejnosti jednoducho prístupné aspoň do uplynutia lehoty uvedenej v oznámení. Elektronické médium uvedie každá zmluvná strana vo svojich dodatkoch k prílohám 20-F až 20-J. Každé takéto oznámenie obsahuje informácie uvedené v prílohe 20-O.

Súhrnné oznámenie

2. Obstarávateľský subjekt uverejní v súvislosti s každým plánovaným obstarávaním súhrnné oznámenie, ktoré bude v rovnakom čase, ako bude zverejnené oznámenie o plánovanom obstarávaní, jednoducho dostupné v niektorom z autentických jazykov Dohody o založení WTO. Každé takéto oznámenie obsahuje informácie uvedené v prílohe 20-K.

Oznámenie o pláne obstarávania

3. Obstarávateľské subjekty sa vyzývajú, aby na príslušnom tlačenom alebo elektronickom médiu uvedenom v dodatkoch k prílohám 20-F až 20-J čo najskôr v každom finančnom roku uverejnili oznámenie týkajúce sa ich budúcich plánov obstarávania. Súčasťou takéhoto oznámenia by mal byť predmet obstarávania a plánovaný dátum zverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní.

4. Obstarávateľský subjekt uvedený v dodatkoch 12-A-2, 12-A-3, 12-B-2, 12-B-3, 12-C-2, 12-C-3, 12-D-2, 12-D-3, 12-E-2 a 12-E-3 k prílohám 20-A až 20-E môže použiť oznámenie o pláne obstarávania ako oznámenie o plánovanom obstarávaní za predpokladu, že obsahuje všetky tie informácie uvedené v Prílohe 20-O, ktoré sú k dispozícii, ako aj vyjadrenie, že dodávatelia, ktorí majú o obstarávanie záujem, by mali svoj záujem o obstarávanie oznámiť danému obstarávateľskému subjektu.

ČLÁNOK 20.14

Podmienky účasti

1. Obstarávateľský subjekt obmedzí podmienky účasti na obstarávaní len na tie, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby mal dodávateľ právne a finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti na realizáciu príslušného obstarávania.

2. V rámci posudzovania toho, či určitý dodávateľ spĺňa podmienky účasti, obstarávateľský subjekt posúdi finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti dodávateľa na základe jeho podnikateľskej činnosti na území zmluvnej strany obstarávateľského subjektu, ako aj mimo tohto územia

3. Obstarávateľský subjekt môže od dodávateľa požadovať, aby preukázal relevantné predchádzajúce skúsenosti; nesmie však podmieňovať účasť dodávateľa na obstarávaní tým, že mu už v minulosti bola zadaná jedna alebo viacero zákaziek obstarávateľským subjektom danej zmluvnej strany alebo že má predchádzajúce skúsenosti s aktivitami na území tejto zmluvnej strany.

4. Obstarávateľský subjekt pri tomto posudzovaní vychádza z podmienok, ktoré vopred bližšie stanovil v oznámeniach alebo v súťažných podkladoch.

5. Obstarávateľský subjekt môže vylúčiť dodávateľa z týchto dôvodov:

a) konkurz;

b) nepravdivé vyhlásenia;

c) závažné nedostatky pri plnení hmotnoprávnej požiadavky alebo povinnosti vyplývajúcej z predchádzajúcej zákazky alebo zákaziek;

d) právoplatné rozsudky týkajúce sa trestných činov alebo závažných verejných deliktov;

e) iné postihy, ktoré vylučujú dodávateľa z uzatvárania zmlúv so subjektmi zmluvnej strany;

f) závažné profesionálne pochybenie, v dôsledku ktorého je spochybnená bezúhonnosť dodávateľov, alebo

g) neplatenie daní.

6. Dodávatelia zmluvných strán splnia podmienky účasti stanovené obstarávateľským subjektom podľa odsekov 1, 2 a 3 predložením dokumentácie požadovanej v súťažných podkladoch alebo rovnocennej dokumentácii.

ČLÁNOK 20.15

Kvalifikácia dodávateľov

Výberový postup obstarávania

1. V prípade, že obstarávateľský subjekt má v úmysle použiť výberový postup obstarávania, musí:

a) v oznámení o plánovanom obstarávaní uviesť prinajmenšom informácie uvedené v písmenách a), b), c), i), j) a k) prílohy 20-O a vyzvať dodávateľov, aby predložili žiadosť o účasť a

b) poskytnúť kvalifikovaným dodávateľom do začiatku plynutia lehoty na predloženie ponúk prinajmenšom informácie uvedené v písmenách d) až h) prílohy 20-O.

2. Obstarávateľský subjekt uzná za kvalifikovaného každého domáceho dodávateľa a každého dodávateľa druhej zmluvnej strany, ktorý spĺňa podmienky účasti na určitom obstarávaní, pokiaľ neuvedie v oznámení o plánovanom obstarávaní, že obmedzuje počet dodávateľov, ktorí môžu predložiť ponuku, a kritériá pre výber tohto obmedzeného počtu dodávateľov.

3. Ak súťažné podklady nie sú verejne k dispozícii v deň zverejnenia oznámenia uvedeného v odseku 1, obstarávateľský subjekt zabezpečí, aby tieto podklady boli poskytnuté k dispozícii všetkým kvalifikovaným dodávateľom, ktorí boli vybraní v súlade s odsekom 2, v rovnakom čase.

Zoznamy na viacero použití

4. Ak sa v právnom poriadku zmluvnej strany stanovuje, že obstarávateľské subjekty môžu viesť zoznam dodávateľov na viacero použití, táto zmluvná strana zabezpečí, aby oznámenie, v ktorom sa dodávatelia, ktorí majú záujem o účasť na obstarávaní, vyzvú, aby požiadali o zapísanie do tohto zoznamu:

a) sa uverejňoval každoročne a

b) ak sa uverejňuje elektronicky, aby bol nepretržite dostupný na príslušnom médiu uvedenom v dodatkoch k prílohám 20-F až 20-J. Takéto oznámenie musí obsahovať informácie stanovené v prílohe 20-L.

5. Bez ohľadu na odsek 4 platí, že keď je zoznam na viacero použití platný najviac 3 (tri) roky, obstarávateľský subjekt môže uverejniť oznámenie uvedené v odseku 4 len raz, na začiatku obdobia platnosti tohto zoznamu, pod podmienkou, že:

a) v oznámení sa uvedie obdobie platnosti a informácia o tom, že nebudú uverejnené žiadne ďalšie oznámenia, a

b) oznámenie sa uverejňuje elektronicky a je počas obdobia svojej platnosti nepretržite dostupné.

6. Obstarávateľský subjekt dodávateľom umožní, aby mohli kedykoľvek požiadať o zapísanie do zoznamu na viacero použití, a všetkých kvalifikovaných dodávateľov musí do tohto zoznamu zapísať v primerane krátkom čase.

7. Ak dodávateľ, ktorý nie je zapísaný v zozname na viacero použití, predloží žiadosť o účasť na obstarávaní na základe zoznamu na viacero použití a všetky s tým súvisiace dokumenty v lehote stanovenej v prílohe 20-M, obstarávateľský subjekt žiadosť preskúma. Obstarávateľský subjekt nevylúči dodávateľa z posúdenia v súvislosti s obstarávaním z dôvodu, že nemá dostatok času preskúmať žiadosť, pokiaľ nenastane vo výnimočných prípadoch z dôvodu náročnosti obstarávania situácia, že obstarávateľský subjekt nie je schopný dokončiť preskúmanie žiadosti v lehote, v rámci ktorej sa smú predkladať ponuky.

Subjekty uvedené v dodatkoch k prílohám 20-A až 20-F

8. Obstarávateľský subjekt uvedený v dodatkoch k prílohám 20-A až 20-F môže oznámenie, v ktorom sa dodávatelia vyzývajú, aby požiadali o zapísanie do zoznamu na viacero použití, použiť ako oznámenie o plánovanom obstarávaní pod podmienkou, že:

a) oznámenie sa uverejní v súlade s odsekom 4 a obsahuje informácie uvedené v prílohe 20-L, čo možno najviac informácií uvedených v prílohe 20-O, a zmienku o tom, že predstavuje oznámenie o plánovanom obstarávaní alebo že len dodávatelia v zozname na viacero použití dostanú ďalšie oznámenia o obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje predmetný zoznam na viacero použití, a

b) tento obstarávateľský subjekt poskytne dodávateľom, ktorí mu oznámili záujem o dané obstarávanie, bezodkladne informácie, ktoré im postačia na to, aby mohli posúdiť svoj záujem o toto obstarávanie, ako aj všetky ďalšie informácie stanovené prílohe 20-D, a to v rozsahu, v akom sú tieto informácie dostupné.

9. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahujú dodatky k prílohám 20-A až 20-F, môže dodávateľovi, ktorý požiadal o zapísanie do zoznamu na viacero použití v súlade s odsekom 6, povoliť predložiť ponuku v danom obstarávaní, ak má obstarávateľský subjekt dostatočný čas na preskúmanie toho, či tento dodávateľ spĺňa podmienky účasti.

Informácie o rozhodnutiach obstarávateľského subjektu

10. Obstarávateľský subjekt bezodkladne informuje dodávateľa, ktorý predloží žiadosť o účasť na obstarávaní alebo žiadosť o zapísanie do zoznamu na viacero použití, o svojom rozhodnutí vo veci tejto žiadosti.

11. Obstarávateľský subjekt bezodkladne informuje dodávateľa a na jeho žiadosť mu bezodkladne poskytne písomné vysvetlenie dôvodov svojho rozhodnutia, ak:

a) zamietne žiadosť dodávateľa o účasť na obstarávaní alebo jeho žiadosť o zaradenie do zoznamu na viacero použití;

b) prestane považovať dodávateľa za kvalifikovaného alebo

c) odstráni dodávateľa zo zoznamu na viacero použití.

ČLÁNOK 20.16

Technické špecifikácie

1. Obstarávateľský subjekt nevypracuje, neprijme ani nebude uplatňovať žiadnu technickú špecifikáciu ani nestanoví žiadny postup posudzovania zhody s cieľom alebo účinkom obmedziť hospodársku súťaž, vytvoriť zbytočné prekážky medzinárodnému obchodu alebo diskriminovať medzi dodávateľmi.

2. Pri stanovení technických špecifikácií tovaru alebo služieb, ktoré sa obstarávajú, obstarávateľský subjekt podľa potreby:

a) určí technické špecifikácie skôr v zmysle požiadaviek na výkonnosť a funkčnosť ako v zmysle vzhľadových alebo opisných charakteristík a

b) založí technické špecifikácie na medzinárodných normách, ak existujú; inak na vnútroštátnych technických predpisoch, uznávaných vnútroštátnych normách alebo stavebných predpisoch; každý odkaz sa doplní slovami „alebo ekvivalent“;

3. Ak sa v technických špecifikáciách používajú vzhľadové alebo opisné charakteristiky, obstarávateľský subjekt, ak je to vhodné, by mal v súťažných podkladoch uviesť, a to prostredníctvom uvedenia slov, ako napríklad „alebo ekvivalent“, že posúdi ponuky ekvivalentného tovaru alebo služieb, ktoré preukázateľne spĺňajú požiadavky obstarávania.

4. Obstarávateľský subjekt nesmie v technických špecifikáciách stanoviť požiadavku alebo odkaz na určitú ochrannú známku alebo obchodný názov, patent, autorské právo, dizajn, typ, špecifický pôvod, výrobcu alebo dodávateľa či poskytovateľa, s výnimkou prípadu, keď neexistuje žiadny iný dostatočne presný alebo zrozumiteľný spôsob opisu požiadaviek obstarávania, a pod podmienkou, že subjekt v takýchto prípadoch uvedie v súťažných podkladoch napríklad slová „alebo ekvivalent“.

5. Obstarávateľský subjekt si nevyžiada ani neprijme spôsobom, ktorý by mohol narušiť hospodársku súťaž, stanovisko, ktoré by sa mohlo použiť pri príprave prijatia akejkoľvek technickej špecifikácie určitého obstarávania, od osoby, ktorá môže mať na tomto obstarávaní obchodný záujem.

6. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov môže v súlade s týmto článkom vypracovať, prijať alebo uplatňovať technické špecifikácie na podporu ochrany prírodných zdrojov alebo na ochranu životného prostredia.

ČLÁNOK 20.17

Súťažné podklady

1. Obstarávateľský subjekt poskytne dodávateľom súťažné podklady, ktoré obsahujú všetky informácie potrebné na to, aby dodávatelia mohli vypracovať a predložiť zodpovedajúce ponuky. Ak tieto informácie už neboli poskytnuté v oznámení o plánovanom obstarávaní, súťažné podklady obsahujú úplný opis:

a) obstarávania vrátane povahy a množstva obstarávaného tovaru alebo služieb, alebo ak množstvo nie je známe, odhadovaného množstva a požiadaviek, ktoré majú byť splnené, vrátane technických špecifikácií, posudzovania zhody, certifikácie, plánov, nákresov alebo inštrukčných materiálov;

b) všetkých podmienok účasti dodávateľov vrátane zoznamu informácií a dokumentov, ktoré dodávatelia musia predložiť v tejto súvislosti;

c) všetkých kritérií hodnotenia, ktoré sa budú posudzovať pri zadávaní zákazky, a, ak nie je jediným kritériom cena, relatívnu váhu týchto kritérií;

d) všetkých požiadaviek na autentifikáciu a kódovanie alebo iných požiadaviek súvisiacich s predkladaním informácií elektronickým spôsobom, ak obstarávateľský subjekt uskutočňuje obstarávanie elektronicky;

e) pravidiel elektronickej aukcie vrátane určenia prvkov ponuky súvisiacich s kritériami hodnotenia, na základe ktorých sa vykoná aukcia, ak obstarávateľský subjekt uskutočňuje elektronickú aukciu;

f) dátumu, času a miesta otvárania ponúk a prípadne informácií o osobách, ktoré majú právo byť na tomto otváraní ponúk prítomné, ak sa uskutoční verejné otváranie ponúk;

g) všetkých ďalších podmienok vrátane platobných podmienok a informácií o akýchkoľvek obmedzeniach spôsobu predkladania ponúk (napr. tlačená alebo elektronická forma) a

h) všetkých dátumov na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb.

2. Obstarávateľský subjekt pri stanovovaní dátumu dodania obstarávaného tovaru alebo poskytnutia obstarávaných služieb v súťažných podkladoch zohľadní faktory, ako sú zložitosť obstarávania, rozsah predpokladaných subdodávok a realistický čas potrebný na výrobu, vyskladnenie a prepravu tovaru z miesta dodania alebo na poskytnutie služieb.

3. Kritériá hodnotenia stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch môžu okrem iného zahŕňať cenu a ďalšie nákladové faktory, kvalitu, technickú úroveň, environmentálne vlastnosti a dodacie podmienky.

4. Obstarávateľský subjekt bezodkladne poskytne súťažné podklady každému dodávateľovi, ktorý sa zúčastňuje na obstarávaní, ak o to takýto dodávateľ požiada, a odpovie na každú primeranú žiadosť o relevantné informácie, ktorú predložil dodávateľ zúčastňujúci sa na obstarávaní, za predpokladu, že tieto informácie neposkytnú tomuto dodávateľovi výhodu v porovnaní s jeho konkurentmi pri obstarávaní a že žiadosť bola predložená v príslušných lehotách.

5. Ak obstarávateľský subjekt pred posúdením ponúk v súlade s článkom 20.22 upraví alebo zmení kritériá alebo požiadavky stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch poskytnutých zúčastneným dodávateľom, písomne poskytne všetky takéto úpravy:

a) všetkým dodávateľom, ktorí sa zúčastňujú na obstarávaní v čase zmien týchto informácií, ak sú títo dodávatelia známi, a vo všetkých ostatných prípadoch rovnakým spôsobom ako v prípade poskytnutia pôvodných informácií a

b) v takom čase, aby takíto dodávatelia boli schopní príslušným spôsobom upraviť a nanovo predložiť svoje zmenené ponuky.

6. Obstarávateľské subjekty môžu od zúčastnených dodávateľov požadovať, aby poskytli záruky za zachovanie ponuky, a od úspešného dodávateľa, aby poskytol záruku za vykonanie.

ČLÁNOK 20.18

Lehoty

Obstarávateľský subjekt v súlade s vlastnými potrebami poskytne dodávateľom dostatočný čas na prípravu a predloženie žiadostí o účasť a zodpovedajúcich ponúk, pričom zohľadní také faktory, ako je napríklad povaha a náročnosť obstarávania, rozsah predpokladaných subdodávok a čas potrebný na predloženie ponúk z takých zahraničných a domácich miest, kde sa nepoužívajú elektronické prostriedky. Takéto lehoty vrátane akéhokoľvek ich predĺženia budú rovnaké pre všetkých zainteresovaných alebo zúčastňujúcich sa dodávateľov. Uplatniteľné lehoty sú stanovené v prílohe 20-M.

ČLÁNOK 20.19

Rokovania

1. Ak sa v právnych predpisoch zmluvnej strany stanovuje, že obstarávateľské subjekty môžu uskutočňovať obstarávanie prostredníctvom rokovaní, obstarávateľské subjekty tak môžu urobiť v týchto prípadoch:

a) v súvislosti s obstarávaniami, pri ktorých uviedli takýto zámer v oznámení o plánovanom obstarávaní, alebo

b) ak z hodnotenia vyplynie, že žiadna ponuka nie je zjavne najvýhodnejšia z hľadiska konkrétnych kritérií hodnotenia uvedených v oznámeniach alebo v súťažných podkladoch.

2. Obstarávateľský subjekt:

a) zabezpečí, aby sa každé vyradenie dodávateľov zúčastnených na rokovaní uskutočnilo v súlade s kritériami hodnotenia stanovenými v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch a

b) po ukončení rokovaní stanoví spoločný termín pre zostávajúcich dodávateľov na predloženie akýchkoľvek nových alebo revidovaných ponúk.

ČLÁNOK 20.20

Obmedzený postup obstarávania

1. Pod podmienkou, že sa postup obstarávania nepoužije s cieľom zabrániť hospodárskej súťaži alebo na ochranu domácich dodávateľov, môže obstarávateľský subjekt zadávať zákazky na základe obmedzeného postupu obstarávania, a to za týchto okolností:

a) ak:

i) neboli predložené žiadne ponuky alebo ak žiadny dodávateľ nepožiadal o účasť;

ii) neboli predložené žiadne ponuky, ktoré by spĺňali základné požiadavky stanovené v súťažných podkladoch;

iii) žiaden z dodávateľov nesplnil podmienky účasti, alebo

iv) predložené ponuky boli založené na kolúzii,

pokiaľ sa významne neupravovali požiadavky v súťažných podkladoch;

b) ak v prípade umeleckých diel, alebo z dôvodov súvisiacich s ochranou výhradných práv duševného vlastníctva, ako sú patenty, resp. autorské práva, alebo chránených informácií, resp. v prípade neexistencie hospodárskej súťaže z technických dôvodov, tovar alebo služby môže dodať alebo poskytnúť len konkrétny dodávateľ a neexistuje žiadna ich primeraná alternatíva alebo náhrada;

c) pri dodatočnej dodávke tovaru alebo dodatočnom poskytnutí služieb pôvodným dodávateľom, ktoré neboli zahrnuté do prvotného obstarávania, ak zmena dodávateľa tohto dodatočného tovaru alebo dodatočných služieb:

i) nie je možná z hospodárskych alebo technických dôvodov, akými sú napríklad požiadavky zameniteľnosti alebo interoperability s existujúcim zariadením, softvérom, službami alebo inštalovaným vybavením obstaraným v rámci prvotného obstarávania a

ii) by obstarávateľskému subjektu spôsobila značné ťažkosti alebo by preň znamenala výrazné zdvojenie nákladov;

d) v prípade tovaru nakupovaného na komoditnom trhu;

e) ak obstarávateľský subjekt obstaráva prototypy či úplne nový tovar alebo službu, ktoré sú vyvinuté na jeho žiadosť pre určitú zákazku na účely výskumu, experimentu, štúdie alebo pôvodného vývoja, resp. ak sa takýto tovar alebo služba vyvíja v ich priebehu; po realizácii takýchto zákaziek sa na ďalšie obstarávanie tovaru alebo služieb uplatnia ustanovenia tejto kapitoly;

f) pokiaľ to je nevyhnutne potrebné, ak by z dôvodov naliehavosti spôsobenej udalosťami, ktoré obstarávateľský subjekt nemohol predvídať, tovar alebo služby nebolo možné získať včas prostredníctvom verejnej súťaže alebo výberového postupu obstarávania;

g) pri zákazkách udeľovaných víťazovi súťaže návrhov, pod podmienkou, že táto súťaž sa uskutočnila spôsobom, ktorý je v súlade so zásadami tejto kapitoly a že návrhy súťažiacich hodnotí nezávislá porota s cieľom udeliť víťazovi zákazku na návrh, alebo

h) pri nákupoch uskutočňovaných za výnimočne výhodných podmienok, ktoré platia len na veľmi krátky čas, napr. v prípade nezvyčajného predaja uskutočňovaného právnickými osobami, ktoré zvyčajne nie sú dodávateľmi, resp. v prípade predaja aktív podnikov v rámci likvidácie alebo nútenej správy.

2. Obstarávateľský subjekt vedie záznamy alebo vypracúva písomné správy, ktoré obsahujú konkrétne zdôvodnenie všetkých zákaziek zadaných podľa odseku 1.

ČLÁNOK 20.21

Elektronické aukcie

Ak má obstarávateľský subjekt v úmysle uskutočniť zahrnuté obstarávanie prostredníctvom elektronickej aukcie, poskytne pred jej začatím každému účastníkovi:

a) metódu automatického hodnotenia vrátane matematického vzorca, ktorá sa zakladá na kritériách hodnotenia stanovených v súťažných podkladoch a ktorá má byť počas aukcie použitá na automatické zostavenie poradia alebo nového poradia;

b) výsledky všetkých prvotných hodnotení prvkov ponúk, ak má byť zákazka zadaná na základe najvýhodnejšej ponuky a

c) akékoľvek ďalšie relevantné informácie súvisiace s uskutočnením aukcie.

ČLÁNOK 20.22

Zaobchádzanie s ponukami a zadávanie zákaziek

1. Obstarávateľský subjekt je povinný prijímať a otvárať všetky ponuky a zaobchádzať s nimi podľa postupov, ktoré zaručujú spravodlivosť a nestrannosť procesu obstarávania, ako aj ochranu dôverných údajov uvedených v ponukách.

2. Obstarávateľský subjekt neuplatní sankcie proti dodávateľovi, ktorého ponuka bola prijatá po uplynutí stanovenej lehoty, ak je jediným dôvodom tohto oneskorenia nesprávny postup obstarávateľského subjektu.

3. Na to, aby ponuka mohla byť predmetom hodnotenia na účely zadania zákazky, musí byť predložená písomne, v okamihu otvárania musí spĺňať základné požiadavky stanovené v súťažných podkladoch a prípadne v oznámeniach, a musí byť predložená dodávateľom, ktorý spĺňa podmienky účasti.

4. Ak obstarávateľský subjekt nedospeje k záveru, že zadanie zákazky nie je vo verejnom záujme, zadá zákazku dodávateľovi, v prípade ktorého konštatoval schopnosť splniť podmienky zákazky a ktorého ponuka je, a to výhradne na základe kritérií hodnotenia stanovených v oznámeniach a v súťažných podkladoch, buď najvýhodnejšia alebo, ak je jediným kritériom cena, cenovo najnižšia.

5. Ak obstarávateľský subjekt dostane ponuku s cenou, ktorá je v porovnaní s cenami v ostatných predložených ponukách nezvyčajne nízka, môže u dodávateľa overiť, či spĺňa podmienky účasti a či je schopný splniť podmienky zákazky.

6. Obstarávateľský subjekt nevyužíva alternatívy, nezruší obstarávanie ani neupraví zadané zákazky spôsobom, ktorý by znamenal obchádzanie povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly.

7. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že ak sa z dôvodov pripísateľných úspešnému dodávateľovi zmluva neuzavrie v primeranej lehote alebo ak úspešný dodávateľ nesplní záruku za vykonanie zákazky uvedenú v článku 20.17 alebo nesplní zmluvné podmienky, zákazka sa môže zadať dodávateľovi, ktorý predložil najbližšiu najvýhodnejšiu ponuku.

ČLÁNOK 20.23

Transparentnosť informácií o obstarávaní

1. Obstarávateľský subjekt zúčastnených dodávateľov bezodkladne informuje o svojich rozhodnutiach o udelení zákazky, pričom tak na požiadanie dodávateľa urobí písomne. S výhradou ustanovení článku 20.24 ods. 2 a 3 platí, že obstarávateľský subjekt na požiadanie uvedie neúspešnému dodávateľovi dôvody, pre ktoré nevybral jeho ponuku, ako aj informácie o relatívnych výhodách ponuky úspešného dodávateľa.

2. Po zadaní každej zákazky, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola, obstarávateľský subjekt čo najskôr v lehotách stanovených v právnych predpisoch každej zmluvnej strany uverejní oznámenie v príslušných tlačených alebo elektronických médiách uvedených v dodatkoch k prílohám 20-F až 20-J. Ak sa používa len elektronické médium, informácie zostanú ľahko dostupné počas primeraného obdobia. Oznámenie obsahuje aspoň tieto informácie:

a) opis obstarávaného tovaru alebo služieb, ktorý môže zahŕňať povahu a množstvo obstarávaného tovaru a povahu a rozsah obstarávaných služieb;

b) názov a adresu obstarávateľského subjektu;

c) názov úspešného dodávateľa;

d) hodnotu úspešnej ponuky alebo najvyššiu a najnižšiu ponuku zohľadnenú pri zadávaní zákazky;

e) dátum udelenia zákazky a

f) použitý postup obstarávania, a ak bol použitý obmedzený postup obstarávania, aj opis okolnosti, ktoré odôvodňujú použitie tohto postupu.

3. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane dostupné a porovnateľné štatistické údaje týkajúce sa obstarávania, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

ČLÁNOK 20.24

Zverejňovanie informácií

1. Na žiadosť zmluvnej strany druhá zmluvná strana bezodkladne poskytne všetky relevantné informácie o rozhodovaní o zahrnutom obstarávaní s cieľom určiť, či sa obstarávanie uskutočnilo v súlade s pravidlami tejto kapitoly. Ak by poskytnutie týchto informácií mohlo narušiť hospodársku súťaž pri budúcich obstarávaniach, nesmie zmluvná strana, ktorej boli tieto informácie poskytnuté, tieto informácie poskytnúť žiadnemu dodávateľovi s výnimkou prípadov, keď sa uskutočnili konzultácie so zmluvnou stranou, ktorá tieto informácie poskytla, a keď s tým táto zmluvná strana súhlasila.

2. Bez ohľadu na akékoľvek ďalšie ustanovenia tejto kapitoly neposkytne zmluvná strana ani jej obstarávateľský subjekt žiadnemu dodávateľovi informácie, ktoré by mohli poškodiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi.

3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane vrátane jej obstarávateľských subjektov, orgánov a subjektov zodpovedných za preskúmanie ukladá povinnosť zverejniť dôverné informácie, ak by takéto zverejnenie:

a) bránilo presadzovaniu práva;

b) mohlo narušiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi;

c) poškodilo oprávnené obchodné záujmy určitých osôb vrátane ochrany práv duševného vlastníctva alebo

d) bolo inak v rozpore s verejným záujmom.

ČLÁNOK 20.25

Domáce postupy preskúmania

1. Každá zmluvná strana vytvorí alebo zachová včasné, účinné, transparentné a nediskriminačné postupy administratívneho alebo súdneho preskúmania, prostredníctvom ktorého môže dodávateľ namietať:

a) porušenie tejto kapitoly alebo

b) nedodržanie opatrení, ktoré zmluvná strana prijala na vykonávanie tejto kapitoly, ak podľa právnych predpisov zmluvnej strany dodávateľ nemá právo priamo namietať proti porušeniu tejto kapitoly,

ak k nim došlo v kontexte zahrnutého obstarávania, na ktorom má či mal dodávateľ záujem. Procesné pravidlá upravujúce akékoľvek námietky budú mať písomnú formu a budú verejne dostupné.

2. Každá zmluvná strana môže vo svojich právnych predpisoch stanoviť, že v prípade sťažnosti dodávateľa v súvislosti so zahrnutým obstarávaním dotknutá zmluvná strana vedie svoj obstarávateľský subjekt a dodávateľa k tomu, aby našli riešenie predmetnej sťažnosti prostredníctvom rokovania. Obstarávateľský subjekt sa každou takouto sťažnosťou zaoberá nestranne, včas a takým spôsobom, aby to nepoškodilo dodávateľovu účasť na prebiehajúcich alebo budúcich obstarávaniach ani jeho právo na opravné prostriedky v rámci postupu správneho alebo súdneho preskúmania.

3. Každému dodávateľovi sa poskytne dostatočná lehota na vypracovanie a podanie námietky, ktorá nesmie byť kratšia ako 10 (desať) dní odo dňa, keď sa dodávateľ dozvedel o dôvode na spochybnenie alebo odkedy možno rozumne predpokladať, že sa o ňom mohol dozvedieť.

4. Každá zmluvná strana zriadi alebo určí najmenej jeden nestranný správny alebo súdny orgán nezávislý od jej obstarávateľských subjektov, ktorý prijíma a preskúmava námietky dodávateľov súvisiace so zahrnutým obstarávaním.

5. Keď námietku preskúmava najprv iný subjekt ako orgán uvedený v odseku 4, zmluvná strana je povinná zabezpečiť, aby sa dodávateľ mohol odvolať voči prvotnému rozhodnutiu na nestranný administratívny alebo súdny orgán, ktorý bude nezávislý od obstarávateľského subjektu, ktorého obstarávanie je predmetom námietky. Keď je za preskúmanie zodpovedný iný orgán ako súd, rozhodnutia tohto orgánu musia byť buď preskúmateľné súdom alebo musia existovať procesné záruky, ktoré zabezpečia, aby:

a) obstarávateľský subjekt odpovedal na námietku písomne a aby poskytol orgánu zodpovednému za preskúmanie všetky relevantné dokumenty;

b) účastníci konania mali právo byť vypočutí pred tým, ako orgán zodpovedný za preskúmanie prijme rozhodnutie o námietke;

c) účastníci konania mali právo na zastúpenie a sprievod;

d) účastníci konania mali prístup na všetky konania;

e) účastníci konania mali právo žiadať verejné konanie a prítomnosť svedkov a

f) aby sa rozhodnutia a odporúčania v súvislosti s námietkami dodávateľov poskytovali v primeranom čase, písomne a s vysvetlením dôvodov, o ktoré sa každé takéto rozhodnutie alebo odporúčanie opiera.

6. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová režimy, ktoré zaisťujú:

a) rýchle predbežné opatrenia zabezpečujúce, že dodávateľ nestratí možnosť zúčastniť sa na obstarávaní. Dôsledkom takýchto predbežných opatrení môže byť pozastavenie procesu obstarávania. Postupy môžu zaisťovať, že pri rozhodovaní o tom, či by sa takéto opatrenia mali uplatniť, sa môžu zohľadniť osobitné negatívne dosahy na príslušné záujmy vrátane verejného záujmu. V prípade nekonania sa písomne uvedie náležitý dôvod a

b) nápravu alebo kompenzáciu za vzniknuté straty alebo škody, ktoré môžu byť obmedzené buď na náklady spojené s prípravou ponuky, alebo na náklady súvisiace s námietkou, alebo na oboje, ak orgán zodpovedný za preskúmanie zistil, že došlo k porušeniu alebo nedodržaniu pravidiel uvedených v odseku 1.

ČLÁNOK 20.26

Zmeny a opravy rozsahu pôsobnosti

1. Zmluvná strana môže navrhnúť zmenu alebo opravu svojich príslušných príloh 20-A až 20-E.

Zmeny

2. Ak má zmluvná strana v úmysle zmeniť svoje prílohy uvedené v odseku 1, táto zmluvná strana:

a) to písomne oznámi druhej zmluvnej strane a

b) v oznámení uvedie, aké vhodné kompenzačné vyrovnania ponúka druhej zmluvnej strane v záujme zachovania úrovne zahrnutého obstarávania porovnateľnej s tou, ktorá existovala pred predmetnou úpravou.

3. Bez ohľadu na odsek 2 písm. b) zmluvná strana nemusí ponúknuť kompenzačné vyrovnania, ak sa zmena týka subjektu, v prípade ktorého sa zmluvná strana fakticky zbavila kontroly alebo vplyvu.

4. Druhá zmluvná strana môže vzniesť námietku proti zmene, ak:

a) vyrovnanie ponúknuté podľa odseku 2 písm. b) nie je vhodné na zachovanie porovnateľnej úrovne vzájomne dohodnutého rozsahu zahrnutého obstarávania, alebo

b) navrhovaná zmena sa týka subjektu, nad ktorým zmluvná strana fakticky nestratila kontrolu, resp. v prípade ktorého neprišla o vplyv v zmysle odseku 3.

Druhá zmluvná strana písomne vznesie námietku do 45 (štyridsaťpäť) dní od doručenia oznámenia uvedeného v odseku 2 písm. a). Ak zmluvná strana do 45 (štyridsaťpäť) dní od doručenia oznámenia nepredloží žiadnu takúto námietku, považuje sa to za jej súhlas s navrhnutou opravou.

Opravy

5. Ak nemajú vplyv na vzájomne dohodnutý rozsah pôsobnosti stanovený v tejto kapitole, za čisto formálnu opravu sa považujú tieto zmeny príloh zmluvných strán:

a) zmena názvu subjektu;

b) zlúčenie dvoch alebo viacerých subjektov uvedených v dodatku a

c) rozdelenie subjektu uvedeného v dodatku na dva alebo viacero subjektov, ktoré sa všetky pridávajú medzi subjekty uvedené v rovnakom dodatku.

Zmluvná strana, ktorá vykonáva takúto opravu čisto formálnej povahy, nie je povinná poskytnúť kompenzačné vyrovnania.

6. V prípade návrhu opráv príloh zmluvnej strany táto zmluvná strana oznamuje navrhované opravy druhej zmluvnej strane každé 2 (dva) roky odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Zmluvná strana môže oznámiť druhej zmluvnej strane námietku proti navrhnutej oprave do 45 (štyridsiatich piatich) dní od doručenia tohto oznámenia. Ak zmluvná strana predloží námietku, uvedie dôvody, prečo sa domnieva, že navrhnutá oprava nie je zmenou uvedenou v odseku 5, a opíše účinok navrhnutej opravy na vzájomne dohodnutý rozsah úpravy stanovený v tejto kapitole. Ak zmluvná strana do 45 (štyridsiatich piatich) dní od doručenia oznámenia písomne nepredloží žiadnu takúto námietku, považuje sa to za jej súhlas s navrhnutou opravou.

Konzultácie a riešenie sporov

8. Ak druhá zmluvná strana podá námietku proti navrhovanej zmene, zmluvné strany sa usilujú vyriešiť túto záležitosť prostredníctvom konzultácií. Ak sa do 60 (šesťdesiatich) dní od doručenia námietky nedosiahne dohoda, zmluvná strana, ktorá chce zmeniť svoje prílohy, môže postúpiť záležitosť na postup urovnávania sporov stanovený v kapitole 29, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú na predĺžení lehoty.

9. Konzultačným postupom podľa odseku 8 nie sú dotknuté konzultácie ustanovené v kapitole 29.

10. Ak zmluvná strana nenamieta proti navrhovanej zmene podľa odsekov 2 a 3 alebo proti navrhovanej oprave podľa odseku 5, resp. ak sa zmluvné strany dohodnú na zmene či opravách prostredníctvom konzultácií, alebo ak dôjde ku konečnému vyriešeniu záležitosti podľa kapitoly 29, Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu zmení príslušnú prílohu tak, aby odrážala dohodnuté zmeny či opravy alebo dohodnuté kompenzačné vyrovnania.

ČLÁNOK 20.27

Podvýbor pre vládne obstarávanie

1. Podvýbor pre vládne obstarávanie zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4 a 9.9 tieto funkcie:

a) preskúmava vzájomné otváranie trhov verejného obstarávania;

b) vymieňa si informácie o možnostiach vládneho obstarávania v každej zmluvnej strane vrátane výmeny štatistických údajov o obstarávaní a

c) rokuje o rozsahu a prostriedkoch spolupráce v oblasti vládneho obstarávania medzi zmluvnými stranami, ako sa uvádza v článku 20.28.

ČLÁNOK 20.28

Spolupráca v oblasti vládneho obstarávania

1. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť účinné presadzovanie tejto kapitoly. Využívajú dostupné a existujúce nástroje, zdroje a mechanizmy.

2. Činnosti spolupráce v tejto oblasti sa okrem iných činností vykonávajú najmä prostredníctvom:

a) výmeny informácií, osvedčených postupov, štatistických údajov, odborníkov, skúseností a politík v oblastiach spoločného záujmu;

b) výmeny osvedčených postupov týkajúcich sa využívania postupov udržateľného obstarávania a iných oblastí spoločného záujmu;

c) podpory sietí, seminárov a workshopov v oblastiach spoločného záujmu;

d) prenosom znalostí vrátane kontaktov medzi expertmi z Európskej únie a signatárskych štátov MERCOSURu a

e) výmeny informácií medzi Európskou úniou a signatárskymi štátmi MERCOSURu s cieľom uľahčiť prístup na trhy verejného obstarávania pre dodávateľov zmluvných strán, najmä pre MSP.

KAPITOLA 21

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA A ZÁSADY

ČLÁNOK 21.1

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany si navzájom potvrdzujú práva a povinnosti vyplývajúce z členstva vo WTO, dohody TRIPS a akejkoľvek inej mnohostrannej dohody týkajúcej sa duševného vlastníctva, na ktorých sa zúčastňujú.

2. Každá zmluvná strana si môže slobodne určiť vhodnú metódu vykonávania ustanovení tejto kapitoly v rámci svojho právneho systému a praxe spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi a zásadami dohody TRIPS a tejto kapitoly.

ČLÁNOK 21.2

Ciele

Cieľom tejto kapitoly je:

a) uľahčiť prístup k inovatívnym a tvorivým produktom, ich výrobu a obchodné zhodnocovanie a rozvíjať obchod medzi zmluvnými stranami, s cieľom prispieť k udržateľnejšiemu a inkluzívnejšiemu hospodárstvu pre zmluvné strany;

b) dosiahnuť primeranú a účinnú úroveň ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva, ktorá poskytuje stimuly a odmeny, pokiaľ ide o inovácie, a zároveň prispieva k účinnému prenosu a šíreniu technológií a podporuje sociálny a hospodársky blahobyt, ako aj rovnováhu medzi právami držiteľov a verejným záujmom, a

c) podporovať opatrenia, ktoré pomôžu zmluvným stranám rozvíjať výskum a vývoj, ako aj prístup k poznatkom vrátane bohatej sféry voľných predmetov bez ochrany právami duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 21.3

Povaha a rozsah povinností

1. Na účely tejto časti dohody sa pod pojmom „práva duševného vlastníctva“ rozumejú všetky kategórie duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahujú oddiely 1 až 7 časti II dohody TRIPS a články 21.9 až 21.43 tejto dohody.

2. Ochrana duševného vlastníctva zahŕňa ochranu pred nekalou súťažou v zmysle článku 10a Parížskeho dohovoru na ochranu priemyslového vlastníctva z 20. marca 1883, naposledy revidovaného v Štokholme 14. júla 1967 (ďalej len „Parížsky dohovor“).

3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby prijala opatrenia potrebné na zabránenie zneužívaniu práv duševného vlastníctva držiteľmi práv alebo uchyľovaniu sa k praktikám, ktoré neprimerane obmedzujú obchod alebo nepriaznivo ovplyvňujú medzinárodný transfer technológií, za predpokladu, že takéto opatrenia sú v súlade s touto kapitolou.

4. Zmluvná strana nie je povinná prostredníctvom svojich právnych predpisov poskytnúť širšiu ochranu, než sa vyžaduje v tejto kapitole. Táto kapitola nebráni žiadnej zmluvnej strane, aby prostredníctvom svojho právneho poriadku uplatňovala prísnejšie normy na ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva, a to pod podmienkou, že sú zlučiteľné s touto kapitolou.

ČLÁNOK 21.4

Zásady

1. Každá zmluvná strana uznáva, že ochrana a presadzovanie práv duševného vlastníctva sa môže a musí vykonávať spôsobom, ktorý prispieva k hospodárskemu, sociálnemu a vedeckému pokroku. Každá zmluvná strana zabezpečí presadzovanie práv duševného vlastníctva v rámci svojho vlastného právneho systému a praxe.

2. Pri formulovaní alebo zmene svojich zákonov a iných právnych predpisov môže každá zmluvná strana stanoviť výnimky a flexibility povolené multilaterálnymi nástrojmi, ktorých sú zmluvné strany signatármi.

3. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú ustanovenia dohody TRIPS týkajúce sa hospodárskej súťaže.

4. Zmluvné strany podporujú dosiahnutie cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

5. Zmluvné strany podporujú rezolúciu Svetového zdravotníckeho zhromaždenia WHA 60.28 a rámec pripravenosti na pandemickú chrípku prijatý na 64. Svetovom zdravotníckom zhromaždení.

6. Zmluvné strany uznávajú význam podpory vykonávania globálnej stratégie a akčného plánu v oblasti verejného zdravia, inovácií a duševného vlastníctva, ktoré prijalo Svetové zdravotnícke zhromaždenie 24. mája 2008 (rezolúcia WHA 61.21 zmenená rezolúciou WHA 62.16).

7. Zmluvné strany potvrdzujú odporúčania rozvojovej agendy prijaté v roku 2007 Valným zhromaždením Svetovej organizácie duševného vlastníctva (ďalej len „WIPO“).

8. Ak je nadobudnutie práva duševného vlastníctva podmienené udelením či zápisom práva, každá zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie na zabezpečenie toho, aby postupy na udelenie či zápis tohto práva viedli k udeleniu alebo zápisu v primeranej lehote, aby sa zabránilo neoprávnenému skráteniu obdobia ochrany.

ČLÁNOK 21.5

Národné zaobchádzanie

Každá zmluvná strana poskytne štátnym príslušníkom[1] druhej zmluvnej strany zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným štátnym príslušníkom, pokiaľ ide o ochranu[2] práv duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, s výhradou výnimiek stanovených v článkoch 3 a 5 dohody TRIPS[3].

---

1 Na účely tejto kapitoly, „štátny príslušník“ je v súvislosti s príslušným právom duševného vlastníctva osoba zmluvnej strany, ktorá by splnila kritériá oprávnenosti na ochranu stanovenú v dohode TRIPS alebo v mnohostranných dohodách uzavretých a spravovaných pod záštitou WIPO, ktorých je zmluvná strana zmluvnou stranou.

2 Na účely článku 21.5 pojem „ochrana“ zahŕňa záležitosti, ktoré majú vplyv na dostupnosť, nadobúdanie, rozsah, zachovávanie, a presadzovanie práv duševného vlastníctva, ako aj tie záležitosti, ktoré ovplyvňujú využívanie práv duševného vlastníctva a ktoré sú osobitne upravené v tejto kapitole.

3 Pokiaľ ide o výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a vysielacie organizácie, táto povinnosť sa vzťahuje iba na práva stanovené v tejto kapitole.

ČLÁNOK 21.6

Ochrana biodiverzity a vedomostí pôvodného obyvateľstva

1. Zmluvné strany uznávajú význam a hodnotu biologickej diverzity a jej zložiek, ako aj súvisiacich vedomostí pôvodného obyvateľstva, inovácií a postupov domorodých a miestnych spoločenstiev[1]. Zmluvné strany okrem toho potvrdzujú svoje zvrchované práva na svoje prírodné zdroje a svoje práva a povinnosti ustanovené v Dohovore o biologickej diverzite z roku 1992 podpísanom v Riu de Janeiro 5. júna 1992 (ďalej len „CBD“), pokiaľ ide o prístup ku genetickým zdrojom a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z používania týchto genetických zdrojov.

2. Zmluvné strany uznávajú osobitnú povahu poľnohospodárskej biodiverzity, jej charakteristické vlastnosti a problémy, ktoré si vyžadujú osobitné riešenia, a potvrdzujú, že prístup ku genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo podlieha osobitnému zaobchádzaniu v súlade s Medzinárodnou zmluvou o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo podpísanou v Ríme 3. novembra 2001 (ďalej len „Medzinárodná zmluva o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo“).

3. Zmluvné strany môžu, po vzájomnej predchádzajúcej dohode, prehodnotiť tento článok s prihliadnutím na výsledky a závery multilaterálnych rokovaní.

[1] Na účely článku 21.6 môžu „domorodé a miestne spoločenstvá“ zahŕňať potomkov zotročených Afričanov a drobných poľnohospodárov.

ČLÁNOK 21.7

Vyčerpanie práv

Každá zmluvná strana si môže stanoviť svoj vlastný režim vyčerpania práv duševného vlastníctva v súlade s dohodou TRIPS.

ČLÁNOK 21.8

Dohoda TRIPS a verejné zdravie

1. Zmluvné strany uznávajú význam Vyhlásenia z Dauhy o dohode TRIPS a verejnom zdraví prijatého 14. novembra 2001 na konferencii ministrov WTO. Zmluvné strany pri výklade a vykonávaní práv a povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly zabezpečia súlad s týmto vyhlásením.

2. Každá zmluvná strana vykoná článok 31bis dohody TRIPS, ako aj prílohu a dodatok k uvedenej prílohe, ktoré nadobudli platnosť 23. januára 2017.

ODDIEL B

NORMY TÝKAJÚCE SA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM[1]

ČLÁNOK 21.9

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana potvrdzuje svoje práva a povinnosti vyplývajúce z týchto medzinárodných dohôd, pričom berie do úvahy, že dohody nie sú záväzné pre tých, ktorí sa na nich nezúčastňujú:

a) Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel podpísaný v Berne 9. septembra 1886, zmenený 28. septembra 1979 (ďalej len „Bernský dohovor“);

b) Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií podpísaný v Ríme 18. mája 1964 (ďalej len „Rímsky dohovor“);

[1] Zmluvné strany môžu vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch používať rôzne názvy pre práva stanovené v tomto pododdiele za predpokladu, že je zabezpečená dohodnutá úroveň ochrany.

c) Marrákešská zmluva o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, podpísaná v Marrákéši 27. júna 2013;

d) Zmluva WIPO o autorskom práve podpísaná v Ženeve 20. decembra 1996;

e) Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch podpísaná v Ženeve 20. decembra 1996 a

f) Pekinská zmluva o audiovizuálnych umeleckých výkonoch podpísaná v Pekingu 24. júna 2012.

ČLÁNOK 21.10

Autori

Každá zmluvná strana stanoví pre autorov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich diel, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

b) každú formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny diela predajom alebo iným spôsobom;

c) akýkoľvek verejný prenos ich diel po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami a

d) sprístupňovanie ich diel verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

ČLÁNOK 21.11

Výkonní umelci

Každá zmluvná strana stanoví pre výkonných umelcov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

a) vyhotovovanie záznamov ich umeleckých výkonov;

b) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie záznamov ich umeleckých výkonov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

c) verejné rozširovanie záznamov ich umeleckých výkonov predajom alebo iným spôsobom;

d) bezdrôtové vysielanie či vysielanie po drôte, ak tak stanovujú zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, ako aj verejný prenos, ich umeleckých výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už vysielaným výkonom alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu, a

e) sprístupňovanie záznamov ich umeleckých výkonov verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

ČLÁNOK 21.12

Výrobcovia zvukových záznamov

Každá zmluvná strana stanoví pre výrobcov zvukových záznamov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich zvukových záznamov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

b) verejné rozširovanie ich zvukových záznamov vrátane ich rozmnožení predajom alebo iným spôsobom a

c) sprístupňovanie ich zvukových záznamov verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

ČLÁNOK 21.13

Vysielacie organizácie

Každá zmluvná strana môže stanoviť právne požiadavky vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch, pokiaľ ide o to, čo sa má považovať za vysielaciu organizáciu, a poskytne vysielacím organizáciám výhradné právo povoliť alebo zakázať:

a) vyhotovovanie záznamov ich vysielaní;

b) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie záznamov ich vysielaní, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;

c) sprístupňovanie záznamov ich vysielaní verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami, či už ide o vysielanie prenášané po drôte alebo bezdrôtovo, pomocou kábla alebo prostredníctvom satelitu, a to takým spôsobom, že verejnosť má k nim prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí;

d) verejné rozširovanie záznamov ich vysielaní predajom alebo iným spôsobom[1] a

e) bezdrôtový prenos ich vysielaní, resp. ak sa tak stanovuje v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany, káblovú retransmisiu, ako aj verejný prenos ich vysielaní, ak sa tento verejný prenos uskutočňuje na miestach prístupných verejnosti za vstupné[2].

---

[1] Článok 21.13 písm. c) a d) sa neuplatňuje na zmluvnú stranu, pokiaľ práva tam stanovené táto zmluvná strana nestanovuje vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch. V takom prípade môžu ostatné zmluvné strany vylúčiť vysielacie organizácie danej zmluvnej strany z ochrany poskytovanej v článku 21.13 písm. c) a d) a povinnosť podľa článku 21.5 sa neuplatňuje v súvislosti s právami stanovenými v článku 21.13 písm. c) a d).

[2] Každá zmluvná strana môže udeliť rozsiahlejšie práva, pokiaľ ide o verejný prenos vysielacími organizáciami.

ČLÁNOK 21.14

Právo na odmenu za vysielanie a verejný prenos
zvukových záznamov vydaných na obchodné účely

1. Každá zmluvná strana stanoví právo s cieľom zabezpečiť, aby používateľ zaplatil odmenu výkonným umelcom a výrobcom zvukových záznamov za použitie zvukového záznamu vydaného na komerčné účely alebo jeho rozmnožení v bezdrôtovom vysielaní alebo v akomkoľvek verejnom prenose[1].

2. Každá zmluvná strana stanoví, že odmenu uvedenú v odseku 1 požaduje od používateľa výkonný umelec alebo výrobca zvukového záznamu alebo obaja. Ak neexistuje dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, každá zmluvná strana môže prijať právne predpisy, ktorými sa stanovujú podmienky rozdelenia jednorazovej primeranej odmeny medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

[1] Každá zmluvná strana môže namiesto práva na odmenu alebo popri ňom priznať výkonným umelcom a výrobcom zvukových záznamov rozsiahlejšie práva, pokiaľ ide o vysielanie a verejný prenos zvukových záznamov vydaných na obchodné účely.

ČLÁNOK 21.15

Obdobie trvania ochrany

1. Práva autora literárneho alebo umeleckého diela v zmysle článku 2 Bernského dohovoru trvajú počas života autora a najmenej 50 (päťdesiat) rokov po smrti autora, alebo ak tak ustanovujú zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, 70 (sedemdesiat) rokov po smrti autora. Pokiaľ ide o fotografické a kinematografické diela, každá zmluvná strana stanoví lehotu ochrany v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi.

2. V prípade diela spoluautorov sa obdobia trvania ochrany uvedené v odseku 1 počítajú od smrti toho autora, ktorý žil najdlhšie.

3. V prípade anonymných alebo pseudonymných diel trvá lehota ochrany najmenej 50 (päťdesiat) rokov po oprávnenom sprístupnení diela verejnosti, alebo ak sa tak stanovuje v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany, 70 (sedemdesiat) rokov od oprávneného sprístupnenia diela verejnosti. Bez ohľadu na prvú vetu, ak autorom prijatý pseudonym nevzbudzuje pochybnosti o jeho totožnosti alebo ak autor prezradí svoju totožnosť počas obdobia uvedeného v prvej vete, riadi sa obdobie trvania ochrany podľa odseku 1.

4. Práva výkonných umelcov na výkon, ktorý nie je zaznamenaný na zvukovom zázname, uplynú najskôr 50 (päťdesiat) rokov po dni výkonu.

5. Práva výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov uplynú najskôr 50 (päťdesiat) rokov po tom, čo bol záznam oprávnene zverejnený alebo sa uskutočnil jeho oprávnený verejný prenos, resp. ak to stanovujú zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, 70 (sedemdesiat) rokov po tom, čo bol oprávnene zverejnený záznam alebo sa uskutočnil jeho oprávnený verejný prenos[1]. Každá zmluvná strana môže v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi prijať účinné opatrenia na zabezpečenie toho, aby zisky vytvorené počas 20 (dvadsiatich) rokov ochrany nad rámec 50 (päťdesiatich) rokoch ochrany boli spravodlivo rozdelené medzi výkonných umelcov a výrobcov.

6. Lehota ochrany práv vysielacích organizácií je najmenej 20 (dvadsať) rokov od prvého vysielania, alebo ak tak ustanovujú zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, 50 (päťdesiat) rokov od prvého vysielania.

7. Lehoty stanovené v tomto článku sa počítajú od 1. (prvého) januára roku nasledujúceho po udalosti, ktorá dáva podnet na začatie ich plynutia.

8. Každá zmluvná strana môže stanoviť dlhšie obdobia trvania ochrany, než sú uvedené v tomto článku.

[1] Každá zmluvná strana môže stanoviť, že zverejnenie alebo oprávnený verejný prenos záznamu výkonu alebo zvukového záznamu sa musí uskutočniť v rámci vymedzeného obdobia odo dňa výkonu (v prípade výkonných umelcov) alebo odo dňa záznamu (v prípade výrobcov zvukových záznamov).

ČLÁNOK 21.16

Právo na odmenu pri ďalšom predaji

1. Každá zmluvná strana môže stanoviť v prospech autora grafického alebo výtvarného diela právo pri ďalšom predaji, ktoré bude vymedzené ako nescudziteľné právo a ktorého sa nemožno vzdať, a to ani vopred, pričom jeho obsahom bude percentuálny odštep z predajnej ceny získanej za každý predaj diela po prvom prevode tohto diela autorom.

2. Právo uvedené v odseku 1 sa vzťahuje na všetky úkony ďalšieho predaja, na ktorých sa v úlohe predávajúcich, kupujúcich alebo sprostredkovateľov zúčastňujú odborníci na trh s umením, napríklad aukčné siene, umelecké galérie a vo všeobecnosti všetci obchodníci s umeleckými dielami.

3. Každá zmluvná strana môže v súlade so svojimi právnymi predpismi stanoviť, že právo uvedené v odseku 1 neplatí pre úkony ďalšieho predaja, ak predávajúci kúpil dielo priamo od autora skôr než 3 (tri) roky pred týmto ďalším predajom a ak predajná cena nepresahuje stanovenú minimálnu sumu.

4. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že autori, ktorí sú štátnymi príslušníkmi druhej zmluvnej strany, a ich právni nástupcovia majú právo na odmenu pri ďalšom predaji v súlade s týmto článkom a zákonmi a inými právnymi predpismi dotknutej zmluvnej strany za predpokladu, že zákony a iné právne predpisy krajiny, ktorej je autor alebo právny nástupca autora štátnym príslušníkom, umožňujú v tejto krajine ochranu práva na odmenu pri ďalšom predaji pre autorov z dotknutej zmluvnej strany a ich právnych nástupcov.

ČLÁNOK 21.17

Spolupráca v oblasti kolektívnej správy práv

1. Zmluvné strany podporujú spoluprácu, transparentnosť a nediskrimináciu organizácií kolektívnej správy, najmä pokiaľ ide o príjmy, ktoré vyberú, zrážky, ktoré uplatňujú na takéto príjmy, použitie vybraných odmien, politiku distribúcie a ich repertoár vrátane digitálneho prostredia.

2. Ak organizácia kolektívnej správy usadená na území zmluvnej strany zastupuje organizáciu kolektívnej správy usadenú na území druhej zmluvnej strany prostredníctvom dohody o zastúpení, prvá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby zastupujúca organizácia kolektívnej správy:

a) nediskriminovala oprávnených členov zastupovanej organizácie a

b) presne, pravidelne, dôsledne a úplne transparentne vyplácala sumy dlžné zastupovanej organizácii a poskytovala zastupovanej organizácii informácie o sumách príjmov vybraných v jej mene a o vykonaných zrážkach.

ČLÁNOK 21.18

Výnimky a obmedzenia

1. Každá zmluvná strana zúži výnimky z práv a obmedzenia práv v tomto pododdiele na určité osobitné prípady, ktoré nie sú v rozpore s bežným využitím diela alebo iného predmetu ochrany a ktoré neodôvodnene nezasahujú do oprávnených záujmov nositeľa práv.

2. Každá zmluvná strana stanoví výnimku z práva na vyhotovenie rozmnožení pre dočasné vyhotovenie rozmnožení, ktoré je prechodné alebo náhodné, ktoré je neoddeliteľnou a podstatnou súčasťou technologického procesu a ktorého jediným účelom je umožniť:

a) prenos v sieti medzi tretími stranami sprostredkovateľom alebo

b) oprávnené použitie diela alebo iného predmetu ochrany, ktoré sa má realizovať a ktoré nemá žiadny samostatný ekonomický význam.

ČLÁNOK 21.19

Ochrana technologických opatrení

1. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu a účinné právne prostriedky proti obchádzaniu účinných technologických opatrení, ktoré používajú nositelia práv v súvislosti s výkonom svojich práv podľa tohto pododdielu a ktoré obmedzujú konanie, ktoré nie je povolené dotknutými nositeľmi práve alebo zo zákona.

2. Každá zmluvná strana môže, ak to jej právne predpisy umožňujú, zabezpečiť, aby nositelia práv sprístupnili oprávneným osobám, na ktoré sa vzťahuje výnimka alebo obmedzenie, prostriedky na využívanie tejto výnimky alebo obmedzenia v potrebnom rozsahu.

ČLÁNOK 21.20

Povinnosti týkajúce sa informácií o správe práv

1. Na účely tohto článku „informácie na správu práv“ sú akékoľvek informácie poskytnuté nositeľmi práv, ktoré označujú dielo alebo iný predmet ochrany uvedený v tomto článku, autora alebo akéhokoľvek iného nositeľa práv, alebo informácie o podmienkach používania diela alebo iného predmetu ochrany a akékoľvek čísla alebo kódy, ktoré predstavujú takéto informácie.

2. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti akejkoľvek osobe, ktorá vedome bez oprávnenia uskutočňuje ktorúkoľvek z ďalej uvedených činností, ak táto osoba vie alebo má opodstatnené dôvody vedieť, že svojím konaním spôsobuje, umožňuje, uľahčuje alebo zatajuje porušovanie akéhokoľvek autorského práva alebo práv súvisiacich s autorským právom:

a) odstránenie alebo zmena akýchkoľvek elektronických informácií na správu práv a

b) distribúciu, dovoz na účel distribúcie, vysielanie, verejný prenos alebo sprístupňovanie verejnosti diel alebo iných predmetov ochrany podľa tohto pododdielu, z ktorých boli bez oprávnenia odstránené alebo na ktorých boli zmenené elektronické informácie na správu práv.

3. Odsek 1 sa uplatňuje, ak je ktorákoľvek z informácií uvedená v uvedenom odseku spojená s rozmnoženinou diela alebo iného predmetu ochrany uvedeného v tomto pododdiele alebo sa objaví v súvislosti s ich verejným prenosom.

4. Zmluvné strany zabezpečia, aby povinnosti stanovené v tomto článku nepoškodzovali použitia, ktoré neporušujú práva.

PODODDIEL 2

OCHRANNÉ ZNÁMKY

ČLÁNOK 21.21

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana:

a) sa riadi Niceskou dohodou o medzinárodnom triedení výrobkov a služieb pre zápis známok prijatej v Nice 15. júna 1957 (ďalej len „Niceské triedenie“)[1] a

b) vyvinie maximálne úsilie na pristúpenie k Protokolu k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známok podpísanému v Madride 27. júna 1989, naposledy zmenenému 12. novembra 2007.

[1] Táto povinnosť sa vzťahuje len na ochranné známky zapísané po dátume prijatia kritérií niceského triedenia alebo pristúpenia k právnemu aktu.

ČLÁNOK 21.22

Postup pri zápise

1. Každá zmluvná strana zavedie systém zápisu ochranných známok, v ktorom sa každé konečné zamietavé rozhodnutie vrátane čiastočného zamietnutia zápisu, ktoré prijala príslušná správa ochranných známok, písomne oznámi príslušnej strane s riadnym odôvodnením a možnosťou podania námietky.

2. Každá zmluvná strana stanoví možnosť namietať proti žiadostiam o zápis ochranných známok, alebo v prípade potreby proti zápisu ochranných známok. Konanie o takýchto námietkach musí mať kontradiktórny charakter.

3. Každá zmluvná strana zriadi verejne dostupnú elektronickú databázu žiadostí o zápis ochranných známok a zápisov ochranných známok.

ČLÁNOK 21.23

Práva z ochrannej známky

Zapísaná ochranná známka priznáva svojmu majiteľovi výhradné práva. Majiteľ má právo zabrániť všetkým tretím osobám, ktoré nemajú jeho súhlas, aby v obchodnom styku používali:

a) akékoľvek označenie, ktoré je zhodné s ochrannou známkou pre tovary alebo služby, ktoré sú zhodné s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná a

b) akékoľvek označenie, ktoré je zhodné s ochrannou známkou alebo je jej podobné a používa sa v súvislosti s tovarmi alebo službami, ktoré sú zhodné alebo podobné s tovarmi alebo službami, pre ktoré je ochranná známka zapísaná, ak existuje pravdepodobnosť zámeny zo strany verejnosti vrátane pravdepodobnosti asociácie medzi označením a ochrannou známkou.

ČLÁNOK 21.24

Všeobecne známe ochranné známky

1. Článok 6a Parížskeho dohovoru sa uplatňuje *mutatis mutandis* na služby. Pri určovaní, či je ochranná známka všeobecne známa, každá zmluvná strana zohľadní povedomie verejnosti o ochrannej známke v príslušnom odvetví vrátane povedomia v dotknutej zmluvnej strane, ktoré bolo nadobudnuté v dôsledku propagácie ochrannej známky.

2. Článok 6a Parížskeho dohovoru sa uplatňuje *mutatis mutandis* na tovary alebo služby, ktoré nie sú podobné tovarom alebo službám, pre ktoré je ochranná známka zapísaná, za predpokladu, že používanie tejto ochrannej známky vo vzťahu k týmto tovarom alebo službám by naznačovalo súvislosť medzi týmito tovarmi alebo službami a majiteľom zapísanej ochrannej známky, a za predpokladu, že záujmy majiteľa zapísanej ochrannej známky by mohli byť takýmto použitím poškodené.

3. Na účely naplnenia ochrany všeobecne známych ochranných známok, ako sa stanovuje v článku 6a Parížskeho dohovoru a článku 16 ods. 2 a 3 dohody TRIPS, každá zmluvná strana náležite zohľadní zásadný stanovené v spoločnom odporúčaní o ustanoveniach týkajúcich sa ochrany všeobecne známych ochranných známok prijaté zhromaždením Únie na ochranu priemyslového vlastníctva a valným zhromaždením WIPO na tridsiatej štvrtej sérii stretnutí zhromaždení členských štátov WIPO v dňoch 20. až 29. septembra 1999.

ČLÁNOK 21.25

Prihlášky v zlej viere

Každá zmluvná strana stanoví, že ochrannú známku možno vyhlásiť za neplatnú, ak prihlasovateľ podal žiadosť o jej zápis v zlej viere. Každá zmluvná strana môže takisto stanoviť, že takáto ochranná známka sa nezapíše.

ČLÁNOK 21.26

Výnimky z práv vyplývajúcich z ochrannej známky

1. Každá zmluvná strana stanoví obmedzené výnimky z práv poskytnutých ochrannou známkou, ako je napr. spravodlivé používanie opisných výrazov, a to a v prípade zemepisných označení, pričom môže stanoviť ďalšie obmedzené výnimky pod podmienkou, že sa v rámci daných výnimiek zohľadnia oprávnené záujmy majiteľa ochrannej známky a tretích osôb.

2. Ochranná známka neoprávňuje majiteľa zakázať tretej strane, aby pri používaní v súlade s čestným konaním v priemysle a obchode používala:

a) svoje vlastné meno alebo adresu, ak je táto tretia strana fyzickou osobou;

b) údaje týkajúce sa druhu, kvality, množstva, zamýšľaného účelu, hodnoty, zemepisného pôvodu, času výroby tovaru alebo poskytnutia služby alebo iných vlastností tovaru alebo služieb alebo

c) ochrannú známku tam, kde je nevyhnutné uviesť zamýšľaný účel výrobku alebo služby, najmä pokiaľ ide o príslušenstvo alebo náhradné diely.

PODODDIEL 3

DIZAJNY

ČLÁNOK 21.27

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana vyvinie maximálne úsilie, aby pristúpila k Ženevskému (1999) aktu Haagskej dohody o medzinárodnom zápise dizajnov, ktorý bol prijatý v Ženeve 2. júla 1999.

ČLÁNOK 21.28

Ochrana zapísaných dizajnov

1. Každá zmluvná strana poskytne ochranu nezávisle vytvoreným dizajnom, ktoré sú nové a pôvodné[1] [2]. Táto ochrana sa poskytne prostredníctvom zápisu a majiteľom dizajnov z nej budú vyplývať výhradné práva v súlade s týmto pododdielom.

2. Majiteľ dizajnu zapísaného do registra bude mať právo zabrániť, aby tretie strany bez jeho súhlasu zhotovovali, ponúkali na predaj, predávali, uvádzali na trh, dovážali, vyvážali, skladovali taký produkt alebo používali predmety, na ktorých je zobrazený chránený dizajn alebo ktoré ho predstavujú, ak sa tieto činnosti vykonávajú na komerčné účely.

ČLÁNOK 21.29

Obdobie trvania ochrany

Trvanie využiteľnej doby ochrany vrátane predĺžení je najmenej 15 (pätnásť) rokov odo dňa podania prihlášky.

---

[1] Na účely tohto článku môže zmluvná strana zastávať stanovisko, že pôvodným je dizajn, ktorý má osobitý charakter.

[2] Argentína poskytne ochranu nezávisle vytvoreným dizajnom, ktoré sú nové alebo pôvodné.

ČLÁNOK 21.30

Ochrana nezapísaných dizajnov

Každá zmluvná strana môže stanoviť právne prostriedky, ktoré zabránia používaniu nezapísaných dizajnov.

ČLÁNOK 21.31

Výnimky a vylúčenia

1. Každá zmluvná strana môže zaviesť obmedzené výnimky z ochrany dizajnov pod podmienkou, že takéto výnimky nebudú neprimerane v rozpore s bežným využitím chránených dizajnov, ani nebudú neodôvodnene zasahovať do oprávnených záujmov majiteľa chráneného dizajnu a že sa zohľadnia oprávnené záujmy tretích strán.

2. Ochrana dizajnov sa nevzťahuje na dizajny, ktoré sú dané najmä technickými alebo funkčnými hľadiskami.

ČLÁNOK 21.32

Vzťah k autorskému právu

Každá zmluvná strana v rozsahu, v akom je to stanovené v jej zákonoch a iných právnych predpisoch, zabezpečí, aby bol dizajn oprávnený aj na ochranu podľa jej autorského práva odo dňa, keď bol dizajn vytvorený alebo zapísaný v akejkoľvek forme. Každá zmluvná strana určí rozsah a podmienky takejto ochrany, vrátane požadovaného stupňa pôvodnosti.

PODODDIEL 4

ZEMEPISNÉ OZNAČENIA

ČLÁNOK 21.33

Ochrana zemepisných označení

1. Pokiaľ ide o uznávanie a ochranu zemepisných označení s pôvodom na území zmluvných strán, použije sa tento pododdiel.

2. Zmluvné strany prijmú potrebné opatrenia na vykonávanie ochrany zemepisných označení uvedených v odseku 1 na svojich územiach, pričom určia vhodnú metódu na takéto uplatňovanie v rámci svojho vlastného právneho systému a praxe.

3. Na zemepisné označenia zmluvnej strany sa tento článok vzťahuje len vtedy, ak sú chránené ako zemepisné označenia na území zmluvnej strany pôvodu v rámci jej systému zápisu a ochrany zemepisných označení.

4. Každá zmluvná strana sa po preskúmaní právnych predpisov druhej zmluvnej strany uvedených v prílohe 21-A a zemepisných označení v prílohe 21-B a po ukončení námietkového konania alebo verejnej konzultácie v súvislosti so zemepisnými označeniami uvedenými v prílohe 21-B zaväzuje od dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody chrániť tieto zemepisné označenia v súlade s úrovňou ochrany stanovenou v tomto pododdiele vrátane osobitnej úrovne ochrany, najmä podľa článku 21.35 ods. 8 a dodatku 21-B-1.

5. Každá zmluvná strana môže vo svojich zákonoch a iných právnych predpisoch chrániť zemepisné označenia iných výrobkov, ako sú poľnohospodárske potraviny, vína, liehoviny alebo aromatizované vína. Zmluvné strany uznávajú, že zemepisné označenia uvedené v prílohe 21-D sú chránené ako zemepisné označenia v krajine pôvodu.

ČLÁNOK 21.34

Pridanie nových zemepisných označení

Podvýbor pre práva duševného vlastníctva uvedený v článku 21.59 môže na žiadosť zmluvnej strany a po dokončení krokov opísaných v článku 21.33 ods. 4 odporučiť Spoločnej rade v zložení pre otázky obchodu, aby podľa článku 9.7 ods. 1 písm. f) prijala rozhodnutie o doplnení nových zemepisných označení do prílohy 21-B, a to aj s cieľom previesť zemepisné označenia uvedené v prílohe 21-C do prílohy 21-B.

ČLÁNOK 21.35

Rozsah ochrany zemepisných označení

1. Každá zmluvná strana stanoví v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi právne prostriedky na zabránenie:

a) použitiu zemepisného označenia druhej zmluvnej strany uvedeného v častiach 1 a 2 prílohy 21-B pre akýkoľvek výrobok, ktorý patrí do príslušnej triedy výrobkov, ako sa uvádza v oddiele 3 prílohy 1-B, a ktorý buď:

   i) nemá pôvod v krajine pôvodu uvedenom v prílohe 21-B pre toto zemepisné označenie, alebo

   ii) má pôvod v krajine pôvodu uvedenej v prílohe 21-B pre toto zemepisné označenie, ale nebol zhotovený ani vyrobený v súlade so zákonmi a s inými právnymi predpismi druhej zmluvnej strany, ktoré by sa uplatňovali v prípade, že by bol výrobok určený na spotrebu v druhej zmluvnej strane;

b) použitiu akéhokoľvek spôsobu označovania alebo prezentácie tovaru, ktorý uvádza alebo naznačuje, že príslušný tovar pochádza z inej zemepisnej oblasti, ako je skutočné miesto jeho pôvodu, spôsobom, ktorým sa uvádza verejnosť do omylu, pokiaľ ide o zemepisný pôvod tovaru;

c) akémukoľvek inému použitiu, ktoré predstavuje akt nekalej súťaže v zmysle článku 10a Parížskeho dohovoru;

d) akémukoľvek priamemu alebo nepriamemu komerčnému použitiu chráneného názvu na porovnateľné výrobky, ktoré nie sú v súlade so špecifikáciami výrobku označeného chráneným názvom, resp. ktoré zneužíva povesť predmetného zemepisného označenia;

e) použitiu zemepisného označenia na tovar, ktorý nepochádza z miesta označeného zemepisným označením, aj keď je uvedený skutočný pôvod tovaru alebo ak sa zemepisné označenie používa v preklade alebo je sprevádzané výrazmi ako „druh“, „typ“, „štýl“, „imitácia“ alebo podobne, a

f) akémukoľvek zneužitiu, napodobňovaniu alebo klamlivému používaniu chráneného názvu zemepisného označenia, alebo nepravdivému alebo zavádzajúcemu označeniu chráneným názvom zemepisného označenia, alebo akýmkoľvek praktikám spôsobilým uviesť spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod, provenienciu a vlastnosti výrobku.

2. Pokiaľ ide o vzťah medzi ochrannými známkami a zemepisnými označeniami:

a) ak je zemepisné označenie chránené podľa tohto pododdielu, každá zmluvná strana zamietne zápis ochrannej známky pre rovnaký alebo podobný výrobok, ktorej používanie by bolo v rozpore s týmto pododdielom, za predpokladu, že žiadosť o zápis ochrannej známky bola podaná po dátume podania žiadosti o ochranu zemepisného označenia na dotknutom území; ochranné známky zaregistrované v rozpore s týmto odsekom sa vyhlásia za neplatné v súlade s právnymi predpismi zmluvných strán;

b) v prípade zemepisných označení uvedených v prílohe 21-B ku dňu nadobudnutia platnosti tejto dohody je dátumom predloženia žiadosti o ochranu uvedenej v písmene a) dátum uverejnenia námietkového konania alebo verejnej konzultácie na príslušných územiach;

c) v prípade zemepisných označení uvedených v článku 21.34 je dátumom predloženia žiadosti o ochranu dátum postúpenia žiadosti o ochranu zemepisného označenia druhej zmluvnej strane;

d) bez toho, aby bolo dotknuté písmeno e), každá zmluvná strana chráni zemepisné označenia uvedené v prílohe 21-B aj vtedy, ak existuje predchádzajúca ochranná známka; predchádzajúca ochranná známka je ochranná známka, o ktorej zápis sa požiadalo, ktorá bola zapísaná do registra alebo ktorá bola zavedená používaním, ak je táto možnosť stanovená v zákonoch a iných právnych predpisoch dotknutej zmluvnej strany, v dobrej viere na území jednej zmluvnej strany pred dátumom podania žiadosti o ochranu zemepisného označenia, ako sa uvádza v odseku 1, druhou zmluvnou stranou podľa tejto dohody;

takáto predchádzajúca ochranná známka sa môže naďalej používať, obnovovať a podliehať zmenám, ktoré si môžu vyžadovať podanie nových prihlášok ochrannej známky, bez ohľadu na ochranu zemepisného označenia, za predpokladu, že v právnych predpisoch o ochrannej známke, podľa ktorých bola ochranná známka zapísaná do registra alebo zriadená, neexistujú žiadne dôvody na vyhlásenie ochrannej známky za neplatnú alebo na jej zrušenie;

predchádzajúca ochranná známka ani zemepisné označenie sa nesmú používať spôsobom, ktorý by spotrebiteľa uvádzal do omylu, pokiaľ ide o povahu príslušného práva duševného vlastníctva, a

e) zmluvná strana nie je povinná chrániť zemepisné označenie, ak vzhľadom na známu ochrannú známku, ochrannú známku s povesťou alebo všeobecne známu ochrannú známku, by táto ochrana mohla uviesť spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočnú identitu výrobku.

3. Žiadnym z ustanovení tohto pododdielu sa zmluvnej strane nebráni, aby v súvislosti s akýmkoľvek výrobkom používala zaužívaný názov odrody alebo plemena zvierat, ktoré existujú na území tejto zmluvnej strany[1].

[1] Zmluvné strany vymedzia v dodatku 21-B-1 odrody rastlín a plemená zvierat, ktorých používaniu sa nebráni.

4. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nebráni tomu, aby zmluvná strana používala jednotlivú zložku viaczložkového výrazu, ktorý je chránený ako zemepisné označenie na území tejto zmluvnej strany, ak je takáto jednotlivá zložka výrazom, ktorý je v bežnom jazyku obvyklý ako bežný názov príslušného tovaru[1].

5. Žiadnym z ustanovení tohto pododdielu sa nevyžaduje, aby zmluvná strana chránila zemepisné označenie, ktoré je zhodné s výrazom zaužívaným v bežnom jazyku ako bežný názov pre súvisiaci výrobok na území danej zmluvnej strany.

6. Ak je preklad zemepisného označenia zhodný s výrazom alebo obsahuje výraz, ktorý je v bežnom jazyku používaný ako bežný názov pre výrobok na území zmluvnej strany, resp. ak zemepisné označenie s takýmto výrazom nie je zhodné, avšak obsahuje v sebe takýto výraz, týmto pododdielom nie je dotknuté právo žiadnej osoby používať tento pojem v spojení s takýmto výrobkom.

7. Pokiaľ ide o homonymné zemepisné označenia:

a) v prípade existujúcich alebo budúcich homonymných zemepisných označení zmluvných strán pre výrobky spadajúce do rovnakej triedy výrobkov[2], obe tieto označenia ako také existujú, každá zmluvná strana určí praktické podmienky, na základe ktorých sa na jej území budú navzájom rozlišovať príslušné homonymné zemepisné označenia, pričom sa zohľadní potreba zabezpečiť, aby sa s dotknutými výrobcami zaobchádzalo spravodlivo a aby spotrebitelia neboli uvedení do omylu, a

---

1 Zmluvné strany vymedzia v dodatku 21-B-1 výrazy, pre ktoré sa ochrana nepožaduje ani neposkytuje.

2 V súlade s Niceským triedením a jeho zmenami.

b) ak zmluvná strana v kontexte rokovaní s treťou krajinou navrhne chrániť zemepisné označenie z danej tretej krajiny a názov je homonymný so zemepisným označením druhej zmluvnej strany, informuje o tejto skutočnosti druhú zmluvnú stranu, pričom jej umožní vyjadriť sa pred tým, ako sa názov začne chrániť.

8. Bez toho, aby bol dotknutý článok 21.35 ods. 1 až článok 21.35 ods. (7), sa osobitná úroveň ochrany vymedzuje pre tieto prípady zemepisných označení uvedených v prílohe 21-B[1]:

a) „Genièvre“, „Jenever“ alebo „Genever“: ochrana zemepisného označenia „Genièvre“, „Jenever“ alebo „Genever“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Ginebra“ na území Argentíny, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite najmenej 5 (päť) rokov pred zverejnením zemepisného označenia „Genièvre“, „Jenever“ alebo „Genever“ na účely námietkového konania v Argentíne, a predchádzajúcim používateľom výrazu „Genebra“ na území Brazílie, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite pred zverejnením zemepisného označenia „Genièvre“, „Jenever“ alebo „Genever“ na účely námietkového konania v Brazílii, pokračovať v používaní tohto výrazu za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na skutočný pôvod zemepisného označenia a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že osobitná úroveň ochrany zo strany každého signatárskeho štátu MERCOSURu, ako sa vymedzuje v článku 21.35 ods. 8, sa uplatňuje len v prospech tých predchádzajúcich používateľov, ktorí sú súčasťou zoznamu predchádzajúcich používateľov daného signatárskeho štátu MERCOSURu.

b) „Queso Manchego“: ochrana zemepisného označenia „Queso Manchego“ v prípade syrov vyrobených v Španielsku v súlade s platnými technickými špecifikáciami s použitím ovčieho mlieka nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Queso Manchego“ na území Uruguaja, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite najmenej 5 (päť) rokov pred zverejnením zemepisného označenia „Queso Manchego“ na účely námietkového konania, ak súvisia so syrmi vyrobenými z kravského mlieka, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod a zloženie výrobku;

c) „Grappa“: ochrana zemepisného označenia „Grappa“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Grappamiel“ na území Uruguaja, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite pred zverejnením zemepisného označenia „Grappa“ na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

d) „Steinhäger“: ochrana zemepisného označenia „Steinhäger“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Steinhäger“ na území Brazílie, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite pred zverejnením zemepisného označenia „Steinhäger“ na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

e) „Parmigiano Reggiano“:

i) ochrana zemepisného označenia „Parmigiano Reggiano“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Parmesão“ na území Brazílie a výrazu „Parmesano“ na území Argentíny, Paraguaja a Uruguaja, ktorí používali tieto výrazy v dobrej viere a nepretržite pred zverejnením zemepisného označenia „Parmigiano Reggiano“ na účely námietkového konania, používať tieto výrazy naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

ii) ochrana zemepisného označenia „Parmigiano Reggiano“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Reggianito“ na území Argentíny, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite pred zverejnením zemepisného označenia „Parmigiano Reggiano“ na účely námietkového konania, a na území Paraguaja a Uruguaja, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite najmenej 5 (päť) rokov pred zverejnením zemepisného označenia „Parmigiano Reggiano“ na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

f) „Fontina“: ochrana zemepisného označenia „Fontina“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Fontina“ na územiach Argentíny, Brazílie, Paraguaja a Uruguaja, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite najmenej 5 (päť) rokov pred zverejnením zemepisného označenia „Fontina“ na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

g) „Gruyère“ (Francúzsko):

i) ochrana zemepisného označenia „Gruyère“ (Francúzsko) nebráni predchádzajúcim používateľom výrazov „Gruyère“ a „Gruyere“ na územiach Argentíny, Brazílie, Paraguaja a Uruguaja, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite najmenej 5 (päť) rokov pred zverejnením zemepisného označenia „Gruyère“ (Francúzsko) na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

ii) ochrana zemepisného označenia „Gruyère“ (Francúzsko) nebráni predchádzajúcim používateľom výrazov „Gruyerito“ a „Gruyer“ na území Uruguaja, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite najmenej 5 (päť) rokov pred zverejnením zemepisného označenia „Gruyère“ (Francúzsko) na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku;

h) „Grana Padano“: ochrana zemepisného označenia „Grana Padano“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Grana“ na území Brazílie, ktorí používali tento výraz v dobrej viere a nepretržite najmenej 5 (päť) rokov pred zverejnením zemepisného označenia „Grana Padano“ na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na chránené európske zemepisné označenie a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku, a

i) „Gorgonzola“: ochrana zemepisného označenia „Gorgonzola“ nebráni predchádzajúcim používateľom výrazu „Gorgonzola“ na území Brazílie, ktorí používali tento výraz v dobrej viere pred zverejnením na účely námietkového konania, používať tento výraz naďalej, za predpokladu, že sa s týmito výrobkami neobchoduje s použitím grafiky, názvov, obrázkov alebo vlajok ako odkazov na skutočný pôvod zemepisného označenia a za predpokladu, že tento výraz je zobrazený podstatne menším (ale čitateľným) písmom ako je obchodná značka a je od neho jasne odlíšený, pokiaľ ide o pôvod výrobku.

9. Predchádzajúci používatelia uvedení v odseku 8 písm. a) až i) sú uvedení v prílohe 21-E. Dedenie predchádzajúcich používateľov a jeho účinky sa určujú vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi každého signatárskeho štátu MERCOSURu.

10. Chránené zemepisné označenia uvedené v prílohe 21-B sa na územiach zmluvných strán nesmú stať druhovými.

11. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly neukladá zmluvným stranám povinnosť chrániť zemepisné označenia, ktoré nie sú chránené v mieste ich pôvodu alebo ktoré tam prestali byť chránené.

12. Ustanoveniami tejto kapitoly nie sú dotknuté práva akejkoľvek osoby používať v rámci obchodnej činnosti svoje meno alebo meno svojho predchodcu v podnikaní okrem prípadov, keď sa toto meno používa spôsobom zavádzajúcim verejnosť.

ČLÁNOK 21.36

Právo na používanie zemepisných označení

1. Každý hospodársky subjekt, ktorý uvádza na trh poľnohospodárske výrobky, potraviny, vína, aromatizované vína alebo liehoviny, ktoré spĺňajú príslušnú špecifikáciu, môže používať zemepisné označenie podľa tejto časti dohody.

2. V prípade, že je zemepisné označenie chránené podľa tejto časti dohody, nebude sa na používanie takéhoto chráneného názvu už vyžadovať žiadny zápis používateľov ani žiadne súvisiace poplatky.

ČLÁNOK 21.37

Presadzovanie ochrany

Každá zmluvná strana poskytne zainteresovaným stranám právne prostriedky na presadzovanie ochrany stanovenej v článku 21.35 prostredníctvom vhodných správnych a súdnych opatrení v rámci svojho vlastného právneho systému a praxe,

ČLÁNOK 21.38

Dovoz, vývoz a uvádzanie na trh

Dovoz, vývoz a uvádzanie na trh výrobkov s označeniami uvedenými v prílohe 21-B sa uskutočňuje v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, ktorá sa uplatňujú na území zmluvnej strany, na ktorom sa tieto výrobky uvádzajú na trh.

ČLÁNOK 21.39

Spolupráca a transparentnosť v oblasti zemepisných označení

1. Podvýbor pre práva duševného vlastníctva uvedený v článku 21.59 monitoruje riadne fungovanie tohto pododdielu a môže zvážiť všetky záležitosti súvisiace s jeho vykonávaním a fungovaním. Je zodpovedný za:

a) výmenu informácií o vývoji v oblasti právnych predpisov a politiky, pokiaľ ide o zemepisné označenia, ako aj o akejkoľvek inej otázke spoločného záujmu v oblasti zemepisných označení, a

b) spoluprácu na vývoji alternatívnych názvov výrobkov, ktoré výrobcovia jednej zmluvnej strany v minulosti uvádzali na trh s pojmami zodpovedajúcimi zemepisným označeniam druhej zmluvnej strany, najmä v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje postupné rušenie.

2. Podvýbor pre práva duševného vlastníctva môže odporučiť Spoločnej rade v zložení pre otázky obchodu, aby podľa článku 9.7 ods. 1 písm. f) zmenila:

a) prílohu 21-A, pokiaľ ide o odkazy na rozhodné právo v zmluvných stranách;

b) prílohu 21-B, pokiaľ ide o zemepisné označenia a výmenu informácií na tento účel;

c) prílohu 21-C, pokiaľ ide o zemepisné označenia a

d) prílohu 21-E, pokiaľ ide o predchádzajúcich používateľov.

3. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane, ak určité zemepisné označenie uvedené v prílohe 21-B prestane byť na jej území chránené. Po takomto oznámení Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu zmení prílohu 21-B v súlade s článkom 9.7 ods. 1 písm. f) s cieľom ukončiť ochranu podľa tejto časti dohody. Iba zmluvná strana, z ktorej výrobok pochádza, je oprávnená požiadať o ukončenie ochrany zemepisného označenia uvedeného v prílohe 21-B podľa tohto pododdielu.

4. MERCOSUR oznámi Európskej únii, ak po nadobudnutí platnosti tejto dohody identifikuje ďalších predchádzajúcich používateľov, ktorí spĺňajú osobitné požiadavky stanovené v článku 21.35 ods. 8 písm. a) až i). Po takomto oznámení a za predpokladu, že zmluvné strany súhlasia s tým, že navrhnutí ďalší predchádzajúci používatelia spĺňajú uvedené požiadavky, Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu zmení prílohu 21-E podľa článku 9.7 ods. 1 písm. f) doplnením takýchto ďalších predchádzajúcich používateľov.

5. Zmluvné strany buď priamo, alebo prostredníctvom Podvýboru pre práva duševného vlastníctva zostanú v priamom kontakte vo všetkých záležitostiach súvisiacich s vykonávaním a fungovaním tohto pododdielu. Zmluvná strana môže od druhej zmluvnej strany najmä požadovať poskytnutie informácií o špecifikácii výrobkov a ich zmenách, ako aj o kontaktných miestach na účely kontroly.

6. Špecifikácia výrobku uvedená v tomto pododdiele je špecifikácia výrobku schválená orgánmi zmluvnej strany na území, na ktorom má výrobok pôvod, vrátane jej všetkých schválených zmien.

7. Zmluvné strany môžu sprístupniť špecifikácie výrobkov alebo ich zhrnutie týkajúce sa zemepisných označení druhej zmluvnej strany, ktoré sú chránené podľa tohto pododdielu v portugalčine, španielčine alebo angličtine.

PODODDIEL 5

PATENTY

ČLÁNOK 21.40

Medzinárodné zmluvy

Každá zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie na pristúpenie k Zmluve o patentovej spolupráci podpísanej 19. júna 1970 vo Washingtone[1].

[1] V prípade Európskej únie sa toto ustanovenie môže splniť pristúpením jej členských štátov.

PODODDIEL 6

ODRODY RASTLÍN

ČLÁNOK 21.41

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana chráni práva k odrodám rastlín v súlade s Medzinárodným dohovorom o ochrane nových odrôd rastlín podpísaným v Paríži 2. decembra 1961 v znení revidovanom v Ženeve 10. novembra 1972 a 23. októbra 1978 (1978 UPOV ACT), resp. 19. marca 1991 (1991 UPOV ACT) a bude spolupracovať na podpore ochrany odrôd rastlín.

PODODDIEL 7

OCHRANA NEZVEREJNENÝCH INFORMÁCIÍ

ČLÁNOK 21.42

Rozsah ochrany obchodných tajomstiev

1. Každá zmluvná strana pri plnení svojej povinnosti podľa článku 21.1 ods. 1 dodržiavať dohodu TRIPS, a najmä článok 39 ods. 1 a 2 dohody TRIPS, stanoví primerané občianskoprávne súdne postupy a prostriedky nápravy pre každého vlastníka obchodného tajomstva s cieľom zabrániť získaniu, využitiu alebo sprístupneniu obchodného tajomstva a dosiahnuť nápravu za takéto získanie, využitie alebo sprístupnenie vždy, keď sa uskutoční spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami.

2. Na účely tohto pododdielu:

a) „obchodné tajomstvo“ sú informácie, ktoré:

i) sú tajné v tom zmysle, že nie sú ako celok alebo pri presnom usporiadaní a spojení ich častí všeobecne známe alebo bežne prístupné osobám v kruhoch, ktoré sa dotknutým druhom informácií bežne zaoberajú;

ii) majú obchodnú hodnotu z dôvodu svojho utajenia a

iii) v súvislosti s ktorými osoba, ktorá ich má právoplatne vo svojej držbe, prijala za daných okolností primerané kroky, aby ich udržala v tajnosti a

b) „vlastník obchodného tajomstva“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá oprávnene nakladá s obchodným tajomstvom.

3. Na účely tohto pododdielu zmluvná strana považuje za konanie v rozpore s čestnými obchodnými praktikami prinajmenšom takéto konanie:

a) nadobudnutie obchodného tajomstva bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva, ak k nemu došlo prostredníctvom neoprávneného prístupu, privlastnenia si alebo kopírovania akýchkoľvek dokumentov, predmetov, materiálov, chemických látok alebo elektronických súborov, s ktorými oprávnene nakladá vlastník obchodného tajomstva a ktoré obsahujú obchodné tajomstvo alebo z ktorých možno obchodné tajomstvo odvodiť;

b) použitie alebo zverejnenie obchodného tajomstva vykonané bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva osobou, ktorá:

i) získala obchodné tajomstvo neoprávnene;

ii) porušuje dohodu o zachovaní dôvernosti alebo akúkoľvek inú povinnosť týkajúcu sa nesprístupnenia obchodného tajomstva, alebo

iii) porušuje zmluvnú alebo akúkoľvek inú povinnosť týkajúcu sa obmedzenia použitia obchodného tajomstva a

c) nadobudnutie, použitie alebo zverejnenie obchodného tajomstva, ak je vykonané osobou, ktorá v čase nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia obchodného tajomstva vedela alebo za daných okolností mala vedieť, že obchodné tajomstvo sa získalo priamo alebo nepriamo od inej osoby, ktorá obchodné tajomstvo používala alebo zverejňovala neoprávnene v zmysle písmena b).

4. Zmluvná strana nie je povinná považovať žiadne z týchto konaní za konanie, ktoré je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami podľa tohto pododdielu:

a) nezávislé objavenie alebo vytvorenie príslušnej informácie osobou;

b) reverzné inžinierstvo výrobku osobou, ktorá tento výrobok oprávnene vlastní a ktorá nemá žiadnu právoplatnú povinnosť obmedziť získavanie príslušných informácií;

c) nadobudnutie, používanie alebo zverejňovanie informácií požadovaných alebo povolených príslušným právom zmluvnej strany, alebo

d) využitie skúseností a zručností zamestnancov, ktoré boli čestne nadobudnuté v priebehu bežného výkonu ich zamestnania.

5. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nemožno vykladať v tom zmysle, že obmedzuje slobodu prejavu a právo na informácie vrátane slobody médií, ktoré sú chránené v právnom poriadku každej zo zmluvných strán.

ČLÁNOK 21.43

Občianske súdne konania a prostriedky nápravy v súvislosti s obchodnými tajomstvami

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby žiadna osoba, ktorá sa zúčastňuje na občianskom súdnom konaní uvedenom v článku 21.42 alebo ktorá má prístup k dokumentom, ktoré sú súčasťou týchto súdnych konaní, nemala povolenie používať alebo zverejňovať žiadne obchodné tajomstvo alebo údajné obchodné tajomstvo, ktoré príslušné súdne orgány v reakcii na riadne odôvodnený návrh dotknutej strany označili za dôverné a o ktorom sa dozvedela v dôsledku takejto účasti alebo prístupu.

2. V občianskom súdnom konaní uvedenom v článku 21.42 každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne orgány mali prinajmenšom právomoc:

a) nariadiť predbežné opatrenia stanovené v jej príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch s cieľom zabrániť nadobudnutiu, použitiu alebo zverejneniu obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami;

b) nariadiť súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania na zabránenie nadobudnutiu, použitiu alebo zverejneniu obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami;

c) nariadiť osobe, ktorá vedela alebo mala vedieť, že nadobudla, používala alebo zverejnila obchodné tajomstvo spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, aby zaplatila vlastníkovi obchodného tajomstva náhradu škody zodpovedajúcu skutočnej ujme spôsobenej v dôsledku nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia obchodného tajomstva;

d) prijať osobitné opatrenia na zachovanie dôvernosti obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva uvedeného v občianskom súdnom konaní v súvislosti s údajným nadobudnutím, použitím alebo zverejnením obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami; takéto osobitné opatrenia môžu v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany zahŕňať úplné alebo čiastočné obmedzenie prístup k určitým dokumentom, obmedziť prístup k pojednávaniam a príslušným záznamom alebo prepisom a sprístupniť verziu súdneho rozhodnutia, ktorá nemá dôverný charakter, v ktorej boli pasáže obsahujúce obchodné tajomstvo odstránené alebo upravené, a

e) uložiť sankcie účastníkom konania alebo iným osobám, na ktoré sa vzťahuje právomoc súdu, za porušenie súdnych príkazov týkajúcich sa ochrany obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva predložených v tomto konaní.

3. Zmluvná strana nebude povinná zabezpečiť súdne postupy a prostriedky nápravy uvedené v článku 21.42, ak sa konanie, ktoré je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, vykoná v súlade s právnymi predpismi tejto zmluvnej strany v záujme odhalenia nevhodného správania, protiprávneho konania alebo nezákonnej činnosti alebo na účely ochrany oprávneného záujmu uznaného zákonom.

ODDIEL C

PRESADZOVANIE PRÁVA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

OBČIANSKOPRÁVNE A SPRÁVNE PRESADZOVANIE

ČLÁNOK 21.44

Všeobecné povinnosti

1. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoje záväzky na základe dohody TRIPS, a najmä na základe jej časti III, a zaistí presadzovanie práv duševného vlastníctva v súlade s jej právnymi predpismi, právnym systémom a praxou.

2. Na účely tohto oddielu „práva duševného vlastníctva“ sú, pokiaľ nie je stanovené inak, práva duševného vlastníctva vymedzené v článku 21.3 ods. 1 s výnimkou práv uvedených v článkoch 21.42 a 21.43.

3. Postupy[1] prijaté, zachované alebo uplatňované na vykonávanie tohto oddielu musia byť účinné, spravodlivé a nestranné a nesmú byť zbytočne zložité alebo nákladné, nesmú viesť k neprimeraným lehotám alebo bezdôvodným prieťahom a musia odrádzať od ďalších porušení. Každá zmluvná strana zohľadní potrebu proporcionality medzi porušením, právami všetkých zúčastnených strán, záujmami tretích strán a uplatniteľnými opatreniami, prostriedkami nápravy a sankciami.

4. Zmluvné strany uplatňujú postupy uvedené v odseku 3 v súvislosti s presadzovaním práv duševného vlastníctva takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a aby boli stanovené záruky proti ich zneužívaniu.

5. Článkami 21.44 až 21.58 sa zmluvnej strane neukladá žiadna povinnosť zaviesť justičný systém na presadzovanie práv duševného vlastníctva odlišný od súdneho systému na presadzovanie práva vo všeobecnosti v súlade s právnymi predpismi tejto zmluvnej strany, ani to nemá vplyv na schopnosť zmluvných strán presadzovať svoje právne predpisy vo všeobecnosti.

ČLÁNOK 21.45

Osoby oprávnené požiadať o konanie

Každá zmluvná strana uzná za oprávnené požiadať o uplatnenie postupov týkajúcich sa presadzovania práv duševného vlastníctva uvedených v tomto oddiele a v časti III dohody TRIPS aspoň tieto osoby v súlade s právnym poriadkom miesta, kde sa postup uskutočňuje:

a) nositeľov práv duševného vlastníctva;

[1] Na účely tohto oddielu „postupy“ zahŕňajú opatrenia a prostriedky nápravy.

b) držiteľov výhradných licencií, za predpokladu, že sú oprávnení nositeľmi práv, a

c) organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, ktoré sú právne a výslovne uznané za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 21.46

Dôkazy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné justičné orgány mali právomoc nariadiť, a to na základe žiadosti strany, ktorá predložila primerane dostupné dôkazy na podporu svojho tvrdenia, že bolo porušené jej právo duševného vlastníctva, resp. k jeho porušeniu má dôjsť, okamžité a účinné predbežné opatrenia na účely zabezpečenia relevantných dôkazov v súvislosti s údajným porušením, s výhradou ochrany dôverných informácií[1].

2. Predbežné opatrenia uvedené v odseku 1 môžu obsahovať podrobný opis, s odberom vzoriek alebo bez neho, alebo fyzické zaistenie tovaru údajne porušujúceho práva a vo vhodných prípadoch súvisiace dokumenty.

3. Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na to, aby v prípade falšovania ochranných známok alebo porušovania autorských práv v komerčnom rozsahu[2] umožnili príslušným justičným orgánom nariadiť, prípadne aj na žiadosť strany, a ak je to nutné na určenie existencie a rozsahu porušenia, predloženie príslušných bankových, finančných alebo obchodných dokumentov pod kontrolou protistrany, s výhradou ochrany dôverných informácií.

---

[1] Na účely tohto článku môžu „dôverné informácie“ zahŕňať osobné údaje.

[2] Zmluvná strana môže rozšíriť uplatnenie tohto odseku aj na iné práva duševného vlastníctva.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby justičné orgány mali právomoc podmieniť opatrenia na uchovanie dôkazov tým, že navrhovateľ zloží primeranú kauciu alebo rovnocennú záruku určenú na zabezpečenie náhrady za akúkoľvek ujmu utrpenú odporcom.

5. Ak sa opatrenia na zachovanie dôkazov zrušia, alebo ak pre konanie navrhovateľa alebo jeho opomenutie konať nie sú k dispozícii, resp. ak sa následne zistí, že nedošlo k žiadnemu porušeniu práva duševného vlastníctva, ani žiadne nehrozilo, justičné orgány sú oprávnené na žiadosť odporcu nariadiť navrhovateľovi, aby poskytol odporcovi primeranú náhradu za akúkoľvek ujmu spôsobenú týmito opatreniami.

ČLÁNOK 21.47

Právo na informácie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípadoch porušenia práv duševného vlastníctva a na základe odôvodnenej a primeranej žiadosti navrhovateľa príslušné justičné orgány mohli nariadiť porušovateľovi alebo akejkoľvek inej osobe, aby poskytli relevantné informácie o pôvode a distribučných sieťach tovaru alebo služieb, ktoré porušujú práva duševného vlastníctva.

2. Na účely tohto článku:

a) „akákoľvek iná osoba“ je osoba, o ktorej:

i) sa zistilo, že vlastní tovar, ktorý tieto práva porušuje v komerčnom rozsahu;

ii) sa zistilo, že používa služby, ktoré tieto práva porušujú v komerčnom rozsahu;

iii) sa zistilo, že v komerčnom rozsahu poskytuje služby využívané pri porušovaní týchto práv, alebo

iv) sa osoba uvedená v bodoch i) až iii) vyjadrila, že je zapojená do produkcie, výroby alebo distribúcie tovaru alebo poskytovania služieb;

b) „príslušné informácie“ môžu zahŕňať informácie o akejkoľvek osobe, ktorá sa v komerčnom rozsahu podieľa na porušovaní či údajnom porušovaní, a o výrobných prostriedkoch a distribučných sieťach pre tovar alebo služby.

3. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté iné zákonné ustanovenia, na základe ktorých:

a) sa nositeľovi práv udeľuje právo na získanie kompletnejších informácií;

b) sa upravuje používanie informácií poskytnutých podľa tohto článku v občianskom súdnom konaní;

c) sa upravuje zodpovednosť za zneužitie práva na informácie;

d) sa poskytuje možnosť odmietnuť poskytnúť informácie, ktoré by prinútili osobu uvedenú v odseku 1 priznať svoju účasť, resp. účasť svojich blízkych príbuzných, alebo

e) je upravená ochrana dôvernosti zdrojov informácií alebo spracúvanie osobných údajov.

ČLÁNOK 21.48

Predbežné a preventívne opatrenia

1. Každá zmluvná strana stanoví, že jej justičné orgány majú právomoc nariadiť okamžité a účinné predbežné a preventívne opatrenia, vrátane predbežného príkazu, proti strane sporu alebo tretej osobe, v súvislosti s ktorou má príslušný justičný orgán právomoc, aby sa zabránilo porušeniu práv duševného vlastníctva, a najmä aby sa zabránilo vstupu tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva do obchodných kanálov.

2. Predbežný súdny príkaz je možné vydať aj na účely nariadenia zaistenia alebo vydania tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva, aby sa zabránilo jeho vstupu do obchodnej siete alebo pohybu v nej.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade údajného porušenia spáchaného v komerčnom rozsahu, ak navrhovateľ preukáže okolnosti, ktoré by mohli ohroziť náhradu škody, justičné orgány mohli nariadiť preventívne zaistenie hnuteľného a nehnuteľného majetku údajného porušovateľa vrátane zablokovania bankových účtov a iných aktív údajného porušovateľa. Na tento účel každá zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné orgány boli schopné nariadiť poskytnutie bankových, finančných alebo obchodných dokumentov, prípadne primeraný prístup k príslušným informáciám.

4. Justičné orgány budú mať právomoc vyzvať navrhovateľa, aby predložil akékoľvek primerane dostupné dôkazy s cieľom nadobudnúť dostatočnú istotu, že je nositeľom práva a že jeho právo je porušované alebo že takéto porušenie bezprostredne hrozí, ako aj nariadiť navrhovateľovi, aby poskytol kauciu alebo rovnocennú záruku, ktorá postačuje na ochranu odporcu a zabránenie zneužívaniu.

ČLÁNOK 21.49

Prostriedky nápravy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné justičné orgány mohli na žiadosť navrhovateľa, bez toho, aby tým bola dotknutá akákoľvek náhrada škody vzniknutej nositeľovi práv z dôvodu porušenia práv, a bez akejkoľvek kompenzácie, nariadiť zničenie alebo prinajmenšom úplné odstránenie tovaru z obchodnej siete, ak v súvislosti s týmto tovarom zistili, že porušuje práva duševného vlastníctva. Takýto tovar sa môže použiť vo verejnom záujme. Justičné orgány majú tiež právomoc nariadiť, aby materiály a prostriedky prevažné použité pri výrobe tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva boli bez akejkoľvek náhrady odstránené z obchodnej siete takým spôsobom, aby sa minimalizovalo riziko ďalších porušovaní. Pri posudzovaní takých žiadostí príslušné justičné orgány zoberú do úvahy potrebu proporcionality medzi závažnosťou porušenia a nariadenými prostriedkami nápravy, ako aj záujmami tretích strán.

2. Príslušné justičné orgány každej zmluvnej strany majú právomoc nariadiť, aby sa tieto opatrenia vykonali na účet porušovateľa, pokiaľ nie sú uvedené osobitné dôvody, aby sa tak nestalo.

ČLÁNOK 21.50

Súdne príkazy

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že sa v súdnom rozhodnutí konštatuje porušenie práva duševného vlastníctva, boli príslušné justičné orgány schopné vydať proti porušovateľovi alebo v príslušných prípadoch aj proti tretej strane, vo vzťahu ku ktorej vykonáva príslušný súdny orgán súdnu právomoc, súdny príkaz zakazujúci pokračovanie porušovania.

ČLÁNOK 21.51

Alternatívne opatrenia

Každá zmluvná strana môže stanoviť, že justičné orgány vo vhodných prípadoch a na žiadosť osoby, na ktorú sa majú vzťahovať opatrenia stanovené v článku 21.49 alebo 21.50, môžu nariadiť zaplatenie finančnej kompenzácie poškodenej strane namiesto uplatnenia opatrení stanovených v článku 21.49 alebo 21.50, ak táto osoba nekonala úmyselne ani z nedbanlivosti, alebo v prípade, že vykonanie dotknutých opatrení by tejto osobe spôsobilo neprimeranú škodu, alebo ak sa finančná kompenzácia pre poškodenú stranu javí ako dostatočne uspokojivá[1].

[1] Pri rozhodovaní o tom, čo je „dostatočne uspokojivé“, môže sudca zohľadniť verejný záujem.

ČLÁNOK 21.52

Náhrada škody

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej justičné orgány mali právomoc na žiadosť poškodenej strany nariadiť porušovateľovi, ktorý sa vedome alebo s dôvodným predpokladom vedomosti podieľal na činnosti porušujúcej práva duševného vlastníctva, aby zaplatil nositeľovi práv náhradu škody primeranú skutočnej ujme, ktorú nositeľ práv utrpel v dôsledku porušenia jeho práv duševného vlastníctva. Pri stanovovaní náhrady škody príslušné justičné orgány:

a) zohľadnia všetky príslušné faktory, ako sú nepriaznivé ekonomické dôsledky vrátane straty ziskov, ktorú utrpela poškodená strana, akékoľvek nespravodlivé zisky[1], ktoré dosiahol porušovateľ, a v príslušných prípadoch, aj iné ako ekonomické faktory, ako je morálna ujma spôsobená držiteľovi práv porušovaním, alebo

b) alternatívne k písmenu a) môžu vo vhodných prípadoch stanoviť náhradu škody vo forme paušálnej sumy minimálne na základe takých faktorov, ako je suma licenčných poplatkov alebo iných poplatkov, ktorá by nositeľovi práv prináležala, keby porušovateľ požiadal o oprávnenie využívať dotknuté práva duševného vlastníctva.

[1] „nespravodlivé zisky“ sú zisky vyplývajúce z porušenia právnych predpisov v zmysle právnych predpisov zmluvnej strany.

ČLÁNOK 21.53

Trovy konania

Každá zmluvná strana stanoví, aby jej súdne orgány mohli v prípade potreby pri skončení občianskeho súdneho konania týkajúceho sa presadzovania práv duševného vlastníctva nariadiť, aby bola úspešnej strane neúspešná strana povinná poskytnúť náhradu trov konania a iných výdavkov, ako sa stanovuje v právnych predpisoch tejto zmluvnej strany.

ČLÁNOK 21.54

Zverejňovanie súdnych rozhodnutí

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej justičné orgány mohli nariadiť zverejnenie rozhodnutia v prípadoch porušenia práva duševného vlastníctva, pokiaľ to nie je neprimerané závažnosti porušenia.

ČLÁNOK 21.55

Predpoklad autorstva alebo vlastníctva

Každá zmluvná strana aspoň v predbežných opatreniach požadovaných v občianskoprávnych konaniach týkajúcich sa autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom stanoví domnienku, že ak sa nepreukáže opak, osoba alebo subjekt, ktorých meno je obvyklým spôsobom uvedené ako meno autora alebo nositeľa súvisiacich práv k dielu alebo predmetu ochrany, je stanoveným nositeľom práv k takémuto dielu alebo predmetu ochrany.

ČLÁNOK 21.56

Informovanosť verejnosti

Zmluvné strany prijmú potrebné opatrenia na zvýšenie informovanosti verejnosti o ochrane duševného vlastníctva vrátane vzdelávacích projektov a projektov šírenia týkajúcich sa využívania práv duševného vlastníctva, ako aj ich presadzovania.

PODODDIEL 2

PRESADZOVANIE NA HRANICIACH

ČLÁNOK 21.57

Súlad s dohodou GATT a s dohodou TRIPS

Pri vykonávaní opatrení na hraniciach na účely presadzovania práv duševného vlastníctva colnými orgánmi bez ohľadu na to, či sa to stanovuje v tejto kapitole, každá zmluvná strana zabezpečí splnenie povinností, ktoré jej vyplývajú z dohody GATT a dohody TRIPS, a najmä z článku V dohody GATT a z článku 41 a z časti III oddielu 4 dohody TRIPS.

ČLÁNOK 21.58

Opatrenia na hraniciach

1. Pokiaľ ide o tovar pod colným dohľadom, každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy, na základe ktorých môže nositeľ práva požiadať colné orgány o pozastavenie prepustenia alebo zadržanie tovaru, pri ktorom existuje podozrenie prinajmenšom z falšovania ochrannej známky a porušovania autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom v komerčnom rozsahu, alebo porušovania zemepisných označení (ďalej len „podozrivý tovar“).

2. Zmluvné strany nie sú povinné uplatňovať postupy uvedené v tomto pododdiele na tovar v tranzite.

3. Každá zmluvná nabáda na to, aby colné orgány využívali na správu žiadostí, ktorým bolo vyhovené alebo ktoré boli zaznamenané, elektronické systémy.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby colné orgány v primeranej lehote informovali žiadateľa o tom, či vyhoveli žiadosti, alebo ju zaznamenali.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa takéto žiadosti alebo záznamy uplatňovali na viacnásobné zásielky, ak je to povolené v súlade s ustanoveniami právnych predpisov zmluvnej strany.

6. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že jej colné orgány majú v súvislosti s tovarom pod colným dohľadom právomoc z vlastnej iniciatívy pozastaviť prepustenie podozrivého tovaru alebo ho zadržať.

7. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby colné orgány mohli použiť analýzu rizík na identifikáciu podozrivého tovaru.

8. Každá zmluvná strana môže mať zavedené správne alebo súdne postupy v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany, ktoré umožňujú zničenie podozrivého tovaru, ak dotknuté osoby súhlasia so zničením, alebo voči nemu nenamietajú. Ak takýto tovar nie je zničený, každá zmluvná strana zabezpečí, aby bol takýto tovar odstránený z obchodných kanálov takým spôsobom, aby sa zabránilo poškodeniu nositeľa práva.

9. Zmluvné strany nemajú povinnosť uplatňovať tento článok pri dovozoch tovaru, ktorý umiestnili na trh v inej krajine nositelia práv, alebo ktorý tam bol umiestnený s ich súhlasom. Zmluvná strana môže vylúčiť z uplatňovania tohto článku tovar neobchodnej povahy, ktorý je obsahom osobnej batožiny cestovateľa.

10. Zmluvné strany zabezpečia, aby ich colné orgány viedli pravidelný dialóg a podporovali spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami a s inými orgánmi zapojenými do presadzovania práv duševného vlastníctva uvedenými v odseku 1.

11. Zmluvné strany spolupracujú v oblasti medzinárodného obchodu s podozrivým tovarom, a to najmä s cieľom vymieňať si informácie o tomto obchode.

12. Bez toho, aby boli dotknuté iné formy spolupráce, sa príloha 12-A uplatňuje na porušenia právnych predpisov o právach duševného vlastníctva, ktorých presadzovanie patrí do právomoci colných orgánov v súlade s týmto článkom.

ODDIEL D

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 21.59

Podvýbor pre práva duševného vlastníctva

1. Podvýbor pre práva duševného vlastníctva zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4, 9.9 a 21.39 tieto funkcie:

a) výmena informácií:

i) o právnom rámci týkajúcom sa práv duševného vlastníctva a príslušných pravidiel ich ochrany a presadzovania a

ii) týkajúcich sa voľných predmetov bez ochrany právami duševného vlastníctva na území zmluvných strán a

b) výmena skúseností týkajúcich sa:

i) legislatívneho pokroku;

ii) presadzovania práv duševného vlastníctva a

iii) presadzovania práv na centrálnej a nižšej úrovni colnými orgánmi, políciou, administratívnymi a justičnými orgánmi.

ČLÁNOK 21.60

Spolupráca

1. S cieľom uľahčiť vykonávanie tejto kapitoly zmluvné strany spolupracujú:

a) v rámci Podvýboru pre práva duševného vlastníctva

b) na medzinárodných fórach;

c) prostredníctvom rôznych agentúr, alebo

d) akýmkoľvek iným vhodným spôsobom.

2. Oblasti spolupráce zahŕňajú tieto činnosti:

a) koordinácia v záujme predchádzania vývozu falšovaného tovaru, a to aj s inými krajinami;

b) technická pomoc, budovanie kapacít, výmena a odborná príprava pracovníkov;

c) ochrana a presadzovanie práv duševného vlastníctva a šírenie informácií o tejto problematike okrem iného v podnikateľských kruhoch a občianskej spoločnosti;

d) informovanie spotrebiteľov a nositeľov práv a posilňovanie inštitucionálnej spolupráce, najmä medzi orgánmi, ktoré sú zodpovedné za oblasť duševného vlastníctva;

e) aktívna podpora povedomia širokej verejnosti a jej vzdelávanie v oblasti politík týkajúcich sa práv duševného vlastníctva;

f) spolupráca s MSP, a to aj na podujatiach alebo zhromaždeniach zameraných na MSP, pokiaľ ide o využívanie, ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva;

g) uplatňovanie Dohovoru o biologickej diverzite a súvisiacich nástrojov a vnútroštátnych rámcov týkajúcich sa prístupu ku genetickým zdrojom a súvisiacim tradičným poznatkom, inováciám a postupom a

h) uľahčenie dobrovoľných iniciatív zainteresovaných strán na obmedzenie porušovania práv duševného vlastníctva, a to aj prostredníctvom internetu a na iných trhoch.

KAPITOLA 22

MALÉ A STREDNÉ PODNIKY

ČLÁNOK 22.1

Všeobecné zásady

1. Zmluvné strany uznávajú, že MSP významne prispievajú k obchodu, hospodárskemu rastu, zamestnanosti a inováciám. Zmluvné strany potvrdzujú svoj zámer podporovať rast a rozvoj MSP posilnením ich schopnosti zúčastňovať sa na príležitostiach vytvorených touto dohodou a využívať ich.

2. Zmluvné strany uznávajú význam znižovania necolných prekážok, ktoré neprimerane zaťažujú MSP. Uznávajú tiež, že okrem ustanovení tejto kapitoly existujú v tejto dohode iné ustanovenia, ktorých cieľom je posilniť spoluprácu medzi zmluvnými stranami v otázkach, ktoré sú relevantné pre MSP alebo ktoré by inak mohli byť pre MSP osobitne prospešné.

ČLÁNOK 22.2

Spoločná výmena informácií

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová svoju vlastnú verejne prístupnú webovú lokalitu obsahujúcu informácie týkajúce sa tejto časti dohody vrátane:

a) znenia tejto časti dohody vrátane všetkých príloh, zoznamov colných sadzieb a špecifických pravidiel pôvodu pre výrobky;

b) zhrnutia tejto časti dohody a

c) informácií určených pre MSP, ktoré obsahujú:

   i) opis ustanovení tejto časti dohody, ktoré zmluvná strana považuje za relevantné pre MSP, a

   ii) akékoľvek doplňujúce informácie, ktoré zmluvná strana považuje za užitočné pre MSP, ktoré sa zaujímajú o využitie príležitostí plynúcich z tejto časti dohody.

2. Každá zmluvná strana uvedie na webovom sídle uvedenom v odseku 1 odkazy na:

a) ekvivalent webového sídla druhej zmluvnej strany;

b) webové sídla svojich vlastných vládnych orgánov a iných vhodných subjektov, o ktorých sa zmluvná strana domnieva, že by mohli poskytovať užitočné informácie osobám, ktoré majú záujem obchodovať, investovať alebo inak podnikať na území tejto zmluvnej strany, vrátane dostupných informácií, pokiaľ ide o:

i) sadzby podľa doložky najvyšších výhod a preferenčné clá a kvóty, pravidlá pôvodu a colné alebo iné poplatky uložené na hraniciach;

ii) colné predpisy a postupy pre dovoz, vývoz a tranzit, ako aj iné požadované formuláre a doklady;

iii) právne predpisy a postupy týkajúce sa práv duševného vlastníctva;

iv) technické predpisy, v prípade potreby vrátane povinných postupov posudzovania zhody;

v) odkazy na zoznamy orgánov posudzovania zhody, ako sa stanovuje v kapitole 13;

vi) sanitárne a rastlinolekárske opatrenia týkajúce sa dovozu a vývozu stanovené v kapitole 14;

vii) vládne obstarávanie, pravidlá transparentnosti a zverejňovanie oznámení o verejnom obstarávaní, ako aj iné príslušné ustanovenia uvedené v kapitole 20;

viii) postupy zápisu podnikov do registra a

ix) ďalšie informácie, na ktorých sa koordinátori pre MSP dohodnú, že môžu pomôcť MSP.

c) databázu, v ktorej možno elektronicky vyhľadávať podľa číselného znaku colnej nomenklatúry a ktorá obsahuje informácie uvedené v písmene b) bode i), ako aj tieto informácie:

i) spotrebné dane;

ii) dane (daň z pridanej hodnoty alebo daň z predaja);

iii) iné sadzobné opatrenia;

iv) odklad alebo iné druhy oslobodenia od cla, ktoré vedú k zníženiu, vráteniu alebo upusteniu od cla;

v) kritériá používané na určenie colnej hodnoty tovaru;

vi) v relevantných prípadoch požiadavky v súvislosti s označovaním krajiny pôvodu vrátane umiestnenia a spôsobu tohto označovania;

vii) informácie požadované pri dovozných postupoch a

viii) informácie týkajúce sa necolných opatrení.

3. Každý signatársky štát MERCOSURu vynaloží maximálne úsilie na to, aby sa najneskôr do 3 (troch) rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody zaviedli webové sídla a databáza uvedené v odsekoch 1 a 2, ktoré budú obsahovať čo najviac informácií o prístupe na jeho trhy.

4. Každá zmluvná strana pravidelne alebo na žiadosť druhej zmluvnej strany aktualizuje informácie a odkazy uvedené v odsekoch 1 a 2.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa informácie stanovené v tomto článku prezentovali spôsobom, ktorý je pre MSP ľahko použiteľný. Ak je to možné, každá zmluvná strana sa usiluje o sprístupnenie týchto informácií v anglickom jazyku.

6. Zmluvná strana neúčtuje žiadnym osobám zmluvnej strany nijaký poplatok za prístup k informáciám poskytovaným podľa odsekov 1 a 2.

ČLÁNOK 22.3

Koordinátori pre MSP

1. Každá zmluvná strana oznámi prostredníctvom koordinátorov pre MSP druhej zmluvnej strane svojho koordinátora pre MSP zodpovedného za vykonávanie funkcií uvedených v tomto článku, ako aj každú zmenu kontaktných údajov svojho koordinátora pre MSP. Koordinátori pre MSP:

a) vypracúvajú pracovný plán na vykonávanie úloh uvedených v tomto článku;

b) vykonávajú svoju prácu prostredníctvom komunikačných kanálov dohodnutých koordinátormi pre MSP, ktoré môžu zahŕňať e-mail, osobné stretnutie, rokovanie alebo komunikáciu prostredníctvom telefonickej konferencie či videokonferencie, resp. komunikáciu inými prostriedkami a

c) pravidelne podávajú správy o svojej činnosti Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu na posúdenie.

2. Úlohou koordinátorov pre MSP je:

a) zabezpečiť, aby sa pri vykonávaní tejto časti dohody zohľadňovali potreby MSP;

b) monitorovať vykonávanie článku 22.2 s cieľom zabezpečiť, aby bol aj naďalej aktuálny a relevantný pre MSP;

c) odporúčať dodatočné informácie, ktoré môžu byť uvedené na webových sídlach zmluvných strán uvedených v článku 22.2;

d) spolupracovať a vymieňať si informácie tak, aby MSP Európskej únie a MERCOSURu využívali nové príležitosti podľa tejto časti dohody na zvýšenie obchodu a investícií;

e) riešiť akékoľvek iné záležitosti, ktoré sú relevantné pre MSP v súvislosti s vykonávaním tejto časti dohody,

f) v prípade potreby sa zúčastňovať na práci podvýborov zriadených podľa článku 9.9, ak tieto podvýbory zvažujú záležitosti relevantné pre MSP;

g) vymieňať si informácie s cieľom pomôcť Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu pri monitorovaní a vykonávaní tejto časti dohody, pokiaľ ide o MSP, a

h) posúdiť akúkoľvek inú záležitosť vyplývajúcu z tejto časti dohody, ktorá sa týka MSP.

3. Koordinátori pre MSP môžu pri vykonávaní svojich činností podľa potreby spolupracovať s odborníkmi a externými organizáciami.

ČLÁNOK 22.4

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Žiadna zmluvná strana nesmie využiť urovnávanie sporov podľa kapitoly 29 v súvislosti so záležitosťami vyplývajúcimi z tejto kapitoly.

KAPITOLA 23

HOSPODÁRSKA SÚŤAŽ

ČLÁNOK 23.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „protisúťažné postupy“ je akékoľvek správanie alebo konanie vymedzené v práve hospodárskej súťaže zmluvnej strany, ktoré podlieha uloženiu sankcií;

b) „orgán na ochranu hospodárskej súťaže“ je:

   i) v prípade Európskej únie – Európska komisia a

   ii) v prípade MERCOSURu príslušné orgány každého zo signatárskych štátov MERCOSURu;

c) „právo hospodárskej súťaže“ je:

i) v prípade Európskej únie články 101, 102 a 106 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi[1] a vykonávacie nariadenia[2] týkajúce sa uvedených článkov a uvedeného nariadenia a

ii) v prípade MERCOSURu právo hospodárskej súťaže každého signatárskeho štátu MERCOSURu a príslušné vykonávacie nariadenia;

d) „koncentrácie medzi podnikmi“ sú akékoľvek transakcie alebo akty vymedzené v práve hospodárskej súťaže zmluvnej strany a

e) „činnosti na presadzovanie práva“ je akékoľvek uplatňovanie práva hospodárskej súťaže prostredníctvom prešetrovania alebo konania vedeného orgánom na ochranu hospodárske súťaže zmluvnej strany.

---

1 Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

2 V záujme väčšej istoty treba uviesť, že právo hospodárskej súťaže v Európskej únii sa vzťahuje na odvetvie poľnohospodárstva v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671).

ČLÁNOK 23.2

Zásady

1. Zmluvné strany uznávajú význam voľnej a nenarušenej hospodárskej súťaže vo svojich obchodných vzťahoch. Zmluvné strany uznávajú, že protisúťažné postupy a koncentrácie medzi podnikmi, ktoré významne narúšajú účinnú hospodársku súťaž, majú potenciál ovplyvniť riadne fungovanie trhov a výhody liberalizácie obchodu.

2. S touto časťou dohody nie sú zlučiteľné, pokiaľ môžu ovplyvniť obchod medzi zmluvnými stranami:

a) dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy medzi podnikmi, ktoré majú za cieľ alebo následok vylúčenie, obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže[1], ako je vymedzené v príslušnom práve hospodárskej súťaže každej zmluvnej strany;

b) akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia jedným alebo viacerými podnikmi, ako je vymedzené v príslušnom práve hospodárskej súťaže každej zmluvnej strany, a

c) koncentrácie medzi podnikmi, ktoré významne bránia účinnej hospodárskej súťaži v zmysle vymedzenia právom hospodárskej súťaže zmluvnej strany.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že toto písmeno nemožno vykladať tak, že obmedzuje rozsah analýzy, ktorá sa má vykonať v prípade dohôd medzi podnikmi, rozhodnutí združení podnikov a zosúladených postupov medzi podnikmi podľa príslušného práva hospodárskej súťaže každej zmluvnej strany.

3. Zmluvné strany uznávajú význam uplatňovania práva hospodárskej súťaže transparentným, včasným a nediskriminačným spôsobom pri dodržiavaní zásad spravodlivosti v konaní voči všetkým zainteresovaným stranám vrátane práva prešetrovaných strán na obhajobu.

ČLÁNOK 23.3

Vykonávanie

1. Každá zmluvná strana prijme alebo zachová v platnosti komplexné právo hospodárskej súťaže, ktoré účinne rieši protisúťažné postupy a koncentrácie medzi podnikmi uvedené v článku 23.2 ods. 2 a dodržiava zásady stanovené v článku 23.2 ods. 3. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová orgány na ochranu hospodárskej súťaže určené a primerane vybavené na transparentné a účinné vykonávanie svojho práva hospodárskej súťaže.

2. Orgány na ochranu hospodárskej súťaže každej zmluvnej strany určia kontaktné miesto a navzájom sa o ňom informujú. Kontaktné miesta môžu komunikovať a vymieňať si informácie v súvislosti s vykonávaním článkov 23.5, 23.6 a 23.7.

ČLÁNOK 23.4

Štátom vlastnené podniky a podniky, ktorým boli udelené výhradné alebo osobitné výsady

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby určila alebo zachovala štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené výhradné alebo osobitné výsady či monopoly podľa ich príslušných právnych predpisov.

2. Subjekty uvedené v odseku 1 podliehajú právu hospodárskej súťaže za predpokladu, že uplatňovanie tohto práva právne alebo fakticky nebráni plneniu konkrétnych úloh verejného záujmu, ktoré im pridelila zmluvná strana.

ČLÁNOK 23.5

Výmena informácií, ktoré nemajú dôverný charakter a spolupráca v oblasti presadzovania

1. Orgány na ochranu hospodárskej súťaže si môžu v záujme uľahčenia účinného uplatňovania svojho práva na ochranu hospodárskej súťaže vymieňať informácie, ktoré nemajú dôverný charakter.

2. Orgán na ochranu hospodárskej súťaže jednej zmluvnej strany môže v súvislosti s činnosťami v oblasti presadzovania požiadať o spoluprácu orgán na ochranu hospodárskej súťaže druhej zmluvnej strany. Táto spolupráca nebráni zmluvným stranám v prijímaní samostatných rozhodnutí.

3. Zmluvná strana nie je povinná oznamovať informácie druhej zmluvnej strane podľa tohto článku. Bez ohľadu na predchádzajúcu vetu, ak zmluvná strana poskytne informácie druhej zmluvnej strane podľa tohto článku, môže požadovať, aby sa takéto informácie použili za podmienok, ktoré stanoví.

ČLÁNOK 23.6

Konzultácie

1. Orgán na ochranu hospodárskej súťaže zmluvnej strany môže požiadať o konzultácie s orgánom na ochranu hospodárskej súťaže druhej zmluvnej strany, ak sa domnieva, že jeho záujmy sú podstatne a nepriaznivo ovplyvnené:

a) protisúťažnými postupmi, ktoré sú alebo boli použité jedným alebo viacerými podnikmi nachádzajúcimi sa na území druhej zmluvnej strany;

b) koncentráciami medzi podnikmi uvedenými v článku 23.2 ods. 2, alebo

c) činnosťami orgánu na ochranu hospodárskej súťaže druhej zmluvnej strany v oblasti presadzovania práva.

2. Začatím konzultácií uvedených v odseku 1 nie je dotknuté žiadne opatrenie orgánu na ochranu hospodárskej súťaže zmluvnej strany podľa jej práva hospodárskej súťaže ani autonómia jeho rozhodovania.

3. Orgán na ochranu hospodárskej súťaže, s ktorým sa konzultuje podľa odseku 1, môže prijať akékoľvek nápravné opatrenia, ktoré považuje za vhodné, v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi a bez toho, aby bola dotknutá jeho diskrečná právomoc pri presadzovaní práva hospodárskej súťaže.

ČLÁNOK 23.7

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Žiadna zmluvná strana nesmie využiť urovnávanie sporov podľa kapitoly 29 v súvislosti so záležitosťami vyplývajúcimi z tejto kapitoly.

KAPITOLA 24

SUBVENCIE

ČLÁNOK 24.1

Zásady

Každá zmluvná strana môže poskytnúť subvencie, ak sú potrebné na dosiahnutie cieľa verejnej politiky. Zmluvné strany však uznávajú, že niektoré subvencie majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabiť výhody liberalizácie obchodu.

ČLÁNOK 24.2

Spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú potrebu spolupráce na multilaterálnej aj regionálnej úrovni s cieľom:

a) hľadať účinné spôsoby koordinácie svojich pozícií a návrhov týkajúcich sa subvencií v rámci WTO;

b) preskúmať spôsoby, ako zlepšiť transparentnosť, pokiaľ ide o dotácie, a

c) vymieňať si informácie o fungovaní svojich systémov kontroly subvencií.

2. Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu môže zvážiť spôsoby, ako ďalej zlepšiť chápanie vplyvu subvencovania na obchod zmluvnými stranami.

3. Zmluvné strany preskúmajú fungovanie svojej spolupráce najneskôr do 3 (troch) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a potom v pravidelných intervaloch. Zmluvné strany navzájom konzultujú spôsoby, ako zlepšiť vzájomnú spoluprácu, a to na základe získaných skúseností a akejkoľvek iniciatívy v oblasti subvenčných pravidiel vyvinutej v rámci WTO.

4. Podrobnosti o takejto spolupráci sa môžu stanoviť v správnej dohode.

KAPITOLA 25

ŠTÁTOM VLASTNENÉ PODNIKY, PODNIKY, KTORÝM BOLI UDELENÉ VÝHRADNÉ ALEBO OSOBITNÉ VÝSADY

ČLÁNOK 25.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „obchodné činnosti“ sú činnosti vykonávané podnikom s cieľom dosiahnuť zisk, ktorých konečným výsledkom je výroba tovaru alebo poskytnutie služby, ktoré sa budú predávať na relevantnom trhu v množstvách a za ceny, ktoré určí podnik[1];

b) „obchodné hľadiská“ sú hľadiská ceny, kvality, dostupnosti, predajnosti, dopravy a iné podmienky nákupu alebo predaja, alebo iné faktory, ktoré by sa bežne zohľadňovali pri obchodných rozhodnutiach podniku v súkromnom vlastníctve fungujúceho podľa zásad trhového hospodárstva v príslušnom obchodnom alebo priemyselnom odvetví;

c) „podnik, ktorému boli udelené výhradné alebo osobitné výsady“ je verejný alebo súkromný podnik vrátane dcérskej spoločnosti, ktorému zmluvná strana formálne alebo fakticky udelila výhradné alebo osobitné výsady;

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že sem nepatria činnosti vykonávané podnikom, ktorý funguje: a) na neziskovom základe; alebo b) na základe úhrady nákladov.

d) „výhradné alebo osobitné výsady“ sú práva alebo výsady udelené zmluvnou stranou jedinému podniku alebo obmedzenému počtu podnikov, ktoré majú povolenie dodávať tovar alebo poskytovať službu, ktoré nie sú udelené podľa objektívnych, primeraných a nediskriminačných kritérií, pričom sa zohľadňuje osobitný odvetvový predpis, podľa ktorého sa právo alebo výsady udelili, čím sa podstatne ovplyvňuje schopnosť akéhokoľvek iného podniku dodávať rovnaký tovar alebo poskytovať ten istý tovar alebo službu v tej istej geografickej oblasti za v podstate rovnocenných podmienok[1];

e) „služba poskytovaná pri výkone vládnej moci“ je služba poskytovaná pri výkone vládnej moci v zmysle jej vymedzenia v článku I:3 písm. c) dohody GATS a prípadne v článku 1 písm. b), c) a d) prílohy o finančných službách k dohode GATS a

f) „štátnom vlastnený podnik“ je podnik, ktorý je vo vlastníctve alebo pod kontrolou zmluvnej strany[2].

---

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že udelenie licencie alebo povolenia obmedzenému počtu podnikov v rámci prideľovania obmedzených zdrojov na základe objektívnych, primeraných a nediskriminačných kritérií nie je samo osebe výhradnou alebo osobitnou výsadou.

[2] Na účely tohto vymedzenia sa pojem „vo vlastníctve alebo pod kontrolou“ vzťahuje na situácie, v ktorých zmluvná strana vlastní viac ako 50 % základného imania alebo kontroluje výkon viac ako 50 % hlasovacích práv, alebo inak vykonáva rovnocennú mieru kontroly nad podnikom podľa pravidiel riadenia daného podniku.

ČLÁNOK 25.2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky a podniky vykonávajúce obchodné činnosti, ktorým zmluvná strana formálne alebo fakticky udelila výhradné alebo osobitné výsady. Ak podnik vykonáva obchodné aj neobchodné činnosti, táto kapitola sa vzťahuje len na obchodné činnosti tohto podniku.

2. Táto kapitola sa nevzťahuje na obstarávanie tovaru alebo služby zmluvnou stranou, ktoré sa nakupujú na vládne účely a nie s cieľom ďalšieho komerčného predaja, alebo s cieľom použitia pri výrobe alebo dodaní tovaru alebo služby na komerčný predaj, a to bez ohľadu na to, či ide o „zahrnuté obstarávanie“ v zmysle článku 20.3.

3. Táto kapitola sa nevzťahuje na žiadne služby poskytované pri výkone vládnej moci.

4. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky ani na podniky, ktorým boli udelené výhradné alebo osobitné výsady, ak v ktoromkoľvek z troch predchádzajúcich po sebe nasledujúcich účtovných rokov boli ročné príjmy pochádzajúce z obchodných činností dotknutého podniku, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, nižšie ako 200 (dvesto) miliónov zvláštnych práv čerpania.

5. Táto kapitola sa nevzťahuje na obchodné činnosti štátom vlastnených podnikov a podnikov, ktorým boli udelené výhradné alebo osobitné výsady v súvislosti s odvetviami alebo pododvetviami, pre ktoré nie sú prijaté špecifické záväzky podľa dodatkov 25-A-1 a 25-A-2, ani na odvetvia alebo pododvetvia, v prípade ktorých sa na špecifické záväzky vzťahujú obmedzenia podľa dodatkov 25-A-1 a 25-A-2, v rozsahu týchto obmedzení a za podmienok, ktoré sú v nich stanovené.

6. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky v sektore obrany.

7. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky ani podniky, ktorým boli udelené výhradné alebo osobitné výsady uvedené v dodatkoch 25-A-1 a 25-A-2. Článok 25.4 sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky uvedené v dodatku 25-A-1.

ČLÁNOK 25.3

Všeobecné ustanovenia

1. Každá zmluvná strana potvrdzuje svoje práva a povinnosti podľa článku XVII dohody GATT z roku 1994, Dohovoru o interpretácii článku XVII dohody GATT 1994, ako aj podľa článku VIII dohody GATS.

2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane zriadiť alebo zachovať štátom vlastnené podniky, určiť alebo zachovať monopoly alebo udeliť podnikom výhradné alebo osobitné výsady,

ČLÁNOK 25.4

Komerčné hľadiská

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej štátom vlastnené podniky a podniky, ktorým boli udelené výhradné alebo osobitné výsady, konali pri vykonávaní obchodných činností na území zmluvnej strany v súlade s obchodnými hľadiskami pri nákupe alebo predaji tovaru alebo služieb s výnimkou plnenia ich verejného mandátu alebo účelu[1], ako sa stanovuje v právnych predpisoch zmluvnej strany.

2. Odsek 1 nebráni týmto podnikom:

a) nakupovať alebo dodávať tovar alebo služby za rôznych podmienok vrátane podmienok súvisiacich s cenou, ak sa tieto rôzne podmienky stanovia v súlade s obchodnými hľadiskami, alebo

b) odmietnuť nákup alebo dodanie tovaru alebo nákup alebo poskytnutie služieb, ak je takéto odmietnutie v súlade s obchodnými hľadiskami.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pojem „verejný mandát alebo účel“ zahŕňa okrem iného činnosti národných bánk týkajúce sa nákupu tovaru a služieb podľa federálnych zákonov o obstarávaní a úverové politiky na podporu cenovo dostupného bývania, vývozu alebo dovozu, mikropodnikov, malých a stredných podnikov a poľnohospodárov alebo akékoľvek úlohy, ktoré zmluvná strana zverila svojim štátom vlastneným podnikom a podnikom, ktorým zmluvná strana udelila výhradné alebo osobitné výsady. Pojem „verejný mandát alebo účel“ zahŕňa aj činnosti vykonávané verejným subjektom alebo trustom, ktoré sa týkajú sociálneho zabezpečenia alebo plánov verejného dôchodkového zabezpečenia.

ČLÁNOK 25.5

Transparentnosť

1. Zmluvná strana, ktorá má dôvod domnievať sa, že jej záujmy sú nepriaznivo ovplyvnené obchodnými činnosťami štátom vlastneného podniku alebo podniku, ktorému boli udelené výhradné alebo osobitné výsady druhej zmluvnej strany, môže požiadať druhú zmluvnú stranu, aby písomne poskytla informácie o obchodných činnostiach tohto podniku, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tejto kapitoly. Dožiadaná zmluvná strana poskytne, pokiaľ je to možné, včasnú odpoveď.

2. V žiadostiach o informácie uvedených v odseku 1 sa uvedie podnik, dotknuté tovary, služby a trhy, a uvedú sa záujmy podľa tejto kapitoly, o ktorých sa žiadajúca zmluvná strana domnieva, že sú nepriaznivo ovplyvnené.

ČLÁNOK 25.6

Spolupráca

Zmluvné strany spolupracujú, pokiaľ ide o:

a) preskúmanie možnosti prijať dodatočné záväzky voči štátom vlastneným podnikom a podnikom, ktorým boli udelené výhradné alebo osobitné výsady a

b) výmenu skúseností s vývojom najlepších postupov v oblasti správy a riadenia štátnych podnikov.

ČLÁNOK 25.7

Zmena prílohy 25-A

Príloha 25-A podlieha preskúmaniu Spoločnou radou v zložení pre otázky obchodu 5 (päť) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody s cieľom preskúmať možnosť prijatia dodatočných záväzkov. Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu môže podľa potreby prijať rozhodnutie o zmene prílohy 25-A.

KAPITOLA 26

OBCHOD A UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

ČLÁNOK 26.1

Ciele a rozsah

1. Cieľom tejto kapitoly je posilniť integráciu udržateľného rozvoja do obchodných a investičných vzťahov zmluvných strán, najmä stanovením zásad a opatrení týkajúcich sa pracovných[1] a environmentálnych aspektov udržateľného rozvoja s osobitným významom v kontexte obchodu a investícií.

[1] Na účely tejto kapitoly pojem „pracovný“ označuje strategické ciele Medzinárodnej organizácie práce (MOP) v rámci programu dôstojnej práce, ktorý je vyjadrený v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu.

2. Zmluvné strany pripomínajú Agendu 21 o životnom prostredí a rozvoji prijatú na konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji, ktorá sa konala 3. až 14. júna 1992 v Riu de Janeiro, a Deklaráciu z Ria o životnom prostredí a rozvoji z roku 1992, Deklaráciu z Johannesburgu o udržateľnom rozvoji a johannesburský plán vykonávania v oblasti udržateľného rozvoja prijatý na Svetovom samite o udržateľnom rozvoji v roku 2002, ministerskú deklaráciu Hospodárskej a sociálnej rady Organizácie Spojených národov o vytvorení prostredia na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni, ktoré vedie k vytváraniu plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práce pre všetkých, a jeho vplyve na udržateľný rozvoj z roku 2006, Deklaráciu MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu a záverečný dokument konferencie OSN o udržateľnom rozvoji z roku 2012 s názvom Budúcnosť, ktorú chceme, a ciele udržateľného rozvoja Agendy 2030.

3. Zmluvné strany uznávajú, že hospodársky, sociálny a environmentálny rozmer udržateľného rozvoja sú navzájom závislé a vzájomne sa posilňujú, a potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj medzinárodného obchodu tak, aby prispieval k cieľu udržateľného rozvoja v záujme blahobytu súčasných a budúcich generácií.

4. V súlade s nástrojmi uvedenými v odseku 2 zmluvné strany podporujú trvalo udržateľný rozvoj prostredníctvom:

a) rozvoja obchodných a hospodárskych vzťahov spôsobom, ktorý prispieva k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja a podporuje ich príslušné pracovné a environmentálne normy a ciele v kontexte obchodných vzťahov, ktoré sú slobodné, otvorené, transparentné a rešpektujúce multilaterálne dohody, na ktorých sa zúčastňujú;

b) dodržiavania svojich mnohostranných záväzkov v oblasti práce a životného prostredia a

c) posilnenej spolupráce a pochopenia ich príslušných politík a opatrení súvisiacich s obchodom v oblasti práce a životného prostredia, pričom sa zohľadní rozdielna vnútroštátna realita, kapacity, potreby a úrovne rozvoja a budú sa rešpektovať vnútroštátne politiky a priority.

5. Zmluvné strany uznávajú rozdiely, pokiaľ ide o úroveň ich rozvoja, a súhlasia, že táto kapitola predstavuje prístup založený na spolupráci vychádzajúci zo spoločných hodnôt a záujmov.

ČLÁNOK 26.2

Právo na reguláciu a úrovne ochrany

1. Zmluvné strany uznávajú, že každá zmluvná strana má právo určovať svoje politiky a priority v oblasti udržateľného rozvoja, stanovovať úrovne vnútroštátnej ochrany životného prostredia a ochrany práce, ktoré považuje za vhodné, a prijímať alebo upravovať svoje príslušné zákona a iné právne predpisy a politiky. Takéto úrovne, zákony, iné právne predpisy a politiky musia byť v súlade so záväzkom každej zmluvnej strany dodržiavať medzinárodné dohody a pracovné normy uvedené v článkoch 26.4 a 26.5.

2. Každá zmluvná strana sa usiluje o zlepšenie svojich príslušných zákonov, iných právnych predpisov a politík s cieľom zabezpečiť vysokú a účinnú úroveň ochrany životného prostredia a práce.

3. Zmluvná strana by nemala oslabiť úroveň ochrany poskytovanú vo svojich environmentálnych alebo pracovnoprávnych zákonoch a iných právnych predpisoch so zámerom podporiť obchod alebo investície.

4. Zmluvná strana neupustí ani sa neodchýli od svojich environmentálnych alebo pracovnoprávnych zákonov a iných právnych predpisov, ani neponúkne takéto upustenie alebo odchýlenie sa s cieľom podporiť obchod alebo investície.

5. Zmluvná strana neupustí od účinného presadzovania svojich environmentálnych alebo pracovnoprávnych zákonov a iných právnych predpisov, či už prostredníctvom trvalého, alebo opakovaného konania, alebo nekonania, s cieľom podporiť obchod alebo investície.

6. Zmluvná strana neuplatňuje svoje environmentálne a pracovné zákony a iné právne predpisy spôsobom, ktorý by predstavoval skryté obmedzovanie obchodu alebo neodôvodnenú alebo svojvoľnú diskrimináciu.

ČLÁNOK 26.3

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana v súlade s kapitolou 27 zabezpečí, aby sa vypracúvanie, prijímanie a vykonávanie týchto opatrení uskutočňovalo transparentným spôsobom, pričom sa zabezpečí informovanosť a podporí účasť verejnosti v súlade s jej pravidlami a postupmi:

a) opatrení zameraných na ochranu životného prostredia a pracovných podmienok, ktoré môžu mať vplyv na obchod alebo investície, a

b) opatrení v oblasti obchodu alebo investícií, ktoré môžu mať vplyv na ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok.

ČLÁNOK 26.4

Mnohostranné pracovné normy a dohody

1. Zmluvné strany potvrdzujú význam väčšej politickej súdržnosti v rámci problematiky dôstojnej práce, zahŕňajúcej základné pracovné normy a vysokú úroveň ochrany pri práci spolu s jej účinným presadzovaním a uznávajú prospešnú úlohu, ktorú tieto oblasti môžu mať na hospodársku efektívnosť, inovácie a produktivitu, a to aj pokiaľ ide o vývoznú výkonnosť. V tejto súvislosti takisto uznávajú význam sociálneho dialógu v pracovnoprávnych záležitostiach medzi zamestnancami a zamestnávateľmi a ich príslušnými organizáciami na jednej strane a vládami na druhej strane a zaväzujú sa k podpore takéhoto dialógu.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj medzinárodného obchodu spôsobom, ktorý prispieva k dôstojnej práci pre všetkých vrátane žien a mladých ľudí. V tejto súvislosti každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoj záväzok podporovať a účinne vykonávať dohovory a protokoly MOP, ktoré ratifikovali signatárske štáty MERCOSURu a členské štáty Európskej únie a ktoré MOP klasifikuje ako aktuálne.

3. V súlade s Ústavou MOP a Deklaráciou MOP o základných zásadách a právach pri práci, ktorú prijala Medzinárodná konferencia práce na svojom 86. zasadnutí v Ženeve 18. júna 1998, ako aj s nadväzujúcimi opatreniami k tejto deklarácii (ďalej len „deklarácia MOP o základných zásadách a právach pri práci“), každá zmluvná strana dodržiava, podporuje a účinne vykonáva medzinárodne uznávané základné pracovné normy vymedzené v základných dohovoroch MOP, ktorými sú:

a) sloboda združovania a účinné uznávanie práva na kolektívne vyjednávanie;

b) odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce;

c) účinné zrušenie detskej práce a

d) odstránenie diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a povolaním.

4. Každá zmluvná strana vynakladá neprestajné a trvalé úsilie o ratifikáciu základných dohovorov MOP, protokolov a iných príslušných dohovorov MOP, ktorých ešte nie je zmluvnou stranou a ktoré MOP klasifikuje ako aktuálne. Zmluvné strany si pravidelne vymieňajú informácie o svojom pokroku v tejto oblasti.

5. Zmluvné strany pripomínajú, že jedným z cieľov Agendy 2030 je odstránenie nútenej práce, a zdôrazňujú význam ratifikácie a účinného vykonávania Protokolu z roku 2014 k Dohovoru o nútenej práci.

6. Zmluvné strany podľa potreby konzultujú a spolupracujú v otázkach práce súvisiacich s obchodom, ktoré sú predmetom spoločného záujmu, a to aj v kontexte MOP.

7. Odvolávajúc sa na Deklaráciu MOP o základných zásadách a právach pri práci a Deklaráciu MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu zmluvné strany poznamenávajú, že porušovanie základných zásad a práv pri práci sa nemôže považovať za legitímnu komparatívnu výhodu ani inak použiť ako legitímna komparatívna výhoda, ako aj, že pracovné normy by sa nemali využívať na protekcionistické účely v oblasti obchodu.

8. Každá zmluvná strana podporuje dôstojnú prácu, ako sa stanovuje v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu. Každá zmluvná strana venuje osobitnú pozornosť:

a) vypracovaniu a posilneniu opatrení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane kompenzácie v prípade pracovného úrazu alebo choroby z povolania, ako sa vymedzuje v príslušných dohovoroch MOP a podľa iných medzinárodných záväzkov;

b) dôstojným pracovným podmienkam pre všetkých, najmä pokiaľ ide o mzdy a príjmy, pracovný čas a ďalšie pracovné podmienky;

c) inšpekcii práce, najmä prostredníctvom účinného vykonávania príslušných noriem MOP v oblasti inšpekcií práce a

d) nediskriminácii, pokiaľ ide o pracovné podmienky, a to aj pre migrujúcich pracovníkov.

9. Každá zmluvná strana zabezpečí dostupnosť a prístupnosť správnych a súdnych konaní, aby bolo možné sa domáhať prijatia účinných opatrení proti porušovaniu pracovných práv uvedených v tejto kapitole.

ČLÁNOK 26.5

Mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia

1. Zmluvné strany uznávajú, že životné prostredie je jedným z troch rozmerov trvalo udržateľného rozvoja – hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho – a že tieto tri rozmery by sa mali riešiť vyváženým a integrovaným spôsobom. Zmluvné strany okrem toho uznávajú, že obchod môže prispieť k udržateľnému rozvoju.

2. Zmluvné strany uznávajú význam Environmentálneho zhromaždenia OSN Programu OSN pre životné prostredie a mnohostrannej správy v oblasti životného prostredia a mnohostranných environmentálnych dohôd ako reakcie medzinárodného spoločenstva na globálne alebo regionálne výzvy v oblasti životného prostredia a zdôrazňujú potrebu posilnenia vzájomnej podpory obchodných a environmentálnych politík.

3. Každá zmluvná strana potvrdzuje svoje záväzky podporovať a účinne vykonávať mnohostranné environmentálne dohody, protokoly a ich zmeny, na ktorých sa zúčastňuje.

4. Zmluvné strany si pravidelne vymieňajú informácie o pokroku v rámci ratifikácie mnohostranných environmentálnych dohôd vrátane ich protokolov a ich zmien.

5. Zmluvné strany podľa potreby konzultujú a spolupracujú v otázkach životného prostredia súvisiacich s obchodom, ktoré sú predmetom spoločného záujmu, a to aj v kontexte mnohostranných environmentálnych dohôd.

6. Zmluvné strany uznávajú svoje právo odvolávať sa na článok 28.2 v súvislosti s environmentálnymi opatreniami.

7. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane prijať alebo zachovať opatrenia na vykonávanie mnohostranných environmentálnych dohôd, na ktorých sa zúčastňuje, ak sú takéto opatrenia v súlade s článkom 26.2 ods. 6.

ČLÁNOK 26.6

Obchod a zmena klímy

1. Zmluvné strany uznávajú význam plnenia konečného cieľa UNFCCC v záujme riešenia naliehavej hrozby zmeny klímy a uznávajú úlohu obchodu na tento účel.

2. Podľa odseku 1 každá zmluvná strana:

a) účinne vykonáva UNFCCC a Parížsku dohodu na nej založenú a

b) v súlade s článkom 2 Parížskej dohody podporuje pozitívny príspevok obchodu k ceste k nízkym emisiám skleníkových plynov a rozvoju odolnému proti zmene klímy a k zvyšovaniu schopnosti prispôsobiť sa nepriaznivým vplyvom zmeny klímy spôsobom, ktorý neohrozuje výrobu potravín.

3. Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú v otázkach zmeny klímy súvisiacich s obchodom na dvojstrannej, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, predovšetkým v rámci UNFCCC.

ČLÁNOK 26.7

Obchod a biodiverzita

1. Zmluvné strany uznávajú význam ochrany a udržateľného využívania biologickej diverzity v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite podpísaným v Riu de Janeiro 5. júna 1992, Dohovorom o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín podpísaným vo Washingtone, D. C., 3. marca 1973 (ďalej len „CITES“), Medzinárodnou zmluvou o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo a rozhodnutiami prijatými na jej základe, ako aj úlohu, ktorú môže obchod zohrávať pri prispievaní k cieľom týchto dohovorov a uvedenej zmluvy.

2. Podľa odseku 1 každá zmluvná strana:

a) podporuje využívanie dohovoru CITES ako nástroja na zachovávanie a udržateľné využívanie biodiverzity, a to aj prostredníctvom začlenenia druhov živočíchov a rastlín do dodatkov k dohovoru CITES, ak sa stav ochrany týchto druhov považuje za rizikový z dôvodu medzinárodného obchodu;

b) vykonáva účinné opatrenia vedúce k obmedzeniu nezákonného obchodovania s voľne žijúcimi druhmi v súlade s medzinárodnými dohodami, na ktorých sa zúčastňuje;

c) podporuje obchod s výrobkami z prírodných zdrojov získaných prostredníctvom udržateľného využívania biologických zdrojov alebo výrobkami, ktoré prispievajú k zachovaniu biodiverzity v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi, a

d) podporuje spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z využívania genetických zdrojov a v prípade potreby opatrenia na prístup k takýmto zdrojom a predchádzajúci informovaný súhlas.

3. Zmluvné strany si tiež vymieňajú informácie o iniciatívach a osvedčených postupoch v oblasti obchodu s výrobkami z prírodných zdrojov s cieľom chrániť biologickú diverzitu a podľa potreby spolupracujú na bilaterálnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni v otázkach, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

ČLÁNOK 26.8

Obchod a udržateľné obhospodarovanie lesov

1. Zmluvné strany uznávajú význam udržateľného obhospodarovania lesov a úlohu obchodu pri dosahovaní tohto cieľa, a obnovy lesov na účely ochrany a udržateľného využívania.

2. Podľa odseku 1 každá zmluvná strana:

a) podporuje obchod s výrobkami z udržateľne obhospodarovaných lesov vyťažených v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi krajiny ťažby;

b) podľa potreby a s ich predchádzajúcim informovaným súhlasom podporuje začlenenie v lese žijúcich miestnych komunít a pôvodných obyvateľov do udržateľných dodávateľských reťazcov dreva a nedrevných lesných produktov ako prostriedku na zlepšenie ich živobytia a na podporu ochrany a udržateľného využívania lesov;

c) vykonáva opatrenia na boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu;

d) vymieňa si informácie o iniciatívach súvisiacich s obchodom v oblasti udržateľného obhospodarovania lesov, správy lesov a ochrany lesného porastu a spolupracuje s cieľom maximalizovať vplyv a zabezpečiť vzájomnú podporu svojich príslušných politík spoločného záujmu a

e) podľa potreby spolupracuje na dvojstrannej, regionálnej a medzinárodnej úrovni v otázkach týkajúcich sa obchodu a ochrany lesného porastu, ako aj udržateľného obhospodarovania lesov v súlade s Agendou 2030.

ČLÁNOK 26.9

Obchod a udržateľné riadenie rybolovu a akvakultúry

1. Zmluvné strany uznávajú význam zachovania a udržateľného riadenia morských biologických zdrojov a morských ekosystémov, ako aj podpory zodpovednej a udržateľnej akvakultúry a úlohu obchodu pri dosahovaní týchto cieľov a ich spoločný záväzok dosiahnuť cieľ udržateľného rozvoja č. 14 Agendy 2030, najmä jeho cieľové hodnoty 4 a 6.

2. Podľa odseku 1 a spôsobom, ktorý je v súlade s jej medzinárodnými záväzkami, každá zmluvná strana:

a) vykonáva dlhodobé opatrenia na ochranu a hospodárenie a udržateľné využívanie morských biologických zdrojov v súlade s medzinárodným právom zakotveným v dohovore UNCLOS a v iných príslušných nástrojoch Organizácie Spojených národov a Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (ďalej len „FAO“), na ktorých sa zúčastňuje;

b) koná v súlade so zásadami Kódexu správania FAO pre zodpovedný rybolov prijatého rezolúciou č. 4/95 z 31. októbra 1995 (ďalej len „Kódex správania FAO pre zodpovedný rybolov“);

c) zúčastňuje sa na činnosti a aktívne spolupracuje v rámci regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva a v rámci iných príslušných medzinárodných fór, ktorých je členom, pozorovateľom alebo spolupracujúcou nezmluvnou stranou, s cieľom dosiahnuť dobrú správu rybárstva a udržateľné rybárstvo, a to aj prostredníctvom účinnej kontroly, monitorovania a presadzovania riadiacich opatrení a prípadne zavedením programov dokumentácie úlovkov alebo systémov certifikácie;

d) v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami vykonáva komplexné, účinné a transparentné opatrenia na boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu a vylučuje z medzinárodného obchodu výrobky, ktoré nie sú v súlade s takýmito opatreniami, a na tento účel spolupracuje, a to aj uľahčovaním výmeny informácií;

e) pracuje na koordinácii opatrení potrebných na ochranu a udržateľné využívanie transzonálnych populácií rýb v oblastiach spoločného záujmu a

f) podporuje rozvoj udržateľnej a zodpovednej akvakultúry s prihliadnutím na jej hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty, a to aj pokiaľ ide o plnenie cieľov a dodržiavanie zásad obsiahnutých v Kódexe správania FAO pre zodpovedný rybolov.

ČLÁNOK 26.10

Vedecké a technické informácie

1. Pri zavádzaní alebo vykonávaní opatrení zameraných na ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvniť obchod alebo investície, každá zmluvná strana zabezpečí, aby vedecké a technické dôkazy, na ktorých sú založené, pochádzali od uznávaných technických a vedeckých orgánov a aby sa opatrenia zakladali na príslušných medzinárodných normách, usmerneniach alebo odporúčaniach, ak existujú.

2. Ak sú vedecké dôkazy alebo informácie nedostatočné alebo nejednoznačné a existuje riziko vážneho zhoršovania životného prostredia alebo z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na území zmluvnej strany, zmluvná strana môže prijať opatrenia založené na zásade predbežnej opatrnosti. Takéto opatrenia sú založené na dostupných relevantných informáciách a podliehajú pravidelnému preskúmaniu. Zmluvná strana, ktorá prijíma takéto opatrenia, sa snaží získať nové alebo dodatočné vedecké informácie potrebné na presvedčivejšie posúdenie a podľa potreby takéto opatrenia preskúma.

3. Ak má opatrenie prijaté v súlade s odsekom 2 vplyv na obchod alebo investície, zmluvná strana môže požiadať zmluvnú stranu, ktorá prijíma opatrenie, aby poskytla informácie preukazujúce, že vedecké dôkazy alebo informácie sú v súvislosti s predmetnou záležitosťou nedostatočné alebo nepresvedčivé a že prijaté opatrenie je v súlade s jej vlastnou úrovňou ochrany, a môže požiadať o diskusiu o tejto záležitosti v Podvýbore pre obchod a udržateľný rozvoj uvedenom v článku 26.14.

4. Opatrenia uvedené v tomto článku sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojvoľnej alebo neopodstatnenej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania medzinárodného obchodu.

ČLÁNOK 26.11

Obchod a zodpovedné riadenie dodávateľských reťazcov

1. Zmluvné strany uznávajú význam zodpovedného riadenia dodávateľských reťazcov prostredníctvom zodpovedného obchodného správania a postupov sociálnej zodpovednosti podnikov na základe medzinárodne dohodnutých usmernení.

2. Podľa odseku 1 každá zmluvná strana:

a) podporuje šírenie a využívanie príslušných medzinárodných nástrojov, ktoré schválila alebo podporila, ako je Tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky prijatá v Ženeve v novembri 1977, globálny pakt Organizácie Spojených národov, hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv schválené Radou pre ľudské práva v jej rezolúcii č. 17/4 zo 16. júna 2011 a Smernice OECD pre nadnárodné spoločnosti: odporúčania pre zodpovedné obchodné správanie v globálnom kontexte pripojené k Deklarácii OECD o medzinárodných investíciách a nadnárodných podnikoch podpísanej 21. júna 1976 v Paríži;

b) podporuje dobrovoľné zavádzanie sociálnej zodpovednosti podnikov alebo zodpovedných obchodných postupov zo strany podnikov v súlade s usmerneniami a zásadami uvedenými v písmene a) a

c) poskytuje podporný politický rámec pre účinné vykonávanie zásad a usmernení uvedených v písmene a).

3. Zmluvné strany uznávajú prospešnosť medzinárodných usmernení špecifických pre jednotlivé sektory v oblastiach sociálnej zodpovednosti podnikov a zodpovedného obchodného správania a v tejto súvislosti podporujú spoločnú prácu. Pokiaľ ide o usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí a jeho dodatky, zmluvné strany, ktoré tieto usmernenia dodržiavajú alebo podporujú, presadzujú aj ich zavádzanie.

4. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, ako aj najlepšie postupy a v prípade potreby spolupracujú v otázkach, na ktoré sa vzťahuje tento článok, a to aj na príslušných regionálnych a medzinárodných fórach.

ČLÁNOK 26.12

Iné iniciatívy v oblasti obchodu a investícií podporujúce udržateľný rozvoj

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok posilniť príspevok obchodu a investícií k cieľu udržateľného rozvoja v rámci jeho hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozmeru.

2. Podľa odseku 1 zmluvné strany:

a) podporujú ciele programu dôstojnej práce v súlade s Deklaráciou MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu vrátane životného minima, inkluzívnej sociálnej ochrany, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ďalších aspektov súvisiacich s pracovnými podmienkami;

b) podporujú obchod a investície do tovaru a služieb, ako aj dobrovoľnú výmenu postupov a technológií, ktoré prispievajú k zlepšeniu sociálnych a environmentálnych podmienok vrátane podmienok osobitného významu pre zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu, a to spôsobom, ktorý je v súlade s touto časťou dohody, a

c) podľa potreby spolupracujú na dvojstrannej, regionálnej a medzinárodnej úrovni v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

ČLÁNOK 26.13

Spolupráca v oblasti obchodu a trvalo udržateľného rozvoja

1. Zmluvné strany uznávajú význam spolupráce v záujme dosiahnutia cieľov tejto kapitoly. Môžu spolupracovať okrem iného, pokiaľ ide o:

a) pracovné a environmentálne aspekty obchodu a udržateľného rozvoja na medzinárodných fórach vrátane WTO, MOP, UNEP, UNCTAD, politického fóra OSN na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj a mnohostranných environmentálnych dohôd;

b) vplyv pracovného a environmentálneho práva a pracovných a environmentálnych noriem na obchod a investície;

c) vplyv obchodného práva a práva v oblasti investícií na prácu a životné prostredie a

d) dobrovoľné systémy zabezpečenia trvalej udržateľnosti, ako sú schémy spravodlivého a etického obchodu a environmentálne značky, prostredníctvom výmeny skúseností a informácií o takýchto systémoch.

2. V záujme dosiahnutia cieľov tejto kapitoly môžu zmluvné strany spolupracovať aj na obchodných aspektoch:

a) vykonávania základných, prioritných a iných aktuálnych dohovorov MOP;

b) programu dôstojnej práce MOP vrátane aspektov týkajúcich sa prepojenia medzi obchodom a plnou a produktívnou zamestnanosťou, prispôsobenia sa trhu práce, základných pracovných noriem, dôstojnej práce v globálnych dodávateľských reťazcoch, sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia, sociálneho dialógu, rozvoja zručností a rodovej rovnosti;

c) vykonávania mnohostranných environmentálnych dohôd a vzájomnej podpory ich účasti na takýchto mnohostranných environmentálnych dohodách;

d) dynamického medzinárodného režimu v oblasti zmeny klímy v rámci UNFCCC, a to najmä vykonávania Parížskej dohody;

e) Montrealského protokolu o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, podpísaného 16. septembra 1987 v Montreale a všetkých jeho zmien, ktoré zmluvné strany ratifikovali, najmä opatrení na kontrolu výroby a spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu (ODS) a fluórovaných uhľovodíkov (HFC) a obchodu s nimi a podporu ich alternatív šetrných k životnému prostrediu, ako aj opatrení na riešenie nezákonného obchodu s látkami regulovanými uvedeným protokolom;

f) sociálnej zodpovednosti podnikov, zodpovedného obchodného správania, zodpovedného riadenia globálnych dodávateľských reťazcov a zodpovednosti, a to aj pokiaľ ide o dodržiavanie, vykonávanie a šírenie príslušných medzinárodných nástrojov;

g) správneho nakladania s chemikáliami a odpadom;

h) zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity a spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov vrátane primeraného prístupu k takýmto zdrojom, ako sa uvádza v článku 26.7;

i) boja proti nezákonnému obchodovaniu s voľne žijúcimi druhmi, ako sa uvádza v článku 26.7;

j) podpory ochrany a udržateľného obhospodarovania lesov s cieľom znížiť odlesňovanie a nezákonnú ťažbu dreva, ako sa uvádza v článku 26.8;

k) súkromných a verejných iniciatív prispievajúcich k cieľu zastaviť odlesňovanie vrátane tých, ktoré prepájajú výrobu a spotrebu prostredníctvom dodávateľských reťazcov, v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja č. 12 a 15 Agendy 2030;

l) podpory udržateľných rybolovných postupov a obchodu s udržateľne riadenými produktmi rybolovu, ako sa uvádza v článku 26.9 a

m) iniciatív v oblasti udržateľnej spotreby a výroby, ktoré sú v súlade s cieľom udržateľného rozvoja č. 12 Agendy 2030, okrem iného vrátane obehového hospodárstva a iných udržateľných hospodárskych modelov zameraných na zvýšenie efektívnosti využívania zdrojov a zníženie vzniku odpadu.

ČLÁNOK 26.14

Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj a kontaktné miesta

1. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj zriadený podľa článku 9.9 ods. 4 má okrem funkcií uvedených v článkoch 2.4 a 9.9 tieto funkcie:

a) uľahčuje a monitoruje činnosti spolupráce vykonávané podľa tejto kapitoly;

b) plní úlohy uvedené v článkoch 26.16 až 26.18 a

c) vykonáva interné prípravné práce potrebné pre Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu, a to aj pokiaľ ide o témy na diskusiu s domácimi poradnými skupinami uvedenými v článku 2.7.

2. Podvýbor po každom svojom zasadnutí uverejní správu.

3. Každá zmluvná strana v rámci svojich orgánov verejnej správy určí kontaktné miesto s cieľom uľahčiť komunikáciu a koordináciu medzi zmluvnými stranami vo všetkých veciach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly.

ČLÁNOK 26.15

Urovnávanie sporov

1. Zmluvné strany vyvinú maximálne úsilie prostredníctvom dialógu, konzultácií, výmeny informácií a spolupráce na riešenie akýchkoľvek rozporov pri výklade alebo uplatňovaní tejto kapitoly.

2. Každú lehotu uvedenú v článkoch 26.16 a 26.17 možno predĺžiť vzájomnou dohodou zmluvných strán.

3. Všetky lehoty stanovené podľa tejto kapitoly sa počítajú v kalendárnych dňoch odo dňa nasledujúceho po úkone, na ktorý sú naviazané.

4. Na účely tejto kapitoly sú zmluvné strany sporu podľa tejto kapitoly stanovené v článku 29.3.

5. Žiadna zmluvná strana nesmie využiť urovnávanie sporov podľa kapitoly 29 v súvislosti so záležitosťami vyplývajúcimi z tejto kapitoly.

ČLÁNOK 26.16

Konzultácie

1. Zmluvná strana môže požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou týkajúce sa výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly predložením písomnej žiadosti kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany určenému podľa článku 26.14 ods. 3. Predmetná záležitosť sa v tejto žiadosti musí podať jasne a musí sa uviesť krátke zhrnutie nárokov podľa tejto kapitoly, pričom sa uvedú príslušné ustanovenia tejto kapitoly a vysvetlenie, akým spôsobom daná záležitosť ovplyvňuje ciele tejto kapitoly, ako aj akékoľvek ďalšie informácie, ktoré zmluvná strana považuje za dôležité. Konzultácie sa začnú bezodkladne po tom, ako zmluvná strana doručí žiadosť o konzultácie, a v každom prípade najneskôr do 30 (tridsiatich) dní odo dňa doručenia žiadosti.

2. Konzultácie sa uskutočnia osobne alebo, ak sa tak zmluvné strany dohodnú, prostredníctvom videokonferencie alebo inými elektronickými prostriedkami. Ak sa konzultácie konajú osobne, uskutočnia sa na území zmluvnej strany, ktorej bola predložená žiadosť, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

3. Zmluvné strany pristúpia ku konzultáciám s cieľom dosiahnuť vzájomne uspokojivé riešenie záležitosti. V záležitostiach týkajúcich sa mnohostranných dohôd uvedených v tejto kapitole zmluvné strany zohľadnia informácie od MOP alebo od príslušných organizácií alebo orgánov zodpovedných za mnohostranné environmentálne dohody, ktoré obe zmluvné strany ratifikovali, s cieľom podporiť súdržnosť medzi prácou zmluvných strán a týchto organizácií. V prípade potreby sa zmluvné strany môžu dohodnúť, že požiadajú o radu také organizácie alebo orgány, prípadne iného odborníka alebo orgán, ktorý považujú za vhodný.

4. Ak sa zmluvná strana domnieva, že záležitosť si vyžaduje ďalšiu diskusiu, môže písomne požiadať o zvolanie Podvýboru pre obchod a udržateľný rozvoj a oznámiť túto žiadosť kontaktnému miestu určenému podľa článku 26.14 ods. 3. Takáto žiadosť sa podá najskôr 60 (šesťdesiat) dní odo dňa prijatia žiadosti podľa odseku 1. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj zasadne bezodkladne a usiluje sa o dosiahnutie vzájomne uspokojivého riešenia tejto záležitosti.

5. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj zohľadní všetky názory na záležitosť poskytnuté domácimi poradnými skupinami uvedenými v článku 2.7, ako aj akékoľvek odborné poradenstvo.

6. Každé riešenie, ku ktorému zmluvné strany dospejú, sa zverejní.

ČLÁNOK 26.17

Panel odborníkov

1. Ak sa do 120 (stodvadsiatich) dní od žiadosti o konzultácie podľa článku 18.16 nedosiahne vzájomne uspokojivé riešenie, zmluvná strana môže požiadať o zriadenie panelu odborníkov na preskúmanie danej záležitosti. Každá takáto žiadosť sa predloží písomne kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany určenému podľa článku 26.14 ods. 3 a uvedú sa v nej dôvody žiadosti o zriadenie panelu odborníkov vrátane opisu sporných opatrení a príslušných ustanovení tejto kapitoly, ktoré sa považujú za uplatniteľné.

2. Ak nie je v tomto článku stanovené inak, uplatňujú sa články 29.9, 29.11, 29.12, 29.26 a 29.27, ako aj rokovací poriadok uvedený v prílohe 29-A a kódex správania uvedený v prílohe 29-B.

3. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj na svojom prvom zasadnutí po nadobudnutí platnosti tejto dohody zostaví zoznam najmenej 15 (pätnástich) osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu v paneli odborníkov. Tento zoznam tvoria 3 (tri) čiastkové zoznamy: 1 (jeden) čiastkový zoznam navrhnutý EÚ, 1 (jeden) čiastkový zoznam navrhnutý MERCOSURom a 1 (jeden) čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán. Každá zmluvná strana navrhne aspoň (5) päť osôb pre svoj čiastkový zoznam. Zmluvné strany tiež vyberú najmenej 5 (päť) osôb do zoznamu osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj zabezpečí, aby bol zoznam aktualizovaný a aby vždy obsahoval najmenej 15 (pätnásť) osôb.

4. Osoby uvedené v odseku 3 majú osobitné vedomosti alebo odborné znalosti v záležitostiach, ktoré sú predmetom tejto kapitoly vrátane pracovného, environmentálneho alebo obchodného práva, resp. v oblasti urovnávania sporov vyplývajúcich z medzinárodných dohôd. Vykonávajú funkciu osobne, sú nezávislé a pokiaľ ide o otázky týkajúce sa sporu, neprijímajú pokyny od žiadnej organizácie ani vlády, ani nie sú spojené s vládou žiadnej zmluvnej strany. Konajú takisto v súlade s prílohou 29-B.

5. Panel odborníkov sa skladá z 3 (troch) členov, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Predseda je z čiastkového zoznamu osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán. Panel odborníkov sa zriadi v súlade s postupmi stanovenými v článku 21.9 ods. 1 až 4. Odborníci sa vyberajú spomedzi príslušných osôb v čiastkových zoznamoch uvedených v odseku 3 tohto článku v súlade s príslušnými ustanoveniami článku 29.9 ods. 2, 3 a 4.

6. Ak sa zmluvné strany do 7 (siedmich) dní odo dňa zriadenia panelu odborníkov podľa článku 29.9 ods. 5 nedohodnú inak, mandát je:

„preskúmať na základe príslušných ustanovení kapitoly 26 Dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Spoločným juhoamerickým trhom, Argentínskou republikou, Brazílskou federatívnou republikou, Paraguajskou republikou a Uruguajskou východnou republikou na strane druhej záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie panelu odborníkov a v súlade s článkom 26.17 vydať správu obsahujúcu odporúčania na vyriešenie tejto záležitosti“.

7. Pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa dodržiavania mnohostranných dohôd uvedených v tejto kapitole, stanoviská odborníkov alebo informácie požadované panelom odborníkov v súlade s článkom 29.12 by mali obsahovať informácie a poradenstvo od príslušných orgánov MOP alebo mnohostranných environmentálnych dohôd. Akékoľvek informácie získané podľa tohto odseku sa predložia obidvom zmluvným stranám na pripomienkovanie.

8. Panel odborníkov vykladá ustanovenia tejto kapitoly podľa obyčajových pravidiel výkladu medzinárodného práva verejného.

9. Panel odborníkov vydá zmluvným stranám predbežnú správu do 90 (deväťdesiatich) dní od zriadenia panelu odborníkov a záverečnú správu najneskôr do 60 (šesťdesiatich) dní od vydania predbežnej správy. V týchto správach sa uvádzajú skutkové zistenia, použiteľnosť príslušných ustanovení a základné odôvodnenie všetkých zistení a odporúčaní. Ktorákoľvek zo zúčastnených zmluvných strán môže predložiť písomné pripomienky k predbežnej správe skupine odborníkov do 45 (štyridsaťpäť) dní odo dňa vydania predbežnej správy. Po zvážení všetkých takýchto písomných pripomienok môže panel odborníkov správu upraviť a vykonať akékoľvek ďalšie preskúmania, ktoré považuje za potrebné. Ak panel odborníkov usúdi, že lehoty stanovené v tomto odseku nemožno dodržať, jeho predseda o tom písomne informuje zmluvné strany a uvedie dôvody omeškania a deň predpokladaného predloženia predbežnej alebo záverečnej správy.

10. Zmluvné strany záverečnú správu zverejnia do 15 (pätnástich) dní od jej predloženia panelom odborníkov.

11. Zmluvné strany prerokujú vhodné opatrenia, ktoré je potrebné vykonať, pričom zohľadnia správu a odporúčania panelu odborníkov. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, informuje svoju domácu poradnú skupinu uvedenú v článku 2.7 a druhú zmluvnú stranu o svojich rozhodnutiach o akýchkoľvek krokoch alebo opatreniach, ktoré sa majú vykonať, najneskôr do 90 (deväťdesiatich) dní po zverejnení správy. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj monitoruje opatrenia prijaté v nadväznosti na správu panelu odborníkov a jeho odporúčania. Domáca poradná skupina uvedená v článku 2.7 môže v tejto súvislosti predkladať pripomienky Podvýboru pre obchod a udržateľný rozvoj.

ČLÁNOK 26.18

Preskúmanie

1. Na účely uľahčenia dosiahnutia cieľov tejto kapitoly zmluvné strany diskutujú na zasadnutiach Podvýboru pre obchod a udržateľný rozvoj o jej účinnom vykonávaní vrátane možného preskúmania jej ustanovení, pričom okrem iného zohľadňujú získané skúsenosti, politický vývoj v každej zmluvnej strane, vývoj medzinárodných dohôd a názory zainteresovaných strán.

2. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj môže zmluvným stranám odporučiť zmeny príslušných ustanovení tejto kapitoly, ktoré odrážajú výsledok rokovaní uvedených v odseku 1.

KAPITOLA 27

TRANSPARENTNOSŤ

ČLÁNOK 27.1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „správne rozhodnutie“ je rozhodnutie, ktoré má vplyv na práva alebo povinnosti osoby v konkrétnom prípade a vzťahuje sa na administratívne opatrenie alebo opomenutie prijať administratívne opatrenie alebo rozhodnutie, ako sa stanovuje v zákonoch a iných právnych predpisoch zmluvnej strany;

b) „zainteresovaná osoba“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, na ktorú môžu mať vplyv všeobecne záväzné opatrenia, a

c) „všeobecne záväzné opatrenie“ je všeobecne záväzný zákon, iný právny predpis, súdne rozhodnutie, postup alebo správne rozhodnutie, ktoré môže mať vplyv na akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody.

ČLÁNOK 27.2 2.

Ciele

Uznávajúc vplyv, ktorý môže mať jej regulačné prostredie na obchod a investície medzi zmluvnými stranami, sa každá zmluvná strana zameria na podporu transparentného a predvídateľného regulačného prostredia a efektívnych postupov pre hospodárske subjekty, najmä MSP, v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly.

ČLÁNOK 27.3

Zverejňovanie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každé všeobecne záväzné opatrenie súvisiace s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody:

a) sa urýchlene uverejnilo prostredníctvom oficiálne určeného média, a ak je to možné, elektronicky, alebo aby sa sprístupnilo tak, aby sa s ním mohli zainteresované osoby oboznámiť;

b) obsahovalo vysvetlenie svojho cieľa a dôvodov a

c) poskytovalo dostatočný čas medzi jeho zverejnením a nadobudnutím účinnosti, s výnimkou prípadov, keď to nie je možné z dôvodov naliehavosti.

2. Pri prijímaní alebo zmene všeobecne záväzných zákonov alebo iných právnych predpisov, pokiaľ ide o akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody, každá zmluvná strana v čo najväčšej možnej miere v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi:

a) vopred uverejní návrh zákona alebo iného právneho predpisu alebo konzultačné dokumenty s podrobnými informáciami o cieli a dôvodoch takéhoto zákona alebo iného právneho predpisu;

b) poskytne zainteresovaným osobám a druhej zmluvnej strane primeranú možnosť vyjadriť sa k takémuto návrhu zákona alebo iného právneho predpisu alebo konzultačným dokumentom a

c) snaží sa zohľadniť pripomienky prijaté k takýmto návrhom zákona alebo nariadenia alebo konzultačným dokumentom.

ČLÁNOK 27.4

Žiadosti o informácie

1. Najneskôr do 3 (troch) rokov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody každá zmluvná strana zavedie alebo zachová vhodné mechanizmy na prijímanie a odpovedanie na žiadosti o informácie od akejkoľvek osoby týkajúce sa akéhokoľvek navrhnutého alebo platného všeobecne záväzného opatrenia a spôsobu jeho uplatňovania v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody.

2. Na žiadosť zmluvnej strany druhá zmluvná strana bezodkladne poskytne informácie a odpovie na žiadosti o informácie týkajúce sa akéhokoľvek všeobecne záväzného opatrenia alebo akéhokoľvek návrhu na prijatie alebo zmenu akéhokoľvek všeobecne záväzného opatrenia, v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody, a o ktorej sa žiadajúca zmluvná strana domnieva, že by mohla ovplyvniť fungovanie tejto časti dohody.

ČLÁNOK 27.5

Správa všeobecne záväzných opatrení

1. Každá zmluvná strana spravuje všetky všeobecne záväzné opatrenia v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody, objektívnym, nestranným a primeraným spôsobom.

2. Každá zmluvná strana pri uplatňovaní všeobecne záväzných opatrení na osoby, tovar alebo služby druhej zmluvnej strany v konkrétnych prípadoch:

a) sa usiluje osobám, ktorých sa správne konanie priamo týka[1], to zaslať v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi primerané oznámenie o začatí správneho konania vrátane opisu charakteru konania, vyhlásenia príslušného orgánu, ktorý začal konanie, a všeobecného opisu dotknutých otázok a

b) poskytne takýmto zainteresovaným osobám vhodnú príležitosť na predloženie skutočností a argumentov na podporu ich stanoviska, skôr ako sa pristúpi ku konečnému správnemu rozhodnutiu, ak to umožňuje čas, charakter konania a verejný záujem.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade záležitostí, na ktoré sa vzťahuje kapitola 23, sú takéto osoby adresátmi rozhodnutia orgánu na ochranu hospodárskej súťaže zmluvnej strany.

ČLÁNOK 27.6

Preskúmanie a odvolanie

1. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová súdne, arbitrážne alebo správne tribunály alebo postupy na účely rýchleho preskúmania alebo odvolania a v odôvodnených prípadoch na účely nápravy správneho rozhodnutia týkajúceho sa ktorejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto časť dohody. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej postupy preskúmania alebo odvolania vykonávali nediskriminačným a nestranným spôsobom tribunály, ktoré sú nestranné a nezávislé od orgánu povereného presadzovaním správnych predpisov a sú zložené z osôb, ktoré nemajú žiadny podstatný záujem na výsledku danej záležitosti.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby strany postupov uvedených v odseku 1 mali právona:

a) primeranú možnosť podporiť alebo obhájiť svoje stanoviská a

b) rozhodnutie založené na dôkazoch a poskytnutých záznamoch alebo, ak to jej právne predpisy vyžadujú, na záznam vypracovaný správnym orgánom.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutie uvedené v odseku 2 písm. b) s výhradou odvolania alebo ďalšieho preskúmania podľa jej právnych predpisov vykonal orgán poverený administratívnym presadzovaním predmetného správneho rozhodnutia a aby sa ním vo svojej praxi tento orgán riadil.

ČLÁNOK 27.7

Kvalita regulácie, jej výkonnosť a osvedčené regulačné postupy

1. Zmluvné strany uznávajú zásady osvedčených regulačných postupov a podporujú kvalitu regulácie a výkonnosť. Zmluvné strany sa najmä usilujú:

a) podporovať využívanie posúdení vplyvu regulácie pri vypracúvaní hlavných iniciatív a

b) zaviesť alebo zachovať postupy na podporu pravidelného spätného hodnotenia opatrení všeobecného záujmu.

2. Zmluvné strany sa usilujú spolupracovať na regionálnych a multilaterálnych fórach s cieľom podporovať osvedčené regulačné postupy a transparentnosť, pokiaľ ide o medzinárodný obchod a investície v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto časť dohody.

ČLÁNOK 27.8

Vzťah k ostatným kapitolám

Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby tým boli dotknuté akékoľvek osobitné pravidlá v iných častiach dohody.

KAPITOLA 28

VÝNIMKY

ČLÁNOK 28.1

Bezpečnostné výnimky

Žiadne z ustanovení tejto časti dohody nemožno vykladať tak, že:

a) od niektorej zo zmluvných strán vyžaduje, aby poskytla či sprístupnila akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa nej v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami, alebo

b) niektorej zo zmluvných strán bráni v prijatí opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:

   i) v súvislosti s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo obchodom s nimi a v súvislosti s takýmto obchodom a transakciami s iným tovarom a materiálom, so službami a s technológiami a hospodárskymi činnosťami, ak prebiehajú priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl;

   ii) v súvislosti so štiepnymi a termonukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, ktoré slúžia na ich výrobu, alebo

   iii) v prípade vojny alebo inej mimoriadnej situácie v medzinárodných vzťahoch, alebo

c) niektorej zo zmluvných strán sa bráni v tom, aby prijala opatrenia na splnenie svojich medzinárodných záväzkov podľa Charty OSN v záujme udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti.

ČLÁNOK 28.2

Všeobecné výnimky

1. S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa rovnakými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním medzinárodného obchodu, žiadne z ustanovení kapitol 10, 12 a 25 nemožno vykladať tak, že bráni zmluvnej strane prijať alebo presadzovať opatrenia uvedené v článku XX dohody GATT z roku 1994. Na tento účel sa článok XX dohody GATT z roku 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k uvedenému článku začleňujú *mutatis mutandis* do tejto časti dohody a stávajú sa jej súčasťou.

2. S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním liberalizácie investícií alebo obchodu so službami, žiadne z ustanovení kapitol 18 a 25 nemožno vykladať tak, že bráni ktorejkoľvek zmluvnej strane prijať alebo presadzovať opatrenia, ktoré:

a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti alebo morálky, alebo na zachovanie verejného poriadku[1];

[1] Na výnimky v oblasti verejnej bezpečnosti a verejného poriadku sa možno odvolávať len v prípade, že je skutočne a dostatočne vážne ohrozený jeden zo základných záujmov spoločnosti.

b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;

c) súvisia s ochranou vyčerpateľných prírodných zdrojov, ak sa takéto opatrenia uplatňujú spoločne s obmedzeniami uloženými vnútroštátnym investorom alebo na vnútroštátne poskytovanie či spotrebu služieb;

d) sú nevyhnutné na ochranu národných pamiatok s umeleckou, historickou alebo archeologickou hodnotou;

e) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s ustanoveniami tejto časti dohody vrátane ustanovení týkajúcich sa:

   i) predchádzania klamlivým a podvodným praktikám[1] alebo riešenia dôsledkov neplnenia zmluvných záväzkov;

   ii) ochrany súkromia jednotlivcov, pokiaľ ide o spracovanie a šírenie osobných údajov, a ochrany dôverných záznamov a účtov jednotlivých osôb, alebo

   iii) bezpečnosti.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že sem patria aj predpisy o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

3. Žiadne z ustanovení kapitoly 18 nemožno vykladať tak, že bráni prijatiu alebo presadzovaniu opatrenia, ktorým sa vykonáva požiadavka uložená alebo presadzovaná súdom, správnym tribunálom alebo orgánom na ochranu hospodárskej súťaže s cieľom napraviť porušenie zákonov a iných právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže.

4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v rozsahu, v akom sú takéto opatrenia inak v rozpore s ustanoveniami kapitol 10, 12 a 25:

a) opatrenia uvedené v článku XX písm. b) dohody GATT z roku 1994 zahŕňajú environmentálne opatrenia, ktoré sú potrebné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;

b) článok XX písm. g) dohody GATT z roku 1994 sa vzťahuje na opatrenia týkajúce sa zachovania živých a neživých vyčerpateľných prírodných zdrojov a

c) opatrenia prijaté na vykonávanie mnohostranných environmentálnych dohôd môžu patriť do rozsahu pôsobnosti článku XX písm. b) alebo g) dohody GATT z roku 1994.

5. Skôr ako zmluvná strana prijme akékoľvek opatrenia podľa článku XX písm. i) a j) dohody GATT z roku 1994, poskytne druhej zmluvnej strane všetky relevantné informácie s cieľom dospieť k riešeniu, ktoré bude prijateľné pre zmluvné strany. Ak nedôjde k dohode do 30 (tridsiatich) dní od poskytnutia takýchto informácií, zmluvná strana môže uplatniť príslušné opatrenia. Vždy, keď si výnimočné a kritické okolnosti vyžadujú okamžité konanie, zmluvná strana, ktorá má v úmysle prijať opatrenia, môže uplatniť opatrenie potrebné na riešenie daných okolností bez predchádzajúceho oznámenia a bezodkladne o tom informuje druhú zmluvnú stranu.

ČLÁNOK 28.3

Zdaňovanie

1. Žiadne z ustanovení tejto časti dohody nemá vplyv na práva a povinnosti Európskej únie alebo jej členských štátov alebo signatárskych štátov MERCOSURu podľa akýchkoľvek daňových zmlúv. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi touto časťou dohody a akoukoľvek takouto daňovou zmluvou je vo veci rozpornej otázky rozhodná daňová zmluva.

2. S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním obchodu alebo investícií, žiadne z ustanovení tejto časti tejto dohody nemožno vykladať tak, že by ktorejkoľvek zmluvnej strane bránilo prijať, zachovať alebo presadzovať akékoľvek opatrenie zamerané na zabezpečenie spravodlivého alebo účinného ukladania alebo výberu priamych daní[1]:

a) ktorým sa rozlišuje medzi daňovníkmi, ktorí nie sú v rovnakej situácii, najmä pokiaľ ide o ich miesto pobytu alebo miesto, kde je investovaný ich kapitál, alebo

---

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvné strany chápu, že takéto opatrenia zahŕňajú opatrenia, ktoré nie sú v súlade s článkom 18.4, zamerané na zabezpečenie spravodlivého alebo účinného ukladania alebo výberu priamych daní, ktoré prijala zmluvná strana v rámci svojho daňového systému a ktoré:

i) sa vzťahujú na investorov a poskytovateľov služieb, ktorí nie sú rezidentmi, na základe skutočnosti, že daňová povinnosť nerezidentov je určená vzhľadom na zdaniteľné položky, ktoré sú čerpané alebo umiestnené na území zmluvnej strany;
ii) sa vzťahujú na nerezidentov na účely zabezpečenia uloženia alebo výberu daní na území zmluvnej strany;
iii) sa vzťahujú na nerezidentov alebo rezidentov na účely zamedzenia vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo zamedzenia daňovým únikom vrátane opatrení na zabezpečenie súladu;
iv) sa vzťahujú na spotrebiteľov služieb poskytovaných na území alebo z územia druhej zmluvnej strany na účely zabezpečenia uloženia daní odvodených zo zdrojov na území zmluvnej strany takýmto spotrebiteľom alebo ich výberu od takýchto spotrebiteľov;
v) rozlišujú medzi investormi a poskytovateľmi služieb podliehajúcimi dani z položiek zdaniteľných v celosvetovom meradle a inými investormi a poskytovateľmi služieb vzhľadom na rozdielny charakter ich daňového základu, alebo
vi) ktorými sa určuje, prideľuje alebo rozdeľuje príjem, zisk, výnos, strata, odpočet alebo zápočet osôb alebo pobočiek, ktoré sú rezidentmi, alebo medzi prepojenými osobami resp. pobočkami tej istej osoby na účely zabezpečenia daňového základu zmluvnej strany.

Daňové termíny alebo pojmy v tejto poznámke pod čiarou sú stanovené podľa daňových vymedzení a pojmov alebo rovnocenných či podobných vymedzení a pojmov stanovených vnútroštátnym právom zmluvnej strany prijímajúcej dané opatrenie.

b) ktorého cieľom je zabrániť vyhýbaniu sa daniam alebo daňovým únikom podľa ustanovení akejkoľvek daňovej zmluvy alebo vnútroštátnych daňových právnych predpisov.

3. Na účely tohto článku:

a) „pobyt“ je daňová rezidencia a

b) „daňová zmluva“ je zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia alebo akákoľvek iná medzinárodná dohoda alebo dojednanie, ktoré sa týkajú výlučne alebo hlavne zdaňovania a na ktorých sa zúčastňujú Európska únia alebo jej členské štáty, alebo signatársky štát MERCOSURu.

ČLÁNOK 28.4

Zverejňovanie informácií

1. Žiadne z ustanovení tejto časti dohody nemožno vykladať tak, že vyžaduje od zmluvnej strany, aby zverejnila dôverné informácie, ktorých poskytnutie by bolo prekážkou presadzovania práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom, alebo by poškodilo oprávnené obchodné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov, pokiaľ rozhodcovský súd nepotrebuje takéto dôverné informácie v rámci konania o urovnaní sporu podľa kapitoly 29. V takýchto prípadoch rozhodcovský súd zabezpečí plnú ochranu dôvernosti informácií.

2. Ak zmluvná strana poskytne informácie, ktoré sa podľa jej zákonov a iných právnych predpisov považujú za dôverné, druhá zmluvná strana s týmito informáciami zaobchádza ako s dôvernými, pokiaľ predkladajúca zmluvná strana nesúhlasí s iným zaobchádzaním.

ČLÁNOK 28.5

Výnimky WTO

Ak je záväzok v tejto časti dohody v podstate rovnocenný so záväzkom obsiahnutým v Dohode o založení WTO, každé opatrenie prijaté v súlade s výnimkou prijatou podľa článku IX ods. 3 a 4 Dohody o založení WTO sa považuje za opatrenie, ktoré je v súlade s vecne rovnocenným ustanovením v tejto časti dohody.

KAPITOLA 29

UROVNÁVANIE SPOROV

ODDIEL A

CIEĽ, DEFINÍCIE A ROZSAH PÔSOBNOSTI

ČLÁNOK 29.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je vytvoriť účinný a efektívny mechanizmus na:

a) predchádzanie sporom medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním časti III tejto dohody a ich urovnávanie s cieľom dosiahnuť, ak je to možné, riešenie na základe vzájomnej dohody a

b) v príslušných prípadoch zachovanie rovnováhy koncesií udelených v časti III tejto dohody.

ČLÁNOK 29.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 29-A, 29-B a 29-C:

a) „poradca“ je fyzická osoba, ktorú si zmluvná strana vybrala, aby jej radila alebo pomáhala pri rozhodcovských konaniach;

b) „rozhodcovský súd“ je súd zriadený podľa článku 29.9;

c) „rozhodca“ je fyzická osoba, ktorá je členom rozhodcovského súdu;

d) „asistent“ je osoba, ktorá za podmienok vymenovania rozhodcu vyhľadáva informácie a podklady alebo pomáha tomuto rozhodcovi;

e) „kandidát“ je osoba, ktorej meno je v zozname rozhodcov uvedenom v článku 29.8 ods. 3 a o ktorej sa uvažuje v súvislosti s výberom za člena rozhodcovského súdu zriadeného podľa článku 29.9;

f) „žalujúca zmluvná strana“ je zmluvná strana, ktorá žiada o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 29.7;

g) „odborník“ je osoba so špecializovanými a uznávanými znalosťami a skúsenosťami v určitej oblasti, ktorú rozhodcovský súd alebo mediátor požiada, aby poskytla stanovisko, alebo ktorej stanovisko v tejto oblasti je predložené ktorejkoľvek zo zmluvných strán alebo o ktorej stanovisko v tejto oblasti požiada ktorákoľvek zo zmluvných strán;

h) „mediátor“ je fyzická osoba, ktorá vykonáva mediáciu podľa článku 29.6;

i) „zástupca zmluvnej strany“ je zamestnanec alebo ľubovoľná osoba vymenovaná ústredným orgánom štátnej správy alebo vládnou agentúrou, alebo akýmkoľvek iným verejnoprávnym subjektom zmluvnej strany, ktorá túto zmluvnú stranu zastupuje v prípade sporu podľa tejto kapitoly a

j) „zamestnanci“ v súvislosti s rozhodcom sú iné fyzické osoby než asistenti, ktoré tento rozhodca riadi a kontroluje.

ČLÁNOK 29.3

Strany sporu

1. Na účely tejto kapitoly môžu byť stranami sporu Európska únia a MERCOSUR alebo jeden či viaceré signatárske štáty MERCOSURu. Strany sporu sa ďalej označujú ako „strana“ či „strany“.

2. Európska únia môže začať konanie o urovnaní sporu proti MERCOSURu v súvislosti s opatrením, ktoré sa týka Európskej únie alebo jedného či viacerých jej členských štátov, ak je predmetným opatrením opatrenie MERCOSURu.

3. Európska únia môže začať konanie o urovnaní sporu proti jednému alebo viacerým signatárskym štátom MERCOSURu v súvislosti s opatrením, ktoré sa týka Európskej únie alebo jedného či viacerých jej členských štátov, ak je predmetným opatrením opatrenie takýchto signatárskych štátov MERCOSURu.

4. MERCOSUR môže začať konanie o urovnaní sporu proti Európskej únii v súvislosti s opatrením, ktoré sa týka MERCOSURu alebo všetkých signatárskych štátov MERCOSURu, ak je predmetným opatrením opatrenie Európskej únie[1] alebo jedného či viacerých členských štátov Európskej únie.

5. Jeden alebo viacero signatárskych štátov MERCOSURu môže individuálne začať konanie o urovnaní sporu proti Európskej únii v súvislosti s opatrením, ktoré sa týka tohto signatárskeho štátu MERCOSURu alebo týchto signatárskych štátov MERCOSURu, ak toto opatrenie je opatrením Európskej únie alebo jedného či viacerých členských štátov Európskej únie.

6. Ak viac ako jeden signatársky štát MERCOSURu začne konanie o urovnaní sporu proti Európskej únii v tej istej záležitosti, *mutatis mutandis*[2] sa uplatní článok 9 dohovoru DSU.

---

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pojem „opatrenie Európskej únie“ uvedený v tomto článku sa vzťahuje aj na opatrenie jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie.

[2] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že článok 9 ods. 3 dohovoru DSU nebráni signatárskemu štátu MERCOSURu, aby vymenoval iného člena rozhodcovského súdu z čiastkového zoznamu uvedeného v článku 29.8 ods. 3 písm. b) tejto kapitoly, ako toho, ktorý pôsobil alebo pôsobí ako rozhodca v rámci súdu zriadeného na preskúmanie žaloby iného signatárskeho štátu MERCOSURu v tej istej záležitosti.

ČLÁNOK 29.4

Rozsah pôsobnosti

Ustanovenia tejto kapitoly sa uplatňujú v súvislosti s akýmkoľvek sporom:

a) týkajúcim sa výkladu a uplatňovania ustanovení časti III tejto dohody (ďalej len „zahrnuté ustanovenia“), pokiaľ nie je výslovne stanovené inak, alebo

b) týkajúcim sa tvrdenia strany, že opatrenie uplatňované druhou stranou ruší alebo podstatne obmedzuje akúkoľvek výhodu, ktorá jej vyplýva zo zahrnutých ustanovení, spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami, bez ohľadu na to, či je takéto opatrenie v rozpore s ustanoveniami časti III tejto dohody, pokiaľ nie je výslovne stanovené inak.

ODDIEL B

KONZULTÁCIE A MEDIÁCIA

ČLÁNOK 29.5

Konzultácie

1. Strany sa usilujú vyriešiť každý spor týkajúci sa údajného nedodržania zahrnutých ustanovení, ako sa uvádza v článku 29.4 písm. a), alebo údajného zrušenia alebo podstatného obmedzenia výhod v zmysle článku 29.4 písm. b) tým, že začnú v dobrej viere konzultácie s cieľom dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody. V tejto súvislosti je potrebné venovať dodatočnú pozornosť špecifickým výzvam vnútrozemských rozvojových krajín.

2. Strana požiada o konzultácie prostredníctvom písomnej žiadosti doručenej druhej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu, v ktorej uvedie dôvod žiadosti vrátane identifikácie predmetného opatrenia a v prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. a) zahrnuté ustanovenia, ktoré táto strana považuje za uplatniteľné a ktoré druhá strana nedodržiava, alebo v prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. b) výhody, o ktorých sa domnieva, že boli v dôsledku predmetného opatrenia zrušené alebo podstatne obmedzené spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami.

3. Konzultácie sa uskutočnia najneskôr do 15 (pätnástich) dní odo dňa prijatia žiadosti a pokiaľ sa strany nedohodnú inak, na území konzultovanej strany. Konzultácie sa považujú za ukončené najneskôr do 30 (tridsiatich) dní odo dňa prijatia žiadosti, pokiaľ sa obe nedohodnú na pokračovaní v konzultáciách. Konzultácie, a najmä stanoviská, ktoré strany počas konzultácií zaujali, sú dôverné a nie sú nimi dotknuté práva žiadnej strany v rámci akýchkoľvek ďalších konaní.

4. Konzultácie o naliehavých záležitostiach vrátane tých, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze či iného tovaru alebo služieb, ktoré rýchlo strácajú svoju kvalitu, aktuálny stav alebo obchodnú hodnotu v krátkom čase, sa uskutočnia najneskôr do 15 (pätnástich) dní odo dňa prijatia žiadosti a považujú sa za ukončené do týchto 15 (pätnástich) dní, pokiaľ sa obe strany nedohodnú na pokračovaní v konzultáciách.

5. Počas konzultácií každá strana poskytne faktické informácie, aby sa umožnilo úplné preskúmanie spôsobu, akým by predmetné opatrenie mohlo, pokiaľ ide o spor podľa článku 29.4 písm. a), ovplyvniť uplatňovanie časti III tejto dohody, resp. pokiaľ ide o spor podľa článku 29.4 písm. b), zrušiť alebo podstatne obmedziť výhody, ktoré žiadajúcej strane vyplývajú z časti III tejto dohody, a to spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami.

6. Ak sa konzultácie neuskutočnia v lehote stanovenej v odsekoch 3 alebo 4, alebo ak sa konzultácie ukončia a nedosiahne sa riešenie na základe vzájomnej dohody, strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže požiadať o zriadenie rozhodcovského súdu v súlade s článkom 29.7.

7. Žiadosťou o konzultácie týkajúce sa sporu uvedeného v článku 29.4 písm. a) nie je dotknuté právo žiadajúcej strany požiadať súčasne alebo následne o konzultácie týkajúce sa sporu uvedeného v článku 29.4 písm. b) v súvislosti s tým istým opatrením a naopak.

ČLÁNOK 29.6

Mediácia

Strana môže podľa prílohy 29-C požiadať o začatie mediácie v súvislosti s každým opatrením strany, ktoré nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami. Mediácia sa môže začať len na základe vzájomného konsenzu strán.

ODDIEL C

ROZHODCOVSKÉ KONANIE

ČLÁNOK 29.7

Začatie konania rozhodcovského súdu

1. Ak sa stranám nepodarí vyriešiť spor prostredníctvom konzultácií v súlade s článkom 29.5, alebo ak sa žalujúca strana domnieva, že žalovaná strana nedosiahla súlad s riešením vzájomne dohodnutým počas konzultácií, žalujúca strana môže požiadať o zriadenie rozhodcovského súdu prostredníctvom písomnej žiadosti doručenej žalovanej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu.

2. Žalujúca strana uvedie dôvody žiadosti vrátane identifikácie predmetného opatrenia a v prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. a) vysvetlí, ako toto opatrenie predstavuje porušenie zahrnutých ustanovení, a to takým spôsobom, že jasne uvedie právny základ žaloby, resp. v prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. b), ako predmetné opatrenie ruší alebo podstatne obmedzuje výhody, ktoré jej vyplývajú z časti III tejto dohody.

3. Žiadosťou o zriadenie rozhodcovského súdu v spore uvedenom v článku 29.4 písm. a) nie je dotknuté právo žalujúcej strany požiadať súčasne alebo následne o zriadenie rozhodcovského súdu v spore uvedenom v článku 29.4 písm. b) v súvislosti s tým istým opatrením a naopak.

4. Ak žalujúca strana požiadala v tom istom čase a v súvislosti s tým istým opatrením o zriadenie rozhodcovského súdu v spore podľa článku 29.4 písm. a) aj v spore podľa článku 29.4 písm. b), zriadi sa jediný rozhodcovský súd, ktorý v bude súvislosti s oboma spormi viesť jediné rozhodcovské konanie. V prípade následných rozhodcovských konaní týkajúcich sa toho istého opatrenia sa rozhodcovské konanie postúpi tomu istému súdu ako predchádzajúci spor, ak je to možné.

ČLÁNOK 29.8

Vymenúvanie rozhodcov

1. Rozhodcovia musia mať osobitné znalosti alebo skúsenosti v oblasti práva a medzinárodného obchodu. Rozhodcovia, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi niektorej zo strán, musia byť právnikmi.

2. Rozhodcovia:

a) sú nezávislí;

b) vykonávajú funkciu osobne;

c) neprijímajú pokyny od žiadnej organizácie ani vlády, ani nie sú spojení so žiadnou vládou alebo vládnou organizáciou zmluvnej strany tejto dohody a

d) spĺňajú podmienky stanovené v prílohe 29-B.

3. Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu najneskôr 6 (šesť) mesiacov odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody zostaví zoznam aspoň 32 (tridsiatich dvoch) osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu rozhodcov. Tento zoznam budú tvoriť tieto 3 (tri) čiastkové zoznamy:

a) jeden čiastkový zoznam 12 (dvanástich) osôb navrhnutých Európskou úniou;

b) jeden čiastkový zoznam 12 (dvanástich) osôb navrhnutých MERCOSURom a

c) jeden čiastkový zoznam 8 (ôsmich) osôb navrhnutých oboma zmluvnými stranami, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán a ktoré budú zastávať funkciu predsedu rozhodcovského súdu.

4. Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu zabezpečí, aby zoznam uvedený v odseku 3 tohto článku obsahoval požadovaný počet osôb. Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu môže zmeniť zoznam rozhodcov v súlade s článkom 25 rokovacieho poriadku, ako sa uvádza v prílohe 29-A.

5. Ak v čase zriadenia konkrétneho rozhodcovského súdu podľa článku 29.9 nebol zostavený zoznam uvedený v odseku 3 tohto článku alebo ak nie všetky osoby uvedené v konkrétnom čiastkovom zozname môžu v spore zastávať funkciu rozhodcu, spolupredseda Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu žalujúcej strany vyberie rozhodcov žrebovaním v súlade s článkami 10, 26 a 28 až 31 rokovacieho poriadku uvedeného v prílohe 29-A.

ČLÁNOK 29.9

Zriadenie rozhodcovského súdu

1. Rozhodcovský súd sa skladá z 3 (troch) rozhodcov.

2. Najneskôr do 10 (desiatich) dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 29.7 ods. 1 strany navzájom konzultujú s cieľom dohodnúť sa na jeho zložení[1]. Pri výbere rozhodcov môžu strany zohľadniť odborné znalosti relevantné pre predmet sporu. Rozhodcovskému súdu vždy predsedá osoba, ktorá nie je štátnym príslušníkom žiadnej zo zmluvných strán.

3. Ak sa v lehote stanovenej v odseku 2 tohto článku nedosiahne dohoda o zložení rozhodcovského súdu, každá strana vymenuje jedného člena rozhodcovského súdu z čiastkového zoznamu tejto strany uvedeného v článku 29.8 ods. 3 najneskôr do 10 (desiatich) dní po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 tohto článku. Ak strana nevymenuje rozhodcu v uvedenej lehote, spolupredseda Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu žalujúcej strany alebo ním poverená osoba najneskôr do 5 (piatich) dní po uplynutí lehoty uvedenej v predchádzajúcej vete vyberú rozhodcu žrebovaním z čiastkového zoznamu tejto strany.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pri schvaľovaní zloženia rozhodcovského súdu podľa tohto odseku sa strany môžu dohodnúť, že za rozhodcov vyberú osoby, ktoré nie sú uvedené na zozname rozhodcov zostavenom podľa článku 29.8 ods. 3.

4. Počas lehoty uvedenej v odseku 2 tohto článku sa strany usilujú dohodnúť sa na predsedovi rozhodcovského súdu. Ak strany nie sú schopné dosiahnuť dohodu, ktorákoľvek z nich má právo požiadať spolupredsedu Spoločného výboru v zložení pre otázky obchodu žalujúcej strany, aby vybral predsedu rozhodcovského súdu žrebovaním z čiastkového zoznamu uvedeného v článku 29.8 ods. 3 najneskôr do 5 (piatich) dní po tejto žiadosti.

5. Za deň zriadenia rozhodcovského súdu sa považuje deň, keď všetci vybraní rozhodcovia súhlasili s vymenovaním v súlade s rokovacím poriadkom stanoveným v prílohe 29-A.

6. Ak sa strana domnieva, že rozhodca nespĺňa požiadavky prílohy 29-B, uplatnia sa postupy stanovené v prílohe 29-A.

7. Ak rozhodca nie je schopný zúčastniť sa na konaní, odstúpi alebo je potrebné ho nahradiť, vyberie sa nový rozhodca v súlade s výberovými postupmi stanovenými v tomto článku a rokovacím poriadkom stanoveným v prílohe 29-A. Rozhodcovské konanie sa počas tejto lehoty pozastaví najviac na 25 (dvadsaťpäť) dní.

8. Strany prijmú právomoc rozhodcovského súdu zriadeného v súlade s touto kapitolou ako záväznú, *ipso facto* a bez potreby osobitnej dohody.

ČLÁNOK 29.10

Rozhodnutie o naliehavosti

Ak o to niektorá strana požiada, rozhodcovský súd do 10 (desiatich) dní od svojho zriadenia rozhodne, či sa prípad týka naliehavých záležitostí.

ČLÁNOK 29.11

Pojednávania

Pojednávania rozhodcovského súdu sú verejné, pokiaľ sa strany sporu nerozhodnú inak. Pojednávania rozhodcovského súdu sú čiastočne alebo úplne neverejné, ak podanie alebo argumenty niektorej zo strán obsahujú informácie, ktoré táto strana označila za dôverné.

ČLÁNOK 29.12

Informácie a technické poradenstvo

1. Rozhodcovský súd môže v súlade s prílohou 29-A požiadať o stanovisko odborníkov alebo získať informácie z akéhokoľvek zdroja, ktorý považuje za relevantný.

2. Stanoviská odborníkov, ako aj informácie získané z akéhokoľvek relevantného zdroja sú nezáväzné.

3. Odborníci musia byť osobami spĺňajúcimi odborné štandardy a mať skúsenosti v príslušnej oblasti. Rozhodcovský súd vopred konzultuje výber týchto odborníkov so stranami.

4. Rozhodcovský súd stanoví primeranú lehotu na predloženie informácií alebo správy odborníkov.

5. Osoby zmluvných strán sú oprávnené predkladať rozhodcovským tribunálom informácie *amicus curiae* v súlade s podmienkami stanovenými v prílohe 29-A. Tieto podmienky zabezpečia, aby informácie *amicus curiae* nevytvárali neprimeranú záťaž pre strany sporu a neprimerane nezdržiavali alebo nesťažovali konanie rozhodcovského súdu.

6. Všetky informácie získané podľa tohto článku sa musia oznámiť obom stranám, aby sa k nim vyjadrili.

ČLÁNOK 29.13

Rozhodné právo a pravidlá výkladu

1. V prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. a) rozhodcovský súd vyrieši spor v súlade so zahrnutými ustanoveniami.

2. Vo všetkých sporoch uvedených v článku 29.4 rozhodcovský súd vykladá zahrnuté ustanovenia podľa obyčajových pravidiel výkladu medzinárodného práva verejného. Pri výklade záväzku podľa tejto dohody, ktorý je totožný so záväzkom podľa Dohody o založení WTO, rozhodcovský súd vezme do úvahy akýkoľvek príslušný výklad stanovený v rozhodnutiach orgánu WTO na urovnávanie sporov.

ČLÁNOK 29.14

Rozhodcovský rozsudok

1. Rozhodcovský súd doručí stranám predbežnú správu rozhodcovského súdu najneskôr do 90 (deväťdesiatich) dní odo dňa svojho zriadenia. V predbežnej správe rozhodcovského súdu sa uvádzajú skutkové zistenia, v relevantných prípadoch použiteľnosť zahrnutých ustanovení a základné odôvodnenie všetkých zistení a odporúčaní predkladaných rozhodcovským súdom.

2. Ak rozhodcovský súd usúdi, že lehotu uvedenú v odseku 1 nemožno dodržať, predseda rozhodcovského súdu o tom písomne informuje strany a Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu, pričom uvedie dôvody omeškania a deň predpokladaného predloženia predbežnej správy rozhodcovského súdu. Predbežná správa rozhodcovského súdu nesmie byť za žiadnych okolností doručená neskôr ako 120 (stodvadsať) dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu.

3. V naliehavých prípadoch vrátane tých, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze či iného tovaru alebo služieb, ktoré rýchlo strácajú svoju kvalitu, aktuálny stav alebo obchodnú hodnotu v krátkom čase, rozhodcovský súd vynaloží maximálne úsilie na doručenie svojej predbežnej správy rozhodcovského súdu do 45 (štyridsaťpäť) dní a v každom prípade najneskôr do 60 (šesťdesiatich) dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu.

4. Strana môže rozhodcovskému súdu doručiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy rozhodcovského súdu najneskôr do 14 (štrnástich) dní po jej doručení alebo v naliehavých prípadoch vrátane tých, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze alebo sezónneho tovaru alebo služieb, najneskôr do 7 (siedmich) dní po jej doručení. Po zvážení písomných pripomienok strán k predbežnej správe rozhodcovského súdu ju rozhodcovský súd môže zmeniť a vykonať akékoľvek ďalšie preskúmanie, ktoré bude považovať za potrebné.

5. Ak v lehote uvedenej v odseku 4 nie je doručená žiadna písomná žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy rozhodcovského súdu, predbežná správa rozhodcovského súdu sa stáva rozhodcovským rozsudkom.

6. Rozhodcovský súd doručí svoj rozhodcovský rozsudok stranám a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu najneskôr do 120 (stodvadsiatich) dní po svojom zriadení. Ak rozhodcovský súd usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda rozhodcovského súdu o tom písomne informuje strany a Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu, pričom uvedie dôvody omeškania. Rozhodcovský rozsudok nesmie byť za žiadnych okolností doručený neskôr ako 150 (stopäťdesiat) dní po zriadení rozhodcovského súdu.

7. V naliehavých prípadoch vrátane tých, ktoré sa týkajú tovaru podliehajúceho skaze či iného tovaru alebo služieb, ktoré rýchlo strácajú svoju kvalitu, aktuálny stav alebo obchodnú hodnotu v krátkom čase, rozhodcovský súd vynaloží maximálne úsilie na doručenie rozhodcovského rozsudku najneskôr do 60 (šesťdesiatich) dní odo dňa svojho zriadenia. Rozhodcovský rozsudok nesmie byť za žiadnych okolností vydaný neskôr ako 75 (sedemdesiatpäť) dní po tomto dni.

8. V rozhodcovskom rozsudku sa uvádzajú skutkové zistenia, v relevantných prípadoch použiteľnosť zahrnutých ustanovení a základné odôvodnenie zistení a odporúčaní. Rozhodcovský rozsudok obsahuje dostatočnú analýzu argumentov strán a jasne odpovedá na otázky a pripomienky oboch strán vrátane tých, ktoré boli predložené k predbežnej správe rozhodcovského súdu.

9. Rozhodcovský súd objektívne posúdi záležitosť, ktorá mu bola predložená, vrátane objektívneho posúdenia skutočností prípadu a argumentov a dôkazov predložených oboma stranami a:

a) v prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. a) uplatniteľnosti zahrnutých ustanovení a súladu s nimi alebo

b) v prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. b) existencie zrušenia alebo podstatného obmedzenia výhod, ktoré vyplývajú žalujúcej strane zo zahrnutých ustanovení, a to spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi zmluvnými stranami.

10. Ak sa strany nedohodnú inak, rozhodcovský súd v prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. b):

a) určí, či predmetné opatrenie ruší alebo podstatne obmedzuje akúkoľvek výhodu, ktorá vyplýva žalujúcej strane zo zahrnutých ustanovení, a to spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami;

b) prípadne určí úroveň výhod vyplývajúcich žalujúcej strane zo zahrnutých ustanovení, ktoré boli zrušené alebo podstatne obmedzené, a to spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami;

c) ak určil, že predmetné opatrenie ruší alebo podstatne obmedzuje nejakú výhodu, ktorá vyplýva zmluvnej strane zo zahrnutých ustanovení, a to spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami, odporučí, aby žalovaná strana uskutočnila vzájomne uspokojivé vyrovnanie; žalovaná strana nie je povinná zrušiť predmetné opatrenie a

d) prípadne, a na požiadanie oboch strán, navrhne spôsoby a prostriedky na dosiahnutie vzájomne uspokojivého vyrovnania, a to aj prostredníctvom kompenzácie; takéto odporúčania nie sú pre strany záväzné.

11. Rozhodcovský súd vynaloží maximálne úsilie, aby sa ku každému rozhodnutiu dospelo konsenzom. Ak však k rozhodnutiu nie je možné dospieť konsenzom, rozhodnutie v danej veci sa prijme väčšinou hlasov. Rozhodcovia nevydávajú nesúhlasné ani samostatné stanoviská a zachovávajú dôvernosť, pokiaľ ide o hlasovanie.

12. Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu zverejní rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu v celom rozsahu, pokiaľ sa strany na základe vzájomnej dohody nerozhodnú nezverejniť jeho časti, ktoré obsahujú dôverné informácie.

13. Rozhodcovský rozsudok je pre strany záväzný odo dňa jeho vydania a nemožno sa proti nemu odvolať.

14. Rozhodcovským rozsudkom nemožno rozšíriť ani obmedziť práva a povinnosti stanovené v zahrnutých ustanoveniach. Rozhodcovský rozsudok sa nesmie vykladať tak, že osobám udeľuje práva alebo ukladá povinnosti.

15. Odseky 2, 4, 6, 8 a 11 sa uplatňujú na rozhodnutia rozhodcovského súdu uvedené v článkoch 29.18, 29.19, 29.20 a 29.21.

ČLÁNOK 29.15

Späťvzatie, riešenie na základe vzájomnej dohody alebo pozastavenie sporu

1. Žalujúca strana môže so súhlasom žalovanej strany pred vydaním rozhodcovského rozsudku vziať svoju žalobu späť.

2. Ak strany dosiahnu riešenie na základe vzájomnej dohody kedykoľvek pred alebo po vydaní rozhodcovského rozsudku, obe strany o tom písomne informujú Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu.

3. Rozhodcovský súd na žiadosť oboch strán kedykoľvek pred vydaním rozhodcovského rozsudku pozastaví svoju činnosť na obdobie dohodnuté stranami, ktoré nepresiahne 12 (dvanásť) po sebe nasledujúcich mesiacov. Počas tejto lehoty rozhodcovský súd obnoví svoju činnosť len na základe písomnej žiadosti oboch strán. Žiadosť sa oznámi Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu. Konanie sa obnoví od štádia, v ktorom bolo pozastavené, 20 (dvadsať) dní odo dňa prijatia žiadosti. Ak bola činnosť rozhodcovského súdu pozastavená na viac ako 12 (dvanásť) mesiacov, právomoc rozhodcovského súdu zaniká bez toho, aby bolo dotknuté právo žalujúcej strany požiadať neskôr o zriadenie rozhodcovského súdu v rovnakej záležitosti.

ČLÁNOK 29.16

Žiadosť o objasnenie

Najneskôr do 10 (desiatich) dní po doručení rozhodcovského rozsudku môže strana predložiť rozhodcovskému súdu písomnú žiadosť o objasnenie, pokiaľ ide o konkrétne aspekty akéhokoľvek zistenia alebo odporúčania v rozhodcovskom rozsudku, ktoré považuje za nejednoznačné, pričom ju v kópii zašle druhej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu. Druhá strana sporu môže predložiť pripomienky k tejto žiadosti rozhodcovskému súdu najneskôr do 5 (piatich) dní od jej doručenia. Rozhodcovský súd odpovie na žiadosť o objasnenie rozhodcovského rozsudku najneskôr do 15 (pätnástich) dní od jej doručenia. Žiadosti o objasnenie sa nesmú použiť ako prostriedok na preskúmanie rozhodcovského rozsudku.

ČLÁNOK 29.17

Splnenie rozhodcovského rozsudku

1. Žalovaná strana prijme všetky opatrenia potrebné na to, aby urýchlene a v dobrej viere splnila rozhodcovský rozsudok.

2. Ak rozhodcovský súd dospel k záveru, že predmetné opatrenie ruší alebo podstatne obmedzuje nejakú výhodu, ktorá vyplýva žalujúcej strane zo zahrnutých ustanovení, a to spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami, strany začnú konzultácie s cieľom dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody. Strany sa usilujú uprednostniť riešenie, ktoré účinne rozšíri prístup na trh prostredníctvom opatrení vrátane zníženia sadzieb alebo odstránenia necolných prekážok.

ČLÁNOK 29.18

Primeraná lehota na splnenie rozhodnutia

1. Ak nie je možné splniť rozhodcovský rozsudok okamžite, žalovaná strana má na jeho splnenie primeranú lehotu. V takom prípade žalovaná strana najneskôr do 30 (tridsiatich) dní od prijatia rozhodcovského rozsudku oznámi žalujúcej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu dĺžku primeranej lehoty, ktorú bude potrebovať na splnenie rozhodcovského rozsudku.

2. Ak sa strany nedohodli na dĺžke primeranej lehoty na splnenie rozhodcovského rozsudku, žalujúca strana najneskôr do 20 (dvadsiatich) dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 1 vykonaného žalovanou stranou písomne požiada o určenie dĺžky primeranej lehoty pôvodný rozhodcovský súd. Takáto žiadosť sa oznámi druhej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu. Rozhodcovský súd doručí svoje rozhodnutie stranám a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu najneskôr do 20 (dvadsiatich) dní po predložení žiadosti.

3. Žalovaná strana písomne informuje žalujúcu stranu o svojom pokroku pri plnení rozhodcovského rozsudku aspoň 1 (jeden) mesiac pred uplynutím primeranej lehoty.

4. Primeranú lehotu možno na základe vzájomnej dohody strán predĺžiť.

ČLÁNOK 29.19

Preskúmanie opatrení prijatých na splnenie rozhodcovského rozsudku

1. Pred uplynutím primeranej lehoty uvedenej v článku 29.18 žalovaná strana oznámi druhej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu každé opatrenie, ktoré prijala na dosiahnutie súladu s rozhodcovským rozsudkom.

2. Ak sa strany nezhodnú na existencii opatrenia oznámeného žalovanou stranou podľa odseku 1, alebo súlade tohto opatrenia s rozhodcovským rozsudkom alebo so zahrnutými ustanoveniami, žalujúca strana môže doručiť žiadosť pôvodnému rozhodcovskému súdu, aby v tejto záležitosti rozhodol. V takejto žiadosti sa uvedie konkrétne predmetné opatrenie a vysvetlí sa, ako toto opatrenie nie je v súlade s rozhodcovským rozsudkom alebo nie je v súlade so zahrnutými ustanoveniami, a to tak, aby bol jasne uvedený právny základ žaloby. Rozhodcovský súd doručí stranám svoje rozhodnutie do 45 (štyridsiatich piatich) dní odo dňa doručenia žiadosti.

ČLÁNOK 29.20

Dočasné prostriedky nápravy v prípade nesplnenia rozhodnutia

1. Ak žalovaná strana neoznámi opatrenie, ktoré prijala na dosiahnutie súladu s rozhodcovským rozsudkom alebo so zahrnutými ustanoveniami v primeranej lehote stanovenej podľa článku 29.18, resp. ak rozhodcovský súd vydá rozhodnutie podľa článku 29.19 ods. 2 v tom zmysle, že neexistuje žiadne opatrenie prijaté na splnenie rozhodcovského rozsudku alebo že opatrenie oznámené podľa článku 29.19 ods. 1 nie je v súlade s rozhodcovským rozsudkom alebo so záväzkami žalovanej strany podľa zahrnutých ustanovení, musí táto strana, ak o to požiada žalujúca strana, predložiť ponuku dočasnej kompenzácie.

2. Žalujúca strana môže na základe oznámenia žalovanej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu pozastaviť koncesie alebo iné záväzky podľa zahrnutých ustanovení, ak:

a) sa žalujúca strana rozhodne nepožiadať o ponuku dočasnej kompenzácie podľa odseku 1, alebo

b) sa takáto žiadosť predloží a dohoda o kompenzácii sa nedosiahne do 30 (tridsiatich) po:

i) skončení primeranej lehoty stanovenej podľa článku 29.18, alebo

ii) doručení rozhodcovského rozsudku podľa článku 29.19 ods. 2, v ktorom sa konštatuje, že neexistuje žiadne opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu alebo že opatrenie oznámené podľa článku 29.19 ods. 1 nie je v súlade s rozhodcovským rozsudkom alebo so zahrnutými ustanoveniami.

3. Pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov nesmie prekročiť úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu výhod, ku ktorým došlo v dôsledku nesplnenia rozhodcovského rozsudku žalovanou stranou. Žalujúca strana oznámi druhej strane koncesie alebo iné záväzky, ktoré má v úmysle pozastaviť, a to 30 (tridsať) dní pred dňom, ku ktorému má pozastavenie nadobudnúť účinnosť.

4. Pri zvažovaní, ktoré koncesie alebo iné záväzky sa majú pozastaviť, by sa žalujúca strana mala najprv usilovať o pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov v rovnakom odvetví či odvetviach, ako je odvetvie či odvetvia dotknuté opatrením, o ktorom sa zistilo, že nie je v súlade so zahrnutými ustanoveniami, resp. že sa ním zrušili alebo podstatne obmedzili výhody, ktoré žalujúcej strane vyplývajú z časti III tejto dohody spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami.

5. V prípade sporu uvedeného v článku 29.4 písm. a) sa pozastavenie koncesií môže uplatniť na iné odvetvia, ako je odvetvie alebo odvetvia, v ktorých rozhodcovský súd zistil zrušenie alebo obmedzenie výhod, najmä ak sa žalujúca strana domnieva, že takéto pozastavenie je účinným pre dosiahnutie súladu.

6. V prípade sporu podľa článku 29.4 písm. b), ak sa žalujúca strana domnieva, že pozastavenie koncesií v tom istom odvetví alebo odvetviach, ako je odvetvie alebo sú odvetvia, ktoré sú nepriaznivo ovplyvnené predmetným opatrením, nie je možné alebo účinné, môže sa usilovať o ich uplatnenie v iných odvetviach. V takom prípade žalujúca strana zoberie do úvahy:

a) obchod v odvetví nepriaznivo ovplyvnenom predmetným opatrením a význam takéhoto obchodu pre túto stranu;

b) širšie hospodárske prvky súvisiace so zrušením alebo podstatným obmedzením výhod a

c) širšie hospodárske dôsledky uplatňovania pozastavenia koncesií vrátane rozloženia prijatia dočasných prostriedkov nápravy medzi viaceré odvetvia s cieľom zohľadniť rôznu hospodársku veľkosť dotknutých odvetví.

7. V prípade sporu podľa článku 29.4 písm. b) žalujúca strana naďalej poskytuje žalovanej strane v odvetví, na ktoré sa vzťahujú príslušné prostriedky nápravy, zaobchádzanie, ktoré je zmysluplne priaznivejšie ako zaobchádzanie, ktoré poskytla tejto strane pred nadobudnutím platnosti tejto dohody.

Najmä ak sa prijme dočasný prostriedok nápravy vo forme pozastavenia colných koncesií, žalujúca strana uprednostní tovar, ktorý podlieha úplnej liberalizácii ciel.

V prípade tovaru, na ktorý sa vzťahujú colné kvóty, sa akékoľvek dočasné prostriedky nápravy uplatňujú takým spôsobom, aby najmenej 50 (päťdesiat) % objemu kvóty uvedeného v prílohe 10-A, ktorá sa týka žalovanej strany, zostalo nedotknutých a plne prístupných podľa podmienok časti III tejto dohody.

V prípade tovaru, ktorý podlieha postupnej liberalizácii a pre ktorý je obdobie postupného znižovania až do úplnej liberalizácie dlhšie ako 11 (jedenásť) rokov, akékoľvek dočasné prostriedky nápravy vo forme pozastavenia colných koncesií nepresiahnu 50 (päťdesiat) percent rozdielu medzi sadzbou stanovenou v prílohe 10-A uplatniteľnou v príslušnom čase na jednej strane a nepreferenčnými colnými sadzbami uplatňovanými pozastavujúcou stranou na strane druhej až do úplnej liberalizácie obchodu s príslušným tovarom.

8. V prípade sporu podľa článku 29.4 písm. b), ktorý sa týka vnútrozemskej rozvojovej krajiny, žalujúca strana zváži, aké ďalšie opatrenia by mohla prijať, aby boli primerané okolnostiam tejto vnútrozemskej rozvojovej krajiny, berúc do úvahy nielen obchodný rozsah opatrení, na ktoré sa vzťahuje žaloba, ale aj vplyv akýchkoľvek dočasných prostriedkov nápravy na osobitné hospodárske výzvy tejto vnútrozemskej rozvojovej krajiny.

9. Ak sa žalovaná strana domnieva, že oznámená úroveň pozastavenia koncesií alebo iných záväzkov presahuje úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému v dôsledku toho, že nesplnila rozhodcovský rozsudok, môže doručiť písomnú žiadosť pôvodnému rozhodcovskému súdu, aby v tejto záležitosti rozhodol. Takáto žiadosť sa oznámi žalujúcej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu najneskôr do 30 (tridsiatich) dní odo dňa doručenie oznámenia uvedeného v odseku 2. Do 10 (desiatich) dní odo dňa doručenia žiadosti rozhodcovskému súdu žalujúca strana predloží dokument, v ktorom uvedie metodiku použitú na výpočet úrovne pozastavenia koncesií alebo iných záväzkov. Rozhodcovský súd doručí svoje rozhodnutie najneskôr do 30 (tridsiatich) dní odo dňa doručenia žiadosti. Počas tohto obdobia žalujúca strana nepozastaví žiadne koncesie ani iné záväzky.

10. Pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov je dočasné a nenahrádza cieľ úplného súladu s rozhodcovským rozsudkom a zahrnutými ustanoveniami. Koncesie alebo iné záväzky sa pozastavujú len dovtedy, kým:

a) v prípade sporu podľa článku 29.4 písm. a) je každé opatrenie, o ktorom rozhodcovský súd zistil, že nie je v súlade so zahrnutými ustanoveniami, stiahnuté alebo zmenené tak, aby žalovaná strana dosiahla súlad s týmito ustanoveniami;

b) v prípade sporu podľa článku 29.4 písm. b) je každé opatrenie, o ktorom rozhodcovský súd zistil, že ruší alebo podstatne obmedzuje výhodu, ktorá vyplýva žalujúcej strane zo zahrnutých ustanovení, spôsobom, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje obchod medzi stranami, zrušené alebo zmenené tak, aby sa odstránilo toto zrušenie alebo podstatné obmedzenie výhod;

c) je dohoda strán na tom, že opatrením oznámeným podľa článku 29.19 ods. 1 žalovaná strana dosahuje súlad s rozhodcovským rozsudkom alebo so zahrnutými ustanoveniami, alebo

d) strany dosiahnu riešenie na základe vzájomnej dohody podľa článku 29.24.

11. Bez ohľadu na odsek 1 môže byť kompenzácia v prípade sporu podľa článku 29.4 písm. b) súčasťou vzájomne uspokojivého vyrovnania ako konečného urovnania sporu.

ČLÁNOK 29.21

Preskúmanie každého opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu po prijatí dočasných prostriedkov nápravy z dôvodu nesúladu

1. Žalovaná strana doručí žalujúcej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu oznámenie o každom opatrení, ktoré prijala na dosiahnutie súladu s rozhodcovským rozsudkom po pozastavení koncesií alebo iných záväzkov, prípadne po uplatnení dočasnej kompenzácie.
S výnimkou prípadov podľa odseku 2 žalujúca strana ukončí pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov najneskôr do 30 (tridsiatich) dní po doručení oznámenia. Ak sa uplatnila kompenzácia a s výnimkou prípadov podľa odseku 2, žalovaná strana môže ukončiť uplatňovanie takejto kompenzácie najneskôr do 30 (tridsiatich) dní po jej oznámení, že splnila rozhodcovský rozsudok.

2. Ak sa strany nezhodujú v tom, či oznámené opatrenie zabezpečí, aby žalovaná strana dosiahla súlad s rozhodcovským rozsudkom alebo so zahrnutými ustanoveniami, ktorákoľvek zo strán môže najneskôr do 30 (tridsiatich) dní po doručení oznámenia o opatrení písomne požiadať rozhodcovský súd, aby v tejto záležitosti rozhodol. Takáto žiadosť sa oznámi druhej strane a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu. Rozhodcovský súd doručí svoje rozhodnutie stranám a Spoločnému výboru v zložení pre otázky obchodu najneskôr do 45 (štyridsiatich piatich) dní po predložení žiadosti. Ak rozhodcovský súd rozhodne, že opatrenie prijaté na splnenie rozhodnutia je v súlade s rozhodcovským rozsudkom a so zahrnutými ustanoveniami, pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov alebo prípadne kompenzácia sa ukončia. V prípade potreby žalujúca strana upraví úroveň pozastavenia koncesií alebo iných záväzkov na úroveň určenú rozhodcovským súdom.

3. Pozastavenie koncesií alebo iných záväzkov alebo prípadne kompenzácia sa takisto ukončia, ak sa rozhodcovskému súdu nepodá žiadosť v súlade s odsekom 2.

ČLÁNOK 29.22

Prílohy

1. Prílohy 29-A, 29-B a 29-C tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto kapitoly.

2. Spory podľa tejto kapitoly sa vedú v súlade s prílohami 29-A a 29-B.

3. Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu môže meniť prílohy 29-A a 29-B.

ODDIEL D

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 29.23

Výber fóra

1. Spory súvisiace s tou istou záležitosťou, ktoré vyplývajú zo zahrnutých ustanovení a z Dohody o založení WTO alebo z akejkoľvek inej dohody, na ktorých sa príslušné strany zúčastňujú, sa môžu urovnať podľa tejto kapitoly, podľa dohovoru DSU alebo podľa postupov urovnávania sporov uvedenej inej dohody, a to podľa uváženia žalujúcej strany.

2. Na účely tohto článku:

a) konania o urovnaní sporu podľa Dohody o založení WTO sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti strany o zriadenie poroty podľa článku 6 dohovoru DSU,

b) konania o urovnaní sporov podľa akejkoľvek inej dohody sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti strany o zriadenie poroty na urovnávanie sporov alebo tribunálu podľa ustanovení predmetnej dohody a

c) konania o riešení sporov podľa tejto kapitoly sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti strany o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 29.7.

3. Bez ohľadu na odsek 1 a s výhradou odseku 4, ak Európska únia alebo MERCOSUR alebo jeden či viaceré signatárske štáty MERCOSURu požiadali o zriadenie poroty podľa článku 6 dohovoru DSU alebo podľa príslušných ustanovení inej dohody, na ktorej sa príslušné strany zúčastňujú, alebo rozhodcovského súdu podľa článku 29.7, táto strana nemôže začať iný súbor konaní v tej istej záležitosti na žiadnom inom fóre, okrem prípadu, keď príslušný orgán zvoleného fóra neprijal rozhodnutie vo veci samej z iných dôvodov právomoci alebo z iných procesných dôvodov, ako je ukončenie konania na základe žiadosti o späťvzatie alebo pozastavenie konania.

4. Keď MERCOSUR požiada o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 29.7, signatársky štát MERCOSURu nezačne ďalšie konanie v tej istej záležitosti na žiadnom inom fóre. Keď Európska únia požiada o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 29.7 proti MERCOSURu, nezačne ďalšie konanie proti jednému alebo viacerým signatárskym štátom MERCOSURu na žiadnom inom fóre, ak napadnuté opatrenie tohto signatárskeho štátu či štátov MERCOSURu je opatrením, ktorým sa vykonáva sporné opatrenie MERCOSURu, a Európska únia tvrdí, že došlo k porušeniu v podstate rovnocennej povinnosti.

5. Dva alebo viaceré spory sa týkajú tej istej záležitosti, ak sa týkajú tých istých strán sporu, odkazujú na to isté opatrenie a riešia údajné porušenie v podstate rovnocennej povinnosti[1].

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že dva alebo viaceré spory, ktoré sa týkajú tých istých strán sporu a odkazujú na to isté opatrenie, ale netýkajú sa údajného porušenia zahrnutých ustanovení alebo Dohody o založení WTO alebo akejkoľvek inej dohody, na ktorej sa príslušné strany zúčastňujú, sa na účely tohto článku nepovažujú za spory týkajúce sa tej istej záležitosti.

6. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane v tom, aby pozastavila plnenie záväzkov na základe povolenia orgánu WTO na urovnávanie sporov alebo povolenia vyplývajúceho z konania o urovnaní sporu inej medzinárodnej dohody, na ktorej sa strany zúčastňujú. Dohoda o založení WTO alebo iná medzinárodná dohoda medzi stranami sa nesmie uplatniť s cieľom zabrániť zmluvnej strane pozastaviť plnenie záväzkov podľa tejto kapitoly.

ČLÁNOK 29.24

Riešenie na základe vzájomnej dohody

1. Strany môžu kedykoľvek dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody v súvislosti s akýmkoľvek sporom uvedeným v článku 29.4. Strany sa dohodnú na lehote na vykonanie takéhoto riešenia.

2. Ak sa počas konania rozhodcovského súdu dosiahne riešenie na základe vzájomnej dohody, strany spoločne oznámia toto riešenie predsedovi rozhodcovského súdu. Na základe takéhoto oznámenia sa konanie rozhodcovského súdu ukončí.

3. Každá strana prijme opatrenia potrebné na vykonanie tohto riešenia na základe vzájomnej dohody v dohodnutej lehote.

4. Riešenie sa môže prijať prostredníctvom rozhodnutia Spoločnej rady v zložení pre otázky obchodu. Uzavretie riešenia na základe vzájomnej dohody medzi stranami môže byť podmienené ukončením akýchkoľvek potrebných vnútorných postupov. Riešenia na základe vzájomnej dohody sa zverejnia bez toho, aby obsahovali informácie, ktoré strana označila za dôverné.

5. Vykonávajúca strana v dohodnutej lehote písomne informuje druhú stranu o každom opatrení, ktoré prijala na vykonanie riešenia na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 29.25

Lehoty

1. Rozhodcovský súd alebo mediátor môžu stranám kedykoľvek navrhnúť zmenu ktorejkoľvek lehoty uvedenej v tejto kapitole, pričom uvedú dôvody takého návrhu.

2. Akúkoľvek lehotu uvedenú v tejto kapitole možno zmeniť vzájomnou dohodou strán.

ČLÁNOK 29.26

Dôvernosť

Obsah rokovania rozhodcovského súdu má dôverný charakter. Rozhodcovský súd a strany zaobchádzajú so všetkými informáciami, ktoré predložila strana rozhodcovskému súdu a ktoré označila za dôverné, ako s dôvernými informáciami. Ak strana predloží rozhodcovskému súdu dôverné znenie svojich písomných podaní, musí na žiadosť druhej strany poskytnúť aj zhrnutie, ktoré nemá dôverný charakter a ktoré môže byť sprístupnené verejnosti.

ČLÁNOK 29.27

Náklady

1. Každá strana sama znáša vlastné náklady súvisiace s účasťou na rozhodcovskom alebo mediačnom konaní.

2. Strany[1] spoločne a rovnakou mierou znášajú výdavky súvisiace s organizačnými záležitosťami vrátane odmien a nákladov rozhodcov a mediátora v súlade s prílohou 29-A.

[1] V záujme väčšej istoty treba uviesť, že takéto náklady sa majú rozdeliť spoločne a rovnakým dielom medzi Európsku úniu na jednej strane a na druhej strane signatárske štáty MERCOSURu, ktoré sú stranami sporu, a MERCOSUR, ak je tiež stranou sporu.

ČASŤ IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

KAPITOLA 30

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 30.1

Nadobudnutie platnosti

1. Táto dohoda nadobúda platnosť medzi zmluvnou stranou EÚ a zmluvnou stranou MERCOSUR prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, keď si zmluvné strany navzájom písomne oznámia ukončenie svojich príslušných vnútorných postupov potrebných na tento účel.

2. Oznámenia sa zasielajú generálnemu tajomníkovi Rady Európskej únie a vláde Paraguajskej republiky alebo jej nástupcom, ktorí sú depozitármi tejto dohody.

ČLÁNOK 30.2

Vykonávanie pred nadobudnutím platnosti

1. Táto dohoda sa môže predbežne vykonávať. Takéto predbežné vykonávanie sa môže uskutočniť medzi Európskou úniou na jednej strane a MERCOSURom na strane druhej a/alebo jedným alebo viacerými signatárskymi štátmi MERCOSURu v súlade s ich príslušnými vnútornými postupmi.

2. Predbežné vykonávanie tejto dohody alebo jej častí sa začína prvým dňom druhého mesiaca nasledujúceho po dni, keď:

a) Európska únia oznámila ukončenie svojich vnútorných postupov, s uvedením tých častí tejto dohody, ktoré sa predbežne vykonávajú, a

b) po oznámení Európskej únie, MERCOSURu a/alebo prípadne príslušného signatárskeho štátu či štátov MERCOSURu, že ukončili svoje vnútorné postupy alebo ratifikáciu tejto dohody a potvrdili svoj súhlas s predbežným vykonávaním častí tejto dohody navrhnutých Európskou úniou.

3. Oznámenia sa zasielajú depozitárom tejto dohody.

4. Spoločná rada a iné orgány zriadené podľa tejto dohody môžu plniť svoje funkcie počas obdobia predbežného vykonávania tejto dohody alebo jej časti. Všetky rozhodnutia prijaté počas tohto obdobia pri plnení ich funkcií sa uplatňujú výlučne medzi zmluvnými stranami, ktoré predbežne vykonávajú túto dohodu, a strácajú účinnosť medzi zmluvnou stranou alebo zmluvnými stranami, ktoré prestanú predbežne vykonávať túto dohodu, a zostávajúcou zmluvnou stranou alebo zmluvnými stranami.

5. Ak sa v súlade s týmto článkom táto dohoda alebo určité ustanovenia tejto dohody predbežne vykonávajú, každý odkaz na deň nadobudnutia platnosti sa považuje za odkaz na deň, od ktorého toto vykonávanie prebieha.

6. Ak Európska únia a jeden alebo viaceré signatárske štáty MERCOSURu predbežne vykonávajú túto dohodu alebo určité ustanovenia tejto dohody v súlade s týmto článkom, každý odkaz na MERCOSUR sa chápe ako odkaz na takýto signatársky štát či štáty MERCOSURu, ktoré súhlasili s predbežným vykonávaním tejto dohody.

7. Zmeny tejto dohody alebo jej častí sa môžu tiež predbežne vykonávať v súlade s týmto článkom. Ak sa takéto zmeny prijmú počas predbežného vykonávania tejto dohody, uplatňujú sa na MERCOSUR a/alebo ktorýkoľvek signatársky štát MERCOSURu na základe ich súhlasu s predbežným vykonávaním tejto dohody alebo jej častí v súlade s odsekom 2, a zostávajú v platnosti aj po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 30.3

Odkazy na zákony a iné dohody

1. Pokiaľ nie je stanovené inak, ak sa odkazuje na zákony a iné právne predpisy zmluvnej strany, rozumie sa, že tieto zákony a iné právne predpisy zahŕňajú aj zmeny týchto zákonov alebo iných právnych predpisov.

2. Pokiaľ nie je stanovené inak, každý odkaz alebo začlenenie do tejto dohody prostredníctvom odkazu na iné dohody alebo právne nástroje vcelku alebo sčasti sa vykladá tak, že zahŕňa súvisiace prílohy, protokoly, poznámky pod čiarou, vysvetľujúce poznámky a vysvetlivky.

3. Pokiaľ nie je stanovené inak, ak sa v tejto dohode odkazuje na medzinárodné dohody alebo ak sú tieto medzinárodné dohody do nej úplne alebo čiastočne začlenené, rozumejú sa nimi aj zmeny týchto dohôd alebo následné dohody, ktoré pre obe zmluvné strany nadobudli platnosť v deň podpísania tejto dohody alebo po tomto dni. V prípade vzniku akýchkoľvek otázok v súvislosti s vykonávaním alebo uplatňovaním ustanovení tejto dohody v dôsledku takýchto zmien alebo následných dohôd môžu zmluvné strany na požiadanie ktorejkoľvek z nich uskutočniť vzájomné konzultácie prostredníctvom Spoločnej rady s cieľom nájsť vzájomne uspokojivé riešenie predmetných otázok. Na základe týchto konzultácií môžu zmluvné strany rozhodnutím Spoločnej rady zodpovedajúcim spôsobom zmeniť túto dohodu.

4. Odsek 3 sa uplatňuje *mutatis mutandis*, ak pre Európsku úniu a jeden alebo viacero signatárskych štátov MERCOSURu nadobudla platnosť zmena alebo nástupnícka dohoda medzinárodnej dohody, na ktorú sa odkazuje alebo ktorá bola do tejto dohody úplne alebo čiastočne začlenená.

ČLÁNOK 30.4

Plnenie povinností

1. Na základe zásad vzájomného rešpektu, rovnocenného partnerstva a dodržiavania medzinárodného práva každá zmluvná strana prijme všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na splnenie svojich záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody.

2. Ak sa niektorá zo zmluvných strán domnieva, že druhá zmluvná strana nesplnila niektorú z povinností podľa časti III tejto dohody, uplatňujú sa osobitné mechanizmy stanovené v uvedenej časti dohody.

3. Ak sa ktorákoľvek zmluvná strana na základe faktickej situácie domnieva, že druhá zmluvná strana porušila povinnosti, ktoré sú opísané ako zásadné prvky v článku 1.2 ods. 1, článku 5.2 ods. 2 a článku 7.7 ods. 3, môže prijať vhodné opatrenia.

Túto skutočnosť a prijaté opatrenia bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane. Zmluvná strana môže požiadať o uskutočnenie naliehavých konzultácií o tejto záležitosti s cieľom nájsť riešenie na základe vzájomnej dohody. Dotknuté zmluvné strany sa usilujú uskutočniť konzultácie pred prijatím vhodných opatrení. Oznamujúca zmluvná strana, ktorá prijíma opatrenia, predloží všetky relevantné informácie potrebné na dôkladné preskúmanie situácie.

Na účely tohto odseku môžu „vhodné opatrenia“ zahŕňať čiastočné alebo úplné pozastavenie uplatňovania tejto dohody. Pozastavenie tejto dohody je krajným opatrením a možno ho uložiť len v prípade obzvlášť závažného a podstatného porušenia zásadných prvkov stanovených v článku 1.2 ods. 1, článku 5.2 ods. 2 a článku 7.7 ods. 3. V takom prípade sú zmluvné strany oslobodené od povinnosti vykonávať túto dohodu v plnom rozsahu alebo čiastočne vo svojich vzájomných vzťahoch počas obdobia pozastavenia. Takéto pozastavenie sa uplatňuje počas minimálneho obdobia potrebného na vyriešenie problému spôsobom prijateľným pre zmluvné strany.

4. Ak sa ktorákoľvek zmluvná strana na základe faktickej situácie domnieva, že druhá zmluvná strana nesplnila niektorý záväzok vyplývajúci z tejto dohody, okrem tých, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti odsekov 2 a 3, oznámi to druhej zmluvnej strane. Zmluvné strany zintenzívnia svoje úsilie o konzultácie a spoluprácu s cieľom vyriešiť problémy včas a zmierom a uskutočnia konzultácie pod záštitou Spoločnej rady s cieľom dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie. Spoločná rada môže požiadať Spoločný výbor, aby do 15 dní zvolal naliehavé konzultácie. Každá zmluvná strana poskytne príslušné informácie potrebné na dôkladné preskúmanie. Ak Spoločná rada nie je schopná dosiahnuť vzájomne prijateľné riešenie do 90 dní odo dňa oznámenia, oznamujúca zmluvná strana môže prijať vhodné opatrenia. Na účely tohto odseku môžu vhodné opatrenia zahŕňať len pozastavenie uplatňovania častí I, II a IV tejto dohody. V takom prípade sú oznamujúca zmluvná strana a zmluvná strana, ktorej bolo adresované oznámenie, oslobodené od povinnosti vykonávať pozastavené časti tejto dohody vo svojich vzájomných vzťahoch počas obdobia pozastavenia.

5. „Vhodné opatrenia“ uvedené v odsekoch 3 a 4 sa prijímajú v plnom súlade s medzinárodným právom a sú úmerné nesplneniu záväzkov vyplývajúcich z tejto dohody. Prednosť musia mať tie vhodné opatrenia, ktoré čo najmenej narušia fungovanie tejto dohody.

6. Pozastavenie vykonávania akejkoľvek časti tejto dohody vo vzťahu k signatárskemu štátu MERCOSURu nemá za následok pozastavenie vykonávania tejto dohody vo vzťahu k ostatným signatárskym štátom MERCOSURu, pokiaľ nie je vhodné na nápravu porušenia zásadných prvkov stanovených v článku 1.2 ods. 1 a článku 5.2 ods. 2 vhodné úplné pozastavenie uplatňovania tejto dohody podľa odseku 3. Pri určovaní, či sa má táto dohoda úplne pozastaviť, zmluvná strana EÚ zohľadní všetky opatrenia, ktoré MERCOSUR prijal voči signatárskemu štátu MERCOSURu, ktorý sa dopustil porušenia.

7. Pozastavenie uplatňovania tejto dohody v prípade porušenia zásadného prvku uvedeného v článku 7.7 ods. 3, ktorého sa dopustí signatársky štát MERCOSURu, nemá za následok pozastavenie vykonávania tejto dohody vo vzťahu k ostatným signatárskym štátom MERCOSURu.

ČLÁNOK 30.5

Zmeny

1. Zmluvné strany sa môžu písomne dohodnúť na zmene tejto dohody. Zmena nadobudne platnosť po tom, ako si zmluvné strany vymenia písomné oznámenia potvrdzujúce, že splnili svoje príslušné uplatniteľné vnútorné požiadavky a postupy potrebné na nadobudnutie platnosti zmeny, resp. v iný deň, na ktorom sa zmluvné strany dohodnú.

2. Bez ohľadu na odsek 1 môže Spoločná rada v zložení pre otázky obchodu alebo prípadne Spoločný výbor v zložení pre otázky obchodu rozhodnúť o zmene príloh k časti III tejto dohody alebo jej iných častí, ak sa tak stanovuje v tejto dohode. V takomto rozhodnutí sa môže stanoviť, že takéto zmeny sa uplatňujú odo dňa, na ktorom sa zmluvné strany dohodli, alebo prípadne po oznámení splnenia právnych požiadaviek zmluvnej strany či zmluvných strán.

ČLÁNOK 30.6

Pristúpenie nových členských štátov k Európskej únii

1. Európska únia oznámi zmluvnej strane MERCOSUR každú žiadosť o pristúpenie tretej krajiny k Európskej únii.

2. Európska únia počas rokovaní s kandidátskou krajinou žiadajúcou o pristúpenie:

a) poskytne zmluvnej strane MERCOSUR na jej žiadosť v čo najväčšom možnom rozsahu všetky informácie týkajúce sa akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, a

b) zohľadní obavy vyjadrené zmluvnou stranou MERCOSUR.

3. Spoločný výbor preskúma s dostatočným predstihom pred dňom pristúpenia akékoľvek účinky takéhoto pristúpenia tretej krajiny k Európskej únii na túto dohodu.

4. Zmluvné strany v potrebnom rozsahu pred nadobudnutím platnosti dohody o pristúpení tretej krajiny k Európskej únii rozhodnutím Spoločnej rady vykonajú potrebné úpravy alebo prechodné opatrenia týkajúce sa tejto dohody.

5. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, sa časť III tejto dohody uplatňuje medzi novým členským štátom Európskej únie a zmluvnou stranou MERCOSUR odo dňa pristúpenia tohto nového členského štátu k Európskej únii.

ČLÁNOK 30.7

Pristúpenie zmluvných štátov k MERCOSURu

1. MERCOSUR oznámi zmluvnej strane EÚ každú žiadosť o pristúpenie tretej krajiny k MERCOSURu.

2. MERCOSUR počas rokovaní medzi MERCOSURom a kandidátskou krajinou usilujúcou sa o pristúpenie:

a) poskytne zmluvnej strane EÚ na jej žiadosť v čo najväčšom možnom rozsahu všetky informácie týkajúce sa akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda a

b) zohľadní obavy vyjadrené zmluvnou stranou EÚ.

3. Každý zmluvný štát MERCOSURu, ktorý nie je zmluvnou stranou tejto dohody v deň jej podpisu (ďalej len „žiadajúci štát MERCOSURu“), môže pristúpiť k tejto dohode prostredníctvom protokolu o pristúpení uzavretého medzi zmluvnou stranou EÚ a žiadajúcim štátom MERCOSURu. Protokol o pristúpení zahŕňa výsledky prístupových rokovaní a v prípade potreby všetky úpravy odporúčané Spoločným výborom podľa odseku 4. Táto dohoda sa zmení podľa článku 30.5 ods. 1 s cieľom zohľadniť podmienky pristúpenia dohodnuté v protokole o pristúpení medzi zmluvnou stranou EÚ a žiadajúcim štátom MERCOSURu.

4. Počas rokovaní o protokole o pristúpení podľa odseku 3 môže MERCOSUR sprevádzať delegáciu žiadajúceho štátu MERCOSURu a pred ukončením rokovaní môže ktorákoľvek zmluvná strana požiadať o zasadnutie Spoločného výboru s cieľom preskúmať možné účinky pristúpenia žiadajúceho štátu MERCOSURu na túto dohodu a v prípade potreby odporučiť úpravy.

ČLÁNOK 30.8

Prílohy, dodatky a protokoly

Prílohy, dodatky a protokoly tejto dohody tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

ČLÁNOK 30.9

Práva súkromných osôb

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že osobám udeľuje iné práva či ukladá iné povinnosti, ako sú práva a povinnosti, ktoré medzi zmluvnými stranami vznikli podľa medzinárodného práva verejného.

2. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že sa možno na túto dohodu priamo odvolávať vo vnútroštátnych právnych systémoch zmluvných strán. Zmluvný štát MERCOSURu, ktorý je signatárom tejto dohody, môže vo svojom vnútroštátnom práve stanoviť inak.

ČLÁNOK 30.10

Obdobie platnosti

Platnosť tejto dohody je neobmedzená.

ČLÁNOK 30.11

Vypovedanie

1. Zmluvná strana EÚ alebo zmluvná strana MERCOSUR môžu druhej zmluvnej strane písomne oznámiť svoj zámer vypovedať túto dohodu.

2. Vypovedanie nadobúda platnosť deväť mesiacov po oznámení uvedenom v odseku 1.

ČLÁNOK 30.12

Autentické jazyky

Táto dohoda je vyhotovená v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, chorvátskom, gréckom, holandskom, írskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické.